Τό σπίτι ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Τῃ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ
τά νικητήρια...

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ 16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 88 (16)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Χρῖστος Εὐαγγελόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: «Ποῖος πρωτόφερε τὸν μοναχικὸν βίον;»

Ἀπάντηση: Ὁ μοναχικὸς βίος εἶχε σὰν πρώτη του ἐκδήλωση τὸν ἀσκητισμό. Καὶ ἀσκητισμὸς εἶναι ἡ μακρὰν ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη κοινωνία ἐπιδίωξη τῆς ψυχικῆς τελειότητας διὰ τῆς ὑποβολῆς τοῦ ἀσκητοῦ εἰς σημαντικὲς κακουχίες καὶ τῆς ἀπαρνήσεως τῶν ἀγαθῶν τῆς ζωῆς. Πρῶτος ἀντιπρόσωπος τοῦ αὐστηροῦ αὐτοῦ εἴδους τοῦ μοναχικοῦ βίου ἦτο γύρω στὰ 300 μ. Χ. ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος.

Ὁ Ἀθανάσιος Φάκας μὲ ἐρωτᾶ: Τί ἔγινε τὸ ἀρχαῖο Στάδιο τῆς Θεσσαλονίκης;

Ἀπάντηση: Κατεστράφη κατὰ διαφόρους ἐποχάς. Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Σταδίου — εἰς τὸν λουτρῶνα τοῦ ὁποίου ἐμαρτύρησεν ὁ Ἅγιος Δημήτριος — ἐκτίσθη ὁ μεγαλοπρεπὴς ναὸς τῆς Θεσσαλονίκης ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον.

Ὁ Ἀθ. Φάκας μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖος ἔκτισε τὸν Λευκὸν Πύργον;

Ἀπάντηση: Δὲν εἶναι γνωστὸν ποῖος ἔκτισε τὸν Λευκὸν Πύργον. Διαφωνίαι ὑπάρχουν ἂν ὁ Λευκὸς Πύργος κτίστηκε ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς ἢ τοὺς Βενετούς. Ἡ ἐπικρατοῦσα ἤδη ἄποψη εἶναι ὅτι ὁ Λευκὸς Πύργος εἶναι Βενετικὸν κτίσμα. Ἦτο ἕνα εἶδος ἐπακτίου φυλακίου. Ὁ Πύργος ἐλέγετο Κανλῆ Κουλὲ (δηλαδὴ «αἱματοβαμμένος Πύργος» καὶ τοῦτο γιατὶ ἐκεῖ ἦσαν τουρκικαὶ φυλακαὶ καὶ μέσα στὸν Πύργο ἐγένοντο αἱ ἐκτελέσεις τῶν θανατοποινιτῶν. Ἀργότερα ὠνομάσθηκε Μπεγιὰζ Κουλέ, δηλαδὴ Λευκὸς Πύργος.

Ὁ Κλεάνθης Μαρκούσης μὲ ἐρωτᾶ πῶς ἔγινε τὸ νερὸ τῆς θαλάσσης ἁλμυρό, καὶ ποῖα στοιχεῖα περιέχει;

Ἀπάντηση: Τὸ θαλάσσιον νερὸ εἶναι ἁλμυρὸ γιατὶ σ' αὐτὸ ἔχουν διαλυθῆ ὅλα τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ ἄλατα τῆς φύσεως. Μέσα σ' ἕνα χιλιόγραμμο θαλασσίου νεροῦ ὑπάρχουν 35 περίπου γραμμάρια ξένων οὐσιῶν. Ὅσο εὑρισκόμεθα πλησιέστερα στοὺς πόλους ἢ στὶς ἐκβολὲς ποταμῶν τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐλαττοῦται. Πάντως 100 γραμμάρια ἀλάτων τοῦ θαλασσίου ὕδατος περιέχουν: Χλώριο 55,29, Βρώμιο 0,19, Θεῖον (ὑπὸ μορφὴν θειϊκῶν ἀλάτων 7.69, Ἄνθρακα (ὑπὸ μορφὴν ἀνθρακικῶν ἀλάτων) 0,21, Νάτριο 30,59, Κάλι 1,11, Ἀσβέστιο 1,20, Μαγνήσιον 3,73.

Ἐπίσης περιέχει σὲ πολὺ μικρότερες ποσότητες ἰώδιο, φθόριο ἄζωτο, φώσφορον, ἀρσενικόν, πυρίτιον, βόριον, λίθιον, ρουβίδιον, καίσιον, βάριον, στρόντιον, ἀργίλιον, σίδηρον, μαγγάνιον, νικέλιον, κοβάλτιον, χαλκόν, ψευδάργυρον, μόλυβδον, ἄργυρον, χρυσόν, ράδιον καὶ ἄλλα.

Εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ θαλασσίου ὕδατος εὑρίσκονται τὰ ἀέρια ὀξυγόνον, ἄζωτον καὶ διοξείδιον τοῦ ἄνθρακος ποὺ εἶναι διαλυμένα μέσα στὰ νερά. Χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ τοὺς ζῶντας ὀργανισμοὺς τῆς θαλάσσης. Δὲν εἶναι εὔκολο νὰ ὑπολογισθῆ πόσο ἁλάτι ὑπάρχει σ' ὅλες τὶς θάλασσες τῆς γῆς.

Ὁ Μιχ. Λιπιρίδης μὲ ἐρωτᾶ: Οἱ διάφορες εἰκόνες τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποδίδουν τὴν πραγματικὴν μορφήν του;

Ἀπάντηση: Ὄχι. Δὲν γνωρίζομεν ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ Ἰησοῦ. Εἰς τὰς εἰκόνας παρίσταται ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὅπως τὸν φαντάζονται οἱ καλλιτέχναι. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατὰ μίαν περιγραφὴν ἦτο γλυκύτατος τὴν μορφὴν (ὡραῖος κάλλει) καὶ εἶχε ὡραίαν κεφαλὴν πλαισιωμένην ἀπὸ μακρὰν κόμην.

Ὁ Πᾶνος Μπασκούτας μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι βραχμανισμὸς καὶ τί πρεσβεύει;

Ἀπάντηση: Ὁ Βραχμανισμὸς εἶναι Ἰνδικὴ θρησκεία. Σύμφωνα μὲ τὶς δοξασίες τῆς θρησκείας κάθε ὕπαρξη ἔχει τὴν ἀρχή της εἰς τὸν Βράχμα ποὺ εἶναι τὸ ἀνώτατο ὄν, ὁ θεός. Ἐφαρμόζει περίπλοκες λατρευτικὲς θυσίες. Πιστεύει καὶ πρεσβεύει τὴν μετεμψύχωση. Ὁ Βράχμας εἶναι ἕνας ἐκ τῶν τριῶν κορυφαίων πνευμάτων τῆς Ἰνδουϊστικῆς θεολογίας ποὺ ἀποτελοῦν τὸν Τριμούρτι. (Βράχμας, Βισνοῦ καὶ Σίβας), ὁ Βράχμας εἶναι ἡ δημιουργικὴ ἔκφραση τῆς θεότητος.

Ὁ Νῖκος Μυρσίνης μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ πῆραν τὰ ὀνόματά τους αἱ πέντε Ἤπειροι;

Ἀπάντηση: Ἡ Ἀμερικὴ ὀφείλει τὸ ὄνομά της εἰς τὸν Ἀμέρικον Βεσπούκιον, διάσημο Ἰταλὸ θαλασσοπόρο, ποὺ γεννήθηκε στὴ Φλωρεντία στὰ 1451 καὶ πέθανε στὴ Σεβίλλη στὰ 1512. Στὴν Ἱσπανία, ποὺ πῆγε νέος ἀκόμα, γνωρίστηκε μὲ τὸν Κολόμβο. Ὁ Ἀμέρικος ἔκαμε 4 ταξίδια στὸ «Νέο Κόσμο» ἔκαμε δὲ περιγραφὴ τοῦ Νέου Κόσμου. Τὸ ἡμερολόγιο, γραμμένο σὲ σειρὰ ὁλόκληρη ἐπιστολῶν, δημοσιεύτηκε σὲ πολλὲς ἐκδόσεις καὶ σὲ μεταφράσεις. Ὅταν στὰ 1507 ὁ Γερμανὸς Βαλντσεμύλλερ ἔγραψε καὶ δημοσίευσε μελέτη γιὰ τὰ 4 ταξίδια τοῦ Ἀμέρικου στὸ Νέο Κόσμο, ἔδωσε στὴν Ἤπειρο τὸ ὄνομα Ἀμερική· καὶ ἡ ὀνομασία αὐτὴ ἐπεκράτησε πιὰ ἐπίσημα σ' ὅλον τὸν κόσμο.

Ἀσία. Δὲν εἶναι γνωστὴ ἡ ἐτυμολογία τῆς λέξεως Ἀσία τοῦ ὀνόματος δηλαδὴ τῆς Μεγάλης Ἀνατολικῆς Ἠπείρου. Λέγεται π.χ. πὼς ἡ λέξη Ἀσία προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀσσυριακὴ Ἀσζοὺ ποὺ σημαίνει Ἀνατολή. Ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ Εὐρώπη προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀσσυριακὴ ἐπίσης λέξη «Ἐρέβ», ποὺ σημαίνει Δύση. Ἄλλοι λένε ὅτι ἡ ὀνομασία τῆς Ἠπείρου εἶναι ἀπὸ τὴν αἰγυπτιακὴ ὀνομασία τῆς νήσου Κύπρου «Ἄσεβυ». Ἄλλοι ὑποστηρίζουν πὼς ἡ προέλευση τῆς ὀνομασίας τῆς Ἀσίας πρέπει νὰ ἀναζητηθῆ στὴ λέξη τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς Ἆσις ποὺ σημαίνει λάσπη, πηλός.

Ἐὰν πιστέψουμε στὴ Μυθολογία, ἡ Ἀσία πῆρε τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὴν Ἀσίαν ἢ Ἀσίην θυγατέρα τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος ἢ ἀπὸ τὴν Ἀσίαν παλαιὰν ὀνομασίαν τῆς Ἀσώπης τῆς Σικυωνίας. Πρέπει νὰ σημειωθῆ ἐδῶ ὅτι οἱ Σικυώνιοι καὶ οἱ Κορίνθιοι ἐξερεύνησαν τὴν Ἀσίαν γύρω στὰ 3000—2500 χρόνια π.Χ.

Ἀφρική: Τὸ ὄνομα Ἀφρικὴ ἐδόθη εἰς τὴν γνωστή μας Ἤπειρο ἀπὸ τὸν ποιητὴ Ἐννία (239 - 169 π.Χ.) κατὰ τοὺς Καρχηδονικοὺς πολέμους. Ὁ Λατῖνος ποιητὴς ἔφτιασε τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸ ὄνομα ἰθαγενοῦς φυλῆς τῆς Ἀφρικῆς τοὺς Ἀφάρικους.

Οἱ Ἕλληνες τοῦ Στ' αἰῶνος ὠνόμασαν τὴν περὶ τὴν Κυρήνην περιοχὴν Λιβύην ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς Λβοῦ ἢ Ρβοῦ.

Εὐρώπη. Ὅταν σᾶς μίλησα γιὰ τὴν Ἀσία σᾶς εἶπα τὴν ἐκδοχὴ γιὰ τὴν προέλευση τῆς λέξεως ἀπὸ τὴν ἀσσυριακὴ λέξη ΕΡΕΒ ποὺ σήμαινε Δύση. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλη ἐτυμολογία: Ὅτι ἡ Εὐρώπη παράγεται ἀπὸ τὴ φοινικὴ λέξι Ἐρὲβ ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ τὸ δικό μας ἔρεβος. Καὶ ἡ φοινικὴ αὐτὴ λέξη σημαίνει Μαῦρος.

Οἱ παλαιότεροι γραμματικοὶ ἐτυμολογοῦσαν τὴ λέξη ἀπὸ τὸ Εὐρὺς καὶ ὄψις-ὀπὸς ποὺ θὰ πῆ ὀφθαλμὸς (ὄψις) ἢ ἀπὸ τὸ εὐρὺς καὶ ὀψ ποὺ σημαίνει φωνή. Ὑπάρχει ἀκόμα ἡ ἐτυμολογία τῆς λέξεως — κατὰ τὴ μυθολογία — ἀπὸ τὴν Εὐρώπη τὴ θυγατέρα τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, κατ' ἄλλους θυγατέρα τῆς Παρθενόπης καὶ ἀδελφὴ τῆς Θράκης, καὶ ἑτεροθαλὴς τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Λιβύης. Ἀπὸ τὴν Εὐρώπην αὐτὴν πῆρε — λένε — ἡ Ἤπειρος τὸ ὄνομά της. Πρέπει νὰ σημειώσω ἐδῶ πὼς σύμφωνα μὲ τὸν ὕμνο στὸν Ἀπόλλωνα — ποὺ ἀποδίδεται στὸν Ὅμηρο — Εὐρώπη εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Ἤπειρος μέχρι τῆς Θράκης. Μόνο ἀπὸ τοὺς Μηδικοὺς πολέμους ὁλόκληρη ἡ σημερινὴ Ἤπειρος παίρνει τὸ ὄνομα Εὐρώπη.

Ὠκεανία: Ἡ ὀνομασία της προῆλθε ἀπὸ τὸν ὠκεανόν. Εἶναι ἡ ὠκεάνιος, ὡς θὰ ἐλέγαμε, Ἤπειρος.

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΤΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κάθε γιορτὴ ποὺ εἶναι ἀφιερωμένη στὴν πανάχραντο δέσποινα, τὴν Θεοτόκον, συγκινεῖ ὅλους τοὺς Χριστιανικοὺς λαούς, μὰ ἰδιαίτερα ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνες. Ἡ Παναγία δὲν εἶναι μόνον «ἡ τῶν ἀπηλπισμένων μόνη ἐλπίς» οὔτε μόνο «ἡ ἑτοίμη ἀντίληψις πάντων τῶν εἰς αὐτὴν προστρεχόντων». Δὲν εἶναι μόνον ἡ «Πονεμένη Μητέρα» ὅλων τῶν δυστυχισμένων. Δὲν ἐνσαρκώνει στὴν ἁγία καλωσύνη Της τὴν «ἁγιότητα τῆς μητρικῆς στοργῆς ποὺ ἐξαγνίζει κάθε θνητὴ γυναῖκα, ὅσα κι' ἂν ἔχει ἄλλα ἐλαττώματα. Εἶναι καὶ ἡ προστάτισσα τῆς πατρίδος μας. Ἀπὸ τότε ποὺ στὰ τείχη τοῦ Βοσπόρου — τὰ πρῶτα Χριστιανικὰ χρόνια — σποῦσαν οἱ βαρβαρικὲς ἐπιδρομές, ἀπὸ τότε ποὺ ὁ Ἑλληνισμὸς κι' ὁ Χριστιανισμὸς ταιριασμένοι σὰν μιὰ Ἰδέα ὁμοούσια καὶ ἀδιαίρετη μέχρι σήμερα, μέχρι τοὺς τελευταίους πολέμους γιὰ τὸν πολιτισμὸ καὶ τὴν ἐπιβίωση, ἡ Παναγία εἶναι ὁ προστάτης ἄγγελος, προστάτις τοῦ ἀγωνιζομένου γιὰ τὴν θρησκεία καὶ τὴν πατρίδα Ἕλληνα...

Δὲν ὑπάρχει περίσταση ποὺ ἡ Παναγία νὰ μὴ «εἰσήκουσε τῆς προσευχῆς» μας καὶ δὲν ἦλθε βοηθός μας στοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας μας! Δὲν ἀπέτρεψε τὸ πρόσωπό ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, γιατὶ οἱ ἑλληνικοὶ ἀγῶνες εἶναι πάντα ἀγῶνες δίκαιοι. Εἶναι ἀγῶνες γιὰ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν ἀνεξαρτησία μας. καὶ ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀνεξαρτησία στοὺς ἀνθρώπους — ἡ πνευματικὴ ἐλευθερία, ἡ ἐθνικὴ ἐλευθερία — εἶναι δῶρα θεϊκὰ ποὺ κανένας δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ τὰ ἀφαιρῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο καὶ ἀπὸ τὰ Ἔθνη.

Αὐτὸς εἶναι ἀκριβῶς κι' ὁ λόγος ποὺ οἱ Ἕλληνες ἐπικαλοῦνται καὶ ἔχουν τὴν θείαν εὐλογία καὶ προστασία καὶ στοὺς πολέμους καὶ στὴν εἰρήνη. Ὁ Θεὸς εὐλογεῖ τὶς προσπάθειές μας. Γιατὶ μ' αὐτὲς δὲν θέλουμε νὰ βλάψουμε κανένα, ζητᾶμε τὸ καλό μας μέσα στὸ γενικὸ παγκόσμιο καλό. Μὰ δὲν λείπουν οὔτε οἱ κακοὶ γείτονες, οὔτε οἱ «μεγάλοι» ποὺ ἔχουν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ζητοῦν τὸ δικό τους καλὸ στὸ κακὸ τῶν ἄλλων. «Ὁ θάνατός σου ἡ ζωή μου» εἶναι τὸ πραγματικό τους ἔμβλημα.

Καὶ ὁ Θεὸς ἀποστρέφει τὸ πρόσωπό του ἀπὸ τοὺς κακοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους! Καὶ ἡ Θεομήτωρ, ἡ Παμμακάριστος Θεοτόκος, ἡ Ἁγνὴ δέσποινα. ἔρχεται προστάτις τῶν ἀδυνάτων καὶ τῶν ἀδικουμένων. Ἔτσι κι' ἐμεῖς τὴν εἴχαμε πάντοτε στὸ πλευρό μας καὶ γι' αὐτὸ τὴν προσκυνοῦμεν καὶ χαίρομεν, ὅπως λέγει καὶ τὸ ἀπολυτίκιον τῶν προεορτίων «φαιδρῶς ἀλαλάζοντες», σὲ κάθε γιορτή της.

Καὶ χθὲς ἀκόμη οἱ Χριστιανοὶ ἐπανηγύρισαν τὴν ἐπέτειον τῆς Κοιμήσεως τῆς Παναγίας τὴν ὁποίαν «τάφος καὶ νέκρωσις οὐκ ἐκράτησεν». Αὐτῆς, ποὺ ἐν τῇ κοιμήσῃ «τὸν κόσμον οὐ κατέλιπεν».

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΟ ΕΛΛΑΔΑ

Ἐ π ά ν ω : Ὁ Βασιλιάς μας μὲ τὸν διάδοχον Κωνσταντῖνον, τοῦ ὁποίου μόλις διακρίνεται τὸ κεφάλι καὶ τὶς δυὸ μικρὲς πριγκήπισσες Σοφία καὶ Εἰρήνη, συνομιλεῖ μὲ τὸν εἰδικὸ τῆς Μονάδος Σπιτιῶν τοῦ παιδιοῦ Καστοριᾶς διὰ τὰς προόδους εἰς τὸν τομέα τῆς Μελισσοκομίας. Στὴν ἴδια εἰκόνα δύο κυψέλες ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ δίδονται στοὺς χωρικούς. Τελευταῖος δεξιὰ διακρίνεται ὁ ὑπουργὸς Βορείου Ἑλλάδος κ. Στράτος.

Κ ά τ ω : Ἡ Μεγάλη στοργικὴ Μάνα, ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη, ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ τοῦ ἀκριτικοῦ χωριοῦ, Ἀνταρτικό. Δεξιὰ ὁ Βασιλιάς μας. Μεταξὺ τῶν Βασιλέων μας τὸ καμάρι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ὁ διάδοχος Κωνσταντῖνος.

Τὰ παιδιὰ τοῦ Ἐράνου στὸ Στῖβο

Τὰ Β' Ἀκρίτεια στὴν Καστοριὰ

Ὅπως πέρυσι, στὸ Χέρσο, τ' ὄμορφο χωριὸ τοῦ Νομοῦ Κιλκὶς ἔγιναν τὰ πρῶτα Ἀκρίτεια, οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες ποὺ οργανώνει κάθε χρόνο ὁ ἔρανος μὲ τὰ παιδιὰ τῶν «Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ», ἔτσι καὶ φέτος, στὴν γραφικὴ Καστοριὰ τοῦ Νομοῦ Καστοριᾶς, ἔγιναν τὰ δεύτερα Ἀκρίτεια.

Ἀπὸ τὴν Θράκη, τὴν Μακεδονία, τὴν Ἤπειρο, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ὅπου λειτουργοῦν Σπίτια, ξεκίνησαν ἕνα πλῆθος παιδιά, ἀγόρια καὶ κορίτσια, γιὰ νὰ λάβουν μέρος στὰ Β. Ἀκρίτεια.

Παιδιὰ ἀπὸ τὶς μονάδες Καστοριᾶς, Σερρῶν, Ἕβρου Α καὶ Β. Θεσπρωτίας, Δράμας, Κιλκίς, Πέλλης, Ἰωαννίνων, Φλωρίνης καὶ Κοζάνης Α καὶ Β. Παιδιὰ ἀπ' ὅλες τὶς ἀκριτικὲς περιοχές μας, συγκεντρώθηκαν στὴν Καστοριὰ γιὰ νὰ γνωριστοῦν μεταξύ τους, νὰ λάβουν μέρος στοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνες, νὰ χορέψουν τοὺς θαυμάσιους ἑλληνικοὺς χορούς μας μὲ τὶς τοπικές τους τὰ κορίτσια φορεσιές, καὶ στὴν ἔκθεση τῶν ἐπαγγελματικῶν τμημάτων τῶν «Σπιτιῶν», ν' ἁπλώσουν τὰ ἐκθέματα ποὺ ἦταν ὅλα ἔργα τῶν χεριῶν τους, ἔργα ποὺ ἔδειχναν τὴν ἀξιοσύνη ποὺ ἀπόχτησαν στὶς τέχνες ποὺ διδάχτηκαν στὸ «Σπίτι». Τί τύχη γιὰ ὅποιον βρέθηκε στὴν Καστοριὰ αὐτὲς τὶς γιορταστικὲς μέρες τῶν ἀγώνων, γιὰ νὰ τὰ καμαρώση αὐτὰ τὰ ἑλληνόπουλα τῆς ἀγροτιᾶς, αὐτὰ τὰ ἀκριτόπουλα, καὶ μὲ αὐτὰ νὰ στείλη σὲ ὅλα τ' ἄλλα παιδιὰ ποὺ δὲν ἦρθαν στὰ Β. Ἀκρίτεια ἕναν θερμὸ χαιρετισμό.

Ὡστόσο γι' αὐτὰ τὰ παιδιὰ ποὺ δὲν ἦρθαν, καὶ γιὰ ὅλα τ' ἄλλα ἑλληνόπουλα ποὺ διαβάζουν τὸ περιοδικό μας, θὰ προσπαθήσω νὰ δώσω μιὰ σύντομη εἰκόνα ἀπ' ὅσα εἴδαμε κι' ἀπὸ ὅσα ζήσαμε αὐτὲς τὶς ἀλησμόνητες μέρες ποὺ κράτησαν τὰ Β. Ἀκρίτεια, τὰ ὁποῖα — καθὼς λέει τὸ πρόγραμμα τῶν ἀγώνων τόσο σωστὰ — ἦταν πράγματι «ἕνα ψυχικὸ ἀναβάπτισμα μέσα στὶς καθαρὲς πηγὲς τοῦ ἀκατάλυτου ἑλληνισμοῦ».

Η ΚΑΣΤΟΡΙΑ

Ἡ Καστοριὰ ποὺ φέτος τὴν διάλεξε ὁ Ἔρανος γιὰ νὰ γίνουν σ' αὐτὴ τὰ Δεύτερα Ἀκρίτεια, εἶναι ἀσφαλῶς μιὰ ἀπὸ τὶς ὡραιώτερες ἑλληνικὲς πολιτεῖες. Καθὼς θὰ ξέρετε, βρίσκεται στὴν Δυτικὴ Μακεδονία κι' εἶναι χτισμένη στὶς πλαγιὲς λόφου σὲ μιὰ χερσόνησο μέσα στὴν ὁμώνυμη μαγευτικὴ λίμνη. Κι' ἔτσι ἡ Καστοριὰ ἔχει τὸ προνόμιο νὰ καθρεφτίζεται σὲ δυὸ μεριὲς τῆς λίμνης. Πανάρχαιη βυζαντινὴ πολιτεία ἀρχοντική, πανόμορφη, μὲ ἔνδοξη ἱστορία.

Τὴν ἀρχοντιά της καὶ τὸν πλοῦτο της, μαρτυροῦν τὰ ξακουστὰ ἀρχοντικά της, καὶ οἱ 64 βυζαντινές της ἐκκλησίες, ποὺ μερικὲς εἶναι παλιές, χίλιων κι' ἐννιακοσίων χρόνων. Μὲ πόση συγκίνηση ἐπισκέπτεται κανεὶς αὐτὰ τ' ἀρχοντικά, ἀφοῦ πρῶτα προσκυνήση σὲ μερικὲς ἐκκλησίες! Γιατὶ καὶ στὴν Τουρκοκρατία ἦταν πλούσια ἡ Καστοριά! Ἔκανε ἐμπόριο ξυλείας, πουλοῦσε τὰ ψάρια τῆς λίμνης της τοὺς περίφημους γουλιάνους — μὰ ἡ κυριώτερη τέχνη της, ἦταν κι' εἶναι πάντα ἡ γουναρική. Γουναρᾶδες οἱ Καστοριανοὶ ἀπὸ παπποῦ σ' ἐγγόνι, ἔφεραν πλοῦτο πολὺ στὴν πόλη τους ποὺ στὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας εἶχε 20.000 κατοίκους καὶ διατηροῦσε Σχολὴ τοῦ Γένους.

Μέσα στὰ παλιὰ ἀρχοντικὰ (ὅπως λ. χ. τοῦ Ναντζῆ) μὲ τὶς θαυμάσιες τοιχογραφίες καὶ τὰ ξύλινα σκαλίσματα, βλέπει κανεὶς ζωγραφισμένο σ' ἕναν ὁλόκληρο τοῖχο τὸ ὅραμα τὸ παντοτεινὸ τοῦ ἑλληνισμοῦ: Τὴν Κωσταντινούπολη, τὴν Βασιλεύουσα!...

Πόσο εὐτυχισμένα ἦταν τὰ παιδιὰ τῶν «Σπιτιῶν» νὰ συγκεντρωθοῦν σὲ μιὰ τόσο ὄμορφη καὶ ἱστορικὴ πολιτεία, καὶ κοντὰ στ' ἄλλα φιλόξενη κι' ἀξιαγάπητη!

Μὲ παράστημα, μὲ σφιχτοδεμένα κορμιὰ ἡ νέα γενιὰ τῆς Βορείου Ἑλλάδος, μὲ ἀναπτερωμένο ἠθικό, ἀπὸ τὴ στοργὴ ποὺ τὴν περιβάλλει τὸ μητρικὸ ἐνδιαφέρον τῆς Βασίλισσας μὲ τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ», σημειώνει προόδους στὸν ἀθλητισμὸ καὶ ξαναζωντανεύει στὴν ψυχή της τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦμα.

Ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶ πὼς ὁ Δῆμος Καστοριᾶς γιὰ χάρη τῶν Ἀκριτείων ξόδεψε πολλὰ ἑκατομμύρια γιὰ νὰ ἐπιδιορθώση τὸ στάδιο — ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιώτερα φυσικὰ στάδια ποὺ ὑπάρχουν στὴν Ἑλλάδα.

Η ΕΚΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Οἱ Βασιλεῖς μας τίμησαν τὰ Β. Ἀκρίτεια γιατὶ ἦρθαν στὴν Καστοριὰ οἰκογενειακῶς. Ἦρθε ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Βασίλισσα, ὁ διάδοχος Κωσταντῖνος κι' οἱ δυὸ βασιλοποῦλες μας, ἡ Σοφία καὶ ἡ Εἰρήνη.

Εὐλογημένη οἰκογένεια, στ' ἀλήθεια.

Τὰ βασιλόπουλα εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ ποὺ καλοτυχίζεις τοὺς γονεῖς ποὺ τάχουν.

Ὅπως καὶ μακαρίζεις τὰ βασιλόπουλα γιὰ τοὺς ἐξαιρετικοὺς γονεῖς τους.

Στὰ χωριὰ ποὺ σταμάτησαν καθὼς ἐρχόνταν, γιὰ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ «Σπίτια τῶν Παιδιῶν» τὰ βασιλόπουλα ἔσυραν τὸν χορὸ μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ. Καὶ τὶ ὄμορφα ποὺ χορεύουν τοὺς χορούς μας! Σὰν τὴν Βασίλισσα, τὴν μητέρα τους!

Ὁλόκληρη ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια πῆγε στὴν Ἔκθεση τῶν ἐπαγγελματικῶν τμημάτων τῶν «Σπιτιῶν». Τί ὄμορφα πράγματα ἔχουν φτιάσει τὰ παιδιά! Πῶς τελειοποιεῖται ἡ τέχνη τους χρόνο μὲ τὸ χρόνο! Τὰ ἐκθέματα εἶναι χωριστά, κατὰ μονάδες. Καὶ δὲν ξέρει κανεὶς τί νὰ πρωτοθαυμάση! Κεντήματα ὑφαντά, φορέματα, ἐργαλεῖα, εἴδη ξυλογλυπτικῆς, ἔπιπλα, παπούτσια, μάλλινες κουβέρτες, ἀκόμα καὶ περίφημα χαλιὰ ἀπὸ τὶς ἕξη μονάδες ὅπου λειτουργοῦν τμήματα ταπητουργίας.

Ὄμορφα πράγματα, καλοδουλεμένα, ἄφθονα, ποὺ γίνονται ἀνάρπαστα ἀπὸ τοὺς ἀγοραστές... Μπράβο στ' ἄξια παιδιὰ ποὺ 'τάφτιασαν. Δὲν θέλω νὰ ξεχωρίσω μονάδες γιὰ νὰ μὴν κακοκαρδίσω κανέναν. Γιατὶ τὸ κάθε τὶ ποὺ εἶχε σταλῆ στὴν Ἔκθεση ἔβλεπες πὼς ἦταν δουλεμένο μὲ τέχνη κι' ἀγάπη.

Σ' ἕνα ἄλλο περίπτερο, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τῆς ὄμορφης πλατείας Βὰν Φλήτ, βρίσκονταν τὰ ἐκθέματα τοῦ γεωργ. τομέα τῶν «Σπιτιῶν». Ἐδῶ κοντὰ στὰ προϊόντα τῆς γῆς, τὰ κουνελοτροφεῖα, τοὺς περίφημους ὀρνιθῶνες, τὶς κυψέλες, τὰ μικρὰ χοιροστάσια, μπροστὰ στὶς στατιστικές, τοὺς πίνακες, τὶς ἐκθέσεις λιπασμάτων κλπ., ἀντιλαμβάνεσαι καλύτερα τὸ τεράστιο ἔργο τῶν «Σπιτιῶν» ποὺ μαθαίνουν στὸν μικρὸν ἀγρότη ν' ἀγαπάη καὶ νὰ καλλιεργῆ πιὸ ἐπιστημονικὰ τὴν πατρικὴ γῆ του, νὰ ζῆ πιὸ πλούσια ἀπὸ τὴν παραγωγή της.

Ἔψαξα νὰ βρῶ τὸν μπάρμπα Μῆτρο, ποὺ μιὰ στιγμὴ τὸν πῆρε τὸ μάτι μου νὰ καμαρώνη λὲς καὶ ἀντιπροσώπευε αὐτὸς τὸν γεωργικὸ τομέα, ἀλλὰ καθὼς μὲ πληροφόρησαν ὅταν ἔμαθε πόσοι διοικητὲς γεωπόνοι τῶν μονάδων καὶ πόσοι γεωργοτεχνῖτες τῶν «Σπιτιῶν» εἶχαν συγκεντρωθῆ στὴν Καστοριά, θεώρησε πιὸ φρόνιμο νὰ ἐξαφανιστῆ...

ΤΑ Β. ΑΚΡΙΤΕΙΑ

Καὶ ὕστερα ἀπ' ὅλον αὐτὸν τὸν πρόλογο, ἐρχόμαστε τώρα καὶ στὸ κύριο θέμα μας: τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνες τῶν «Σπιτιῶν», τὰ Β. Ἀκρίτεια, ποὺ αὐτοὶ ἦταν ἡ ἀφορμὴ γιὰ νὰ γίνη ἡ ὡραία συγκέντρωση στὴν Καστοριά, καθὼς καὶ ἡ ἔκθεση τῶν χειροτεχνημάτων.

Τὸ στάδιο — ἀπέραντο, ζωσμένο μὲ λόφους, μὲ πυκνοφυτεμένες λεῦκες γύρω - γύρω — γεμίζει κόσμο ἀπὸ νωρίς. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ντόπιους, ἦρθαν θεαταὶ κι' ἀπὸ τὰ γύρω χωριὰ κι' ἀπ' τὶς πόλεις, καθὼς καὶ πολλοὶ ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκη καὶ τὴν Ἀθήνα.

Στὶς 5 ἀκριβῶς (δὲν θυμᾶμαι ποτὲ ν' ἄργησαν ἔστω καὶ λίγα λεπτὰ οἱ Βασιλεῖς μας) φθάνει ἡ Βασιλικὴ οἰκογένεια μὲ τὸν διάδοχο καὶ τὶς βασιλοποῦλες. Ἡ στρατιωτικὴ μουσικὴ παίζει τὸ βασιλικὸ ἐμβατήριο καὶ τὸν ὕμνο.

Καὶ μόλις κάθονται οἱ Βασιλεῖς στὴν εἰδικὴ ἐξέδρα τους, μὲ τὴν μουσικὴ μπροστὰ νὰ παίζη, μὲ ὅλες τὶς σημαῖες τους νὰ κυματίζουν μέσα στὸ φωτεινὸ ἀπόγευμα, ἀρχίζουν νὰ παρελαύνουν οἱ ὁμάδες τῶν Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ.

Ἦταν ἡ πιὸ ἐνθουσιαστική, ἡ πιὸ μεγαλειώδης στιγμὴ τῆς γιορτῆς.

Μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸ μεγάφωνο ἀκούγεται νὰ ὀνοματίζη μιὰ μιὰ τὶς μονάδες.

Μὲ πόση λεβεντιὰ καὶ περηφάνεια παρελαύνουν οἱ ἡλιοψημένοι ἀθλητές!

Πόσο πιὸ λυγερὲς φαίνονται οἱ κοπέλλες μὲ τὶς τρισχαριτωμένες τοπικές τους φορεσιές!... Τὰ παιδιὰ τῶν Παιδοπόλεων παρελαύνουν τελευταῖα. Τὶ καλὸ βῆμα ποὺ ἔχουν! Τί καλὸ παράστημα! Τέλος ἀκολουθοῦν οἱ πρόσκοποι καὶ οἱ ὁδηγοί.

Στὸ στάδιο ἡ παρέλαση

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 422)

Ὁ Ἀθανάσιος Ν. Παπαθανασόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: Τί γνωρίζετε γιὰ τὸν Σταμ - Σταμ.;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὁ Στὰμ - Στὰμ — τὸ ὄνομά του Σταμάτιος Σταματίου — ἦτο δημοσιογράφος καὶ λογοτέχνης. Γεννήθηκε στὴν Ναύπακτο, σπούδασε στὴν Ἀθήνα καὶ ἐπεδόθη στὴ δημοσιογραφία. Ἄρεσαν πολὺ τὰ εὐζωνικά του χρονογραφήματα. Διετέλεσε Νομάρχης. Πέθανε πρὸ πενταετίας.

Ὁ Ἀπόστολος Παπουτσῆς μὲ ἐρωτᾶ ποιά Ἑλληνικὴ πόλις εἶναι 4η εἰς πληθυσμόν;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Εἶναι ἡ Πάτρα μὲ πληθυσμὸν (δῆμος Πατρέων 88.414).

Ὁ Κώστας Χρ. Μποσινάκης μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι «ἡρωΐνη» καὶ ποῦ εὑρίσκεται;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἡ ἡρωΐνη εἶναι ἀλκαλοειδὲς ναρκωτικὸν συγγενὲς πρὸς τὴν μορφίνη. Χρησιμοποιεῖται ὡς καταπραϋντικὸ φάρμακο, ἀλλὰ καὶ ὡς ναρκωτικὸ διὰ τοὺς τοξικομανεῖς. Εἶναι παράγωγο τῆς μορφίνης.

Ὁ Κλεάνθης Μαρκούσης μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖοι ἐστήριξαν πρῶτοι τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν;

Ἀ π ά ν τ η σ η ΰ Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἱδρύθη διὰ νόμου τὸ 1841. Πρὸ αὐτῆς εἶχε ἱδρυθῆ ἡ Ἐθνικὴ Χρηματιστηριακὴ Τράπεζα διὰ τοῦ Ζ ψηφίσματος τοῦ 1828. Ἀλλὰ ἡ Τράπεζα δὲν εὐδοκίμησε. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἶχε πρωτεργάτην τὸν Γεώργιον Σταῦρον καὶ τὸν Ἑλβετὸν Τραπεζίτην Ι. Εὐνάρδον. Οἱ πρῶτοι μέτοχοι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἦσαν οἱ: Β. Βράνης ὅστις ἐνεγράφη πρῶτος διὰ 150 μετοχάς, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις διὰ 1.000, ὁ Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβῖκος διὰ 200, οἱ ἀδελφοὶ Ρότσιλδ διὰ 100, ὁ Νικ. Ζωσιμᾶς διὰ 500, ὁ Γεώργιος Σταῦρος καὶ ὁ Ε. Εὐνάρδος διὰ 1.452 ἀπὸ κοινοῦ.

Ὁ Ν. Σουλακιώτης μὲ ἐρωτᾶ: Κατὰ ποῖον χρόνον καὶ ὑπὸ ποίου ἀνεκαλύφθησαν τὸ πρῶτον αἱ ἀκτῖνες;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Πρῶτος ὁ Μπεκερελ στὰ 1896 παρατήρησε ὅτι «ἑνώσεις» τοῦ οὐρανίου προσβάλουν τὶς φωτογραφικὲς πλάκες, μὲ ἐκπομπὴ ἰδιοτύπου ἀκτινοβολίας. Ὁ Πιὲρ καὶ ἡ Μαρὶ Κιουρὶ ἀνεκάλυψαν τὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ ραδίου. Αἱ ἀκτῖνες Χ ἀνεκαλύφθησαν στὰ 1895 ἀπὸ τὸν Γερμανὸν Ραῖντγκεν.

Ὁ Κώστας Γεμενῆς μὲ ἐρωτᾶ: Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὑπάρχουν μάγισσες καὶ ὅτι ἠμποροῦν νὰ κάνουν καλὸ ἢ κακὸ εἰς τοὺς ἀνθρώπους;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὑπάρχουν μάγισσες ὅπως εἶναι ἀλήθεια πὼς ὑπάρχουν πολλοὶ ἀνόητοι καὶ ἀφελεῖς ποὺ πιστεύουν εἰς τὴν μαγικὴν δύναμίν των.

Ὁ Γεώργιος Μουταφτσῆς μὲ ἐρωτᾶ: Τί σημαίνει ἡ λέξη Copyright by ποὺ ὑπάρχει στὰ βιβλία στὴν ἄκρη ἀπὸ μέσα τῶν ἐξωφύλλων;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Σημαίνει: Ὅτι τὸ βιβλίο αὐτὸ ἀνήκει ὡς πνευματικὴ ἰδιοκτησία στὸ πρόσωπο, νομικὸ ἢ φυσικὸ ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρεται μετὰ τὴν λέξη BY. Καὶ ὅτι κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν πνευματικὴ αὐτὴ περιουσία χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ ἰδιοκτήτη.

Ὁ Νῖκος Τσαμτσάκης μὲ ἐρωτᾶ: Ποῖος εἶπε τὴν φράση: «Ἐς αὔριον τὰ σπουδαῖα»;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Τὴ φράση «Ἐς αὔριον τὰ σπουδαῖα» τὴν εἶπε ὁ Θηβαῖος πολέμαρχος Ἀρχίας, φίλος τῶν Σπαρτιατῶν. Διασκέδαζε στὸ σπίτι του σὲ συμπόσιο μὲ τοὺς φίλους του. Πάνω στὸ φαγαπότι πῆρε ἕνα γράμμα ποὺ τὸν εἰδοποιοῦσε πὼς κινδύνευε ἀπὸ τὸν Πελοπίδα καὶ τοὺς Ἀθηναίους δημοκρατικοὺς ποὺ ἔφτασαν κρυφὰ στὴ Θήβα ἀπὸ τὰς Ἀθήνας (379 π.Χ.). Δὲν ἔδωσε ὡστόσο σημασία στὸ γράμμα καὶ τὸ πέταξε λέγοντας: «Ἐς αὔριον τὰ σπουδαῖα». Μὰ σὲ λίγο δολοφονήθηκε.

Ὁ Ἀλέξανδρος Βέργος μὲ ἐρωτᾶ: Πότε ἐγεννήθη ὁ Κων. Ρωμαῖος καὶ τί ἐπάγγελμα κάνει;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Γεννήθηκε στὰ 1874 στὸν Ἅγιο Πέτρο Κυνουρίας. Εἶναι Ἀκαδημαϊκὸς καὶ ὁμότιμος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ἡ εἰδικότης του εἶναι ἀρχαιολόγος.

Ἡ Ἐλπὶς Πάνου μὲ ἐρωτᾶ: Γιατί καὶ πότε ἀποξηράνθηκε ἡ λίμνη Ξυνιάς;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ἔναρξη τῆς ἀποξηράνσεως τῆς λίμνης Ξυνιάδος ἔγινε τὴν 10 Δεκεμβρίου 1936. Ἡ συνέχιση ὅμως τῶν ἔργων ἐπιβραδύνθηκε ἐξ αἰτίας τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου τῆς κατοχῆς καὶ τοῦ συμμοριτοπολέμου. Οἱ ἐργασίες ἀποξηράνσεως ξανάρχισαν τὸ 1950.

Οἱ λόγοι ποὺ ἐπέβαλλαν τὴν ἀποξήρανση τῆς ἰχθυοτρόφου λίμνης ἦσαν: 1) Ὁ ὑγιεινός: Ἡ λίμνη εἶχε δημιουργήσει ἕλη καὶ οἱ κάτοικοι ἐμαστίζοντο ἀπὸ ἑλονοσία. 2) Ἡ προστασία τῶν γειτονικῶν ἐδαφῶν ἀπὸ πλυμμύρες καὶ 3) ἡ ἀποκάλυψη χωραφιῶν πρὸς καλλιέργειαν.

Ὁ Ἰωάννης Π. Τοπούζας μὲ ἐρωτᾶ: Πόσες χιλιάδες Χριστιανοὶ βρίσκονται εἰς τὴν γῆν;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Οἱ Χριστιανοὶ ὁλοκλήρου τῆς γῆς ὑπολογίζονται σὲ 690.000.000 καὶ χωρίζονται: Καθολικοὶ 311.000.000. Διαμαρτυρόμενοι 207.000.000 καὶ ὀρθόδοξοι 153.000.000.

Ὁ Κων. Ντέμπος μὲ ἐρωτᾶ: Ποιός βρῆκε τὰ ὅπλα;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Τὸ ὅπλο βρέθηκε ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀνθρώπους. Τὸ πυροβόλο ὅπλο κατεσκευάσθη κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα. Δὲν ὑπάρχει συγκεκριμένος ἐφευρέτης.

Ὁ Χαράλ. Γκουτουλάκης μὲ ἐρωτᾶ: Ὑπάρχει μέρος τῆς θαλάσσης μὲ γλυκὸ νερό;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Ὄχι. Εἰς τὰς ἐκβολὰς τῶν ποταμῶν καὶ πλησίον τῶν παγωμένων ἐκτάσεων τὸ θαλάσσιο νερὸ εἶναι λιγότερο ἁλμυρό.

Ὁ Παράσχος Κουντουράκης μὲ ἐρωτᾶ: Τί εἶναι Κόκκινη Μηλιά;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Μυθολογικὸς τόπος τῶν ἑλληνικῶν παραδόσεων μέχρι τοῦ ὁποίου οἱ Ἕλληνες θὰ καταδιώξουν τοὺς Τούρκους ὅταν ἀναστηθῇ ὁ Μαρμαρωμένος Βασιλιᾶς.

Ὁ Χρῖστος Σαμανίδης μὲ ἐρωτᾶ: Ἀπὸ ποῦ προῆλθεν ὁ ἄνθρωπος;

Ἀ π ά ν τ η σ η : Σύμφωνα μὲ τὴ Γένεση ἐπλάσθη ἀπὸ τὸν Θεόν. Ἡ ἐπιστήμη δὲν κατώρθωσε ἀκόμη νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα καὶ θὰ παραμείνῃ ἀπὸ τὰ θέματα τὰ ὁποῖα ἀγνοοῦμεν καὶ θὰ ἀγνοοῦμεν.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ἡ Κ υ ρ ί α : Μὰ τί ἔσπασες πάλι Ἀσπασία;

Ἡ Ὑ π η ρ έ τ ρ ι α : Τίποτε κυρία, τρία πιᾶτα μόνο καὶ τέσσαρα ποτηράκια.

Ἡ Κ υ ρ ί α : (φοβερὴ καλαμπουρίστρια) Κρῖμα καημένη ποὺ σὲ λένε Ἀ—σπασία!

Σπυρίδων Βάγιας, Στ΄ τάξη
Ἄρτα

ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΟΤΑΝ!

Μεταξὺ φίλων.

— Μὰ γιατὶ φωνάζεις ἔτσι ἐπειδὴ ἀκρίβηνε ἡ βενζίνη; Ἔχεις αὐτοκίνητο;

— Ὄχι, ἀλλὰ ἔχω ἀναπτῆρα!

Α. Παπαοικονόμου

συγκεντρώνεται στὸ ἀντίθετο ἀπὸ τοὺς Βασιλεῖς μέρος. Κλείνουν ὕστερα ὅλοι μαζὶ ἐπ' ἀριστερά, καὶ ὅλη ἐκείνη ἡ θάλασσα τῶν παιδιῶν μὲ τὰ χαρούμενα πρόσωπα καὶ τὶς σημαῖες, προχωρεῖ καὶ πιάνει ὅλο τὸ στάδιο, κατὰ μέτωπο.

Γίνεται ὅπως πάντα ἡ ἐπιβλητικὴ τελετὴ τῆς ἔπαρσις τῆς σημαίας.

Κι' ἀφοῦ ἀκουστοῦν δυὸ ἐμπνευσμένοι λόγοι τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. Καλλία καὶ τοῦ κ. Ἀριστοτέλη Βαλαωρίτη ποὺ εἶναι ἀπὸ τὴν ὀλιγομελῆ ἐπιτροπὴ ποὺ διευθύνει τὸν ἔρανο, ἕνας ἀθλητὴς πλησιάζει καὶ δίνει τὸν ὅρκο τοῦ ἀθλητοῦ. Κι' ἔτσι ἀρχίζουν οἱ ἀγῶνες ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψη τοῦ κ. Ἰατρίδη, ποὺ ὅλες αὐτὲς τὶς μέρες εἶχε τὸ πρόσταγμα.

Πρέπει ὡστόσο νὰ σᾶς πῶ πὼς οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες ποὺ ἔγιναν στὸ γήπεδο τὴν Κυριακὴ δὲν ἦταν ἁπλῶς οἱ τελικοί.

Τὸ Σάββατο στὸ Ἄργος Ὀρεστικὸ καὶ στὴν Καστοριά, ὅλη τὴν ἡμέρα ἄρχισαν οἱ ἀγῶνες πρωταθλημάτων ἀθλοπαιδιῶν (φοὺτ - μπώλ, βόλεϋ, μπάσκετ) καθὼς καὶ οἱ προκριματικοὶ ἀγῶνες στίβου.

Ἔτσι τώρα παρακολουθοῦμε!

Δρόμο 60 μέτρων παίδων.

Δρόμο 100 μέτρων ἐφήβων.

Τὸ τελικὸ μὰτς φοὺτ - μπὼλ ἀνάμεσα στὶς δυὸ νικήτριες ὁμάδες (Δράμας καὶ Καστοριᾶς) ὅπου ὕστερα ἀπὸ ἕναν θεαματικὸ καὶ πεισματωμένον ἀγῶνα νίκησε ἡ Δράμα.

Σκυταλοδρομία παίδων 4 Χ 60.

Σκυταλοδρομία ἐφήβων 4 Χ 100.

καὶ τέλος τὸν θεαματικώτατο «δρόμο τῆς βρύσης» ὅπου κοπέλλες μὲ τοπικὲς φορεσιὲς παραβγῆκαν στὸ τρέξιμο ἔχοντας στὸν ὦμο τους ξύλο ἀπ' ὅπου κρέμονταν τὰ [illegible] καβάδια μὲ τὰ ὁποῖα φέρνουν νερὸ ἀπὸ τὴν βρύση.

Τί διασκεδαστικὸ καὶ θεαματικὸ ἀγώνισμα! Καθὼς τρέχουν τὰ κορίτσια, τὸ νερὸ χύνεται ἀπὸ τὰ καβάδια, ὁ κόσμος τὶς ἐνθαρρύνει μὲ φωνές, ὅλοι λυποῦνται ποὺ τελειώνει γρήγορα τὸ ἀγώνισμα. Καὶ τώρα γίνεται ἡ ἀπονομὴ τῶν ἐπάθλων στοὺς νικητὲς ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν Βασίλισσα.

Πλησιάζουν ἕνας ἕνας καθὼς ἀκούει τ' ὄνομά του, καὶ σὰν τοὺς παλιοὺς Ὀλυμπιονῖκες, ἀνεβαίνει σὲ μιὰ μικρὴ ἐξέδρα καὶ λαβαίνει τὸ ἔπαθλό του.

Ἡ μονὰς Ἕβρου ἐφέτος ὅπως καὶ πέρυσι κερδίζει τὸ γενικό.

Ἡ Θεσπρωτία, βραβεύεται γιὰ τὸ ἦθος τῶν παιδιῶν ποὺ τὴν ἀντιπροσωπεύουν, καὶ τὰ Ἰωάννινα παίρνουν τὸ πρῶτο βραβεῖο γιὰ τὰ ἐπαγγελματικὰ τμήματα.

Ἀφοῦ γίνει ἡ ὑποστολὴ τῆς σημαίας κι' ἀκουστῆ ὁ ὕμνος μας, τὸ στάδιο ἀδειάζει: τρέχουν ὅλοι στὴν πλατεῖα ὅπου χορεύονται λαϊκοὶ χοροὶ ἀπὸ διάφορες ὁμάδες κοριτσιῶν μὲ τοπικὰ κοστούμια.

Ἡ Καστοριά, διασκεδάζει καὶ τὰ παιδιὰ τῶν «Σπιτιῶν» χαρούμενα κι' ἀδελφωμένα, λένε τὶς ἐντυπώσεις τους ἀπὸ τὰ Β. Ἀκρίτεια.

Σίγουρα θὰ τοὺς μείνουν ἀλησμόνητα ὅπως ἔμειναν καὶ σὲ ὅσους τὰ παρακολούθησαν. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ θὰ ξεκινήσουν γιὰ τὰ χωριά τους, καὶ στὸ κάθε «Σπίτι» θ' ἀρχίσουν οἱ ἀτελείωτες διηγήσεις γιὰ τὴν Καστοριὰ καὶ γιὰ τὰ Β. Ἀκρίτεια.

Καὶ στὸ κάθε «Σπίτι» θ' ἀρχίσουν ἀπὸ τὰ τώρα κιόλας νὰ ἑτοιμάζονται γιὰ τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἐρχόμενου χρόνου. Τὰ Γ. Ἀκρίτεια!

Γιατὶ μήπως δὲν εἶναι κανόνας ζωῆς τῶν ἀκριτῶν καὶ σύνθημα τῶν «Σπιτιῶν» μας τὸ «Αἰὲν ἀριστεύειν» τῶν προγόνων μας;

Μ. Κ.

ἀπὸ τὴν ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Τὸ τέλος τοῦ Τυφῶνα

Αὐτὸ τὸ χρόνο, ταλαιπώρησαν τὸ ἄτυχο χωριὸ τὰ μελτέμια. Οἱ τρεῖς μας φίλοι — ὁ Γιῶργος, ἡ Τασία καὶ ὁ Κώστας — δὲν θυμοῦνται ἄλλο καλοκαίρι μὲ τόσο δυνατοὺς ἀέρηδες, ποὺ νὰ προξενήσουν τόσες ζημιές. Καὶ τὰ δέντρα, καὶ τὰ φυτὰ καὶ οἱ κληματαριὲς κακόπαθαν...

—Μὰ τί εἶναι, αὐτοὶ οἱ ἀέρηδες, μέσα στὴ «βράση» τοῦ καλοκαιριοῦ, ρώτησε ὁ Γιῶργος τὸν πολύξερο παπού του;

—Τὸ ἐπιστημονικὸ ἢ καλλίτερα τὸ «ἑλληνικὸ» ὄνομα τῶν μελτεμιῶν ἐξήγησε ὁ παπούς, εἶναι ἐτησίαι. Καὶ εἶναι οἱ καλοκαιριανοὶ βοριάδες συνήθως στὴν ἀνατολικὴ λεκάνη τῆς Μεσογείου. Λέγονται ἀκόμα «Μεσογειακοὶ περιοδικοὶ ἄνεμοι» ἢ «Μεσογειακοὶ Μουσσῶνες».

— Καὶ τί θὰ πῆ Μουσσῶνες; ρώτησε πάλι ὁ Γιῶργος.

— Μουσσών, γενικὴ Μουσσῶνος, καὶ πληθ. Μουσσῶνες - ων, εἶναι περιοδικὸς ἀέρας ποὺ προκαλεῖται ἐξ αἰτίας τῆς διαφορᾶς τῆς θερμοκρασίας μεταξὺ ξηρᾶς καὶ θάλασσας. Καὶ αὐτὸ γίνεται ὅταν κατὰ τὸ καλοκαῖρι ἡ θερμοκρασία τῆς θάλασσας εἶναι χαμηλότερη καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα ὑψηλότερη ἀπὸ τὴ θερμοκρασία τῆς ξηρᾶς.

— Φαίνεται, εἶπε γελώντας ἡ Τασία πὼς ὁ φίλος μας ὁ Τυφώνας ἔχει βάλει τὰ φίδια του νὰ σφυρίζουν καὶ γιὰ τοῦτο αὐτοὶ οἱ ἀέρηδες, ποὺ ὅπως ἔμαθα ξεσήκωσαν καὶ σταφίδες ἀπὸ τὰ ἁλώνια τους...

—Ἀλήθεια, διέκοψε ὁ παποὺς γελώντας κι' αὐτός. Εἴχαμε τὴν ἄλλη φορὰ ἀφήσει τὸ τέρας μας καταματωμένο πάνω στὸν Αἶμο καὶ εἴχαμε πεῖ πὼς ἀπὸ τὸ αἷμα του ποὺ χύθηκε πῆρε καὶ τὸ ὄνομά του τὸ μεγάλο αὐτὸ βουνὸ τῆς Βαλκανικῆς. Ὡστόσο τίποτα δὲν εἶναι βέβαιο γι' αὐτό. Ὑπάρχει ἀκόμα ὁ μύθος τοῦ Αἵμου...

—Τὸν ξέρω, εἶπε διακόφτοντας ὁ Γιῶργος. Ἦταν λέει μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ὁ Αἶμος γιὸς τοῦ Βορέα καὶ πῆρε γιὰ γυναῖκα του τὴ Ροδόπη. Τὸ ἀντρόγυνο βασίλευε στὴ Θράκη, ἀπόκτησε γιὸ τὸν Ἕβρο, καὶ ζοῦσε πολὺ εὐτυχισμένο! Μὰ ἡ εὐτυχία τους τοὺς ἔκαμε, λέει, τόσο περήφανους ποὺ ἔφτασαν νὰ λέη ὁ Αἶμος τὴ Ροδόπη Ἥρα κι' αὐτὴ τὸν ἄντρα της Δία. Μὰ αὐτὸ ἦταν μεγάλη ἀσέβεια καὶ ὁ Δίας τοὺς ἐτιμώρησε. Τοὺς μεταμόρφωσε σὲ βουνά. Τὸν Αἶμο καὶ τὴ Ροδόπη... Καὶ τὸ παιδί τους γίνηκε τὸ ποτάμι πού...

— σήμερα χωρίζει τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Τουρκία καὶ εἶναι κι' ἕνα μικρὸ μέρος τῶν συνόρων μας μὲ τὴν Βουλγαρία, συμπλήρωσε ὁ Κωστάκης.

—Πολὺ ὡραῖα ἐπιδοκίμασε ὁ παπούς!
Ὁ Τυφώνας, ἂν καὶ βαρειὰ πληγωμένος
καὶ παρὰ τὶς φλόγες ποὺ τοῦ ἔκαιαν τὸ
σῶμα, ἔφυγε ἀπὸ τὸν Αἶμο, καὶ τρέχον-
τας, μὲ λίγα μόνο πηδήματα βρέθηκε στὸ
Ἰόνιο πέλαγος κι' ἀπὸ ἐκεῖ πέρασε στὴν
Ἀδριατικὴ καὶ ἔφτασε κοντὰ στὴ Σικε-
λία. Ἦταν ἀκριβῶς ἡ ὥρα ποὺ οἱ φλόγες
τοῦ σώματός του εἶχαν φουντώσει! Καὶ
γιὰ νὰ τὶς σβύση ἔδωσε μιὰ γερὴ βουτιὰ
μέσα στὴ βαθειὰ θάλασσα... Μὰ ὁ Δίας,
ποὺ τὸν παρακολουθοῦσε,ἅρπαξε ἕνα μεγά-
λο ὄγκο χωμάτων καὶ πετρῶν καὶ τοῦ ἔρρι-
ξε πάνω του... Ἀπὸ τὸν ὄγκο αὐτὸ σχηματί-
στηκε ἡ Αἴτνα τὸ ἡφαίστειο. Μὰ ὁ Τυφώ-
νας καὶ καταπλακωμένος καὶ μέσα ἀπὸ τὰ
βάθη τῆς θάλασσας πετάει ἀπὸ τὸ στόμα του πάντοτε φλόγες κι' ἔτσι ἡ Αἴτνα κάθε τόσο ξερνάει φωτιές.

Μὰ ὁ Δίας, ἔπρεπε μιὰ γιὰ πάντα νὰ ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸν Τυφώνα. Καὶ γι' αὐτὸ ἔβαλε ἐκεῖ κοντὰ τὸν Ἥφαιστο, κι' αὐτὸς ἔστησε στὴν κορυφὴ τῆς Αἴτνας τὸν ἄκμονα του, καὶ κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ ἐκεῖ βρισκόταν ὁ τράχηλος τοῦ τέρατος.

Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλος μύθος.

Σύμφωνα μ' αὐτὸν ὁ Δίας σκέπασε τὸν Τυφῶνα μὲ ὁλόκληρη τὴ Σικελία. Ἔτσι τὸ κορμί του ἦταν σκεπασμένο. Τὸ δεξί του χέρι βρισκόταν κάτω ἀπὸ τὸ Πέλωρο ἀκρωτήρι, τὸ ἀριστερό του κάτω ἀπὸ τὸ Πάχυνο, τὰ ποδάρια του κάτω ἀπὸ τὸ Λιλυβαῖον καὶ τὸ κεφάλι του κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν Αἴτνα. Καὶ ἐπειδὴ εἶναι πεσμένος ὕπτια, δηλαδὴ ἀνάσκελα, φυσάει, ἀπὸ τὸ στόμα του βγαίνουν φλόγες καὶ διαρκῶς ἀναταράσσει τὸ νησὶ καθὼς ἀγωνίζεται νὰ ἀνατρέψη τὸ βάρος ποὺ τὸν πιέζει.

—Καὶ ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ ἀκρωτήρια ποὺ μᾶς εἴπατε, ρώτησε ἡ Τασία.

—Τὸ Πέλωρον ἢ Πελωρὶς ἢ Πελωριὰς εἶναι τὸ βορειοανατολικὸ ἀκρωτήρι τῆς Σικελίας, βορειοανατολικὰ τῆς Μεσσήνης στὸν Ἰταλοσικελικὸ πορθμό. Λέγεται μάλιστα πὼς πῆρε τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸν ναύκληρο τοῦ Ἀννίβα, τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος σκότωσε καὶ ἔθαψε ἐκεῖ. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ λέξη εἶναι ἑλληνικὴ καὶ προῆλθε ἀπὸ τὸ «Πελώρια ἄκρα». Δηλαδὴ πελώριο, τὸ πολὺ μεγάλο ἀκρωτήρι. Τὸ ἀκρωτήρι λέγεται σήμερα ἰταλικὰ Κάπο Ντὶ Φάρο, καὶ τοῦτο γιατὶ πάνω σ' αὐτὸ ὑπῆρχε ὁ Φάρος. Ἐπίσης ὑπῆρχε καὶ ναὸς τοῦ Ποειδῶνα.

Τὸ Πάχυνον εἶναι τὸ νοτιοανατολικὸ ἀκρωτήρι τῆς Σικελίας, μιὰ ἀπὸ τὶς τρεῖς γωνιὲς τῆς Τριακρίας. Σήμερα λέγεται Πάσσαρον. Καὶ ὁ λιμένας ποὺ σχηματίζεται στὴν ἀρχαιότητα ἐλέγετο λιμὴν τοῦ Παχύνου, σήμερα δὲ λιμένας τοῦ Πάλου. Τέλος τὸ Λιλυβαῖον εἶναι τὸ δυτικὸν ἀκρωτήρι τῆς Σικελίας ποὺ ἀπέχει 1000 στάδια ἀπὸ τὴν Ἀφρική. Πάνω στὸ ἀκρωτήρι αὐτὸ οἱ Καρχιδόνιοι ἵδρυσαν τὴν ὀχυρὰ πόλη Μοτύην (397 π. Χ.). Σήμερα λέγεται Μαρσάλα.

Γιὰ τὸ φρικτὸ τέλος τοῦ τέρατος αὐτοῦ τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, συνέχισε ὁ παποὺς ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι μύθοι. Λένε δηλαδὴ πὼς ὁ Τυφὼν πνίγηκε. Λένε ἀκόμα πὼς ὁ Τυφὼν σκοτώθηκε ἀπὸ βέλος τοῦ Ἀπόλλωνα, ὁ ὁποῖος τὸν ἐτόξευσε. Καὶ ἀπὸ ὁ αἷμα του, λέει, γεννήθηκε ὁ Κοχλικὸς Δράκοντας.

—Καὶ τί ἦταν πάλι αὐτὸς ρώτησε ὁ Κωστάκης.

—Ἦταν ὁ Δράκοντας ποὺ φύλαγε στὴν Κοχλίδα τὸ χρυσόμαλλον δέρας καὶ τὸν ὁποῖον δηλητηρίασε ὁ Ἰάσων μὲ τὴν βοήθεια τῆς Μήδειας.

Λένε ἀκόμα πὼς ὁ Δίας ἔρριξε τὸν Τυφῶνα στὸν Τάρταρο! Ὑποστηρίζεται ἐπίσης πὼς ὁ Τυφώνας πέθανε στὸν Καύκασο καὶ γι' αὐτὸ κάποιος μεγάλος βράχος τοῦ βουνοῦ αὐτοῦ λέγεται Τυφώνειος.

Ὁ Τυφῶν — γιὰ νὰ τελειώνουμε μ' αὐτόν, πρέσθεσε ὁ παποὺς — εἶχε γυναῖκα τὴν ἔχιδνα θυγατέρα τοῦ Φόρκινος καὶ ἐγέννησε ἀπὸ αὐτὴν τὶς Γοργόνες, τὸν Κέρβερον, τὴν Σκύλλαν, τὴν Χίμαιραν, τὴν Σφίγγα, τὴν Λερναίαν Ὕδραν καὶ τὸν Ἑσπέριον Δράκοντα.

Θὰ θέλατε τώρα νὰ σᾶς πῶ τί ἦταν αὐτὰ τὰ γεννήματα τοῦ Τυφῶνα. Γοργόνες ἦταν ἡ Σθενώ, ἡ Εὐρυάλη καὶ ἡ Μέδουσα ποὺ τὴν ἐσκότωσε ὁ Περσέας. Βέβαια, ἄλλοι μύθοι, λένε πὼς αὐτὲς ἦσαν κόρες τοῦ Φόρκινος καὶ τῆς Κητοῦς. Οἱ γοργόνες εἶχαν μαλλιὰ ἀπὸ φίδια καὶ ἦταν ζωσμένες ἐπίσης μὲ φίδια. Ὁ Κέρβερος ἦταν τὸ φοβερὸ ἐκεῖνο σκυλί....

—ὁ φύλακας τοῦ Ἅδη, συμπλήρωσε ὁ Κωστάκης.

—Ἡ Σκύλλα συνέχισε ὁ παπούς, ἦταν θυγατέρα τῆς νύμφης Κραταιΐδος. Ἦταν φρικτὸ τέρας ποὺ διαρκῶς ὠρύετο. Εἶχε 12 πόδια, ἔξη μακρυοὺς λαιμούς, καὶ φάρυγγας, καὶ σὲ κάθε του στόμα τρεῖς σειρὲς δοντιῶν. Ἐφώλιαζε μέσα σὲ σκοτεινὴ σπηλιά. Ἀπέναντί της ζοῦσε ὁ Χάρυβδις! Βρισκόταν στὸ Σκύλλαιον Ἀκρωτήριον τῆς Ἰταλίας.

Ἡ Χίμαιρα ἦταν καὶ αὐτὴ τέρας ποὺ ἔβγαζε φλόγες καὶ θειάφι. Μπροστὰ εἶχε μορφὴ λιονταριοῦ, πίσω δράκοντα καὶ στὴ μέση γίδας. Τὴν σκότωσε ὁ Βελλεροφόντης. Ἡ Σφίγγα ἦταν τέρας λιοντάρι πτερωτό, μὲ στῆθος καὶ κεφάλι κοριτσιοῦ, μὲ σῶμα σκύλου, μὲ οὐρὰ φιδιοῦ καὶ φωνὴ ἀνθρώπινη. Καθόταν σὲ βράχο στὴν εἴσοδο τῶν Θηβῶν καὶ ἔλεγε στοὺς διαβάτες τὸ περίφημο αἴνιγμα...

—Ποιὸ εἶναι αὐτὸ ποὺ ἔχει φωνὴ καὶ τὸ πρωῒ εἶναι τετράποδο, τὸ μεσημέρι δίποδο καὶ τὸ βράδυ τρίποδο, ἔσπευσε νὰ πῆ ἡ Τασία.

—Καὶ εἶναι ὁ ἄνθρωπος, εἶπε ὁ Κωστάκης ποὺ στὴ βρεφική του ἡλικία περπατάει μὲ τὰ τέσσερα, ὅταν μεγαλώση μὲ τὰ δύο καὶ ὅταν γεράση παίρνει τρίτο πόδι τὸ μπαστούνι...

—Ἡ Λερναία Ὕδρα... πῆγε νὰ πῆ ὁ παποὺς μὰ καὶ τὰ τρία ἐγγόνια του τὴν ἤξεραν πολὺ καλὰ ἀπὸ τοὺς ἄθλους τοῦ Ἡρακλέα.

— Καὶ τέλος ὁ Ἑσπέριος Δράκοντας ἦταν αὐτὸς ποὺ φύλαγε τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων καὶ ἐλέγετο Λάδων.

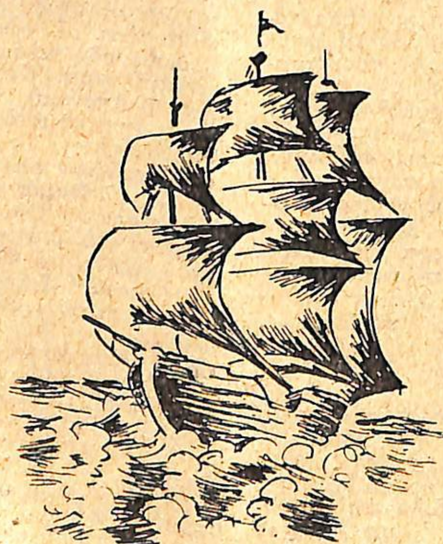
Μὰ νομίζω πὼς εἴπαμε πολλὰ γιὰ σήμερα...

Εἴπαμε πολλὰ καὶ σώνει εἶπε γελώντας... ὁ Γιῶργος.

Καὶ ἦταν ὥρα γιατὶ τοὺς φώναξε τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἡ μητέρα τους. Τοὺς περίμενε τὸ φαγητό.

Α. Κ. Μ.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Ἡ Βασίλισσα τῆς θάλασσας.
(Σκίτσο τοῦ Σ. Σταματάκη)

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴ Λίνδο

Τὰ τρία μεγάλα λεωφορεῖα, ποὺ συναγωνίζονται ἄφοβα στοὺς πλατεῖς ἀσφαλτοστρωμένους δρόμους τοῦ νησιοῦ, εἶναι ξέχειλα ἀπὸ νειᾶτα. Τὸ μάρτυρα τ' ἀδιάλειπτο κέφι καὶ τὸ τραγοῦδι ποὺ ὅλο γυρίζει, γυρίζει καὶ δὲν τελειώνει... Περνᾶμε τὴν ὕπαιθρο τῆς Ρόδου, πηγαίνοντας στὴν ἀρχαία Λίνδο. Ἀνάμεσα ἀπ' τ' ἀνοιχτὰ παράθυρα, κι' ὅσο μᾶς ἐπιτρέπει ὁ γενικὸς ἐνθουσιασμός, καμαρώνουμε τὰ τοπία ποὺ ζωγραφίζουν, μὲ βιαστικὲς πινελιὲς καὶ μὲ μύρια χρώματα στὶς ἐναλλαγές τους, ἡ θάλασσα κι' ἡ στεριά. Ποὺ καὶ ποὺ, κρυμμένα μέσα σὲ δέντρα, ἢ σκαρφαλωμένα σὲ γραφικοὺς λοφίσκους φαίνονται τὰ χωριὰ τῆς Ρόδου: Ἄσπρα, μὲ τὶς ἰδιότυπες ἴσιες σκεπές τους, μὲ τὶς ἐκκλησιές, ποὺ ψηλώνουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Τέλος, σὲ μιὰ στροφή, τὸ μελισσολόϊ τοῦ πρώτου λεωφορείου ἀφήνει τ' ἀλαλητό του: Τί τρέχει; Φάνηκε ἡ Λίνδος! Θεῖο πανόραμα, πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα τὴν πλατειά, τὴ μεγάλη. Ἕνα πετράδι ὁλόλαμπρο, χρυσοδουλεμένο ἀπ' τὶς ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου. Ὁλόγυρα ἀπὸ τὸν κῶνο τοῦ κάστρου, ποὺ τὸν στολίζουν ὀμορφοσκαλισμένες δαντέλλες τὰ τείχη του ἔχει κεντήσει ἡ νέα Λίνδος τ' ἄσπρα σπιτάκια της. Ἀπ' τὰ δεξιὰ κι' ἀπ' τ' ἀριστερά, ὁ γαλάζιος πόντος καὶ πάνω, ὁ κατακάθαρος οὐρανὸς τοῦ Αἰγαίου. Τί θἆναι ἀλήθεια ἐτοῦτο τὸ θέαμα τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ὀμορφιᾶς, γιὰ τὸν κόσμο ποὺ ἔρχεται ἀπ' τὸ βορρᾶ νὰ τὸ καμαρώση;

Κατεβαίνουμε στὸ τουριστικὸ περίπτερο, μπροστὰ στὴν κωμόπολη τῆς Λίνδου. Οἱ μαθήτριες βγάζουν φωτογραφίες, ἐμεῖς οἱ μεγάλοι πίνουμε τὸν καφέ μας, κι' ὁ Φάνης μὲ τὴ Μυρτὼ σκαρφαλώνουν κιόλας στὸ κάστρο.

— Σταθῆτε, ἀνόητοι, τοὺς φωνάζει ὁ Λεωνίδας. Θὰ πᾶμε νὰ πάρωμε τὸ δάσκαλο.

— Θὰ σᾶς περιμένωμε στὸ ναὸ τῆς Λινδίας Ἀθηνᾶς, ἀποκρίνεται ὁ μικρός μας ἀρχαιολόγος.

— Πάντα βιαστικός, μουρμουρίζει ὁ Λεωνίδας σὲ τόνο ἐπιτιμητικό.

— Αὐτὴ τὴ φορὰ τὸν καταλαβαίνω, τοῦ λέω. Θέλει νὰ χαρῆ, χωρὶς θόρυβο, καὶ χωρὶς ἐξηγήσεις, τὴν ὀμορφιὰ τῆς ἀρχαίας Λίνδου.

— Αὐτὸς χωρὶς ἐξηγήσεις; κοροϊδεύει ὁ Λεωνίδας. Σὲ λίγο, ὅταν θ' ἀρχίση τὴν ἱστορία τοῦ τόπου ὁ δάσκαλος, θἆναι ὁ μόνος ποὺ θὰ τὸν τρελλάνη στὶς ἐρωτήσεις! Τώρα μᾶς κάνει τὸ ρωμαντικό.

— Σ' αὐτὸ τὸν παρέσυρε ἡ ἀδελφή σου. Μὰ νά, ξεκινᾶμε κι' ἐμεῖς.

Μιὰ καθηγήτρια τῆς σχολῆς μᾶς συνιστᾶ τὸν ἀσκητικὸ δάσκαλο τῆς Λίνδου. Βρισκόταν λέει στὸ κτῆμα τοῦ σχολείου. Τώρα ποὺ σταμάτησαν τὰ μαθήματα περιποιεῖται τὶς μυγδαλίτσες, ποὺ ἔχουν φυτέψει τὰ παιδιά του. Καθὼς ἀνεβαίνουμε τὸ ὕψωμα μᾶς μιλᾶ γιὰ τὴ δεντροφύτευση τοῦ γυμνοῦ λόφου. Ἀνάμεσα σὲ δυὸ βράχια, μᾶς δείχνει μιὰ λεμονίτσα. Αὐτὰ τὰ φυντάνια, ποὺ βασανίζεται νὰ τὰ προφυλάξη ἀπ' τὶς κατσίκες τοῦ χωριοῦ, εἶναι τὸ καύχημά του, τὸ ἔργο του.

— Ὅπου, δάσκαλος καὶ πολιτισμός, συλλογιέμαι.

Στὴν εἴσοδο τοῦ κάστρου, κάτω ἀπ' τὰ ὀδοντωτὰ τείχη, ποὺ πρόσθεσαν ἀργότερα οἱ ἱππότες, καθόμαστε λίγο στὸν ἴσκιο, νὰ θυμηθοῦμε τὴν ἱστορία τῆς Λίνδου ἢ μᾶλλον τὸ μῦθο τῆς πρώτης ἱδρύσεώς της.

Ἄξαφνα, βλέπω τὴ Μυρτὼ καὶ τὸ Φάνη, νὰ κατρακυλοῦν βιαστικὰ τὶς σκάλες.

— Δὲ στὄλεγα; λέει ὁ Λεωνίδας. Ὁ Φάνης μυρίστηκε ἱστορίες.

Ὁ δάσκαλος βρίσκεται στὸ στοιχεῖο του τώρα. Ἡ ἀσκητική του μορφὴ παίρνει μιὰ παράξενη λάμψη. Δὲ ζῆ στὰ δικά μας τὰ χρόνια! Ἔχει ξεχάσει ἀκόμα καὶ τὶς μυγδαλίτσες του.

«Ἡ Λίνδος, μᾶς λέει, εἶναι ἡ ἀρχαιότερη πολιτεία που λάτρεψε τὴν Παλλάδα Ἀθηνᾶ. Πολὺ πρωτήτερα κι' ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ἐδῶ πρωτοστήθηκε ὁ βωμός της, ἀπ' τοὺς αὐτόχθονες γιοὺς τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς πεντάμορφης νύμφης, ποὺ ἀναδύθηκε ἀπὸ τὸ πέλαγος. Ἡ Λίνδος μαζὶ μὲ τὴν Κάμειρο καὶ τὴν Ἰαλισσό...

— Ξέρομε, ἦταν οἱ τρεῖς πρῶτες πολιτεῖες τῆς Ρόδου ποὺ ἑνωμένες ἀργότερα ἔκτισαν τὴν πρωτεύουσα τοῦ νησιοῦ...

Ἡ διακοπὴ ποὺ ἔγινε, μὲ πολλὴ εὐγένεια ἀπὸ τὴ διευθύντρια τῆς σχολῆς, ἤθελε νὰ εἰδοποιήση τὸ δάσκαλο πὼς μᾶς ἔχουν μιλήσει γιὰ τὰ ἱστορικὰ τοῦ νησιοῦ καὶ νὰ πῆ ἐκεῖνος μονάχα τὰ τοπικά.

— Δὲν ξέρετε ὅμως, ἀπάντησε, πὼς τοῦτος ὁ βράχος, δέχτηκε πρῶτος ἀπ' τὰ οὐράνια τὸ δῶρο τῆς Τέχνης. Ὅταν οἱ κάτοικοι ἔμαθαν ἀπ' τὸν Ἥλιο - Ἀπόλλωνα πὼς γεννήθηκε ἡ Ἀθηνᾶ, ἔτρεξαν μὲ βιάση νὰ τῆς προσφέρουν τὶς πρῶτες θυσίες. Μά, σὰν ἀνέβηκαν στὴν Ἀκρόπολη, εἶδαν πὼς εἶχαν ξεχάσει νὰ πάρουν φωτιά. Ἔτσι, δὲν ἔσφαξαν ζῶο στὴν Ἀθηνᾶ, γιὰ νὰ κάψουν τὰ σπλάχνα του. Πρόσφεραν στὴ θεὰ προϊόντα τῆς γῆς τους, λουλούδια, στάχυα καρπούς. Μιὰ θυσία ἀναίμακτη, ποὺ πολὺ εὐχαρίστησε τὴν εἰρηνικὴ Ἀθηνᾶ καὶ τὸ Δία. Ὁ βασιλιᾶς τοῦ Ὀλύμπου τοὺς ἔστειλε ἀμέσως βροχὴ γιὰ νὰ κάμη γόνιμο τὸ ἔδαφος τοῦ νησιοῦ κι' ἡ Παλλάδα τοὺς χάρισε τὸ προνόμιο στὶς τέχνες, ποὺ τοὺς ἔκαμε ἀσύγκριτους μέσα στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ἀπὸ τότε, ποτὲ δὲν προσέφεραν στὸ βωμὸ τῆς Λινδίας θυσίες αἱματηρές. Ἔμεινε ἔθιμο ἱερὸ ἡ ἀναίμακτη πρώτη θυσία: Μόνο πίτες μὲ μέλι, καὶ σιτηρά, καὶ καρπούς, «ἁγνὰ θύματα», ὅπως ἔλεγαν, χάριζαν στὴν προστάτισσα τῆς Λίνδου.

Πρὶν ἀνεβοῦμε τὸ κάστρο, ὁ σοφὸς ὁδηγὸς μᾶς δείχνει τὴν ἀρχαία σκάλα, δίπλα στὴ φράγκικη, καὶ προσπαθεῖ ν' ἀναστήση τ' ἀρχαῖο ἐρείπιο, μέσα ἀπὸ τὸ ἱπποτικὸ ποὺ κατὰ τὴν ἔκφρασή του, τὸ ἔχει μολύνει. Θαυμάζομε ἕνα ἀρχαῖο καράβι σκαλισμένο στὴ βάση τοῦ κάστρου, ἀπὸ τὸν γλύπτη Τιμοχάρη. Παραξενευόμαστε γιὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀφιερωμάτων ποὺ σώζουνται μόνο οἱ βάσεις τους: Ἀνδριάντες σὲ ὑπερφυσικὸ μέγεθος, ὅπως δείχνουν τ' ἀποτυπώματα τῶν πελμάτων, χρυσὲς πανοπλίες, στέφανα, κύπελλα χρυσᾶ, στῆλες μ' ἐπιγραφές, ποὺ τὸ περιεχόμενό τους ἀναφέρεται στὸ «χρονικὸ τοῦ ναοῦ». Ἀπ' αὐτὸ τὸ χρονικό, μαθαίνομε κι' ἕνα θαῦμα τῆς θεᾶς. Ὅταν, λέει, ὁ Δάτις κι' ὁ Ἀρταφέρνης, πρὶν πᾶνε στὸ Μαραθῶνα, πολιόρκησαν τὴ Λίνδο, οἱ γενναῖοι της πρόμαχοι δὲν εἶχαν νερὸ κι' ἑτοιμάζονταν νὰ τὴν παραδώσουν. Τότε παρουσιάστηκε ἡ Ἀθηνᾶ στὸν ἀρχηγὸ — σ' ἕνα ὄνειρο φυσικὰ — καὶ τοῦ εἶπε πὼς θἄστελνε ἄφθονο νερὸ στὴν ἱερὴ πόλη της. Πραγματικά, τὴν ἄλλη μέρα ἔβρεξε πολὺ κι' οἱ δεξαμενὲς γέμισαν. Ὁ Δάτις τρομοκρατήθηκε ἀπὸ τὸ θαῦμα καὶ λύνοντας τὴν πολιορκία χάρισε τὸ ἅρμα του καὶ τὸ δόρυ του στὴ Λινδία Ἀθηνᾶ.

— Σ' αὐτὸ τὸ ναὸ χάρισε ἡ Ἑλένη τὸ χρυσὸ ὁμοίωμα τῆς ὀμορφιᾶς της; ρώτησε ὁ Φάνης. Ὁ Λεωνίδας μὲ σκούντηξε.

— Ναί, παιδί μου, μπράβο ποὺ τὸ ξέρεις, εἶπε ὁ δάσκαλος μὲ συμπάθεια στὸ Φάνη. Κι' ἄρχισε νὰ διηγιέται πώς, ὅταν ἡ Ἑλένη πέρασε ἀπὸ δῶ, μὲ τὸ Μενέλαο, ἔκαμε στὴ θεὰ τὸ παράξενο αὐτὸ ἀφιέρωμα, ποὺ ὅμως ἐκείνη δὲν τὸ δέχτηκε μὲ εὐμένεια. Γιατί, ἀργότερα, διωγμένη ἀπὸ τὴ Σπάρτη, ἡ πεντάμορφη τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἦρθε ἐδῶ κατὰ μιὰ ροδίτικη παράδοση, ζητώντας φιλοξενία ἀπὸ τὴ βασίλισσα τῆς Λίνδου, τὴν Πολυξώ. Αὐτὴ ὅμως, ποὺ ὁ ἄνδρας της, ὁ Τληπόλεμος, εἶχε σκοτωθῆ στὴν Τροία, ἔβαλε τὶς γυναῖκες της νὰ κρεμάσουν ἀπὸ ἕνα δέντρο τὴν Ἑλένη. Ἀργότερα, γιὰ ἐξιλέωση, τῆς ἔκτισε τὸ ἱερὸ τῆς «Δενδρίτιδος Ἑλένης», γιατὶ ἦταν φοβερὸ τὸ ἔγκλημα τῆς Πολυξῶς: Νὰ παραβῆ τοὺς ἱεροὺς νόμους τῆς φιλοξενίας.

Ὁ ναὸς τῆς Λινδίας Ἀθηνᾶς μοιάζει σὰν κορώνα τοῦ κάστρου.

Προχωροῦμε σὲ μιὰ ἐξέδρα, νὰ καμαρώσουμε τὴ νεράϊδα, τὴ θάλασσα. Νὰ τὸ λιμανάκι τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου, ἕνας κλειστὸς κόλπος. Ἐδῶ, λέει, ἄραξε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν ἦρθε, περνώντας, νὰ φέρη κι' ἐδῶ τὸ χριστιανισμό.

Νὰ καὶ τὸ νέο λιμάνι, μὲ τὶς φελοῦκες καὶ τὶς μαοῦνες του. Νὰ καὶ στὴν ἄλλη ἄκρη, τὸ μνημεῖο τοῦ σοφοῦ Κλεόβουλου. Ναί τὸ ξεχάσαμε ἀλήθεια! Κλεόβουλος ὁ Λίνδιος, ἕνας ἀπ' τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ θεῖο ἐκεῖνο βράχο, ποὺ στέκεται ἀνάγλυφος στὸ γαλάζιο φόντο θάλασσας κι' οὐρανοῦ, νοιώθουμε τὴν ψυχή μας συνεπαρμένη.

— Πᾶμε τώρα νὰ δοῦμε καὶ τὴ νέα Λίνδο, μᾶς λέει ὁ δάσκαλος. Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα θὰ περάσουμε ἀπὸ τὸ σπίτι μου, ποὺ εἶναι ἕνα ἀπ' τὰ πιὸ παλιά, καὶ τὰ πιὸ χαρακτηριστικὰ ροδίτικα σπίτια.

Ἀλήθεια, σπίτι ἦταν αὐτὸ ἢ μουσεῖο; Ἡ αὐλὴ γραφικώτατη—, μὲ κοχλάδια, ἄσπρα καὶ μαῦρα, ποὺ παριστάνουν λουλούδια, ψάρια, γεωμετρικὰ σχέδια — εἶναι πνιγμένη στὰ μυρωδικὰ καὶ τὶς περικοκλάδες. Καὶ τὸ ἐσωτερικό, πινακοθήκη ἀπὸ πολύτιμα πιάτα. Ἕνα μεγάλο δωμάτιο, ὅλο κι' ὅλο. Κι' ὅμως χωρισμένο σὲ διάφορα διαμερίσματα. Νὰ τὸ νυφικὸ κρεββάτι, ὁ «ἀποκρέβατος», ὅπως τὸ λένε, ψηλώτερα ἀπ' τὸ πάτωμα. Νὰ κι' ὁ σοφάς, χαμηλὸς ξύλινος ἐξώστης. Βάζα φουρφουρένια πάνω σὲ σκαλιστὰ ράφια καί, γύρω στοὺς τοίχους, πιάτα χιλιοπλούμιστα, μὲ ἀνάμεσό τους τὸ βενετσιάνικο καθρέφτη.

Εἴδαμε κι' ἄλλα ὡραιότατα ἀκόμη ροδίτικα σπίτια, περίφημα κεντήματα, στρωσίδια μεταξωτά. Οἱ Ροδίτισσες κράτησαν, φαίνεται, μέσα ἀπ' τοὺς αἰῶνες, τὸ δῶρο τῆς Ἀθηνᾶς: Ἔμειναν ἀπαράμιλλες ἀνυφάντρες κα. κεντήστρες.

Πρὶν φύγουμε ἐπισκεπτόμαστε καὶ τὴν ὀνομαστὴ ἐκκλησία τῆς Λίνδου. Εἶναι παλιὰ βυζαντινή. Ναὸς τῆς Παναγίας ποὺ τὸν στολίζουν ἀριστουργηματικὲς τοιχογραφίες Κρητικῆς Σχολῆς.

Μέσα στὸ νάρθηκα τούτης τῆς ἐκκλησίας γινόταν τὸ κρυφὸ σκολειό, στὰ χρόνια τῆς βαρειᾶς σκλαβιᾶς τοῦ νησιοῦ. Μέσα σ' αὐτὴ καὶ μέσα σ' ὅλες τὶς ἐκκλησίες τῶν χωριῶν τῆς Ρόδου. Μέσα στὶς ἐκκλησίες ὅλης τῆς Δωδεκανήσου. Γι' αὐτὸ κράτησαν τὰ μαρτυρικά μας νησιά, τὴν ἑλληνικότητά τους, τὸν ἐθνικό τους παλμὸ κι' ἐκείνη τὴ δίψα τῆς Ἐλευθερίας, ποὺ δικαιώθηκε τόσο πλούσια σήμερα.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Ἡ ΗΡΩΪΔΑ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὁ Διάκος, ὁ ἐπίσκοπος Ἠσαΐας, ὁ ἀδερφός του ὁ παπᾶ Γιάννης, τετρακόσιοι ἄλλοι πολεμιστὲς κι' ἡ Ἀνδρονίκη μὲ τὰ παλληκάρια της, στάθηκαν σιμὰ στὸ γεφύρι τῆς Ἀλαμάνας, πάνω στὸν Σπερχειὸ ποταμό.

Ὁ ἐπίσκοπος βλόγησε τὸ στρατό, καὶ δείχνοντάς τους τὸν σταυρό, τοὺς ἔδινε θάρρος μὲ λόγια ἐνθουσιώδη.

Ὁ Διάκος ἀσπάστηκε μ' εὐλάβεια τὸν σταυρὸ κι' ὕστερα τὸ χέρι τοῦ ἐπίσκοπου.

Στὸ μεταξύ, ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸ στρατόπεδο ἀκούονταν μιὰ ἰαχὴ ποὺ ἔφτανε ὣς τὸν οὐρανό.

—Ἀλλάχ! Ἀλλάχ! Ἀλλάχ!

— Καὶ ποιὸς σᾶς φοβᾶται βρέ; φώνεξε ὁ Διάκος. Ἐσᾶς καὶ τὸν Ἀλλάχ σας...

— Γειά σου Διάκο! Θὰ πολεμήσω στὸ πλευρό σου! φώναξε ἡ Ἀνδρονίκη. Στάσου νὰ δῆς πῶς βαράω στὸ ψαχνό.

— Νεαρούλης φαίνεσαι, ὅμως εἶσαι λεβέντης! ἔκανε ὁ Διάκος. Σήμερα ὁ καθένας θὰ δείξη τὴν τέχνη του καὶ τὴν παλληκαριά του κι' ὁ Ἅη Γιώργης βοηθός!...

Τί ὄμορφος καὶ τί ἁγνὸς πολεμιστὴς ποὺ ἦταν ὁ Διάκος!

— Εἶναι ἅγιος ὁ πόλεμός μας, συλλογίστηκε ἡ Ἀνδρονίκη. Γι' αὐτὸ κι' ἔχομε τέτοιους ἀγγελοκάμωτους ἥρωες μὲ καρδιὰ μικροῦ παιδιοῦ... Στὸ ἀντίθετο στρατόπεδο, δὲν γίνεται νὰ ὑπάρχουν ὅμοιοι!

— Διακόσιοι σταυραητοὶ τοῦ Ὀλύμπου σὰν τοῦτον, εἶπε ὁ γέρο Λάμπρος καὶ τοὺς κάναμε πίσω τοὺς ἀρβανῆτες.

Πέντε παλληκάρια μεθυσμένα ἀπὸ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμό, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν:

—Ἀδέρφια, θὰ πᾶμε ἐμεῖς μπροστά! Τὰ κορμιά μας θὰ γίνουν ἡ πρώτη τάπια τοῦ γεφυριοῦ. Ζήτω τὸ Γένος ἀδέρφια!

Ρίχτηκαν μπροστὰ μὲ τὰ σπαθιὰ ξεγυμνωμένα. Ρίχτηκαν πέντε ἑλληνόπουλα, νὰ κόψουν τὸ δρόμο σὲ ὀχτὼ χιλιάδες.

Μέσα σὲ λίγα λεπτὰ ἔπεφταν καὶ τὰ πέντε μὲ τὰ κορμιὰ τρυπημένα ἀπὸ τὶς σφαῖρες.

Ὅμως ἡ θυσία τους δὲν πῆγε χαμένη. Δυνάμωσε τὸ πολεμικὸ μένος τῶν Ἑλλήνων, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ αὔξησε τὸν κρυφὸ θαυμασμὸ καὶ τὸ δέος τῶν ἀρβανιτάδων τοῦ Ὀμὲρ Βρυώνη. Κι' ἔτσι ἡ μάχη ἄρχισε ἄγρια κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη.

Τὸ δυνατὸ ὅμως ὀθωμανικὸ ἱππικὸ ρίχτηκε στοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς πλευροκόπησε.

Ὅσο γενναῖοι καὶ νᾆναι οἱ πεζοί, δὲν μποροῦν νὰ κρατήσουν τὶς θέσεις τους ὅταν γίνεται ἐπέλαση ἱππικοῦ.

Ὁ ἀγῶνας ἦταν ἄνισος. Τρελλοὶ κι' ἀπελπισμένοι οἱ Ἕλληνες δὲν μπόρεσαν νὰ κρατηθοῦν πολὺ ὥρα. Ἀφοῦ ἔχασαν πολλοὺς δικούς τους, ἀναγκάστηκαν νὰ σκορπιστοῦν.

Σὰν λιοντάρι πολεμοῦσε ὁ Διάκος, μὲ τὴν μανία τῆς ἀπελπισίας.

Ὁ Δυοβουνιώτης κι' ὁ Πανουργιάς, βλέποντας πῶς δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ κρατηθοῦν ἐκεῖ ὥρα πολλή, ἔφυγαν μὲ τοὺς συντρόφους τους νὰ κρυφτοῦν μέσα στοὺς βράχους.

Ὁ Διάκος ὡστόσο τοὺς ἐφώναζε:

— Μὴ φεύγετε ἀδέρφια. Πατῆστε στέρεα στὴ γῆ. Οἱ τριακόσιοι γενναῖοι

Ἡ Ἀνδρονίκη πολεμοῦσε σιμὰ στὸ Διάκο.

τοῦ Λεωνίδα εἶναι θαμμένοι ἐδῶ, καὶ τὰ κόκκαλά τους θὰ τρίζουν ἀκούγοντας τὸν ἀντίλαλο τῆς σημερινῆς μάχης. Καρτεροῦνε ἀπὸ μᾶς νὰ δείξουμε τὴν ἴδια ἀντρεία.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ μείνουν. Τοὺς εἶχε τσακίσει τὸ ἱππικό.

Ὄρθιοι μπροστὰ στὴν Ἀλαμάνα, εἶχαν μείνει μόνον ὁ Διάκος, ἡ Ἀνδρονίκη, ὁ ἐπίσκοπος Ἠσαΐας, ὁ ἀδερφός του ὁ παπᾶ Γιάννης καὶ καμμιὰ πενηνταριὰ στρατιῶτες.

— Μαζί σου παλληκάρι μου, ὣς τὴν ἄλλη ζωὴ φώναξε στὴν Ἀνδρονίκη ὁ μπάρμπα Λάμπρος.

— Γειά σου λεβέντη μπάρμπα Λάμπρο! Δεῖξε τους τί ἀξίζουμε ἐμεῖς! ἀποκρίθηκε ἡ Ἀνδρονίκη.

Ἡ συμπλοκὴ ἦταν φοβερή.

Φούντωσε καὶ κόρωσε ἡ μάχη.

Ἄναψε ἀπὸ τὴ φωτιὰ καὶ τὸ μπαρούτι ἡ ὄμορφη ἐαρινὴ μέρα.

Βοή, ἀλλαλαγμός, σπαθιές, φλόγες, πυροβολισμοὶ καπνὸς καὶ κορνιαχτὸς ἐπνίξαν τὸ γεφύρι.

Ἡ Ἀνδρονίκη πολεμοῦσε σιμὰ στὸν Διάκο, τὸν Ἠσαΐα καὶ τ' ἄλλα πρωτοπαλλήκαρα.

Ξαφνικὰ μιὰ σφαῖρα βρῆκε τὸν ἐπίσκοπο στὸ στῆθος.

— Πεθαίνω Διάκο. Μὲ φάγανε! πρόφτασε νὰ ψιθυρίση. Βάστα Διάκο κι' εἶναι κοντά σου ὁ Ἅη Γιώργης. Ζήτω τὸ Ἔθνος.

Καὶ ξεψύχησε.

Τὴν ἴδια στιγμὴ μιὰ ἄλλη σφαῖρα χτύπησε θανάσιμα τὸν ἀδερφό του τὸν παπᾶ Γιάννη, ἐνῶ οἱ Τοῦρκοι δείχνοντας τὴν Ἀνδρονίκη ποὺ ἦταν ντυμένη μὲ τὴν βαρύτιμη χρυσοκέντητη φορεσιὰ τοῦ ἀδελφοῦ της, φώναζαν:

— Νὰ ὁ Διάκος. Ἀπάνω του παλληκάρια!

Ρίχτηκαν στὴν Ἀνδρονίκη μὲ ἀκάθεκτη μανία.

Καὶ ἡ νέα γιὰ νὰ σώση τὸν Ἀρχηγό, τοὺς ἀπαντοῦσε περήφανα.

— Ναί, ἐγὼ ὀρὲ εἶμαι ὁ Διάκος! Ζυγῶστε ζαγάρια ἂν σᾶς βαστάη!

Ἀναψοκοκκινισμένη ἀπὸ τὸν ἀγῶνα, μὲ τὰ μάτια της ν' ἀστράφτουν μὲ τὰ μαῦρα της σγουρὰ μαλλιὰ ν' ἀνεμίζουν κάτω ἀπὸ τὸ κοντὸ λεβέντικο φεσάκι, ἔμοιαζε μ' Ἀρχάγγελο ποὺ βαστάει τὴν πύρινη ρομφαία.

Ἀκόμη κι' οἱ ἀρβανῆτες ἀγριάνθρωποι θαμπώθηκαν ἀπὸ τὴν τόση ἀντρεία κι' ἀπὸ τὴν ὀμορφιά.

— Δὲν λυπᾶσαι ὀρὲ τὰ νειᾶτα σου ὄμορφο παλληκάρι! Προσκύνησε ὀρὲ νὰ σωθῆς!

Ἕνα περιφρονητικὸ χαμόγελο ἦταν ἡ μόνη της ἀπάντηση.

Ἐκείνη ἡ χούφτα τῶν ἡρώων ποὺ εἶχε μείνει στὴν Ἀλαμάνα, εἶχε ἀποφασίσει τὴν ζωή της. Ἕναν σκοπὸ εἶχαν τώρα ὅλοι. Πρὶν πέσουν ἀπὸ τὸ βόλι τοῦ ἐχθροῦ, νὰ τοῦ κάνουν ὅσο γίνεται καὶ μεγαλύτερο χαλασμό.

Γι' αὐτὸ πολεμοῦσαν τώρα ὅλοι μὲ διπλῆ μανία.

Ἕνας καβαλλάρης, ἕνας ἀσκημάνθρωπος ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀπὸ φθόνο μισοῦν τὴν ὀμορφιά, ὅρμησε καταπάνω της μὲ τὸ ἄλογό του, κρατώντας ψη-

λά, γυμνὸ τὸ γιαταγάνι γιὰ νὰ τῆς καταφέρη τὸ θανατερο χτύπημα.

Μα ὁ γέρο Λαμπρος τον ἐπρόλαβε. Γρήγορος σὰν την αστραπη βρεθηκε μπροστα στὸν καβαλλαρη καὶ δέχτηκε ἐκεινος τὸ χτύπημα. Ἡ Ἀνδρονίκη πληγωθηκε μοναχα στὸν ὦμο μὲ τὴν ἄκρη τοῦ σπαθιου.

Ζαλισμένη ἡ κοπέλλα ἔπεσε πάνω στὰ πτωματα, προφέροντας τ' ὄνομα τοῦ Θρασυβουλου.

Ὅσο γιὰ τὸν Λάμπρο, σωριάστηκε νεκρός.

Ἐνῷ συνέβαιναν αὐτά, ὁ Διάκος ἀκόμα πολεμοῦσε.

Μιὰ σφαιρα τοῦ εἶχε σπάσει τὸ δεξὶ χέρι, τὸ τουφέκι του εἶχε ἀνοίξει, δεν του ἔμεναν παρὰ τα δυο πιστολ.α του.

Ναί! Καὶ κατι ἀλλο ἀκόμη: ἡ ἀτρόμητη ψυχή του.

Τί χαλασμὸ εἶχε κάνει ὁ Διάκος στὸν ἐχθρό!

Νὰ καὶ τώρα. Μὲ τὸ ἀριστερὸ βγάζει τὸ ἕνα πιστολι καὶ τὸ ἀδειάζει.

Βαράει στὸ ψαχνό.

Κι' ὅταν ἔμεινε μὲ τὸ δεύτερο στὸ χέρι, χωρὶς κανένα ὅπλο πιὰ καὶ χωρὶς βόλια, μὲ μαλακὴ φωνὴ παρακαλεῖ τα λίγα παλληκάρια ποὺ ἔχουν μείνει ὄρθια νὰ τοῦ πάρουν τὸ κεφάλι γιὰ νὰ μὴν πέση ζωντανὸς στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ.

Ποιὸς ὅμως εἶχε κουράγιο νὰ χτυπήση τέτοιον λεβέντη;

Ἔτσι ὁ Διάκος βρέθηκε ἀντιμέτωπος μὲ τὸν Ὀμὲρ Βρυώνη καὶ τοῦ φώναξε:

—Ἐγὼ εἶμαι ὁ Διάκος, τὸ πρωτοπαλλήκαρο τοῦ Ὀδυσσέα. Δὲν μὲ γνώρισες Ὀμὲρ Βρυώνη; Δὲν μὲ θυμᾶσαι ἀπὸ τὰ Γιάννενα; Τὸ μαρτυροῦν οἱ σωροὶ τῶν στρατιωτῶν σου ποιοὶ εἴμαστε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες!

— Αὐτὸς εἶναι! Ὁ Διάκος! φώναξε ἔξω φρενῶν ἀπὸ θυμὸ ὁ τύραννος πασσᾶς. Πιάστε τον παλληκάρια ζωντανό. Προσέξτε μὴν τὸν σκοτώσετε!

Ὅλοι οἱ Ἀρβανῆτες ποὺ εἶχαν ζώσει πρὶν τὴν Ἀνδρονίκη, τώρα ρίχνονται σὰν τὰ τσακάλια στὸν Διάκο. Ἐκεῖνος χτυποῦσε ὡς τὴν τελευταῖα στιγμή. Ἀλλὰ ἔφτασε ἡ ὥρα ποὺ ὁ ἡρωϊσμός του πιὰ σὲ τίποτε δὲν χρησίμευε. Καὶ ξέπνοος λαβωμένος, ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ.

Σιδεροδεμένον ὡστόσο τὸν πῆγαν στὴ Λαμία.

—Ἐσὺ εἶσαι τὸ παπαδοπαίδι ποὺ κυρίεψες τὴ Θήβα καὶ τὴ Λεβαδειά; τὸν ρώτησε περιφρονητικὰ ὁ Ὀμὲρ Βρυώνης.

— Δὲν μὲ γνωρίζεις τάχα πασσᾶ; τοῦ ἀποκρίθηκε ἤρεμα ὁ Διάκος.

— Λογάριασες ὀρὲ Διάκο πόσους δικούς μου ἔχεις χαλάσει ὡς τὰ τώρα;

— Λογάριασα πὼς ἂν καθε γραικὸς σκότωνε ἀπὸ σᾶς ὅσους ἔχω ἐξαποστείλει ἐγώ, θὰ εἶχε ξεκληριστῆ τὸ γένος σου.

— Γκιαούρη, εἶσαι ἕνα βρωμόσκυλο! οὔρλιαξε ὁ πασσᾶς ποὺ μόνο σὲ δουλικὰ φερσίματα ἦταν μαθημένος.

Καὶ μὲ τὴν κλειστὴ γροθιά του χτύπησε τὸν Διάκο στὸ πρόσωπο.

— Ντροπή σου ὀρὲ νὰ χτυπᾶς ἕναν δεμένο ἐχθρό σου! βροντοφώνησε ὁ Διάκος, κάνοντας ἕνα βῆμα μπρὸς μὲ τρόπο ποὺ ὁ Ὀμὲρ Βρυώνης ὀπισθοχώρισε. Ἂν σοῦ βαστάη πασσᾶ μου, λῦσε τὰ χέρια μου καὶ δῶσε μου ἕνα σπαθί. Πάρε κι' ἐσὺ ἄλλο ἕνα κι' ἔλα νὰ μετρηθοῦμε ἀντρίκια. Ἀλλὰ ποὺ ἐσὺ ποὺ τρέμεις! Μόνον δεμένους βαστάει ἡ ψυχή σου νὰ βλέπης τοὺς ἀληθινοὺς ἄντρες!

Τὸν κοίταξε ὁ Ὀμὲρ Βρυώνης μὲ ἀγανάκτηση ἀλλὰ καὶ θαυμασμό.

—Ὄχι, δὲν ἐτρελλάθηκα νὰ λύσω τὸ ἀγρίμι καὶ νὰ τὸ ξαμολύσω στὸ βιός μου! εἶπε. Ἂν ὅμως τὸ ἀγρίμι ἔχει μυαλό, ὁ Ἀλλὰχ θὰ τοῦ χαρίση μέρες.

— Τί θέλεις νὰ πῆς πασσᾶ;

— Νὰ ὀρὲ Διάκο, λυπᾶμαι νὰ σὲ σκοτώσω. Προσκύνα, καὶ σοῦ χαρίζω τὴ ζωή!

— Τόσα χρόνια ἔζησα κλέφτης στὰ βουνὰ γιὰ νὰ μὴν σᾶς ἀντικρύζω Ὀμὲρ Βρυώνη. Παρὰ νὰ σᾶς βλέπω ὁλημερίς, καλύτερος ὁ θάνατος.

— Θὰ σὲ σουβλίσω ὀρὲ Διάκο. Θὰ σὲ ψήσω!

— Κάνε ὅτι σοῦ κατέβη Ὀμὲρ Βρυώνη. Μιὰ ψυχὴ ἔχω νὰ παραδώσω στὸν Θεό. Τὸ κορμί μου κάντο ὅτι θέλεις. Μάθε μονάχα πὼς ὁ γυιὸς τοῦ Ἀνδρούτσου εἶναι κοντά, καὶ θὰ πάρη τὸ αἷμα μου πίσω.

Ἄναψαν φωτιὰ οἱ δήμιοι.

Ἔριξε τὸ κεφάλι του πίσω τὸ παλληκάρι, κοίταξε τὴν ὄμορφη φύση ποὺ ἄνθιζε χαμογελαστὴ καὶ τρισχαριτωμένη καὶ ἄπονη ὡστόσο γιὰ τὰ βάσανα τῶν δύστυχων Ἑλλήνων...

Νάσαι τόσο νέος καὶ νὰ πρέπει νὰ τὴν ἀποχαιρετήσης τὴ γλυκειὰ ζωή, τὴν πανόμορφη ἑλληνικὴ γῆ, ν' ἀνθίζουν τὰ κλωνάρια γύρω σου, νὰ κελαηδοῦν οἱ σπίνοι, καὶ σὺ νὰ λὲς τὸ παντοτεινὸ ἀντίο στὰ νειάτα σου καὶ στὴ ζωή.

Πῆρε τὸ παλληκάρι τὸ παράπονο:

Γιὰ δὲς καιρὸ ποὺ διάλεξε
ὁ Χάρος νὰ μὲ πάρη
τώρα ποὺ ἀνθίζουν τὰ κλαριὰ
καὶ βγάζει ἡ γῆς χορτάρι!

Ψιθύρισε μαλακά, σὰ νὰ τόλεγε στὸν ἑαυτό του. Ἔτσι πέθανε ὁ Διάκος, ἕνας ἀπὸ τοὺς πρωτομάρτυρες τοῦ ἀγῶνα στὶς 14 Ἀπριλίου 1821.

Αἰώνια θὰ μείνη τ' ὄνομά του στὴ μνήμη καὶ στὴν καρδιὰ τῶν Ἑλλήνων.

ΤΟ ΚΩΡΥΚΕΙΟ ΑΝΤΡΟ

Δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμο μαγευτικώτερος ὁρίζοντας καὶ τοπεῖο πιὸ ὄμορφο ἀπὸ τὸν Παρνασσό.

Αὐτὸ τὸ ἱερὸ βουνό, οἱ ἀρχαῖοι πίστευαν πὼς ἦταν καταφύγιο τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ τῶν Μουσῶν.

Κοιτάζει κατὰ τὸν Κορινθιακὸ κόλπο ποὺ ἁπλώνεται σὰ λίμνη κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, ἐνῷ ἡ ἄλλη του πλευρὰ καμαρώνει τὸν γέρο Ὄλυμπο μὲ τὶς ἀπάτητες, χιονοσκέπαστες κορφές.

Ἀριστερὰ ὁ Παρνασσὸς ἀγκαλιάζεται μὲ τὸν Ἑλικῶνα καὶ καθρεφτίζεται στὴ λίμνη τῆς Κωπαΐδας (ποὺ στὶς μέρες μας ἔχει ἀποξηρανθῆ καὶ καλλιεργεῖται). Σ' αὐτὸ τὸ ἱερὸ βουνὸ ὅπου κελαρίζει ἡ Κασταλία πηγὴ ὁδηγοῦμε τώρα τὸν ἀναγνώστη.

Γιατὶ στὸν Παρνασσὸ βρίσκεται τὸ ἀρχαῖο «Κωρύκειον Ἄντρον» ἡ σπηλιὰ ποὺ ἦταν κατοικία στην ἀρχαιότητα τῆς Κωρυκείας Νύμφης.

Σ' αὐτὸ τὸ ἄντρο λοιπὸν τὸ παράξενο, τὰ παλληκάρια τῆς Ἀνδρονίκης τὴν μετάφεραν βαριὰ πληγωμένη.

Στὸ ἄντρο αὐτὸ ποὺ οἱ σύγχρονοι τὸ ὀνομάζουν Σαραντάβλι, ἐκείνη τὴν ἐποχὴ κατοικοῦσε ὁ ὁπλαρχηγὸς Ὀδυσσεὺς Ἀντροῦτσος, μὲ τοὺς στρατιῶτες του, τὴν ὡραία γυναίκα του τὴν Ἑλένη, τὸν ἀνήλικο γιό του καὶ τοὺς συγγενεῖς του. Ἡ βαθειὰ αὐτὴ σπηλιὰ ἦταν σὲ τέτοια θέση, ὥστε δὲν ἦταν δυνατὸν ἀπὸ πουθενὰ νὰ πατηθῆ.

— Γίνεσαι, Διάκο, Τοῦρκος;

Ἕνας δρόμος ἀνηφορικός, σχεδὸν κατακόρυφος στὸν βράχο ὡδηγοῦσε ἀπὸ τὰ ριζὰ τοῦ βουνοῦ στὴν σπηλιὰ ποὺ βρίσκονταν στὸ βάθος ἑνὸς τεράστιου θόλου. Ἡ σπηλιὰ εἶναι μεγάλη, καὶ φτάνει βαθειὰ μέσα στοὺς βράχους. Οἱ ντόπιοι ὀνομάζουν τὴν σπηλιὰ αὐτὴ καὶ Μαύρη Τρούπα. Γύρω ἀπὸ τὸ στενὸ καὶ τριγωνικὸ ἄνοιγμά της πετοῦν μὲ κρωγμοὺς καὶ θόρυβο ἀετοὶ καὶ σταυραητοὶ ποὺ πρὶν ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση ἦταν οἱ μοναδικοὶ κύριοι κι' ἄρχοντες τῆς Σπηλιᾶς. Μὲ μιὰ μικρὴ σκάλα ἀνεβαίνει κανεὶς στὰ δωμάτια ποὺ ἔχουν χτιστῆ ἀπὸ τὴν φύση. Τὸ μῆκος τῆς πρώτης κάμαρας, εἶναι κάπου διακόσια πόδια καὶ τὸ ὕψος της σαράντα.

Ἐκεῖ τὸ φῶς τοῦ ἥλιου μπαίνει κάπως καὶ τὴν φωτίζει, κι' ἔτσι μπορεῖ κανεὶς νὰ θαυμάση τοὺς σταλαχτίτες ποὺ κρέμονται ἀπὸ τοὺς τοίχους. Ὕστερα τὸ ἔδαφος κατηφορίζει, ἡ κάμαρα πλαταίνει καὶ γίνεται μιὰ πελώρια ἀποθήκη ὅπου οἱ ἀγωνιστὲς φύλαγαν τὰ πολεμοφόδιά τους.

Βαθύτερα ἀνοίγεται στὸν βράχο ἄλλο μεγάλο χάσμα ἕνα σκοτεινὸ ἄνοιγμα κι' ἀπὸ αὐτὸ προχωρεῖ κανεὶς καὶ φτάνει σὲ μιὰ ἄλλη κάμαρα, δηλαδὴ σὲ μιὰ ἄλλη σπηλιά, σκοτεινότερη, μεγάλη ὡς ἑκατὸ πόδια. Ἐδῶ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ προχωρήση χωρὶς φῶς γιατὶ τὸ σκοτάδι εἶναι πολὺ πυκνό.

(Συνεχίζεται)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ὁ Ζηλιάρης ὁ Ντῖνος

Ἀγαπητά μου παιδά,

Μιὰ ποὺ δὲν πήγαμε φέτος ἐξοχή, κάνουμε πότε πότε μικρὲς ἐκδρομές, στὰ περίχωρα τῆς Ἀθήνας καὶ στὰ νησιὰ τοῦ Σαρωνικοῦ. Ἔτσι παίρνουν ἀέρα καὶ τὰ καϋμένα τὰ ἐγγονάκια μου καὶ κάνουν κι' ἀπὸ κανένα μπάνιο. Στὶς ἐκδρομὲς αὐτὲς λοιπόν, ποὺ συχνὰ βαστοῦνε καὶ μέρες, γνωρίσαμε ἀρκετὰ παιδάκια κι' ἀνάμεσό τους καὶ τὸ Ντῖνο. Ἂν θέλετε σᾶς τὸν παρουσιάζω. Ἔχει ἴσως πολλὰ καλὰ νὰ τὰ μιμηθῆτε, ἂν θέλετε, μὰ ἔχει καὶ ἕνα μεγάλο ἐλάττωμα, ποὺ πικραίνει καὶ τὴ μαμά του καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιο: Εἶναι ζηλιάρης. Βέβαια εἶναι ἀκόμα μικρός—μόλις ἔκλεισε τὰ ἑπτὰ χρόνια — κι' ἐλπίζω, σὰ μεγαλώση, νὰ καταλάβη πόσο γελοία εἶναι ἡ ζήλεια.

Τὸν γνώρισα στὸν Πόρο, παραθέριζε μὲ τὴν μητέρα του καὶ μὲ μιὰ ξαδελφούλα του. Μά, ἂν πῆς πὼς ἔκαναν παρέα, θάναι μεγάλο ψέμα! Γκρίνιαζαν ἀπὸ τὸ πρωὶ ὢς τὸ βράδυ. Ἡ Ἀννούλα, ἔτσι τὴν ἔλεγαν τὴν ξαδέρφη τοῦ Ντίνου, δὲν εἶχε ἐκεῖ τὴ μητέρα τὴ δική της καὶ γι' αὐτό, ἡ θεία της τὴν περιποιόταν πολύ. Νά την τώρα, ποὺ πῆγε κι' ἀγκάλιασε τὸ λαιμὸ τῆς θείτσας! Μὰ ποιὸ εἶναι κεῖνο τ' ἀγρίμι, ποὺ χύθηκε ἐπάνω της καὶ τῆς ἔλυσε τὰ χέρια;

—Φύγε, νὰ πᾶς στὴ μαμᾶ σου, νὰ τὴ χαϊδεύης!

Ἦταν ὁ ζηλιάρης ὁ Ντῖνος!

—Ἀγκάλιασέ με κι' ἐσύ, λέει ἡ μητέρα. Κάθισε στ' ἄλλο μου γόνατο.

Μὰ ὁ Ντῖνος δὲ θέλει τὴ μοιρασιά. Λύνει τὰ χέρια τῆς Ἄννας, τὴ σπρώχνει μακρυά, κι' ἀγκαλιάζει αὐτὸς τὴ μαμᾶ του.

Τ' ἀποτέλεσμα εἶναι νὰ τὸν πετάξη ἐκείνη μακρύτερα ἀπ' τὴν Ἀννούλα.

—Ζηλιάρη, ἀνόητε, νὰ μοῦ λείπουν τὰ χάδια σου!

Τώρα κλαῖνε κι' οἱ δυό τους. Ἡ Ἀννούλα μὲ δίκαιο παράπονο, αὐτὸς ἀπὸ πληγωμένο ἐγωϊσμό. Ἡ καταραμένη του ζήλεια σὲ τί δὲν τὸν σπρώχνει. Παίρνει τὰ παιγνίδια τῆς ξαδέρφης του, τὴν περιλούζει μὲ νερά, τὴν κοροϊδεύει. Ἂν ἡ Ἀννούλα ἦταν πιὸ ἔξυπνη, θὰ γελοῦσε μαζύ του, δὲ θὰ κατα̣δεχόταν νὰ ξεσυνεριστῆ ἕνα ζηλιαρόγατο νήπιο, κι' ἡ ἱστορία θὰ τέλειωνε. Μὰ δὲν εἶναι κι' ἐκείνη λιγώτερο ἀνόητη, κι' οἱ καυγάδες δὲν τελειώνουν.

Ἐλπίζω, ἀγαπητά μου παιδιά, νὰ μὴν καταδέχεστε νὰ σᾶς ποῦνε ζηλιάρηδες. Τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ δείχνει βλακεία κι' ἐγωϊσμό! Ὅταν ἀγαπᾶμε τοὺς φίλους μας τὰ ξαδέρφια μας, δὲν μποροῦμε νὰ τὰ ζηλεύομε. Ἡ ἀγάπη, μὲ τὴν ἀγάπη κερδίζεται, ὄχι μὲ ζήλειες. Κι' ὅταν συναντᾶτε ζηλιάρηδες, νὰ φαινόσαστε πιὸ καλοὶ καὶ πιὸ ἔξυπνοι ἀπ' αὐτούς: Νὰ μὴν τοὺς ξεσυνερίζεστε, οὔτε νὰ τοὺς δίνετε κὰν σημασία. Ἀλλοιῶς, θὰ γίνεστε, σὰν τὸν Ντῖνο, γελοῖοι!

Μὲ ἀγάπη

Ἡ Γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τά 2 σκαλοπάτια

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦταν μιὰ ξύλινη σκάλα ποὺ τὴν εἶχαν τοποθετήσει πάνω σὲ μιὰ ὄμορφη ἀμυγδαλιά... Ἦταν ἀκριβῶς ἡ ἐποχὴ ποὺ τὸ ψηλὸ δέντρο ἦταν λουλουδοστολισμένο σὰν νυφούλα μὰ ποὺ στὶς ρίζες του, χειμώνας καιρὸς ἀκόμα, ἦταν λάσπη καὶ βόρβορος...

Ἔτσι τὸ κάτω σκαλοπάτι τῆς σκάλας εἶχε γιὰ συντροφιὰ τὴν πηχτὴ βρώμικη λάσπη ἐνῶ τὸ ἐπάνω σκαλοπάτι ἦταν στεφανωμένο μὲ τὰ λουλούδια τοῦ δέντρου καὶ ρουφοῦσε λαίμαργα τὴν μεθυστικὴ εὐωδιά τους...

— Δὲν ρίχνετε καὶ σὲ μᾶς κανένα λουλούδι, εἶπε τὸ κάτω σκαλοπάτι στὸ «ἐπάνω» ἀδέλφι του... Κι' ἐμεῖς ἐδῶ κάτω παιδιὰ τῆς ἴδιας μάνας εἴμαστε. Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ βρισκόμαστε στὸ ἴδιο τὸ δέντρο καὶ σὰν τὸ ἔκοψαν οἱ κακοὶ ἐκεῖνοι ξυλοκόποι, πάλι μαζὶ ἐμείναμε γιὰ πολὺν καιρό...

— Καλὲ τί φλυαροῦν αὐτὰ ἐκεῖ κάτω, εἶπε τὸ πάνω-πάνω σκαλοπάτι... Γιὰ ἴσια καὶ ὅμοια μᾶς πέρασαν, αὐτὰ ποὺ τρῶνε τὸ χῶμα καὶ τὸ βόρβορο!...

— Γιατὶ εἶσαι τόσο κακό! εἶπε τὸ κάτω κάτω σκαλοπάτι ποὺ ἦταν ἀπὸ πολλὴ τώρα ὥρα λασπωμένο καὶ λερωμένο... Δὲν εἴμαστε γείτονες ὅταν μᾶς χώρισαν σὲ κεῖνο τὸ πριονιστήρι ποὺ μᾶς ἐπῆγαν καὶ μᾶς ἔκοψαν. Καὶ δὲν ἔκλεγες ποὺ ἀποχωριζόμαστε καὶ μοῦ ἔλεγες πὼς δὲν θὰ μὲ ξεχάσῃς ποτέ;...

— Τί λέει αὐτό; ρώτησε μὲ περιφρόνηση τὸ δεύτερο σκαλοπάτι καὶ τράβηξε μιὰ βαθειὰ ἀναπνοὴ γιὰ νὰ ἀπολαύση καλλίτερα τὴ μυρουδιὰ ποὺ ξέχυναν τὰ διπλανά του ἄνθη. Δὲν τὰ ξέρω. Οὔτε τὰ εἶδα ποτέ... Ἐγὼ δὲν εἶχα ἀπὸ τότε ποὺ θυμᾶμαι τὸν ἑαυτό μου παρέα μὲ τέτοιους βρωμιάρηδες...

— Καὶ ὅμως ἀπάνω σὲ μένα στηρίζεσαι ἀχάριστο εἶπε τὸ κάτω-κάτω σκαλοπάτι... Μὰ τόσο ψηλὰ ποὺ βρίσκεσαι ἦταν φυσικὸ νὰ πάρουν καὶ σένα τὰ μυαλά σου ἀέρα...

— Δὲν καταδέχομαι νὰ μιλῶ μὲ πρόστυχους σὰν καὶ σένα, εἶπε τότε τὸ πάνω-πάνω σκαλοπάτι. Ἔτσι, εἶναι βλέπεις ὁ κόσμος... Κοντὰ στοὺς καθὼς πρέπει νὰ βρίσκωνται καὶ οἱ προστυχάντσες...

Κάτι πῆγε νὰ πῆ τὸ κάτω-κάτω σκαλοπάτι μὰ δὲν πρόφτασε, γιατὶ ἐκείνη τὴ στιγμὴ πλησίασε ὁ νοικοκύρης τῆς μυγδαλιᾶς καὶ τῆς σκάλας...

Προτοῦ ἀνεβῆ στὴ σκάλα τὴν πλησίασε καὶ τὴν τράνταξε. Εἶδε πὼς δὲν ἦταν στερεὰ τοποθετημένη. Τὴν μετακίνησε λίγο καὶ κατόπιν τὴν ξανατράνταξε... Μὰ καὶ πάλι δὲν ἔμεινε, ὅπως καὶ τὴν ἄλλη φορὰ εὐχαριστημένος. Καὶ τότε ἅρπαξε τὴ σκάλα καὶ τὴν γύρισε τὴν ἀπάνω κάτω.

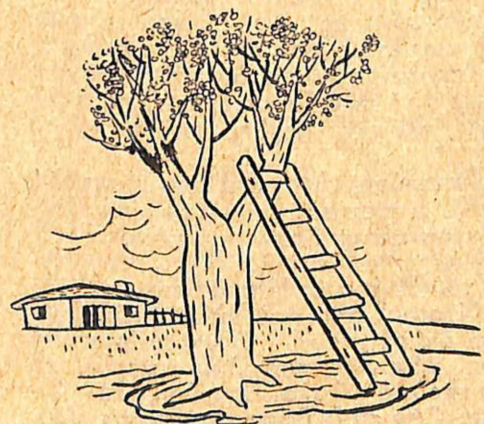
Τώρα τὸ περήφανο πρῶτο-πρῶτο σκαλοπάτι κάνει συντροφιὰ μὲ τὴ λάσπη καὶ τὸ βόρβορο! Καὶ τὸ κάτω-κάτω τὸ περιφρονημένο, ἀναπνέει τὸν καθαρὸ ἀέρα καὶ ρουφάει τὴ μυρωδιὰ τῆς ἀνθισμένης ἀμυγδαλιᾶς...

— Πῶς τὰ περνᾶς καλό μου ἀδελφούλι; εἶπε τώρα τὸ πάνω-πάνω σκαλοπάτι, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλο ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα ἦταν τὸ κάτω-κάτω, συντρόφι τῆς βρώμικης λάσπης... Δὲν σοῦ βαστάω ὅμως κακία, ἀφοῦ δὲν ἤξερες ὅτι ἐκεῖνος ποὺ ταπεινώνει τὸν ἑαυτό του θὰ ὑψωθῇ, ἐνῷ ἐκεῖνος ποὺ ὑψώνει τὸν ἑαυτό του θὰ ταπεινωθῆ. Ἐγὼ ὅμως τὸ ξέρω καὶ δὲν περηφανεύομαι τώρα γιὰ τὴν εὐχάριστη θέση ποὺ βρίσκομαι...

Καὶ νά, σοῦ στέλνω λίγα ἄνθη γιὰ νὰ παρηγορηθῆς.

Σ' εὐχαριστῶ καλό μου, ἀδέλφι, εἶπε τώρα τὸ κάτω-κάτω σκαλοπάτι. Ἤμουν πολὺ ἀνόητο ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα νὰ πιστεύω πὼς κάτι ἄξιζα πάρα πάνω ἀπὸ σένα. Μόνο ποὺ τώρα καταλαβαίνω πόσο πιὸ χρήσιμο εἶμαι μιὰ καὶ νοιώθω περισσότερο τὸ βάρος τοῦ κυρίου μας ποὺ ἀνεβαίνει ἕνα ἕνα τὰ ἀδέλφια μας.

Η ΑΝΕΜΗ

Ἀρχίζοντας ἀμέσως

Ἀφοῦ εἴδαμε στὸ περασμένο τὴν ἀποτυχία τοῦ βιαστικοῦ ν' ἀρχίση κτίζοντας τὴν καινούργια κοινωνία, βεβαιώσαμε, πὼς ἐμεῖς μποροῦμε ν' ἀρχίσουμε ἀμέσως. Ἀπ' τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ τὸ λέμε, χωρὶς λεπτοῦ καθυστέρηση.

Μὴν ἐκπλαγῆτε· ἄλλως τε εἴχατε καὶ σεῖς συμφωνήσει. Δὲν εἴχαμε συμφωνήσει, πὼς κάθε ἀνθρώπινη ψυχὴ εἶναι κι' ενα κομμάτι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ; Δὲν εἴχαμε πεῖ πὼς κάθε χριστιανὸς εἶναι καὶ ἕνας μαχητὴς ἢ καλύτερα ἕνας οἰκοδόμος της; Ἐμπρός, λοιπόν, ἂς ἀρχίσουμε. Εἴμαστε τουλάχιστον δύο, ἀγαπητέ μου ἀναγνῶστα, σὺ καὶ γὼ καὶ ἔχομε στὰ χέρια μας δυὸ μικρὰ μὲν ἀλλὰ πολύτιμα τμήματα ἀπ' τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἔχομε στὴ διάθεσή μας καὶ δυὸ ἐργάτες, δυὸ οἰκοδόμους. Ἂς ἀρχίσουμε, λοιπόν, ἀμέσως.

Μικρὸ σοῦ φαίνεται αὐτό; Μικρὸ εἶναι νὰ προστεθοῦν δυὸ λιθαράκια στὸ πανόμορφο καὶ ἀκατάλυτο οἰκοδόμημα; Τίποτε ποὺ μένει αἰώνια δὲν εἶναι μικρό. Κάθε προσπάθεια ποὺ γίνεται γιὰ τὴ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν, μένει γιὰ πάντα, ὅσο μικρὴ καὶ νὰ φαίνεται στὰ μάτια μας. Ἄλλως τε, ἡ δουλειὰ αὐτή, δὲν ἔχει ὅρια, ποτὲ δὲν θ' ἀκούσης νὰ σοῦ λένε: φθάνει. Παρ' ὅλα αὐτὰ νομίζεις πὼς εἶναι μικρὸ αὐτὸ ποὺ θὰ γίνη; Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ ζητήσης ἀπ' τὸ Βασιλέα τῶν Οὐρανῶν τὴ δύναμη γιὰ νὰ ἐργασθῆς πιὸ πολύ, πιὸ ἐντατικά. Θὰ σοῦ τὴ δώση. Ποτὲ Ἐκεῖνος δὲν ἀρνεῖται τὴν ἐνίσχυσή Του σὲ κανέναν. Ὅποιος θέλει νὰ ἐργασθῆ στὸν ἀμπελῶνα του θὰ ἔχη τὴν παντοδύναμη βοήθειά Του.

Προσοχὴ ὅμως νὰ τηρήσης μιὰ ἰσορροπία. Μὴ νομίσης πὼς θὰ εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ ἐργασθῆς ἀποτελεσματικὰ σὲ ἕνα τέτοιο πανόμορφο οἰκοδόμημα, ἂν δὲν εἶσαι κατάλληλος καὶ ἐξαιρετικὰ ἐξασκημένος ἐργάτης. Γι' αὐτὸ μὴ θαρρευτῆς, πὼς μπορεῖ νὰ προσφέρης τίποτε στὴν ἀνοικοδόμηση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἂν πρῶτα δὲν ἀρχίσεις φτιάχνοντας τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό σου κι' ἂν δὲν ἐξακολουθήσης νὰ σμιλεύης ἀδιάκοπα τὴ δική σου ψυχή. Θὰ ἐργάζεσαι στὸ ἀκατάλυτο καὶ αἰώνιο κτίριο καὶ ταυτοχρόνως θὰ ἔχης παραδώσει τὴν ψυχή σου στὰ χέρια τοῦ μοναδικοῦ Παιδαγωγοῦ, γιὰ νὰ τὴν τελειοποιῆ, νὰ τὴν κάνη κατάλληλο ὑλικὸ γιὰ τὸ οἰκοδόμημα, ἐνῶ ταυτόχρονα θὰ σὲ διαμορφώνη σὲ ἕνα ἱκανὸν καὶ ἄξιο ἐργάτη Του. Ἔτσι, θἄχης τὴν τιμὴ νὰ εἶσαι κι' ἐσὺ συνδημιουργὸς σ' ἕνα αἰώνιο ἔργο καὶ ταυτόχρονα θὰ γίνεσαι ὑλικὸ γιὰ ἕνα τέτοιο ἀκατάλυτο οἰκοδόμημα.

Καθὼς ὅμως τὰ εἴπαμε μέχρι τώρα ἔχω ἕνα φόβο. Φοβοῦμαι πὼς θὰ ἔχετε σχηματίσει τὴν ἐντύπωση, πὼς ἡ ἐργασία αὐτὴ εἶναι μόνο γιὰ μεγάλους. Πὼς εἶναι γιὰ κείνους ποὺ ἔχουν κάποια ἡλικία καὶ ἔχουν κάπως προχωρήσει στὴ διαμόρφωσή τους. Ἀλλὰ δὲν θἄχετε δίκηο. Ἴσια - ἴσια, ἐδῶ εἶναι ἡ ὀμορφιὰ τῆς ἐργασίας γιὰ τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Δὲν ἀποκλείεται κανένας, μὰ ἀπολύτως κανένας. Καὶ τὰ μικρά, καὶ τὰ μωρὰ ἀκόμα παιδιά, ἀπ' τὴ στιγμὴ ποὺ μαθαίνουν καὶ σταυρώνουν τὰ χεράκια τους καὶ παρακαλοῦν τὸ Θεὸ «γιὰ τὸ μπαμπᾶ, τὴ μαμὰ καὶ ὅλο τὸν κόσμο», εἶναι καὶ αὐτὰ οἰκοδόμοι. Γιὰ τὰ παιδιὰ ἄλλως τε δὲν εἶχε πῆ ὁ Κύριος, ὅτι «αὐτῶν ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν»;

Πολὺ περισσότερο, σεῖς, ποὺ εἶσθε μεγάλα παιδιὰ καὶ νέοι, μπορεῖτε νὰ κάμετε πολλὰ καὶ σπουδαῖα πράγματα. Πρῶτα ἡ δουλειὰ ποὺ θὰ γίνεται μέσα στὴν ψυχή σας, μὲ τὸν ἀγῶνα νὰ βγάλετε ἀπὸ μέσα της ὁποιοδήποτε ζιζάνιο καὶ ν' ἀφίσετε ν' ἀναπτυχθῆ κάθε δροσερὴ καὶ καρποφόρα ἀρετή. Ἔπειτα μὲ τὴν ἐργασία ποὺ θὰ κάνετε σπίτι σας, στὸ σχολεῖο σας, στὶς συναναστροφές σας, μπορεῖτε νὰ κατωρθώσετε ἕνα σωρὸ ὡραῖα πράγματα. Κάθε σας προσπάθεια θὰ εἶναι καὶ ἕνα ἀκόμα λιθάρι γιὰ τὴν πανέμορφη, τὴν καινούργια Ἑλλάδα μας, τὴν Ἑλλάδα τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

16ον.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΚΑΚΙΟΥ

(Ἡ παρτίδα καὶ τὸ πρόβλημα)

Τὸ παιχνίδι τοῦ σκακιοῦ διακρίνεται σὲ δυὸ κλάδους: στὸ ἀγωνιστικὸ σκάκι, ποὺ εἶναι ἡ παρτίδα καὶ στὸ καλλιτεχνικὸ σκάκι, ποὺ εἶναι τὰ προβλήματα.

Ἡ στήλη μας ὅπως σᾶς ἔχω πῆ ἀπὸ τὴν ἀρχή, θ' ἀσχοληθῆ καὶ μὲ τοὺς δυὸ αὐτοὺς κλάδους. Πρῶτα θὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ ἀγωνιστικὸ σκάκι, γιὰ τὴν παρτίδα, ἡ ὁποία καθὼς εἴπαμε παίζεται ἀπὸ δυὸ ἀντιπάλους παῖκτες. Στοιχεῖα βέβαια τῆς παρτίδας ἦσαν ὅλα ὅσα ὡς ἐδῶ ἔχουμε πῆ, ἀλλὰ τώρα ἐρχόμαστε νὰ δοῦμε ἀπὸ πιὸ κοντὰ τὴν τεχνική της.

Πρέπει λοιπὸν νὰ ξέρετε ὅτι στὴν παρτίδα τοῦ σκακιοῦ λαμβάνουν μέρος τρεῖς παράγοντες: ἡ ὕλη, ποὺ εἶναι τὰ 32 κομμάτια, ὁ χῶρος, ποὺ εἶναι τὰ 64 τετραγωνάκια τῆς σκακιέρας καὶ ὁ χρόνος, ποὺ εἶναι οἱ κινήσεις ὅπου κάνουν οἱ ἀντίπαλοι μὲ τὰ κομμάτια τους.

Γιὰ τοὺς δυὸ πρώτους παράγοντες ἔχουμε μιλήσει. Τώρα θ' ἀσχοληθοῦμε μὲ τὸν τρίτο παράγοντα, τὸν χρόνο.

Μιὰ παρτίδα μπορεῖ νὰ ἔχη μεγάλη ἢ μικρὴ διάρκεια, δηλαδὴ νὰ τελειώση σὲ πολλὲς ἢ σὲ λίγες κινήσεις ἀνάλογα μὲ τὴν δύναμη τῶν ἀντιπάλων. Ἂν ἕνας ἰσχυρὸς καὶ ἔμπειρος παίκτης παίξη μ' ἕναν ἀδύνατο ἢ ἀρχάριο, φυσικὸ εἶναι νὰ τὸν κερδίση σὲ λιγώτερες κινήσεις κι' ἡ παρτίδα νὰ τελειώση γρηγορότερα ἀπ' ὅτι θὰ τελειώση μιὰ παρτίδα μεταξὺ δύο ἐξ ἴσου ἰσχυρῶν παικτῶν.

Γενικὰ ἀπὸ ἀπόψεως διαρκείας, ἀπὸ ἀπόψεως ἀριθμοῦ κινήσεων, διακρίνουμε σὲ μιὰ παρτίδα τρεῖς «φάσεις»: α) τὴν ἀρχικὴ φάση ἢ τὸ ἄνοιγμα, ὅπου οἱ δύο ἀντίπαλοι ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῶν κομματιῶν τους, μὲ τὴν κατάληψη καλυτέρων θέσεων γιὰ νὰ ἐλέγχουν ὅσο τὸ δυνατὸν μεγαλύτερο μέρος τῆς σκακιέρας, β) τὸ μέσον τῆς παρτίδας, ὅπου γίνεται ἡ κυρία μάχη μὲ διάφορους συνδυασμούς, διάφορους ἑλιγμούς, ἀλλαγὲς κομματιῶν κλπ. καὶ γ) τὴν τελικὴ φάση ἢ τὸ τέλος τῆς παρτίδας, ὅπου οἱ δυνάμεις ποὺ ἀπομένουν στοὺς ἀντιπάλους εἶναι περιωρισμένες καὶ οἱ κινήσεις ἀποβλέπουν στὸ τελικὸ ἀποτέλεσμα, δηλαδὴ στὸ μὰτ ἢ τὴν νοῦλα.

Οἱ φάσεις αὐτὲς βέβαια δὲν εἶναι αὐστηρὰ διαχωρισμένες καὶ δὲν μποροῦμε πάντα νὰ προσδιορίσουμε μὲ ἀκρίβεια σὲ ποιὸ σημεῖο, σὲ ποιὰ κίνηση μιᾶς παρτίδας τελειώνει ἡ μιὰ φάση κι' ἀρχίζει ἡ ἄλλη. Μπορεῖ ἐπίσης ἂν ὁ ἕνας παίκτης παίξη πολὺ ἀδύνατα ἢ κάμη ἕνα βαρὺ σφάλμα στὸ ἀρχικὸ στάδιο ἡ παρτίδα νὰ περάση κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα στὸ τέλος χωρὶς νὰ ὑπάρξη καθόλου μέσον τῆς παρτίδας.

Τὰ διάφορα ἀνοίγματα τῶν παρτίδων ἔχουν ὁλόκληρη θεωρία καὶ ταξινομοῦνται μὲ διάφορες ὀνομασίες ἀνάλογα μὲ τὶς ἀρχικὲς κινήσεις ποὺ τὰ χαρακτηρίζουν. Θὰ μιλήσουμε γι' αὐτὰ καὶ θὰ γνωρίσουμε τὰ κυριώτερα, γιατὶ αὐτὰ εἶναι οἱ βάσεις τῶν γνώσεων ἑνὸς καλοῦ παίκτη.

Πρὶν ὅμως μποῦμε σ' αὐτὸ τὸ μέρος θὰ σᾶς δώσω μιὰ σειρὰ ἀπὸ μικρές, πολὺ σύντομες παρτίδες, ὅπου τὸ τέλος ἦρθε τόσο σύντομα γιατὶ ἢ ὁ ἕνας ἀντίπαλος ἔπαιξε πολὺ ἄσχημα ἢ ἄλλος πολὺ δυνατά. Εἶναι πολὺ διδακτικὲς καὶ θὰ βοηθήσουν νὰ ἐξασκηθῆτε ἀρκετὰ πρὶν ἐξετάσουμε κανονικὲς παρτίδες μὲ τὴν θεωρία τους. Μερικὲς ἔχουν μείνει πιὰ γνωστὲς γιὰ τὰ κλασσικὰ σφάλματα ποὺ παρουσιάζουν καὶ ὅλες εἶναι πολὺ διδακτικὲς γιὰ τοὺς ἀρχάριους.

Τοποθετῆστε λοιπὸν τὰ 16 λευκὰ καὶ τὰ 16 μαῦρα κομμάτια ἐπάνω στὴν σκακιέρα στὴν ἀρχική τους θέση (ὅπως τὴν δείξαμε στὴν εἰκόνα τοῦ τεύχους ἀρ. 73), πάρτε σεῖς τὰ λευκὰ καὶ παρακολουθῆστε τὶς παρακάτω παρτίδες κάνοντας τὶς ἀντίστοιχες κινήσεις στὴ σκακιέρα σας.

1) ΤΟ ΣΥΝΤΟΜΩΤΕΡΟ ΜΑΤ (ΕΝΑ ΣΩΣΤΟ ΧΑΡΑΚΙΡΙ)

	Λευκὰ	Μαῦρα
1	ζ2 — ζ3	ε7 — ε5.
2	η2 — η4??	Βδ8 — θ4 μάτ.

Τὰ λευκὰ ἐδῶ ἔπαιξαν τόσο ἄσχημα ὥστε βοήθησαν τὰ μαῦρα νὰ κάμουν τὸ συντομώτερο δυνατὸ μὰτ σὲ παρτίδα. Βλέπετε τὴν θέση τοῦ μάτ. Ὁ λΡ δὲν μπορεῖ οὔτε νὰ φύγη οὔτε νὰ καλυφθῆ.

2) ΤΟ ΣΥΝΤΟΜΩΤΕΡΟ ΜΑΤ ΤΩΝ ΛΕΥΚΩΝ

1	ε2 — ε3	ζ7 — ζ5.
2	δ2 — δ4	η7 — η5??
3	Βδ1 — θ5 μάτ.	

Ἕνα μὰτ παρόμοιο μὲ τὸ προηγούμενο.

3) ΕΝΑ «ΠΝΙΓΜΕΝΟ» ΜΑΤ

1	ε2 — ε3	1β8 — γ6.
2	η2 — η3	1γ6 — ε5.
3	1η1 — ε2??	1ε5 — ζε μάτ.

4) ΤΟ «ΜΑΤ» ΤΟΥ ΜΠΕΡΖΕ»

1	ε2 — ε4	ε7 — ε5.
2	Αζ1 — γ4	Αζ8 — γ5.
3	Βδ1 — ζ3	

μὲ τὴν κίνηση αὐτὴ τὰ λευκὰ σημαδεύουν ὅπως βλέπετε τὸ σημεῖο ζ7 μὲ δυὸ δυνάμεις τὴν Βζ3 καὶ τὸν Αγ4. Ἀπειλοῦν δηλαδὴ τώρα νὰ κάμουν μὰτ παίρνοντας τὸ μαῦρο πιόνι ζ7 μὲ τὴν Β ποὺ ὑποστηρίζεται ἀπὸ τὸν Α. Ἂν τὰ μαῦρα δὲν προσέξουν τὴν ἀπειλὴ αὐτὴ καὶ παίξουν μιὰ ἀδιάφορη κίνηση ὅπως π. χ.

3 . . . . δ7 — δ6??

Τότε ἐπακολουθεῖ ἡ πραγματοποίηση τῆς ἀπειλῆς μὲ

4 Βζ3 Χ ζ7 μάτ.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσουμε τὶς σύντομες διδακτικὲς αὐτὲς παρτίδες μὲ ἄλλα παραδείγματα ὅπου οἱ κινήσεις εἶναι περισσότερες κι' οἱ ἀπειλὲς πιὸ ἐνδιαφέρουσες.

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

91 Ὕστερα ἀπὸ μικρὴ ἀνάπαυση ἡ πορεία ἐξακολούθησε μέσα ἀπὸ βουνὰ καὶ φαράγγια τῆς ἄγνωστης Ἰνδικῆς.

Οἱ ἀνηφοριὲς καὶ τὸ κρύο δυσκόλευαν τὸ στρατό. Τέλος ἔφτασαν σὲ μιὰ ἤρεμη γραφικὴ κοιλάδα. Τριγύρω της τὰ ὑψώματα ἦταν πυκνόφυτα ἀπ' ἀμπέλια, ἄλση ὁλόκληρα ἀπὸ μυγδαλιὲς κι' ἀπὸ δάφνες τοὺς δρόσιζαν, χωριουδάκια εἰρηνικὰ τοὺς χαμογελοῦσαν. Στὶς πλαγιὲς τῶν βουνῶν βέλαζαν ἀσπρόμαλλα πρόβατα.

Ἐκεῖ ἔστησε ὁ Ἀλέξανδρος τὴ σκηνή του.

—Ἡ εἰρηνικὴ αὐτὴ κοιλάδα δὲν πρέπει νὰ ταραχθῆ, συλλογίσθηκε ἀπ' τὴν ἀγριότητα τῶν ὅπλων.

92 Ἐκεῖ ἦρθαν νὰ τὸν καλοσωρίσουν στὸν τόπο τους, οἱ εὐγενικοὶ ἡγεμόνες τῶν Ἰνδῶν.

Μπαίνοντας στὴ βασιλική του σκηνὴ στάθηκαν μιὰ στιγμὴ στὸ κατῶφλι. Τὸν εἶδαν ἀνάμεσα στὴ λαμπρὴ πανοπλία του ν' ἀκτινοβολῆ ἀπὸ δόξα. Καθόταν σὲ θρόνο ψηλό, μὲ τὸ κράνος, τὸ θώρακα ὅλο λάμψη. Ἀκουμποῦσε τὸ δόρυ του μ' ὅλη τὴ μεγαλοπρέπεια ποὔχε πάντα ἡ κάθε του στάση.

Καὶ τότε, σὰ νὰ θαμπώθηκαν, ἔπεσαν στὰ γόνατα.

— Σηκωθῆτε, καλοί μου ἄρχοντες καὶ μιλῆστε μὲ θάρρος, τοὺς εἶπε μ' ἕνα χαμόγελο φιλικό, τί ζητᾶτε;

93 —Ἐλευθερία κι' αὐτονομία, τοῦ ἀποκρίθηκαν.

— Θὰ τὴν ἔχετε, μὴ φοβᾶστε, τοὺς καθησύχασε ὁ νικητής. Κι' ὥρισε τὸν Ἄκουφι, τὸν πιὸ γέρο, γιὰ ἀρχηγό τους.

Ἀπὸ τὴ Νῦσα, τὴν πόλη τους, ὁ Ἀλέξανδρος τράβηξε ἀνατολικά, νίκησε τοὺς Ἀσσακηνούς, πῆρε τὴν πρωτεύουσά τους τὰ Μάσσαγα καὶ προχώρησε ἀκόμη πιὸ βαθειά, κυριεύοντας καὶ τὰ Βάζιρα καὶ τὰ Ὦρα.

Ἔτσι σὰν ἦρθε τὸ καλοκαίρι ὅλη ἡ χώρα εἶχε πέσει στὰ χέρια τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἕνα μονάχα φρούριο εἶχε μείνει στὰ χέρια τῶν Ἰνδῶν. Ἄορνο τὄλεγαν οἱ Μακεδόνες, γιατὶ ἦταν, λέει, τόσο ψηλὰ ποὺ δὲν ἔφταναν ὡς ἐκεῖ τὰ ὄρνια.

94 Ἦταν κτισμένο στὴν κορυφὴ πανύψηλου λόφου, τριγυρισμένο μὲ τείχη. Καὶ μέσα στὰ τείχη ἦταν περβόλια καὶ δάση καὶ ἄλση καὶ πλῆθος πηγὲς ποὺ μποροῦσαν νὰ συντηρήσουν ὁλόκληρο χρόνο χιλιάδες στρατό.

Σ' ἐκεῖνο τ' ἀπόρθητο καὶ παραμυθένιο κάστρο εἶχαν καταφύγει πολλοὶ ἡγεμόνες Ἰνδοί.

— Τὴ βασιλικὴ αὐτὴ πέτρα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, πρέπει νὰ τὴν πάρωμε, ἂν δὲ θέλωμε νάχωμε στὰ νῶτα μας μιὰ αἰώνια πληγή.

Τρόμαξαν οἱ Μακεδόνες. Ὅλα ἦταν ἐνάντια γιὰ τὴ νίκη τους. Οἱ ἐχθροί τους πλεονεκτοῦσαν σὲ θέση, σὲ τρόφιμα, σὲ στρατό. Τὸ μόνο ποὺ εἶχαν ἐκεῖνοι ἦταν ἡ θέληση τοῦ ἀνίκητου βασιλιᾶ τους.

95 Ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τὸ ἔμπειρο βλέμμα του βρῆκε ἀμέσως ἀπὸ ποῦ θὰ χτυποῦσε. Ἦταν δίπλα στὸ φρούριο ἕνας λόφος λίγο χαμηλότερος ποὺ τὸν χώριζε ἀπὸ τὸ κάστρο βάραθρο βαθύ. Ἐκεῖνο τὸ βάραθρο πρόσταξε ὁ Ἀλέξανδρος νὰ ἰσοπεδώσουν. Μιὰ ζωηρὴ ἅμιλλα ἄρχισε τότε κάτω ἀπ' τὰ μάτια τοῦ βασιλιᾶ. Χώματα, πέτρες καὶ βράχια σωρεύονταν μέσα στὸ φαράγγι ποὺ ὅλο κι' ἀνέβαινε... Οἱ Ἰνδοὶ ποὺ κοροΐδευαν στὴν ἀρχὴ τὴν τολμηρὴ ἐκείνη προσπάθεια, ἄρχισαν σὲ λίγο ν' ἀνησυχοῦν. Δέντρα κόπτονταν ἀπ' τὰ γύρω δάση κι' οἱ κορμοί τους ρίχνονταν στὸ βάραθρο. Τέλος τὸ γέμισμα συμπληρώθηκε κι' ὁ Ἀλέξανδρος ἔστησε ἐπάνω τὶς πολιορκητικὲς μηχανὲς καὶ τοὺς σφενδονῆτες του.

96 Τὰ βλήματα ἔπεφταν τώρα βροχὴ στὰ τείχη. Ἡ τύχη τοῦ κάστρου εἶχε κριθῆ. Ὁ Ἀλέξανδρος ἔδειξε ἐκεῖ πὼς ἡ θέληση κάνει τὰ πάντα καὶ μετατρέπει τὴν ἄγρια φύση σὲ σύμμαχο. Οἱ Ἰνδοὶ τρομοκρατημένοι ἔστειλαν πρέσβεις νὰ παραδώσουν τὸ κάστρο. Μὰ στὸ μεταξὺ ἔφευγαν κρυφά. Ὁ Ἀλέξανδρος τὸ κατάλαβε, μὰ δὲν εἶχε καμμιὰ ἀντίρρηση νὰ γλυτώσουν. Ἔτσι ὅταν ἀνέβηκε πρῶτος στὰ τείχη βρῆκε τὸ Ἄορνο ἄδειο.

Ἡ βασιλικὴ πέτρα εἶχε γίνει δική του. Αὐτὸ τὸν ἔφτανε. Θἆταν τώρα προπύργιο τῆς «Ἐντεῦθεν Ἰνδικῆς». Ἡ ἐκστρατεία μποροῦσε νὰ συνεχισθῆ ἄφοβα.

(Συνεχίζεται)

Ὁ Θάνος ἀκούει γιὰ τὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴν καθαριότητα

Κατεβασμένα τὰ μοῦτρα τοῦ Θάνου σήμερα. Ἔχει τὸ ὕφος, καθὼς τουλάχιστον λέει ὁ μικρός του ἀδερφός, «σὰ νὰ τοῦ ἔχουν πνιγῆ τὰ καράβια του»!

Ὁ παποὺς ἀπὸ ὥρα παρακολουθεῖ τὸ παιδί, μὰ δὲν τὸ ρωτάει τί ἔχει.

Κανόνας ἀπαράβατος τοῦ παπού, ν' ἀφήνη τὸν Θάνο νὰ καταλαβαίνη μόνος του πὼς ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴν βοήθεια του...

Στὸ τέλος, ἡ ὥρα αὐτὴ ἦρθε.

— Παπού, ἔκανε μιὰ στιγμὴ ἀποφασισμένο τὸ παιδί. Σήμερα καθὼς γύριζα ἀπὸ τὴν πλατεία ὅπου εἶχα πάει νὰ πάρω πετρέλαιο, ἄκουσα τὸν κὺρ Φίλιππα νὰ διαβάζη στὸν Νίκο τὸν Ἀναγνώστη κάτι ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα. Τὸ διάβαζε τόσο δυνατά, ποὺ ἄθελα τὸ πῆρε τὸ ἀφτί μου. Καὶ ἔτσι ἔμαθα κάτι ποὺ μὲ στενοχώρησε πάρα πολύ.

—Καὶ τί ἦταν αὐτὸ ποὺ σὲ στενοχώρησε;

— Νά! Μιὰ ἐπιτροπὴ λέει τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τοῦ Ο. Η. Ε. ὅπως τὸν λένε, ἔκανε διάφορες ἔρευνες σὲ ὅλες τὶς χῶρες τοῦ κόσμου. Καὶ στὰ ζητήματα λέει τῆς καθαριότητας καὶ τῆς ἀτομικῆς ὑγιεινῆς, ἐρχόμαστε λέει μὲ τοὺς τελευταίους. Κοντὰ λέει σὲ κάτι ἰνδικοὺς κι' ἀφρικανικοὺς λαοὺς εἴμαστε!

Τὸ πρόσωπο τοῦ παπού σκοτείνιασε.

—Ἀλήθεια; εἶπε. Περίεργο! Δὲν τὸ πρόσεξα στὴν ἐφημερίδα!

— Μακάρι νὰ μὴν ἦταν! Ὅμως ἦταν γραμμένο φαρδὺ πλατειὰ κι' ὁ κὺρ Φίλιππας τὸ διάβαζε δυνατά.

Ὁ παποὺς ἔμεινε σιωπηλὸς λίγα λεπτά.

Κι' ὕστερα ἀπότομα ρώτησε.

— Κι' ὅταν ἄκουσες αὐτὸ ποὺ ἄκουσες, τί ἐντύπωση σοῦ ἔκανε;

— Νὰ σοῦ πῶ. Αἰσθάνθηκα στενοχώρια καὶ λίγη ντροπὴ μαζί. Ἀλλὰ συγχρόνως καὶ θυμό, σὰν τὸν κὺρ Φίλιππα καὶ τὸν Ἀναγνώστη.

— Θυμὸ ἐναντίον ποιανοῦ Θάνο μου;

— Μὰ θέλει καὶ ρώτημα παπού; Ἐναντίον αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Μὲ ποιὸ δικαίωμα κάνουν ἔρευνες; Καὶ μὲ ποιὸ δικαίωμα μᾶς βαθμολογοῦν; Αὐτὲς εἶναι ἀτιμίες! Γιατὶ καθὼς ἔλεγε κι' ὁ κὺρ Φίλιππας, στὴν Ἑλλάδα ὅλο πολεμοῦμε πότε γιὰ τὴν δική μας λευτεριὰ καὶ πότε γιὰ τὴ λευτεριὰ τοῦ κόσμου! Καὶ μόλις στεκόμαστε νὰ πάρωμε ἀνάσα, κάθονται καὶ μᾶς ἐπιθεωροῦν καὶ μᾶς κρίνουν καὶ μᾶς βάζουν «καθαριότητα μηδέν»! Καὶ ὕστερα τὸ δημοσιεύουν αὐτὸ καὶ οἱ δικές μας ἐφημερίδες ἀντὶ νὰ καθήσουν καὶ νὰ βρίσουν.

— Νὰ βρίσουν ποιούς;

— Μά, αὐτοὺς τοὺς κυρίους τῆς «Οὐνέσκο». Τῆς Ἐπιτροπῆς! Ποιοὺς ἄλλους;

Ὁ παποὺς ἔμεινε καὶ πάλι σιωπηλός.

Ὕστερα ἔδειξε στὸν Θάνο τὸν πάγκο ὅπου καθόταν γιὰ νὰ καθήση πλάι του.

—Ὅταν τελείωσε ὁ πόλεμος Θάνο μου, εἶπε ὁ παποὺς, ὅλοι οἱ ἐλεύθεροι δημοκρατικοὶ λαοὶ ποὺ εἶχαν νικήσει στὴ μάχη γιὰ τὴν ἐλευθερία, κάθισαν ὅλοι μαζὶ καὶ ἵδρυσαν τὸν Ὀργανισμὸ Ἡνωμένων Ἐθνῶν. Μιὰ τεράστια ὀργάνωση ὅπου ἀντιπροσωπεύονται ὅλα τὰ Ἔθνη. Γιὰ νὰ μποροῦν νὰ συζητοῦν μεταξύ τους τὰ προβλήματά τους, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ συνεννοοῦνται. Μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα δημιουργήθηκε καὶ ἡ «Οὐνέσκο». Μιὰ ἐπιτροπὴ στὴν ὁποία ἀντιπροσωπεύονται ὅλα τὰ ἐλεύθερα ἔθνη, καὶ ποὺ φροντίζει γιὰ τὸν πολιτισμό, γενικά. Αὐτὴ ἡ Οὐνέσκο ἔχει διάφορες ἐπιτροπὲς ποὺ κάνουν ἔρευνες καὶ διαπιστώσεις, γιὰ νὰ μποροῦν κατόπιν ὅλοι μαζὶ νὰ σκεφτοῦν τί πρέπει νὰ γίνη γιὰ νὰ διορθωθῆ μιὰ κατάσταση ποὺ δὲν θεωρεῖται καλή. Ὥστε βλέπεις πὼς κάποιο δικαίωμα εἶχαν καὶ οἱ κύριοι αὐτοὶ νὰ κάνουν στατιστικὲς καὶ ἔρευνες. Ἀλλὰ σήμερα, στὸν πολιτισμένο κόσμο ποὺ ζοῦμε, ὅλοι ἐμεῖς οἱ ἐλεύθεροι λαοὶ εἴμαστε σὰ μιὰ μεγάλη οἰκογένεια. Δὲν μποροῦμε ν' ἀπαγορέψωμε στοὺς ἄλλους νὰ κάνουν παρατηρήσεις καὶ διαπιστώσεις γιὰ τὸν τόπο μας.

— Ναί. Ἀλλά...

— Ναί, ἀλλὰ σὰν τοὺς περισσότεους ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες μας, θέλεις οἱ συμμαχικοὶ λαοὶ νὰ μᾶς παρακολουθοῦν ὅταν πολεμᾶμε, νὰ μᾶς ἐπαινοῦν, νὰ μᾶς ἐκθειάζουν. Σωστὸ εἶναι καὶ τὸ ἀξίζομε! Ὅταν ὅμως δεχόμαστε τὸν ἔπαινο σὰν κάτι φυσικό, γιὰ κάποιες πρωταρχικὲς καὶ σπουδαῖες ἀρετές μας, ὕστερα θὰ δεχτοῦμε καὶ τὴν κριτική τους γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ ὑστεροῦμε. Νὰ μὴ θέλωμε τὰ πρῶτα χωρὶς τὰ δεύτερα... Ἀρκεῖ βέβαια νὰ γίνεται ἡ κριτικὴ αὐτὴ ἀμερόληπτη, δίκαια, μὲ πραγματικὸ ἐνδιαφέρον νὰ βοηθηθοῦμε γιὰ νὰ διορθώσωμε μιὰ κατάσταση ποὺ δὲν εἶναι καλή.

—Ὅπως μοῦ τὰ λὲς τώρα παποῦ μου, συμφωνῶ, ἔκανε ὁ Θάνος. Ἀλλὰ κι' αὐτὸ ποὺ λέει ὁ κὺρ Φίλιππας, εἶναι σωστό: ἀδιάκοπα πολεμᾶμε γιὰ τὴν ἐλευθερία μας ὅλες τὶς τελευταῖες δεκαετίες. Δὲν εἴχαμε καιρὸ νὰ σταθοῦμε, ν' ἀνασάνωμε νὰ φτιάξωμε ὅπως πρέπει τὸ κράτος μας, νὰ ὀργανωθοῦμε... Τί φταῖμε λοιπὸν ἂν ἔχομε ἐλλείψεις στὰ ζητήματα τῆς καθαριότητας καὶ τῆς ὑγιεινῆς;

— Αὐτὰ ποὺ λὲς Θάνο μου, ὁ κὺρ Φίλιππας κι' ἐσύ, εἶναι σωστά, πολὺ σωστά. Εἶναι ἡ ἀλήθεια. Εἶναι τιμημένα μας δικαιολογητικά, καὶ κανένας λαὸς στὸν κόσμο δὲν ἔχει τόσα ὅσα ἐμεῖς. Ἀλλοίμονό μας ὅμως Θάνο μου ἂν κοιμώμαστε, ὅπως λέμε, πάνω στὶς δάφνες μας. Ναί. Δικαιολογημένοι εἴμαστε καὶ κανένας δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ μᾶς κατηγορήση... Ἡ πραγματικότητα ὅμως μένει πραγματικότητα. Στὰ περισσότερα ἑλληνικὰ χωριά, προπαντός, δὲν πλένονται οἱ ἄνθρωποι ὅσο πρέπει. Δὲν ἀνοίγουν βόθρους γιὰ τὶς ἀκαθαρσίες. Δὲν ἀνοίγουν λάκκους γιὰ τ' ἀπορρίματα. Δὲν χρησιμοποιοῦν ὅπως πρέπει τὸν ἀσβέστη. Δὲν προσέχουν τὸ νερὸ ποὺ πίνουν. Δὲν μεγαλώνουν τὰ βρέφη σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες τῆς πιὸ στοιχειώδους ὑγιεινῆς. Κι' ὅταν ἀρρωσταίνουν, προτιμοῦν τὴν πρακτικὴ γιάτρισσα ἀπὸ τὸν γιατρό, τὰ γιατροσόφια ἀπὸ τὰ φάρμακα. Αὐτά, εἴτε τὰ πῆ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Οὐνέσκο εἴτε ὄχι, εἶναι ὅπως σοῦ εἶπα μιὰ πραγματικότητα. Κι' ἂν δὲν βάλωμε ὅλοι μαζὶ ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες τὰ δυνατά μας, ἐξασθενοῦμε σὰν ἄτομα καὶ σὰν φυλή. Γινόμαστε πιὸ ἀδύνατοι, ἀρρωσταίνομε πιὸ εὔκολα, κι' ὅταν ἀρρωσταίνομε, οἱ ἀρρώστειες μας γίνονται πιὸ βαρειές. Κι' αὐτὰ εἶναι πιὸ σοβαρά, πιὸ σημαντικὰ ἀπὸ τὸ τί θὰ ποῦν οἱ ξένοι γιὰ μᾶς.

— Αὐτὸ σίγουρα.

— Γι' αὐτὸ ὅταν ἀκοῦς μιὰ κρίση ἄλλων γιὰ μᾶς, νὰ μὴ στενοχωριέσαι γιατὶ δὲν ἦταν εὐνοϊκή. Νὰ στενοχωριέσαι γιατὶ εἶναι σωστή. Αὐτὸ εἶναι τὸ δράμα... Ἡ πραγματικὰ μεγάλοι λαοὶ — κι' εἴμαστε καὶ μεῖς λαὸς μεγάλος κι' ἔνδοξος — πρέπει νἄχουν τὴν δύναμη νὰ βλέπουν τὰ ψεγάδια τους. Εἶναι ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ τὰ διορθώσουν. Σ' ἐσᾶς, οἱ πατέρες σας καὶ τὰ μεγάλα σας ἀδέρφια, σᾶς ἔδωσαν μιὰ χώρα, μιὰ πατρίδα ἐλεύθερη. Στὸ χέρι σας εἶναι ν' ἀνεβάσετε τὴν στάθμη τοῦ πολιτισμοῦ της καὶ νὰ νικήσετε τὴν μεγάλη μάχη τῆς εἰρήνης...

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΥΠΕΡΕΛΛΗΝΑΣ
(Ὁ παλληκαρᾶς)
Λ. Ντὰ Βίντσι

Κ. ΒΡΑΧΟΣ
Λ. Ντὰ Βίντσι

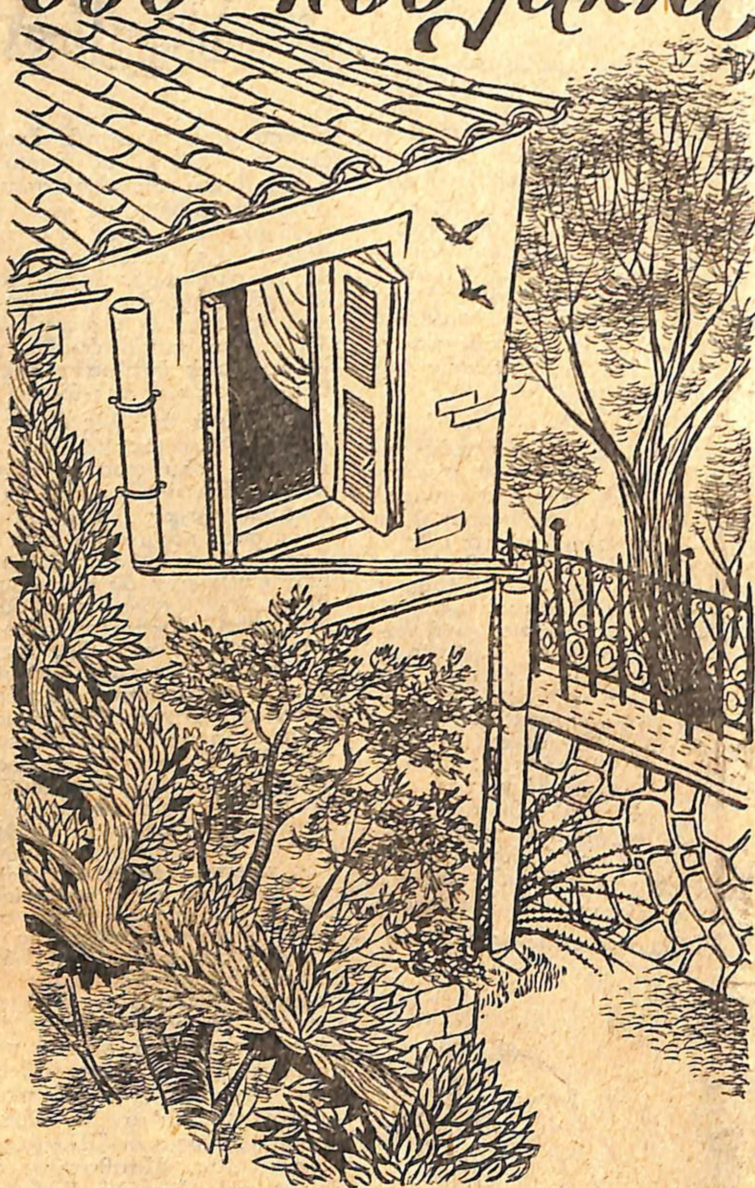
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΣΛΗΜΑΝ
Λ. Ντὰ Βίντσι

ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΗΣ
(ὁ τρὶξ)
Λ. Ντὰ Βίντσι

Μ. ΓΑΝΤΙ
(τὸ μυστηριῶδες)
Λ. Ντὰ Βίντσι

«ΕΓΩ»
Λ. Ντὰ Βίντσι

Τό παιδί καί τά δύο πουλάκια

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Ἕνα ζεῦγος ἀπὸ σπουργίτες βρίσκεται σὲ διαφωνία ἂν πρέπει νὰ φοβᾶται ἢ ὄχι τὸ θεριουδάκι — ἕνα νεαρὸ παιδὶ — ποὺ τοὺς προσφέρει «μπιφτέκες» (ψίχουλα). Μιὰ μέρα βλέπει τὸ «θεριουδάκι» μιὰ γάτα ποὺ παραμόνευε νὰ φάη τὸ σπουργίτη, καὶ ἁρπάζει μιὰ βέργα καὶ τὴν κυνηγᾶ ὄξω κι' ὄξω.

(Κάνομε τὴ δήλωση πὼς ἀκολουθοῦμε πιστὰ τὴν ὀρθογραφία τοῦ κειμένου).

— Καμώσου πὼς δὲν κατάλαβες, καὶ πές μου πὼς δὲν εἶσαι πάντα μὲ τὸ μέρος τοῦ θεριοῦ, ποὺ τὸ λὲς κιόλας θεριουδάκι — ὥσπου νὰ μὲ σκοτώση!

— Ἀφτὸ εἶναι, τὸ θεριουδάκι ποὺ σὲ γλύτωσε!

— Μὲ γλύτωσε; Ὡραῖος γλυτωμός. Χύθηκε σὰν τὴ μπόρα μέσα στὰ φύλλα, γιὰ νὰ μᾶς χτυπήση καὶ τοὺς δυὸ μαζί, ἐμένα μὲ τὸν ἄτιμο τὸ σβερκοπνίχτη. (Τὄνομα γάτα δὲν τὸ ξέρανε τὰ πουλιά, παρὰ κάθε ζῶο τὸ παρατσουκλιάζανε — παρατσούκλι τὸ κάτω κάτω εἶναι μιὰ ὀνομασία — κατὰ τὴν ἰδιαίτερη πουλιάτικη ἀντίληψή τους, ἄξαφνα τὸ σκύλο, ποὺ κάνει φοβερὸ κρότο, μὰ ποὺ δὲν τὰ πειράζει, τονὲ βγάζανε γαβγαβγάκο, ποὺ στὴν πουλίσια λαλιὰ ἔρχεται πολὺ νόστιμα. Οἱ ὄρνιθες εἴτανε οἱ ἀπέταχτες, ὁ κόκκορας ὁ λιμοκοντόρος· εἴχανε ἄλλες ὄμορφες λέξες γιὰ τὰ σκουλήκια ποὺ τοὺς εἶναι λαγοί, τὰ ζωῦφια ποὺ τοὺς εἶναι λαγουδάκια, μὰ δὲν τὶς ἄκουσα καλὰ καλά, τὶς λέξες γιὰ νὰ σᾶς τὶς ἀραδιάσω. Θὰ παρατηρήσατε ὡστόσο, πὼς ἔμοιαζε ὁ σπουργίτης μας σὰ νὰ λυπᾶται τὸ σβερκοπνίχτη τὸν ἴδιο, ἂν καὶ τοῦ κολνοῦσε τὸ ἐπίθετο ἄτιμος, ποὺ τοῦ ἄξιζε. Τοῦ κάκου. Ὅσο ἄτιμος ὁ σβερκοπνίχτης, πάντα ζῶο. Γιὰ κοινό τους ἐχθρὸ περνοῦσε ὁ σπουργίτης τὸν ἄνθρωπο.

Ἡ σπουργίταινα τσίριξε ἀπανωτὰ κουΐκ, κουΐκ, κουΐκ. Θὰ πῆ πὼς γελοῦσε.

— Περίφημα τὸ πέτυχες!

Καὶ ξακολούθησε νὰ κουκουΐζη, δηλαδὴ νὰ γελᾶ, ὄχι δὰ μονάχα γιὰ νὰ τὸν πάρη στὸ ψιλό, παρὰ γιατὶ χαιρότανε ἡ κακομοίρα ποὺ δὲν ἔπαθε τίποτα ὁ ζηλεμένος της.

— Μά, χριστιανέ μου, τὸ θεριουδάκι ἔδιωχνε τὸ σβερκοπνίχτη γιὰ νὰ μὴ σὲ πιάση — ποὺ νὰ μὴ φέξη!

— Μάλιστα! Γιὰ νὰ μὲ πιάση καὶ μένα!

— Ἔτσι; λοιπὸν ἐμᾶς τώρα μᾶς πιάνουνε μὲ μιὰ βέργα, κύριε;

— Μίλα ὅσο θέλεις! Εἴμουνε κεῖ καὶ ξέρω.

— Εἴσουνε, ἀφέντη μου, δὲν ξέρεις ὅμως, γιατὶ οὔτε κοίταξες. Ἐγώ, νά, ὅλα - ὅλα τὰ εἶδα. Ἐμᾶς διαφεντεύει τὸ θεριουδάκι.

— Σώπα καὶ σὰ γυναῖκα ποὺ εἶσαι, εἶσαι ἄξια νἀγαπήσης κ' ἕνα θεριό.

Τἄλεγε, ἴσως καὶ χωρὶς πιὰ τώρα νὰ τὰ πιστέβη καθαφτό. Ἀπὸ τότες ἄλλαξε μάλιστα μὲ τὸ παιδί. Σὰ νἀρχίζανε οἱ φιλίες. Ἀναγάλλιαζε τὸ θεριουδάκι μας, ποὺ ἴσως κιόλας νάλεγε μὲ τὸ νού του πὼς δὲν φέρθηκε πάντα σὰν ἄνθρωπος κ' εἶχε τύψες στὴ συνείδησή του. Θυμώτανε πὼς μικρὸς ἀκόμη, ἔξη ἐφτὰ χρονῶ ἀγωράκι τοῦ εἴχανε χαρίσει ἕνα ψεύτικο πιστολάκι μὲ κόκκορα, πὼς ἀντὶς μπάλλες ἔβαζε μέσα μεγάλα - μεγάλα καρφιά, ἔβγαινε στὸ παράθυρο, τραβοῦσε γιὰ νὰ βαρέση τὰ σπουργίτια. Τὸ λοιπό, καὶ τοῦ στραβοῦ τὸ δίκιο. Εἴχανε κάποιους λόγους τὰ πουλάκια ἢ κι' ὅλα τὰ πετούμενα, σὰν ἀγαπᾶτε νὰ φοβοῦνται τὰ θεριὰ ποὺ εἴμαστε. Τὄννοιωθε τὸ παιδάκι μας καὶ οἱ τρόποι του τώρα, τὰ κινήματά του, ἕνα χάδι μονάχο. Προσπαθοῦσε νὰ μιμηθῆ καὶ τὴ λαλιά τους. Γιὰ νὰ τοὺς δώση νὰ καταλάβουνε πὼς σερβηρισμένο πιὰ στὸ νεροσύρτη τὸ τραπεζάκι τους, σφύριζε γλυκὰ - γλυκά, ἔκανε μὲ τὴ γλῶσσα του, μὲ τὸ ἀκρόγλωσσό του περσότερο καὶ μὲ τὸν οὐρανίσκο του κάτι τσ, τσ, κάτι πιού, πιοὺ μὲ τὰ χείλια του, ποὺ τὰ κατάφερνε πολὺ νόστιμα καὶ πιτήδεια.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

Ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἔργα τοῦ Ψυχάρη εἶναι τὸ «Ταξίδι». Μ' αὐτὸ κήρυξε θὰ μποροῦσε νὰ πῆ κανεὶς τὴ γλωσσικὴ ἐπανάσταση. Ἔπειτα ἀπὸ αὐτὸ τὰ ἔργα τοῦ Ψυχάρη εἶναι: «Τ' ὄνειρο τοῦ Γιαννίρη» (1897) μυθιστόρημα, «Γιὰ τὸ ρωμαίϊκο θέατρο» (1901), «Τὰ ρόδα καὶ τὰ μῆλα» (1902 - 1909. Πρόκειται γιὰ ἔξη τόμους στοὺς ὁποίους ὁ ἕνας περιλαμβάνει τὴ συγγραφή του μὲ τὸν τίτλο «Ἀπολογία». Θεωρεῖται σὰν τὸ κυριώτερο βιβλίο τῆς γλωσσικῆς του πολεμικῆς. «Ζωὴ κι' ἀγάπη στὴ μοναξιὰ» (1904), «Ἡ ἄρρωστη Δούλα» (1907), «Τὰ δύο ἀδέρφια» (1910), «Στὸν ἴσκιο τοῦ πλάτανου» (1911), «Ἁγνὴ» (1913), «Τὸ δυὸ τριαντάφυλλα τοῦ χάρου» (1914), Κωστῆς Παλαμᾶς (1927). Στὴ μελέτη του αὐτὴ ὁ Ψυχάρης ἐπιχειρεῖ νὰ ἀποδείξη πὼς ὁ Παλαμᾶς εἶναι περισσότερο ἕνας μεγάλος πεζογράφος καὶ ἀξιόλογος γλωσσοπλάστης καὶ λιγώτερο ποιητής, «Οἱ ψυχάρηδες» (1928). Ἐπίσης ἔχει δημοσιεύσει σκόρπια σὲ περιοδικὰ (ἰδίως στὸ «Νουμᾶ) πολλὰ ἄρθρα καὶ ἐπιστολὲς ποὺ δὲν βγῆκαν σὲ βιβλίο. Ἔχει ἐπίσης βγάλει ὁ Ψυχάρης πολλὰ βιβλία γαλλικὰ καὶ ἰταλικά.

Ἀφῆκε ἀνέκδοτα πολλὰ ἔργα. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἡ τρίτομη «Μεγάλη Ρωμαιίκη γραμματική».

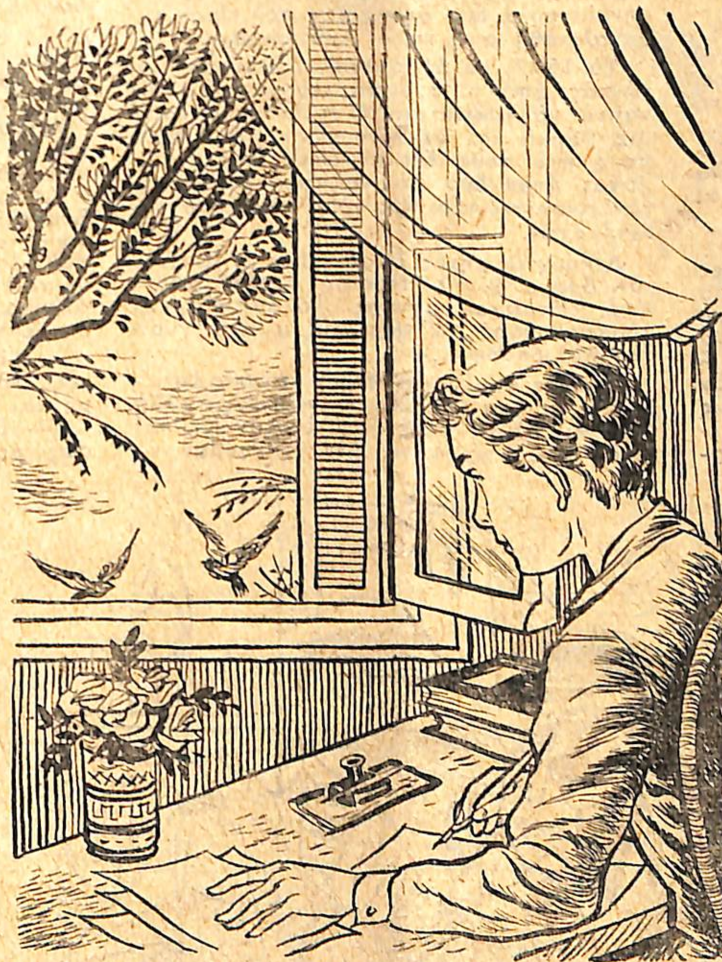
Θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναφέρω ἐδῶ πὼς ὁ Ψυχάρης εἶχε μεγάλη βιβλιοθήκη, ποὺ τὴν ἀγόρασε ὁ Μπενάκης καὶ τὴν δώρησε στὴ Βουλὴ ἡ ὁποία καὶ ἵδρυσε — σὰν παράρτημα τῆς Βιβλιοθήκης της τὴ «Μπενάκειο Βιβλιοθήκη» ποὺ στεγάζεται στὸ κτίριο τῆς παλιᾶς Βουλῆς μὲ εἴσοδο ἀπὸ τὴν ὁδὸ Ἀνθίμου Γαζῆ.

Τέλος θὰ ἦταν σωστὸ κλείνοντας τὰ σχετικὰ μὲ τὸν Ψυχάρη νὰ ποῦμε πὼς ἡ γλωσσικὴ ἐπίδρασή του στὴ λογοτεχνία εἶναι ἀναμφισβήτητη. Ἀλλὰ ἡ ἀξία τῶν λογοτεχνικῶν του ἔργων ἀμφισβητεῖται ἀπὸ πολλούς.

— Καλὲ τί ἔπαθε; ρωτοῦσε ἡ σπουργίταινα τὸ σπουργίτη. Ἀφτὸς ποὺ ἴσια με σήμερα χονδροκελαϊδοῦσε, νά τος ἄξαφνα ποὺ μιλᾶ σὰν καὶ μᾶς.

Μὰ ὁ φίλος μας ἤξερε ὄχι μόνο νὰ μιλᾶ σὰν τὰ σπουργιτάκια μας παρὰ κάτεχε καὶ κάτι ἄλλα τερτίπια, κάτι ἄλλες μαργιολιές. Ἀντὶς νὰ στρώνη τὸ φαγάκι τους μπροστὰ στὴν τρύπα τῆς κάμαρής του, ἔπαιρνε δυὸ - τρία ψίχουλα στὸ χέρι, σφύριζε νὰ τοὺς μηνήση καὶ τἄρριχνε ὄξω. Προτοῦ πέσουνε χάμω, γλήγορα - γλήγορα ἐρχόντανε οἱ σπουργίτες μας καὶ τἄρπάζανε στὸν ἀέρα. Ἡ λαιμαργία, τί τὰ θές; Τὸ παιδί μας, τὶ στοχάζεται; Μέρα τὴ μέρα, λίγο λίγο, δίχως βίαση καμμιά, στενέβει ὁλοένα τὸν κύκλο τὸ μισὸ ἢ πιὸ σωστὰ τὴν παραβολὴ ποὺ περιγράφει ἕνα σῶμα, σὰν τὸ πετᾶς, σοῦ πετᾶ λοιπὸν τὸ ψιχαλάκι πάντα πιὸ κοντά, τόσο κοντὰ ποὺ ὁ σπουργίτης κοντέβει νὰ τοῦ ἀγγίξη τὸ δάχτυλο, κοντέβει ἀπάνω στὸ δάχτυλό του νάκκουμπήση, σὰ νάκκουμποῦσε ἐπάνω σὲ κλαδί.

Φαντάζεστε ἂν πῆγε ἢ ὄχι νὰ τὰ χάση τὸ παιδί μας. Φαντασθῆτε ὅμως ἄξαφνα τί τοῦ ἔγινε μέσα του, τί συγκίνηση βαθιόγλυκη τοῦ γέμισε τὴν καρδούλα, ὅταν εἶδε τὰ σπουργιτάκια μας — ἡ γυναῖκα, φαίνεται, σὰν νὰ εἶπε κανένα λόγο τῆς πειθῶς στοῦ ἀντρός της τὸ ἀφτάκι — ναίσκε εἶδε τὰ σπουργιτάκια μας νὰ κάθουνται καὶ νὰ τσιμποῦνε τὰ ψίχουλά τους, ποῦ θαρρεῖτε; στὸ ξύλο τὸ ἴδιο τοῦ παραθυριοῦ, ὅπου τὰ εἶχε ἀραδιασμένα ξεπίτηδες ὁ κατεργάρης νὰ δοκιμάση. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔγραφε ὁ τσαχπινᾶκος στὸ γραφεῖο του. Ἡ πέννα του ἀπόμεινε ἀποβρόντητη. Στὸ κεφάλι του μέσα λὲς καὶ λογισμὸς δὲν σάλευε, μὴ λάχη καὶ τὰ τρομάξη.

Στὸ κεφάλι του μέσα λὲς καὶ λογισμὸς δὲ σάλεβε μὴ λάχη καὶ τὰ τρομάξη...

Μὰ τοῦ κάκου! Ὅσο μεγάλη κι ἂν εἴτανε ἡ χαρά του, ἀφτὸς ὠνειρεβότανε μεγαλύτερη ἀκόμη. Τί νὰ κάμω, πούεἴτανε τόσο καὶ τόσο τρυφερὴ τοῦ ἀγωριοῦ μας ἡ ψυχίτσα; Νά, ὁ πόθος του, ὁ πόθος του ὁ κρυφός, ἡ λαχτάρα του, νὰ γίνουνε φίλοι, φίλοι πιστοί, τὰ παιδιὰ κι' οἱ σπουργίτες, νὰ μὴ φοβοῦνται οἱ σπουργίτες τὰ παιδιά, τὰ παιδιὰ μάλιστα νὰ βοηθοῦνε, νὰ προστατεύουνε τὰ πουλάκια, ἐπειδὴ καὶ τὰ πουλάκια εἶναι μικρά, εἶναι ἀδύναμα, ἔχουνε ἀνάγκη ἀπὸ μᾶς, καὶ ποιὸς ξέρει τί ὄφελος ἀνέλπιστο δὲ θὰ τοὺς εἶναι, ἅμα γίνη ἄξαφνα καμιὰ συφωνία, καμιὰ ἐπίσημη συθήκη ἀνεμεταξύ μας, νὰ τὰ διαφεντεύουνε ἀπὸ τοὺς ἐχτρούς τους; Γιὰ ἔφκολο, γιὰ πολὺ ἔφκολο τὸ βλέπετε κιόλας. Κάποτες, τί χρειάζεται, γιὰ νὰ γλυτώση ἕνας σπουργίτης, γιὰ νὰ μὴν πέση στὰ νύχια τῆς γάτας; Λίγη ἐμπιστοσύνη ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ πουλιοῦ. Προσφέβγει στὸν ἄνθρωπο καὶ σώθηκε.

Πῶς νὰ τοὺς τὸ πῆ; Πῶς νὰ τοὺς τὸ ξεδιαλίση; Πῶς νὰ τὰ πείση τὰ πουλάκια; Νὰ μποροῦσε, Θέ μου ,μιὰ φορά, καθὼς κι ἀπαρχῆς τὸ πεθυμοῦσε, νὰ τὰ κρατήση μιὰ στιγμοῦλα, στιγμίτσα στὸ δαχτυλάκι του, κι ἀπαλά, πολὺ ἀπαλὰ νὰ τὰ χαδέψη, νὰ καταλάβουνε πιὰ τὴν ἀγάπη ποὺ τοὺς ἔχει!

Τὸ χάδι ποὺ ἤθελε νὰ τοὺς κάμη τἀθῷο τὸ παιδί, τὄκαμε τόντις τοῦ σπουργίτη τοῦ καημένου, ὄχι ὅμως ὅπως ἔλπιζε, ὁ ἀγαθός μας ὁ φίλος.

Ἕνα πρωΐ, γύριζε τὸ ἀγωράκι μας ἀπὸ τἀκρογιάλι, ἀπὸ τὸ μπάνιο. Καὶ γιὰ θυμηθῆτε τώρα ποὺ τὰ λέμε, τί ὡραῖα ποὺ μυρίζει τὸ ξύλο ἐκεῖνο τοῦ λουτροῦ, τὸ φρέσκο! Ἄχ! ὅτι ποὺ τὸ θυμοῦμαι, λιγώνω, μέσα μου ξυπνᾶ ἡ ἀνάμνηση τῆς Πόλης, σπαρταρᾶ ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδας. Ἀμὲ ἡ πεῖνα ἐκείνη τοῦ παιδιοῦ, ὕστερις ἀπὸ τὸ μπάνιο! Μὴ μοῦ τὴν ξεχνᾶτε. Πουθενὰ ἐμένα δὲν μοῦ φαίνεται πιὸ μεγάλη, πιὸ νόστιμη παρὰ στὰ μέρη τὰ δικά μας, ἡ πεῖνα. Γιατὶ νὰ ξέρετε πὼς ἡ πεῖνα τοῦ παιδιοῦ, ὕστερις ἀπὸ τὸ μπάνιο εἶναι ἀπὸ τὰ πράματα ποὺ ἀνεξαίρετα ὅλες οἱ φαμελιὲς τἀγαποῦνε, τὰ προσμένουνε κιόλας. Σὲ κάμποσα, ἴσως σὲ πολλὰ δὲ συφωνοῦνε πάντα οἱ γονιοὶ μὲ τὰ παιδάκια. Τὸ τάδε παιχνίδι δὲν ἀρέσει. Τὸ τάδε γοῦστο τοῦ παιδιοῦ, συχνὰ ξετάζεται, συζητιέται. Ἡ πεῖνα ὕστερις ἀπὸ τὸ μπάνιο, παραδεγμένη, χωρὶς ζήτημα νὰ ὑπάρχη, χωρὶς ρώτημα κανένα! Εἶναι ἀπὸ τοὺς νόμους τοὺς ἄγραφους καὶ τοὺς ἀπαραπάτητους. Δικαίωμα τοῦ παιδιοῦ νὰ πεινᾶ, ὕστερις ἀπὸ τὸ μπάνιο. Δικαίωμά του μάλιστα νὰ θυμώση, σὰ δὲν τοῦ δώσουνε νὰ φάη ἅμα ἔρθη ἀπὸ τὸ μπάνιο.

— Ἔ, θὰ μοῦ δώσετε νὰ φάω; Ἀπὸ τὸ μπάνιο ἔρχουμαι καὶ πεινῶ!

— Καλέ, βέβαια, δῶστε του νὰ φάη. Ἔρχεται ἀπὸ τὸ μπάνιο. Πεινᾶ!

— Μαμά, δὲν μοῦ δίνουνε καὶ πεινῶ ὕστερις ἀπὸ τὸ μπάνιο!

Ποιός νὰ πρωτοτρέξη νὰ τοῦ δώση; Τὸ περιποιοῦνται, τὸ νοιάζουνται, ὅλος ὁ κόσμος στὸ ποδάρι γιὰ τὸ παιδὶ ποὺ πεινᾶ ὕστερις ἀπὸ τὸ μπάνιο!

Τέτοιες γλυκειὲς ἀντάρες γενήκανε καὶ γιὰ τὸ παιδί μας, σὰ γύρισε σπίτι ἀπὸ τἀκρογιάλι. Τοῦ φέρανε κομμάτι τσικολάτα μὲ ψωμί, λίγο γλυκὸ καὶ σῶσαι, Κύριε! κἄτι μπισκοττάκια, μέλι μονάχο!

Ἐννοεῖται πὼς τρομερὰ πεινοῦσε, ἀφοῦ ἐρχότανε ἀπὸ τὸ μπάνιο. Καὶ τόντις τὸ κομμάτι τσικολάτα, τὸ ψωμὶ καὶ τὸ γλυκό, τὰ κατέβασε μονορούφι. Φανερώθηκε ὁ ἡρωϊσμός του στὸ στερνό, δηλαδὴ τὸ καλήτερο, στὸ μπισκοττάκι. Μόλις ἔφαγε μιὰ βουκκίτσα καὶ συλλογίστηκε τὰ πουλάκια του. Ἀλήθεια, τὸ λησμόνησε νὰ τοὺς ἑτοιμάση τὸ συνηθισμένο τους τὸ μεζεδάκι. Πετάχτηκε. Ὁ καημένος ὁ φίλος μας ὁ σπουργίτης, βλέποντας πὼς στὴν τρύπα δὲν εἶχε τίποτα, πετοῦσε δῶθε κεῖθε, χαμηλότερα ὅμως παρὰ ποὺ συνήθιζε νὰ κυνηγήση πουλιά, δηλαδὴ μῖγες. Δὲν ἔμοιαζε πολὺ χαρούμενος· ἡ σπουργίταινα μάλιστα δὲν τὸ κουνοῦσε ἀπὸ τὴ λέφκη της. Κατσιποδιὲς ἀπανωτὲς ἔμελλε νάχουμε σήμερις. Ἀκόμη καὶ σὰν εἴτανε στὸ μπάνιο τὸ παιδί μας εἶχε καταιγιδιάση ὁ καιρὸς καὶ δὲ θἄργοῦσε νὰ ξεσπάση, στὴ θάλασσα φουρτούνα, καταιγίδα στὴ στεριά. Ὁ οὐρανὸς κατσάμι. Φυσοῦσε ἀράργα ἕνας ἄνεμος ξεμανιασμένος τόσο ποὺ τὰ θαλασσοπούλια, κάτι μάβρα, πελώρια, κακὰ πουλιά, κατεβαίνανε τώρα ἴσαμε τὶς δεντροκορφὲς τοῦ ξοχικοῦ ὅπου τἄσπρωχνε ἡ μπόρα.

Φοβήθηκε τὸ ἀγωράκι μας. Σφύριξε. Ἄρχισε τὰ κελαϊδήματά του. Κατάλαβε ἀμέσως ὁ φίνος μας ὁ σπουργίτης, ἂν καὶ τονὲ φώναζε σπίτι τους ἡ σπουργίταινα, μήπως πάθη τίποτις μέσα στὴν παραζάλη. Νίκησε ἡ λαιμαργία καὶ δὲν ἄκουσε τὴ γυναῖκα. Τὸ παιδάκι μας πάλε εἶχε ἀπιθωμένα μόνο δυὸ τρία ψιχουλάκια στὸ νεροσύρτη ποὺ καμωμένος σὰν τὸ χαντάκι, κερτὸς καὶ βαθουλούτσικος, δὲν τἄφηνε πολὺ νὰ ξεσκορπίζονται μὲ τὸν ἀέρα. Ἴσια ἴσια γιὰ νὰ μὴν τὰ πάρη ὁ ἀέρας, ἔβαλε τὰ περισσότερα τὰ ψιχουλάκια τοῦ μπισκόττου, ἀπάνω στὸ σανιδάκι τὸ ἴσιο ποὺ σὲ κείνη τὴν κάμαρα, βρισκότανε στὴ βάση τοῦ παραθυριοῦ καὶ προχωροῦσε ὡς τὰ μέσα. Ὁ σπουργίτης μας ἀνέβηκε μὲ μιὰ φτερουγιά, ἔχαψε τὰ δυὸ ψιχουλάκια τοῦ νεροσύρτη, μ' ἕνα πηδηματάκι κάθησε στὸ κατώφλι ποὺ νὰ πῆς τοῦ παραθυριοῦ, κοιτάζοντας λιμπιστικὰ τὸ σανίδι. Τρέχανε τὰ σάλια του. Ἐκείνη τὴ στιγμή, μὲ φρίκη, βλέπει τὸ παιδί μας

(Συνέχεια στὴ σελίδα 443)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Σ' αὐτὸ τὸ νησὶ, ἐξήγησε ὁ ἀκούραστος Παγανέλι ἀφθονοῦν οἱ φώκιες καὶ οἱ ...Ροβινσῶνες.

— Κύριε Παγανέλι, ἔκανε ἡ Μαίρη Γκράντ. Μοῦ ἐπιτρέπετε μιὰ ἐρώτηση;

—Καὶ δυὸ ἂν θέλης παιδί μου.

—Πῶς θὰ σᾶς φαινόνταν ἂν βρισκόσαστε ξαφνικὰ σ' ἕνα ἔρημο νησί;

—Μόνος;

—Ὁλομόναχος! Σὰν τὸν Ροβινσῶνα!

— Μὰ δὲν θὰ μοῦ κακοφαινόνταν καὶ πολύ! Θὰ ὀργάνωνα ἀμέσως τὴ ζωή μου. Θὰ κυνηγοῦσα, θὰ ψάρευα, θὰ ἔψαχνα νὰ βρῶ μιὰ σπηλιὰ γιὰ νὰ κάθομαι μέσα.... Καὶ τὶς καλοκαιριάτικες νύχτες, θὰ κοιμώμουν σ' ἕνα δέντρο, σὰν τὰ πουλιά. Θὰ εἶχα ἀποθῆκες γιὰ τὰ προϊόντα μου. Καὶ θὰ κοίταζα ν' ἀποικήσω τὸ νησί μου...

—Μόνος σας;

— Μὰ εἶναι κανεὶς ποτὲ ὁλομόναχος στὸν κόσμο; Δὲν ἔχει πάντα τὴν εὐχέρεια νὰ διαλέξη καλοὺς κι' ἀφοσιωμένους συντρόφους στὰ ζῶα; Ἐγὼ θὰ ἡμέρωνα ἕνα ζαρκάδι — ἕναν φλύαρο παπαγάλο — ἢ κανέναν πονηρὸ κι' ἀστεῖο πίθηκο. Κι' ἂν ἡ τύχη μοὔστελνε κανένα φίλο — ὅπως στὸν Ροβινσῶνα τὸν Παρασκευά, — τί ἄλλο θὰ μοῦ χρειάζονταν γιὰ νἆμαι εὐτυχισμένος; Δυὸ φίλοι σ' ἕνα βράχο... Ἐγὼ π. χ. κι' ὁ φίλος μου ὁ ταγματάρχης...

—Εὐχαριστῶ! φώναξε ζωηρὰ ὁ Μὰκ Νάμπ. Νὰ μένη!

— Ἀγαπητέ μου Παγανέλι, θαρρῶ πὼς κάνεις λάθος, εἶπε μαλακὰ ἡ λαίδη Ἔλενα. Αὐτὰ ὅλα φαίνονται πολὺ ὡραῖα στὰ βιβλία. Ἡ πραγματικότητα ὅμως εἶναι διαφορετική. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι πλασμένος νὰ ζῇ μόνος του σὰν τὰ θηρία. Ἔχει ἀδιάκοπα ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς συνανθρώπους του. Χρειάζεται τὴν συντροφιά τους. Τὴν βοήθειά τους. Τὴν κατανόησή τους. Μπορεῖ ἕνας δυστυχισμένος ναυαγὸς τὶς πρῶτες στιγμὲς ποὺ θὰ βρεθῇ σ' ἕνα ἔρημο νησὶ νὰ μὴ συλλογιστῇ παρὰ πῶς θάβρη κάτι νὰ φάη, νὰ βρῇ νερό, κατοικία, σιγουριά. Ὕστερα ὅμως, ὅταν θὰ αἰσθανθῇ τὴν μοναξιὰ νὰ τὸν βαραίνη, ὅταν θὰ καταλάβη πὼς δὲν τοῦ μένει πιὰ καμμιὰ ἐλπίδα νὰ ξαναδῇ τοὺς ὅμοιους του, γιὰ φαντασθῆτε πόσο θάχη νὰ ὑποφέρη! Ὄχι! Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος γιὰ τὴν συντροφιὰ τῶν ὁμοίων του, ἡ μοναξιὰ εἶναι κάτι ἀφύσικο!

Ὁ Παγανέλι δὲν ἄργησε νὰ συμφωνήση: δὲν ὑπῆρχε ἄλλωστε ἀμφιβολία πὼς εἶχε δίκηο ἡ λαίδη Ἔλενα.

Σὲ λίγο ἡ θαλαμηγός τους ἔφτανε στὸ νησὶ Ἄμστερνταμ.

Στὴν πραγματικότητα πρόκειται γιὰ δυὸ νησιά: τὸν Ἅγιο Πέτρο ἢ τὸ καθαυτὸ Ἄμστερνταμ, καὶ τὸν Ἅγιο Παῦλο.

Ὅταν στὶς 6 Δεκεμβρίου 1864 τὸ «Ντάνγκαν» ἔριξε ἄγκυρα στὸ νησὶ αὐτό, οἱ μόνοι του κάτοικοι ἦταν τρεῖς. Ἕνας λευκὸς καὶ δυὸ μιγάδες.

Καὶ τί παράξενο! Ὁ λευκὸς ἦταν γάλλος καὶ τὸν ἔλεγαν «κύριο Βιό».

Ὁ κύριος Βιὸ παρουσίασε μὲ μεγάλη ἐπισημότητα τοὺς δυὸ μιγάδες στοὺς φίλους μας, κι' ὕστερα τοὺς προσέφερε ἕνα καλὸ γεῦμα στὸ μοναδικὸ σπιτάκι τοῦ νησιοῦ.

Ὁ Παγανέλι διασκέδασε ὅπως πάντα πολὺ τὴν ὁμήγυρη γιατὶ τοὺς διηγήθηκε τὴν ἱστορία δύο σκωτσέζων ποὺ εἶχαν ἐγκαταλειφθῇ στὸ νησὶ Ἄμστερνταμ.

Τὸ 1827, τὸ ἀτμόπλοιο «Παλμύρα» περνώντας ἀπὸ τ' ἀνοιχτὰ τοῦ νησιοῦ, εἶδε καπνὸ νὰ ὑψώνεται. Ὁ πλοίαρχος ἔριξε μιὰ βάρκα καὶ σὲ λίγο εἶδαν δυὸ ἀνθρώπους ποὺ τοὺς ἔκαναν ἀπελπισμένα σήματα: ἦταν δυὸ ναυαγοί, ποὺ ὁ ἕνας ἦταν εἰκοσιτεσσάρων κι' ὁ ἄλλος σαρανταοχτὼ ἐτῶν.

Δεκαοχτὼ μῆνες εἶχαν μείνει σ' ἐκεῖνον τὸν βράχο χωρὶς τρόφιμα σχεδὸν χωρὶς νερό. Ἔτρωγαν μονάχα θαλασσινά, καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ψαρέψουν μ' ἕνα γυριστὸ παλιόκαρφο...

Μερικὲς φορὲς κατάφεραν νὰ σκοτώσουν μὲ πέτρες ἕνα νεαρὸ ἀγριογούρουνο, ἀλλὰ ἦταν κι' ἄλλες φορὲς ποὺ ἔκαναν ὣς καὶ τρεῖς μέρες νὰ φᾶνε. Δὲν τολμοῦσαν νὰ κοιμηθοῦν τὴν ἴδια ὥρα, ἀπὸ φόβο μὴ σβύσει ἡ μοναδικὴ φωτιά τους.

Ὁ Παγανέλι ἀντίκρυσε τὸ νησὶ Ἄμστερνταμ.

Τοὺς εἶχε ἀφήσει ἐκεῖ μιὰ σκούνα γιὰ νὰ ψαρέψουν φώκιες. Ὅπως συνήθως γίνεται σ' αὐτὲς τὶς περιστάσεις, ὕστερα ἀπὸ ἕναν μῆνα, περίμεναν τὴν σκούνα τους νὰ γυρίση, ὅμως αὐτὴ δὲν ξαναφάνηκε. Εἶχε ναυαγήσει στ' ἀνοιχτά. Καὶ χωρὶς τὴν «Παλμύρα», οἱ δυὸ δυστυχισμένοι θὰ πέθαιναν ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὶς κακουχίες.

Καὶ δὲν ἦταν αὐτὴ ἡ μοναχὴ ἱστορία αὐτοῦ τοῦ μικροῦ νησιοῦ ποὺ λέγονταν Ἄμστερνταμ. Ὁ ἀνεξάντλητος Παγανέλι, τοὺς διηγήθηκε ἀκόμη τὶς περιπέτειες τοῦ καπετάνιου Περόν. Ὁ καπετάνιος Περὸν ξεμπάρκαρε στὸ νησὶ μὲ δυὸ Ἐγγλέζους καὶ δυὸ Γάλλους, γιὰ νὰ κυνηγήση γιὰ δεκαπέντε μῆνες θαλάσσιους λέοντες.

Τὸ κυνήγι πῆγε καλά. Ὅμως οἱ δεκαπέντε μῆνες πέρασαν καὶ τὸ καράβι τους δὲν φαίνονταν. Καὶ τότε οἱ... διεθνεῖς σχέσεις ἔγιναν πολὺ δύσκολες. Οἱ δυὸ Ἄγγλοι ἐστασίασαν ἐναντίον τοῦ Περὸν καὶ θὰ τὸν σκότωναν χωρὶς τὴν ἐπέμβαση τῶν δυὸ συμπατριωτῶν του.

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, σ' ἐκεῖνο τὸ βραχονῆσι, σὰ νὰ μὴν τοὺς ἔφτανε ἡ πεῖνα τους καὶ ἡ κακομοιριά τους, τὰ δυὸ ἀντίπαλα στρατόπεδα παραφύλαγαν νὰ ξεκάνη τὸ ἕνα τὸ ἄλλο... Καὶ σίγουρα θὰ εἶχαν ἀλληλοεξοντωθῇ ἂν δὲν τοὺς προλάβαινε ἕνα ἐγγλέζικο πλοῖο...

—Τί κατάρα φίλοι μου, εἶπε ὁ Παγανέλι, νὰ τρώγωνται ἔτσι οἱ ἄνθρωποι ἀκόμη καὶ πάνω σ' ἕναν σκελετόβραχο!

— Εἶναι γιατὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν σᾶς μοιάζουν! ἔκανε μὲ ἐνθουσιασμὸ ὁ ὁ Ροβέρτος. Οὔτε τοῦ μυλόρδου, οὔτε τοῦ ταγματάρχη οὔτε κανενὸς ἀπ' αὐτοὺς ποὺ εἶναι μέσα σ' αὐτὸ τὸ πλοῖο!

Ὅλοι γέλασαν, ἀλλὰ συμφώνησαν μὲ τὸν Ροβέρτο.

Τὴν ἄλλη μέρα σήκωσαν ἄγκυρα ἀφοῦ πῆραν τὴν ρητὴ βεβαίωση ἀπὸ τὸν κ. Βιὸ πὼς κανένα καράβι δὲν εἶχε ναυαγήσει σ' ἐκεῖνα τὰ μέρη, τελευταῖα.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΓΑΝΕΛΙ

Ἄφησαν πίσω τους τὸ νησὶ Ἄμστερνταμ.

Ἦταν ὁ τελευταῖος σταθμὸς πρὶν φτάσουν στὴν Αὐστραλιανὴ Ἤπειρο.

Ἂν φύσαγε ὁ ἴδιος εὐνοϊκὸς ἄνεμος, σὲ καμμιὰ δωδεκαριὰ μέρες, τὸ πλοῖο θὰ ἔφτανε στὸν προορισμό του.

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ, κοίταζαν μὲ συγκίνηση αὐτὴν τὴν θάλασσα ὅπου εἶχε ναυαγήσει ὁ πατέρας τους.

Ὁ Παγανέλι ὅλο καὶ ἔκανε ὑποθέσεις:

— Ὅταν βρέθηκε στὴν Αὐστραλιανὴ ἤπειρο, τί λέτε νάκανε ὁ πλοίαρχος Γκράντ; Τρία πράγματα μποροῦσε νὰ κάνη κατὰ τὴν γνώμη μου.

Πρώτη ὑπόθεση : Ὁ Χάρυ Γκρὰντ καὶ οἱ σύντροφοί του ἔφτασαν στὶς ἀγγλικὲς ἀποικίες. Δεύτερη ὑπόθεση: ἔπεσαν στὰ χέρια τῶν ἰθαγενῶν. Τρίτη ὑπόθεση: Χάθηκαν στὶς ἀνεξερεύνητες ἐκτάσεις τῆς Αὐστραλίας. Καὶ τώρα κυρίες καὶ κύριοι, διαλέγεται καὶ παίρνετε!

—Παγανέλι, εἶναι σκληρὸ νὰ βασανίζης αὐτὰ τὰ παιδιά! εἶπε ἡ λαίδη Ἔλενα.

—Μὲ συγχωρεῖτε μυλαίδη! εἶπε ὁ Πα-

γανέλι. Ἀλλὰ χρέος μας εἶναι νὰ μελετήσωμε ὅλες τὶς περιπτώσεις.

—Μελέτησέ τις λοιπὸν καὶ πές μας.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς προσπαθῶ νὰ κάνω. Ἀπορίπτω τὴν πρώτη ὑπόθεση. Ὁ Χάρυ Γκρὰντ δὲν ἔφτασε στὶς Βρεταννικὲς ἀποικίες, γιατὶ θὰ εἶχε κιόλας γυρίσει στὴν πατρίδα του.

—Ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια! εἶπε ἡ Μαίρη.

—Ἄφησε τὸν κύριο Παγανέλι νὰ μιλήση, ἀδελφοῦλα... Θὰ μᾶς πῆ... τὴν ἔκοψε ὁ Ροβέρτος.

—Ἀλλοίμονο, ὄχι παιδί μου! εἶπε ὁ Παγανέλι. Τὸ μόνο ποὺ μπορῶ νὰ πῶ, εἶναι πὼς ὁ πατέρας σας εἶναι αἰχμάλωτος τῶν ἰθαγενῶν τῆς Αὐστραλίας!

—Αὐτοὶ οἱ Αὐστραλοί, ρώτησε ζωηρὰ ἡ λαίδη Ἕλενα εἶναι ἄνθρωποι ἥμεροι ἢ κακοί;

— Μὴ φοβᾶστε μυλαίδη, οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Αὐστραλίας, εἶναι ἄγριοι ἐξαιρετικὰ βλάκες. Βρίσκονται στὴν τελευταία βαθμίδα τῆς ἀνθρώπινης διανόησης, ἀλλὰ εἶναι ἡμερότατοι καὶ καθόλου αἱμοβόροι, ὅπως οἱ γείτονές τους Νεοζηλανδοί. Ἂν ἔπεσαν στὰ χέρια τῶν Αὐστραλῶν, δὲν θὰ ὑποφέρουν διόλου. Φημίζονται γιὰ τὴν περιποιητικότητά τους αὐτοὶ οἱ ἄγριοι. Ὅλοι οἱ ἐξερευνηταὶ συμφωνοῦν πάνω στὸ ὅτι ἀποφεύγουν νὰ χύνουν αἷμα. Καὶ οἱ λευκοὶ ἄποικοι πολλὲς φορὲς βρῆκαν σ' αὐτοὺς πολύτιμους βοηθοὺς γιὰ νὰ κάνουν πίσω τοὺς ἰσοβῖτες ποὺ ἔστειλε ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τὰ κάτεργά της γιὰ ν' αὐξήση τὸν πληθυσμὸ τῆς Αὐστραλίας.

— Ἀκοῦτε παιδιὰ τί λέει ὁ κύριος Παγανέλι; εἶπε χαρούμενη ἡ λαίδη Ἕλενα. Ὤ! Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀμφιβολία πὼς θὰ τὸν ξαναβροῦμε τὸν πατέρα σας!

—Κι' ἂν χάθηκε σ' αὐτὴν τὴν ἀπέραντο ἤπειρο;

—Ἂν χάθηκε, θὰ τὸν βροῦμε! Δὲν εἶν' ἔτσι φίλοι μου; φώναξε ὁ Γκλένερβαν.

—Μὰ ναί! Βέβαια! Βέβαια! ἀκούστηκε ἀπὸ παντοῦ.

—Ἂς ἀφήσωμε πὼς ἕνας ναυτικὸς δὲν χάνεται ποτέ, γιατὶ δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν ἀκτή.

—Εἶναι μεγάλη ἡ Αὐστραλία; ρώτησε ὁ Ροβέρτος.

—Εἶναι σὰν τὰ τέσσερα πέμπτα τῆς Εὐρώπης. Λίγο πιὸ μικρὴ ἀπὸ τὴν Εὐρώπη δηλαδή.

—Δὲν φανταζόμουν πὼς ἦταν τόσο μεγάλη! εἶπε ὁ Μὰκ Νάμπ.

—Καὶ ἀπ' ὅσα ξέρω, ποτὲ κανένας Εὐρωπαῖος δὲν ἔχει χαθῆ στὴν Αὐστραλία!

—Ἔχει μέρη ἀνεξερεύνητα;

—Πάρα πολλά! Τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Αὐστραλίας εἶναι πιὸ ἄγνωστο ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ τῆς Ἀφρικῆς. Καὶ νὰ πῆτε πὼς ἔλλειψαν οἱ ἐξερευνητές! Ἀπὸ τὸ 1606 ὣς τὸ 1862 πάνω ἀπὸ πενῆντα ἐξερευνητὲς τὴν ἔχουν διασχίσει...

—Ὤ! Πενῆντα! φώναξε ζωηρὰ ὁ ταγματάρχης. Παγανέλι, μοῦ φαίνεται πὼς μᾶς τὰ παραλές!

—Καὶ ὅμως τόσοι θἆναι Μὰκ Νὰμπ ἂν λογαριάσης καὶ τοὺς ναυτικοὺς ποὺ ξανοίχτηκαν σ' αὐτὲς τὶς ἄγνωστες θάλασσες!

—Πενῆντα ὅμως μοῦ φαίνονται πολλοί. Μᾶς βρῆκες ἀνίδεους καὶ μᾶς δουλεύεις...

—Κι' ὅμως ταγματάρχη μου, ἀφοῦ μὲ προκαλεῖς, μπορῶ πρόχειρα, ἐγώ, νὰ σοῦ ἀναφέρω ἀμέσως πενῆντα ὀνόματα...

—Δὲν τὸ πιστεύω Παγανέλι. Πενῆντα εἶναι πολλά.

—Τί στοίχημα βάζεις ταγματάρχη;

—Ξέρω γώ; Ὅτι θέλεις!

—Ἔχεις μιὰ θαυμάσια καραμπίνα ταγματάρχη μου, ποὺ τὴν ἔχεις μὴ στάξει καὶ μὴ βρέξει!

—Εἶναι τελευταῖο μοντέλο, εἶπε ὁ Γκλένερβαν. Καραμπίνα ξακουστή. Λίγοι ἔχουν τὴν τύχη νάχουν τέτοιο ὅπλο.

—Λοιπὸν στοιχηματίζω τὴν καραμπίνα σου καὶ τὸ μοναδικό μου κανοκυάλι. Σύμφωνος;

—Σύμφωνος!

—Καὶ τώρα φίλοι μου, μετρᾶτε! Γιατὶ μ' αὐτὴν τὴν καραμπίνα ὁ Μὰκ Νὰμπ δὲν θὰ χτυπήση πιὰ κυνήγι, ἐκτὸς ἂν τοῦ τὴν δανείσω, πρᾶγμα ποὺ θὰ τὸ κάνω εὐχαρίστως.

—Παγανέλι, εἶπε σοβαρὰ ὁ ταγματάρχης, κάθε φορὰ ποὺ θάχης ἀνάγκη τὸ κανοκυάλι μου, ξέρε πὼς εἶναι στὴν διάθεσή σου!

— Λοιπὸν Ροβέρτο, πᾶρε μολύβι καὶ χαρτὶ καὶ σημείωνε. Ἀρχίζω ἀπὸ τὸ 1606. Αὐτὸν τὸν χρόνον, ὁ ἱσπανὸς Κουΐρος ἀνακάλυψε μιὰ ἄγνωστη γῆ, ποὺ τὴν ὀνόμασε Ἀουστράλια ντὰ Ἐσπίριτου Σάντου.

—Ἕνας! εἶπε γράφοντας ὁ Ροβέρτος.

—Τὸν ἴδιο χρόνο, ὁ Λουΐ Βὰζ ντὲ Τόρρες, προχώρησε νοτιότερα. Ἀλλὰ στὸν Ὁλλανδὸ Θεοδωρίκο Χέρντογκ ἀνήκει ἡ τιμὴ τῆς μεγάλης ἀνακάλυψης. Ἔφτασε στὴν δυτικὴ ἀκτὴ τῆς ἠπείρου καὶ τὴν ὀνόμασε «Σεντράχτ» ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ καραβιοῦ του Καὶ τώρα πληθαίνουν οἱ θαλασσοπόροι. Τὸ 1618, ὁ Ζῆχεν ἀνακαλύπτει τὴν ἄλλη παραλία. Τὸ 1619 ὁ Ἔντελς ἐξερευνᾶ τὴν ὁμώνυμό του παραλία. Τὸ 1622 ὁ Λέβυν κατεβαίνει ὣς τὸ ἀκρωτήριο ποὺ ἔχει τ' ὄνομά του. Τὸ 1627 ἔχομε τὸν Νούτς, τὸν Βίτ, τὸν Καρπαντιέ. Τὸ 1642 ὁ ξακουστὸς θαλασσινὸς Τάσμαν κάνει τὸ γύρο τοῦ νησιοῦ Βὰν Ντῆνεν. Τὸ 1665 βαφτίζουν τὴν Αὐστραλία Νέα Ὁλλανδία, ἀλλὰ τ' ὄνομα αὐτὸ δὲν τῆς μένει. Πόσα ὀνόματα ἔχομε;

—Δέκα! εἶπε ὁ Ροβέρτος.

—Καλά. Τώρα περνῶ στοὺς ἄλλους θαλασσοπόρους. Πρῶτος καὶ καλύτερος ὁ Νταμπιὲ ὁ παλληκαρᾶς. Αὐτὸς πρῶτος μελέτησε τοὺς ἰθαγενεῖς κι' ἔγραψε γιὰ τὰ ἤθη τους. Ἀπὸ τὸ 1669 ὣς τὸ 1770 κανένας δὲν πλησίασε τὴν Αὐστραλία.

—Κανένας;

—Ἀπολύτως κανένας! Λὲς καὶ τὴν εἶχαν ξεχάσει! Τότε ὅμως πῆγε ἐκεῖ ὁ πιὸ ξακουστὸς θαλασσινὸς τοῦ κόσμου, ὁ πλοίαρχος Κοὺκ καὶ τότε ἡ ἤπειρος ἀνοίχτηκε στὸν εὐρωπαϊκὸ ἀποικισμό. Ὁ Κοὺκ ἀφοῦ ἐξερεύνησε τὴν Νέα Ζηλανδία, ἔφτασε σ' ἕναν κόλπο στὰ δυτικὰ τῆς Αὐστραλίας,, ὅπου βρῆκε τόσα ἄγνωστα βοτάνια καὶ φυτά, ὥστε ὀνόμασε τὸν κόλπο ἐκεῖνο «Βοτανικό». Ἔτσι ὀνομάζεται ὣς τὰ σήμερα: Μπότανυ Μπαίϋ. Ὁ σύντροφος τοῦ Κοὺκ στὰ ταξίδια, ὁ Μπάνκς ἔριξε πρῶτος στὴν Ἀγγλικὴ κυβέρνηση τὴν ἰδέα νὰ ἱδρύση μιὰ ἀποικία στὴν Μπότανυ Μπαίϋ. Ὕστερα ἀπ' αὐτόν, ἀπὸ ἐκεῖ πέρασαν ἐξερευνητὲς καὶ θαλασσοπόροι κάθε λογῆς. Ἀπὸ κεῖ πέρασε τὸ 1787 ὁ Λὰ Περούζι τὸ 1788 ὁ πλοίαρχος Φίλιπ ποὺ ἵδρυσε τὴν πρώτη ἀγγλικὴ ἀποικία στὸ Πὸρτ Τζάκσον. Τὸ 1791, ὁ Βανκοῦβερ περιπλέει τὴν ἤπειρο. Τὸ 1792 ὁ Ἀντρκαστώ, ἀργότερα ὁ Φλίντερς κι' ὁ Μπάς. Τὸν ἴδιο χρόνο ὁ Βλάμινγκ ποὺ ἀνακάλυψε τὸ νησὶ Ἄμσετερνταμ καὶ στὴν Αὐστραλία τὸ ποτάμι τῶν Κύκνων ὅπου πετᾶνε οἱ πιὸ ὡραῖοι μαῦροι κῦκνοι τοῦ κόσμου. Τέλος ὁ Μπωντέν, ὁ Χαμελέν, ὁ Κίνγκ!

—Εἰκοσιτάσσαρες! εἶπε ὁ Ροβέρτος.

— Κέρδισα τὴν μισὴ καραμπίνα τοῦ ταγματάρχη! εἶπε ὁ Παγανέλι. Καὶ τώρα τελείωσα μὲ τοὺς θαλασσοπόρους καὶ πᾶμε στοὺς ἐξερευνητές...

—Θαυμάσια Παγανέλι μου! θαύμασε ἡ λαίδη Ἕλενα. Τὸ μνημονικό σου εἶναι καταπληκτικό!

—Πρᾶγμα παράξενο γιὰ ἄνθρωπο τόσο... ἔκανε ὁ λόρδος.

— Τόσο ἀφηρημένο! Συμπλήρωσε τὴν φράση μυλόρδε, δὲν μοῦ κακοφαίνεται, τί νὰ κάνω, εἶμαι! Ποῦ εἶπες πὼς φτάσαμε παιδί μου;

—Στοὺς εἰκοσιτέσσαρες! ξανᾶπε ὁ Ροβέρτος.

—Λοιπὸν ὄχι, εἰκοσιπέντε μὲ τὸν Ντόους. Τὸ 1789, ἕνα χρόνο ὕστερα ἀπὸ τὴν ἵδρυση τῆς ἀποικίας τοῦ Πὸρτ Τζάκσον. Ἔκανε τὸν γύρο τῆς νέας ἠπείρου, ἀλλὰ χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ πῆ τί ἔκρυβε τὸ ἐσωτερικό. Ὕστερα ἔχομε τὸν πλοίαρχο Τὲντς ποὺ θέλησε νὰ διαβῆ τὴν πιὸ ψηλὴ ὀροσειρὰ τῆς Αὐστραλίας καὶ δὲν τὰ κατάφερε. Τὸ 1792 ὁ συνταγματάρχης Πάτερσον, ἀπέτυχε κι' αὐτός. Ὁ γενναῖος ὅμως Χόουκινς, ἁπλὸς ἄγγλος λοστρόμος, τοὺς ἔβαλε τὰ γυαλιά. Γιὰ δεκαοχτὼ χρόνια, μόνον δυὸ ὀνόματα ἔχω ν' ἀναφέρω: τοῦ Μὰς καὶ τοῦ Μπαρεϊγιέ. Ὁ κυβερνήτης Μακκαρὶ ἀνακάλυψε μιὰ διάβαση σ' αὐτὰ τὰ βουνὰ τὸ 1813. Τὸ 1819 ὁ Θρόσμπυ, ὁ Ὄξλεϋ, ὁ Χόγουελ κι' ὁ Χιοὺν πέρασαν ὅλοι τὸν τριακοστὸ ἕβδομο παράλληλο. Ἀργότερα ὁ Στοὺρτ κι' ὁ Μάρρακ ἵδρυσαν καινούργιες ἀποικίες.

—Τριάντα ἔξη, εἶπε ὁ Ροβέρτος.

—Ὡραῖα ! φώναξε ὁ Παγανέλι. Σημείωσε τὸν Ἔϋρ καὶ τὸν Λάϊχαρτ. Τὸν Σβάρτς. Τοὺς ἀδελφοὺς Γκρέγκορυ, τὸ Χέλμπαν. Τὸν Κέννεντυ ποὺ ἀνακάλυψε τὸ ποτάμι Βικτώρια. Τὸν Γκρέγκορυ πάλι τὸ 1852. Τὸν Ἄουστιν. Τοὺς Γκρέγκορυ τὸ

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ ἦταν ὅλοι - ὅλοι τρεῖς.

1885 καὶ 58. Τὸν Μπάμπατζ, τὸν Τόρρενς καὶ τέλος τὸν Στούαρτ ποὺ τρεῖς φορὲς διέσχισε τὴν Αὐστραλία. Ἀπὸ τὸ 1860 ὣς τὸ 62 προσθέτω τοὺς ἀδελφοὺς Ντέμπστερ, τὸν Κλάρησον, τὸν Χάρπερ, τὸν Μπούρκς, τὸν Γουΐλς, τὸν Νέλσων, τὸν Γουάλκερ, τὸν Λαντσμπόροου, τὸν Μακίνλακι, τὸν Χόβιτ...

—Πάνω ἀπὸ πενῆντα! φώναξε ὁ Ροβέρτος.

—Φτάνει Παγανέλι, φτάνει! φώναξε ὁ ταγματάρχης. Χαλάλι σου ἡ καραμπίνα ἀλλὰ μᾶς ζάλισες.

—Ἔλεος, Παγανέλι. Σταμάτησε! εἶπε γελώντας κι' ὁ λόρδος. Ὁ Μὰκ Νὰμπ ὁμολογεῖ πὼς νικήθηκε!

—Καὶ ἡ καραμπίνα του; ρώτησε ὁ γεωγράφος μ' ἕνα ὕφος θριαμβευτικό.

—Σοῦ τὸ εἶπα! Εἶναι δική σου! εἶπε ὁ ταγματάρχης. Λυποῦμαι ποὺ σοῦ τὴν παραδίνω, γιατὶ ὁπωσδήποτε θὰ τὴν χάσης! Ὅμως στ' ἀληθινὰ ἔχεις τέτοια μνήμη ποὺ θὰ μποροῦσες νὰ κερδίσης ἕνα ὁλόκληρο ὁπλοστάσιο!

— Ἀληθινά! Εἶναι καταπληκτικός! ἔκανε ἡ λαίδη Ἕλενα. Τίποτε δὲν τοῦ ξεφεύγει ἀπὸ τὴν Αὐστραλία... Οὔτε τὸ πιὸ μικρὸ γεγονός...

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΠΩΣ ΝΑ ΠΕΡΙΠΟΙΟΜΑΣΤΕ ΕΝΑΝ ΑΡΡΩΣΤΟ

(Συνέχεια

Στὸ προηγούμενο σᾶς ἔδωσα μερικὲς γενικὲς ὁδηγίες γιὰ τὸν τρόπο ποὺ πρέπει νὰ περιποιόμαστε ἕναν ἄρρωστο.

Ὅσο καὶ τὸ θέμα νὰ εἶναι δυσάρεστο, νομίζω πὼς πρέπει νὰ συμπληρώσω αὐτὰ ποὺ σᾶς ἔχω πεῖ, γιατὶ εἶναι ἀναντήρητο πὼς ἕνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα χρέη τῆς γυναίκας εἶναι ἡ περιποίηση τῶν ἀρρώστων.

Γιατὶ στὸ νοσοκομεῖο πηγαίνομε γιὰ ὡρισμένες σοβαρὲς ἢ εἰδικὲς παθήσεις, ἐνῶ τὶς περισσότερες ἀρρώστειες τὶς περνᾶμε στὸ σπίτι.

Σᾶς ἐπαναλαμβάνω πὼς ἐκείνη ποὺ περιποιεῖται ἕναν ἄρρωστο, πρέπει νὰ κατορθώνη νὰ δημιουργῇ πρῶτα πρῶτα γύρο της μιὰ ἀτμόσφαιρα ἠρεμίας.

Γιὰ νὰ ἀποκατασταθῇ τὸ ἠθικὸ τοῦ ἀρρώστου, νὰ μὴν φοβηθῇ, νὰ μὴν ἀπελπιστῇ, πράγματα βλαβερότατα γιὰ τὴν ὑγεία του.

Γιὰ νὰ εἶναι ἤρεμος ὁ ἄρρωστος. Ἡ γαλήνη, ἡ ἡσυχία, εἶναι τόσο ἀπαραίτητη στὸν ἄρρωστο ὅσο καὶ τὸ ξάπλωμα στὸ κρεββάτι.

Γιὰ νὰ μὴ χάσωμε καὶ μεῖς

οἱ ἴδιες τὸ κεφάλι μας, καὶ δὲν εἴμαστε πιὰ σὲ θέση νὰ τὸν περιποιηθοῦμε ὅπως πρέπει.

Ἡ περιποίηση τοῦ ἀρρώστου, ἀπαιτεῖ τάξη καὶ συνέπεια. Μιὰ κάποια δηλαδὴ σχολαστικότητα.

Σᾶς συμβουλεύω νὰ ἔχετε ἕνα τετράδιο καὶ νὰ σημειώνετε προσεκτικὰ καὶ τακτικὰ τὴν πορεία τῆς ἀρρώστειας.

Τᾶδε τοῦ μηνός. Τὸ πρωῒ ὁ πυρετὸς τόσο, τὸ μεσημέρι τόσο, τὸ βράδυ τόσο.

Καθὼς καὶ τὰ διάφορα τὰ πιὸ σημαντικὰ τῆς ἀρρώστειας: ἔβηξε πολύ. Εἶχε δυνατὴ δύσπνοια. Φανερώθηκε ἐξάνθημα κλπ.

Ὕστερα τὴν θεραπεία: Τὴν τάδε τοῦ μηνὸς ἀρχίσαμε αὐτὸ τὸ φάρμακο. Ἀρχίσαμε αὐτὴν τὴν σειρὰ τῶν ἐνέσεων. Ἔφαγε αὐτὰ κι' αὐτὰ (πρώτη φορὰ αὐγό, ἢ κρέας, ἢ ψάρι, κλπ.).

Αὐτὰ θὰ σᾶς βοηθήσουν πολὺ νὰ θυμᾶστε ὡρισμένα πράγματα σημαντικά. Κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ὁ γιατρὸς θὰ σᾶς εὐγνωμονῇ γιατὶ δὲν μπορεῖ νὰ θυμᾶται ὅλες τὶς λεπτομέρειες ποὺ ἀφοροῦν ὅλους τοὺς ἀρρώστους του, καὶ τὸν βοηθοῦν νὰ κάνη καλύτερα τὴ δουλειά του, νὰ περιποιηθῇ δηλαδὴ καλύτερα τὸν ἄρρωστό σας.

Ὕστερα φτιᾶστε τὴν ρουτίνα σας, τὸ πρόγραμμά σας.

Ὁ ἄρρωστος χρειάζεται, τοῦ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἔχη τακτικὲς ὧρες. Ἡ ἀταξία τὸν κουράζει ἀφάνταστα.

Γι' αὐτὸ πρέπει τὴν ἴδια ὥρα πάντα νὰ τοῦ κάνετε τὴν πρωϊνή του τουαλέτα, ἀφοῦ προηγουμένως σκουπιστῇ, τακτοποιηθεῖ καὶ ἀεριστεῖ τὸ δωμάτιο.

Τὴν ἴδια ὥρα πρέπει νὰ φάη.

Νὰ πάρη τὰ φάρμακά του.

Ν' ἀναπαυθῇ. Νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ κρεββάτι γιὰ νὰ καθήση στὴν πολυθρόνα, κλπ.

Αὐτὴ ἡ τάξη ποὺ τὸ ἐπαναλαμβάνω πρέπει νὰ φτάνη ὣς τὴν σχολαστικότητα ξεκουράζει τὸν πάντα κουρασμένο ἄρρωστο.

Δίνετε μεγάλη προσοχὴ στὴν καθαριότητα. Κόβετε ταχτικὰ τὰ νύχια τῶν χεριῶν καὶ τῶν ποδιῶν του, κοντὰ κοντά.

Ἀλλάζετέ του νυχτικὸ ἢ πυτζάμες κάθε μέρα κι' ἂν ἱδρώνει πολύ, πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα.

Ἀλλάζετε ταχτικὰ σεντόνια. Χρησιμοποιεῖτε πάντα ὑποσέντονα ποὺ ἀλλάζουν εὔκολα (μικρὰ σεντόνια στὸ μέρος ποὺ κάθεται ὁ ἄρρωστος, καμωμένα ἀπὸ παλιὰ σεντόνια, παλιὰ μεγάλα προσόψια κλπ.). Γιὰ μακροχρόνιες ἀρρώστειες ὁ μουσαμᾶς εἶναι πολὺ πρακτικός, γιατὶ μποροῦμε νὰ σαπουνίσωμε εὔκολα τὸν ἄρρωστό μας στὸ κρεββάτι.

Ἐννοεῖται πὼς σὲ καμμιὰ περίπτωση δὲν θὰ κουράσωμε ὑπερβολικὰ τὸν ἄρρωστό μας γιὰ νὰ τὸν πλύνωμε.

Τὸ καλύτερο εἶναι τὸ τμηματικὸ πλύσιμο, χωρὶς ὁ ἄρρωστος νὰ κουνηθῇ ἢ νὰ μετακινηθῇ ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ χωρὶς νὰ τοῦ ζητήσωμε νὰ κάνη καμμιὰ προσπάθεια ἐκεῖνος.

Πάντως ἡ πάστρα εἶναι κάτι ποὺ δημιουργεῖ εὐεξία, καὶ πρέπει νὰ λάμπη ὁ ἄρρωστός μας.

Καλὸ εἶναι νὰ πλένη καὶ τὸ στόμα του τακτικά, καὶ νὰ τὸ ξεπλένη ἀρκετὲς φορὲς τὴν ἡμέρα εἴτε μὲ κανένα εἰδικὸ φαρμακευτικὸ ὑγρό, εἴτε μὲ κανένα μυρωδικὸ ποὺ νὰ τοῦ ἀρέση, ποὺ τὸ βράζομε καὶ τὸ ἀφήνομε νὰ κρυώση γιὰ τὸ πλύσιμο τοῦ στόματος (μέντα, γλυκάνισο, χαμομῆλι, κ. λ. π.).

Προσοχὴ ὅταν τὸν ἀλλάζομε νὰ μὴν κρυώση. Τὸ παράθυρο νὰ εἶναι κλειστὸ καὶ τὸ δωμάτιο ζεστό. Καὶ τὸ ἄλλαγμα νὰ γίνη ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ γρήγορα.

ΤΟ ΦΑ·Ι· ΤΟΥ ΑΡΡΩΣΤΟΥ

Σ' αὐτὸ θ' ἀκολουθήσωμε πιστὰ τὴν δίαιτα ποὺ θὰ μᾶς ὡρίση ὁ γιατρός.

Ὡστόσο θὰ προσέξωμε ἂν τρώη μὲ ὄρεξη ἢ ὄχι, ἂν τοῦ ἀρέσει τοῦτο ἢ ἐκεῖνο πιὸ πολύ, ἂν χωνεύη εὔκολα κλπ., γιὰ νὰ τὰ ποῦμε τοῦ γιατροῦ.

Ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ δίαιτα ποὺ κάνει, τὰ φαγητὰ τοῦ ἀρρώστου πρέπει νὰ εἶναι μαγειρεμένα μὲ ἐξαιρετικὴ φροντίδα γιὰ νὰ τοῦ ἀνοίγουν τὴν ὄρεξη, καὶ πάντα μαγειρεμένα μὲ ὑλικὰ πρώτης ποιότητος καὶ ἐλαφρά. Τὸ αὐγὸ πρέπει νὰ εἶναι τῆς ἡμέρας ἂν ὄχι τῆς ὥρας, τὸ γάλα φρέσκο, τὸ βούτυρο ἁγνὸ καὶ γάλακτος, τὰ λαχανικὰ φρέσκα κι' αὐτά. Ἂν χρειάζεται νὰ ταΐζωμε τὸν ἄρρωστο, τοῦ ἀνασηκώνουμε λίγο τὸ κεφάλι τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, καὶ τοῦ δίνομε τὸ φαΐ του σὲ μικρὲς ποσότητες καὶ σιγὰ σιγά.

Οἱ ἄρρωστοι συνήθως πρέπει νὰ τρῶνε λίγο καὶ συχνά, ἐκτὸς ἂν κάνουν ὑπερσιτισμό. Ὕστερα ἀπὸ τὸ γεῦμα, ὁ ἄρρωστος πρέπει νὰ πλύνη τὰ δόντια του.

Ἂν ἔχη κολλητικὴ ἀρρώστεια, βράζομε τὰ πιᾶτα του μὲ ποτάσα.

Γιὰ νὰ πίνη ὁ ἄρρωστος, μποροῦμε ν' ἀφήσωμε πλάϊ του μιὰ καράφα μὲ νερὸ ἢ λεμονάδα, πάντα ὅμως σκεπασμένη μὲ πετσετάκι.

Καλὸ εἶναι κάθε φορὰ ποὺ θὰ πιῇ νὰ τοῦ δίνωμε καθαρὸ ποτήρι.

Ἂν ὁ γιατρὸς εἶπε πὼς πρέπει νὰ πίνη πολλὰ ὑγρά, τοῦ δίνομε συχνὰ καὶ ἀπὸ λίγο. Ἀνασηκώνομε μαλακὰ τὸ κεφάλι καὶ τοὺς ὤμους περνώντας τὸ ἀριστερό μας χέρι κάτω ἀπὸ τὸ μαξηλάρι καὶ μὲ τὸ δεξὶ τοῦ δίνομε νὰ πιῇ.

Ἂν ὁ ἄρρωστος δὲν μπορεῖ ν' ἀνασηκωθῇ διόλου, χρησιμοποιοῦμε μιὰ μικρὴ τσαγέρα.

Τὸ γάλα ἂν δὲν εἶναι τοῦ κουτιοῦ, πρέπει πάντα νάχη βράση.

Εἶναι ἄρρωστοι ποὺ δὲν πίνουν γάλα, τοὺς βαραίνει ἢ δὲν τόχουν συνηθίση. Ἀντὶ νὰ τοὺς παιδεύομε, τὸ καλύτερο εἶναι νὰ βροῦμε κάτι ἄλλο νὰ τοὺς δώσουμε (κρέμα μὲ κορνφλάου, γιαούρτι, κλπ.)

Εἶναι πολλὲς οἱ περιπτώσεις ποὺ ὁ ἄρρωστος πρέπει νὰ πίνη ζεστά.

Δὲν φτιάνομε ποτὲ μεγάλη ποσότητα ἀπὸ ζεστά. Ἕνα φλυτζάνι τὴ φορά, γιατὶ χαλάει εὔκολα. Καὶ γιατὶ εἶναι πιὸ εὐχάριστο φρέσκο.

Τὸ κλασσικὸ ὡστόσο δροσιστικὸ εἶναι ἡ λεμονάδα, ἢ καλύτερα ἡ λεμονοπορτοκαλάδα.

Νὰ πῶς γίνεται καλύτερη:

Πέρνομε δυὸ λεμόνια, ἢ δυὸ πορτοκάλια ἢ ἕνα λεμόνι κι' ἕνα πορτοκάλι. Τὰ πλένομε καλά. Τὰ σκουπίζομε. Ὕστερα πέρνομε 25 δράμια ζάχαρι. καὶ μ' αὐτὴ τρίβομε τὴν φλούδα τους. Τὰ στίβομε, καὶ προσθέτομε 150 δράμια νερὸ ποὺ ἔχει βράσει καὶ κρυώσει, καὶ τὴν ζάχαρι. Λυωμένη σὲ λίγη λεμονάδα χωνεύεται πιὸ εὔκολα καὶ ἡ ἀσπυρίνη.

Λυώνουμε μιὰ ἀσπυρίνη ἢ δυὸ κατὰ τὶς ὁδηγίες τοῦ γιατροῦ σὲ μισὸ ποτήρι τοῦ κρασιοῦ λεμονάδα, καὶ κάθε τόσο δίνομε ἕνα κουταλάκι στὸν ἄρρωστο.

Νὰ ἕνα χορτόζουμο πολὺ ὑγιεινὸ γιὰ ἄρρωστο:

Καρότα 15 δράμια
Πατάτες 15 δράμια.
Ράβα μία.
Φασολάκια φρέσκα ἢ μπιζέλια λίγα (5 δράμια).
Νερό, 300 δράμια.
Ἁλάτι ἀνάλογο.

Τ' ἀφήνομε νὰ βράσουν τέσσαρες ὧρες κι' ὕστερα τὰ περνᾶμε ἀπὸ τὸ τρυπητό. Προσθέτομε νερὸ ζεστὸ ὣς νὰ γίνη τὸ ζουμὶ 150 δράμια. Σ' αὐτὸ μποροῦμε νὰ βράσωμε λίγο ρύζι ἢ φιδέ.

Ἂν ὁ ἄρρωστός μας ἔχει κολλητικὴ ἀρρώστεια, πρέπει νὰ κάνωμε ὅτι θὰ μᾶς πῆ ὁ γιατρὸς γιὰ νὰ προφυλάξωμε τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας καὶ τοὺς ἄλλους.

Εἶναι ἀνόητο νὰ θεωροῦμε προσβλητικὲς τὶς προφυλάξεις ποὺ πρέπει νὰ παίρνωμε γιὰ μιὰ κολλητικὴ ἀρρώστεια.

Ἰδιαίτερα δὲ στὶς τόσο συνηθισμένες παιδικὲς κολλητικὲς ἀρρώστειες,(ἰλαρά, ὀστρακιά, μαγουλᾶδες κλπ.) οἱ γονεῖς ποὺ δὲν ἀπομονώνουν ἀμέσως τὸ ἄρρωστο παιδί τους ἢ τὸ στέλνουν σχολεῖο ἐνῶ εἶναι κίνδυνος ἀκόμη νὰ κολλήσουν καὶ τ' ἄλλα παιδιά, εἶναι κατὰ τὴν γνώμη μου ἐγκληματίες. Θάπρεπε νὰ πηγαίνουν καὶ φυλακή, κι' αὐτὸ ἴσως μιὰ μέρα νὰ γίνη.

Γιατὶ τὸ νὰ μεταδώσωμε σ'

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΔΡΑΜΑΤΑ ΣΤΑ ΡΙΓΚ

Ἄγριες, ἔνδοξες, δραματικές, βρωμικες, τραγικὲς «μάχες» καὶ ὅ,τι δήποτε μπορεῖ νὰ ζητήση κανεὶς εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ βρῆ στὴ μακρόχρονη ἱστορία τῶν ἀγώνων μπὸξ γιὰ τὴν κατάκτηση τοῦ παγκοσμίου τίτλου μέσων βαρῶν. Τὰ πιὸ ἐντυπωσιακὰ γεγονότα τῆς διεθνοῦς πυγμαχίας ἔχουν συμβῆ στὴν κατηγορία αὐτή. Ἕνα ἑτερόκλητο πλῆθος μποξέρ, δυναμικοί, ἀπατεῶνες, ἐνθουσιώδεις, ἄτυχοι, ἔχουν διεκδικήσει τὸ «στέμμα» καὶ γιὰ νὰ τὸ κερδίσουν ἐχρησιμοποίησαν ὅλα τὰ μέσα.

ἕνα γερὸ παιδὶ μιὰ ἀρρώστεια ἀπὸ ἀσυνειδησία, εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ σηχαμερὲς τὶς πιὸ ἀποκρουστικὲς πράξεις ποὺ μπορεῖ νὰ κάνη ὁ ἄνθρωπος.

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

Πουτίγκα μὲ ρύζι (κρύα).
Δόσις γιὰ 4 ἄτομα.
Μισὴ ὀκᾶ γάλα.
12½ δράμια ρύζι.
50 δράμια ζάχαρι.
Μερικὰ φῦλλα ζελατίνας (4).
2 αὐγά.

Βάζομε τὸ γάλα νὰ πάρη βράση, κι' ἀφοῦ πλύνομε καλὰ τὸ ρύζι, τὸ ρίχνομε στὸ γάλα νὰ βράση ὅπως στὸ ρυζόγαλο.

Γιὰ νὰ τὸ ἀρωματίσωμε, ρίχνομε μιὰ φλοῦδα λεμονιοῦ, ἢ λίγη βανίλια.

Ἀφοῦ βράση τὸ ρύζι (πρὶν ἀρχίσει νὰ σκάζη) ρίχνομε τὴν ζάχαρι, ἀφήνομε νὰ πάρη λίγες βράσεις, καὶ τὸ βγάζομε ἀπὸ τὴ φωτιά.

Σὲ μιὰ μικρὴ κατσαρόλα, ἔχομε τοὺς δυὸ κροκοὺς τῶν αὐγῶν (τ' ἀσπράδια τὰ χτυπᾶμε χωριστὰ νὰ γίνουν μαρέγκα) καθὼς καὶ τὴν ζελατίνα ποὺ τὴν ἀφήσαμε νὰ μουσκέψη πρὶν ἀρκετὰ σὲ κρύο νερὸ γιὰ νὰ μαλακώση. Προσθέτομε καὶ λίγο γάλα ἀπὸ τὸ βραστὸ ρυζόγαλο, κι' ἀνακατεύοντάς τα συνεχῶς μὲ ξύλινο κουτάλι τὰ βάζωμε στὴ φωτιὰ ὡς νὰ δέσουν καὶ νὰ γίνουν κρέμα (δουλεύοντάς τα ἀδιάκοπα). Προσέχομε νὰ μὴν πάρη βράση γιὰ νὰ μὴν κόψη, κι' ἔτσι τὸ ρίχνομε στὸ ριζόγαλο καὶ ἀνακατεύομε ἐλαφρὰ γιὰ ν' ἀνακατωθῆ καλά.

Τ' ἀφήνομε ὕστερα νὰ κρυώσουν μέσα στὴν κατσαρόλα, ἀνακατεύοντας λίγο κάθε τόσο, γιὰ νὰ μὴν κάνουν κρούστα. Ἂν ἔχομε πάγο, τὸν κοπανίζομε, τὸν βάζομε σὲ μιὰ μεγάλη λεκάνη, κι' ἐκεῖ βυθίζομε τὴν κατσαρόλα μὲ τὴν πουτίγκα, ἀνακατεύοντας κάθε λίγο γιὰ νὰ μὴ λυώση τὸ ρύζι.

Ὅταν μισοπήξη, ρίχνομε τὴν μαρέγκα στὴν ἴδια φόρμα, τ' ἀνακατεύομε, καὶ τὴν ἀφήνομε νὰ στερεοποιηθῆ στὸν ἴδιο πάγο 30 - 40 λεπτά. Εἶναι ἐξαιρετικὰ εὐχάριστο γλυκὸ γιὰ τὸ καλοκαίρι.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΑ

Ἕνας ἀπὸ τοὺς κατόχους του ἦταν κι' ὁ ἀμερικανὸς Χάρρυ Γκρὲμπ ὁ πιὸ ἄγριος καὶ ἀντικανονικὸς εἰς τὸ παιγνίδι του πυγμάχος ποὺ παρουσιάσθηκε ποτὲ στὸ ρίγκ. Προικισμένος ἀπὸ τὴν φύση μὲ μεγάλη δύναμη καί... γοητεία, ξεκινοῦσε ἀπὸ τὰ καφενεῖα ὅπου διασκέδαζε μὲ φίλους του—φυσικὰ καιρὸς γιὰ προπόνηση δὲν ὑπῆρχε — καὶ ἔτσι — ἀπροετοίμαστος ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως — προσπαθοῦσε νὰ ἐπιβληθῆ τῶν ἀντιπάλων του μὲ ὕπουλα μέσα. Τὸ κυριώτερο «ὅπλο» του ἦταν νὰ χτυπᾶ τὸν ἀντίπαλό του μὲ τὸν ἀντίχειρα στὸ μάτι γιὰ νὰ τὸν τυφλώση! Ἐπανειλημμένως δὲ τὸ εἶχε πετύχει. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀτυχεῖς πυγμάχους ποὺ τὸν εἶχε ἀντιμετωπίσει— ὁ Ἄγγλος Φρὰνκ Μοῦντυ — ἐτυφλώθη ὁριστικὰ τὸ 1924.

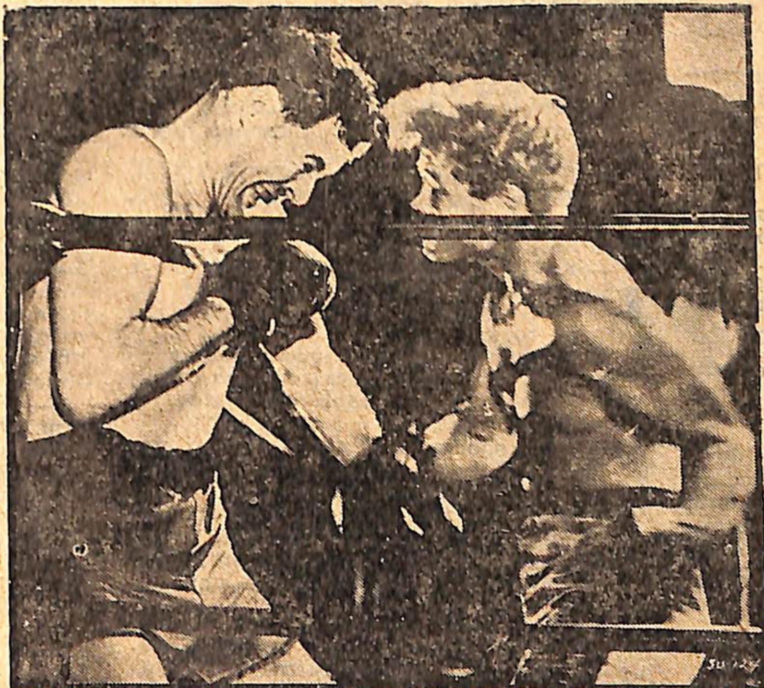
Ὁ Γκρὲμπ ὑπῆρξε βέβαια ἕνας «βρώμικος» μποξὲρ ἀλλὰ παραλλήλως εἶχε καὶ μεγάλο θάρρος. Ἦταν ὁ μόνος ποὺ εἶχε δεχθῆ ν' ἀντιμετωπίση τὸν περίφημο Τζώνυς Τόννεϋ τὸν ὁποῖον μάλιστα εἶχε κατορθώσει νὰ νικήση (1922).

Ἡ καριέρα τοῦ Γκρὲμπ ἔληξε τραγικὰ καὶ ἄδοξα. Βρῆκε ἕνα τέλος ἀντάξιο τῆς ἱστορίας του. Τὸ 1926 ἔπαιξε δυὸ φορὲς μὲ τὸν Τζὼρτζ Ντῆκεν — τὸν «λουλουδένιο τίγρη» ὅπως τὸν ἀποκαλοῦσαν — καὶ ἔχασε καὶ στὰ δυὸ μάτς. Ὁ ἀντίπαλός του ἐχρησιμοποίησε τὸ ἴδιο «μέσο» καὶ τὸν ἐκτύπησε στὸ μάτι μὲ τὸν ἀντίχειρα. Ὁ Γκρέμπ, μισοτυφλωμένος μετεφέρθη στὸ νοσοκομεῖο γιὰ νὰ ἐγχειρισθῆ καὶ ἐκεῖ πέθανε σὲ ἡλικία 32 ἐτῶν. Τιμωρήθηκε δηλαδὴ ὅπως τοῦ ἄξιζε... Μὰ καὶ ὁ Ντῆκεν πέθανε μετὰ ἕνα χρόνο ἐξ αἰτίας τραυματισμοῦ του στὸ μάτι. Ἡ θεία δίκη τοὺς εἶχε τιμωρήσει ὅπως ἔπρεπε.

⁂

Ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἔχετε ἀκούσει ποτὲ γιὰ τὸν Λὲς Ντάρσυ Κι' ὅμως ὁ μικρόσωμος αὐτὸς Αὐστραλὸς πυγμάχος (ὕψος 1 μ. 65) θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους τσάμπιον, τῶν μέσων βαρῶν ἂν δὲν εἶχε ὑποπέσει σ' ἕνα σοβαρὸ σφάλμα.

Τὸ 1917 εἰς τὸ Σίνδνεϋ ὁ Ντάρσυ εἶχε θριαμβεύσει σὲ φιλικὸ ἀγῶνα μὲ τὸν τότε παγκόσμιο πρωτοπυγμάχο Ἀμερικανὸ Μὰκ Γκοὺρ μὲ νὸκ - ἄουτ εἰς τὸν 4ο γύρο. Ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐπιτυχία του ἐδημιούργησε σὲ ὅλους τὴν ἐντύπωση ὅτι ὁ Ντάρσυ θὰ μποροῦσε νὰ κερδίση καὶ ἐπισήμως τὸν τίτλο.Πραγματικὰ τὴν ἴδια χρονιὰ ἔφυγε γιὰ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, προκειμένου νὰ διεκδικήση τὸ «στέμμα» ἀπὸ τὸν Μὰκ Γκούρ.

Φάση ἀπὸ ἕνα ἀγῶνα μπόξ.

Ὁ Ντάρσυ ὅμως τότε ὑπηρετοῦσε στὸ στρατὸ καὶ ἔκαμε τὸ τραγικὸ λάθος νὰ μὴ ζητήση ἄδεια. Ἔτσι κηρύχθηκε λιποτάκτης καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ ἀγωνισθῆ. Παραλλήλως ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ γυρίση στὴν πατρίδα του στὴν Αὐστραλία, γιατὶ τὸν περίμενε Στρατοδικεῖο, καὶ ὁ Ντάρσυ ἔζησε καὶ πέθανε φτωχὸς καὶ ἄσημος στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς τραγικοὺς ἄτυχους τοῦ ρίγκ...

⁂

Ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐκπληκτικοὺς ἀγῶνες ποὺ διεξήχθη ποτὲ στὴ Μεγάλη Βρετανία ἦταν ἡ συνάντηση τοῦ Γάλλου Μαρσὲλ Τὶλ πρὸς τὸν Ἄγγλο Τζὰκ Κάζεν τὸ 1931. Ὁ Τὶλ ἦταν τότε πρωτοπυγμάχος Εὐρώπης καὶ τὸν ἑπόμενο χρόνο κατάκτησε τὸν παγκόσμιο τίτλο. Ἀντιθέτως ὁ Κάζεϋ ἦταν ἕνας ἄσημος μποξὲρ καὶ ὅλοι θεωροῦσαν ἀναπόφευκτη τὴ συντριβή του μὲ νὸκ - ἄουτ.

Ἐν τούτοις οἱ θεαταὶ παρέστησαν μάρτυρες ἑνὸς καταπληκτικοῦ ἀγῶνος. Ἐπὶ δέκα γύρους ὁ Τὶλ σφυροκοποῦσε ἀνηλεῶς τὸν ἀντίπαλό του μὲ ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ κτυπήματα. Ὅλοι περίμεναν πὼς θὰ κέρδιζε. Κι' ὅμως. Σὲ μιὰ στιγμὴ προσπαθώντας νὰ φυλαχθῆ ἀπὸ μιὰ γροθιὰ τοῦ Κάζεϋ ἔγειρε καὶ ἐκτύπησε μὲ δύναμη τὸ κεφάλι του στὸ στύλο, τοῦ ρίγκ, χάνοντας τὶς αἰσθήσεις του καὶ συγχρόνως τὸν τίτλο...

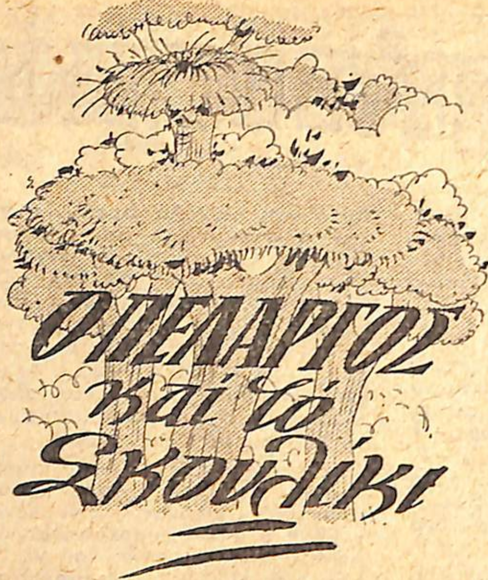
⁂

Τραγικοὺς «τσάμπιον» ἔχει νὰ παρουσιάση πολλοὺς ἡ ἱστορία ἀλλὰ ἡ περιπτωση τοῦ Μαρσὲλ Σερντὰν εἶναι ἀπὸ τὶς πιὸ χαρακτηριστικές.

Ὁ περίφημος αὐτὸς Γάλλος μποξὲρ ποὺ εἶχε ἀναδειχθῆ πρωτοπυγμάχος τὸ 1948 νικώντας τὸν Τόνυ Ζέηλ ἔχασε τὸν τίτλο του ἀπὸ τὸν Τζὰκ Λὰ Μόττα ἐξ αἰτίας τραυματισμοῦ του στὴν ὠμοπλάτη. Τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1949 ὁ Σερντὰν ἔφυγε γιὰ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες προκειμένου νὰ ἀντιμετωπίση τὸν Λὰ Μόττα ἀλλὰ τὸ ἀεροπλάνο του συνετρίβει στὶς Ἀζόρες νήσους καὶ βρῆκε τραγικὸ θάνατο.

Οἱ φίλαθλοι ὅλου τοῦ κόσμου ἐθρήνησαν τὸν ἄδικο χαμὸ ἑνὸς μεγάλου πυγμάχου....

Ὁ συμπατριώτης διάδοχος τοῦ Σερντὰν Λωρὰν Ντωτουΐγ εἶναι ὁ ἥρως τοῦ πιὸ δραματικοῦ ἀγῶνος τῆς ἱστορίας τῶν μέσων βαρῶν. Τὸ 1950 ὁ Ντωτουΐγ ἐπεχείρησε νὰ ἀφαιρέση τὸ «στέμμα» ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Λὰ Μόττα στὸ Ντητρόϊτ. Κατὰ τὸν μεταξύ των ἀγῶνα ὁ Γάλλος εἶχε πλήρη ὑπεροχὴ σὲ ὅλους τοὺς γύρους καὶ ἡ ἀναλογία τῶν σημείων ἦταν 3 - 1 ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅλα λοιπὸν ἔδειχναν καθαρὰ ὅτι ὁ Ντωτουΐγ θὰ κατακτοῦσε τὸν τίτλο καὶ δὲν ἀπόμεναν παρὰ 23 δευτερόλεπτα γιὰ νὰ πραγματοποιήση τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς του. Ἦταν δηλαδὴ τὸ 2',37'' τοῦ τελευταίου γύρου (γύροι τῶν 3 λεπτῶν) καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ ἕνα ξαφνικὸ «γκροσσὲ» ἀνάγκασε τὸν Ντωτουΐγ νὰ κατεβάση τὸ χέρι του ποὺ προφυλαγόταν. Ἐπακολούθησε ἀμέσως καὶ ἕνα δεύτερο γκροσσὲ καὶ ὁ Γάλλος ἔπεσε ἀναίσθητος στὸ ρίγκ. Ὁ διαιτητὴς μέτρησε μέχρι τὸ 10, χωρὶς ὁ Λωρὰν Ντωτουΐγ νὰ ξανασηκωθῆ. Ἔτσι ὁ Ἀμερικανὸς διατήρησε τὸ «στέμμα» του, χάρις σὲ μιὰ ἀνέλπιστη νίκη μὲ νὸκ - ἄουτ!

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

— Ἄ ἔτσι; διέκοψε φιλικὰ ὁ ἄλλος. Θὰ σκάβης βέβαια τὰ χαντάκια, ὅπου ἀργότερα φωλιάζουν τὰ βατράχια.

— Ὄχι, ὄχι! Γιὰ τόσο μεγάλα πράματα δὲν εἶμαι ἱκανός. Ἐγὼ σκάβω μόνο μικρούτσικα περάσματα μέσα στὸ χῶμα.

— Καλά. Ἀλλὰ δὲ μοῦ λές, τί προσφέρεις σ' ἐμᾶς τοὺς πελαργούς.

— Ξεχνάει ἡ ἐξοχότητά σου, πὼς εἶμαι ὁ καλλίτερος μεζές σας;

— Ἄ βέβαια. Ἂν καὶ δὲ θάπρεπε νὰ μοῦ τὸ θυμίζης. Κι' ἔπειτα; Τί ἄλλο κάνεις;

— Καλλιεργῶ τὴ γῆ μ' ὅλες μου τὶς δυνάμεις. Τὴ φρεσκάρω καὶ τὴν κρατῶ ὑγρὴ γιὰ νὰ φυτρώνουν τὰ χόρτα, τὰ δέντρα καὶ τὰ λουλούδια.

— Χμ! Δηλαδὴ κάνεις τὴ λάσπη, ποὺ μέσα σ' αὐτὴ τώρα τσαλαβουτῶ;

— Νὰ μὲ συμπαθάη ἡ εὐγένειά σου ἂν ἔχω ἀντίρρηση, εἶπε ὁ Ἴουλος μὲ σεβασμό, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ μιλᾶς γιὰ λάσπη. Αὐτὸ ποὺ πατᾶς εἶναι ἡ ὡραία, γόνιμη, φρεσκοσκαμμένη γῆ, ὅπου φυτρώνουν ὅλα τὰ φυτά, κι' ἀπ' τὰ φυτὰ ζοῦνε τὰ ἔντομα, κι' ἀπ' τὰ ἔντομα ζοῦνε οἱ βάτραχοι, κι' ἀπ' τοὺς βατράχους τρέφεται ἡ εὐγένειά σου κι' ὅλη ἡ φαμίλια σου.

— Καὶ πὼς τὸ κάνεις αὐτὸ τὸ... τὸ... δὲ θυμᾶμαι πὼς τὸ εἶπες;

— Τὸ νωπὸ μαῦρο χῶμα. Ἄκουσε. Φέρνω ἐκεῖνο ποὺ εἶναι πολὺ βαθειά, πρὸς τ' ἀπάνω, δηλ. στὸν ἀέρα, στὸν ἥλιο, στὴ βροχή, καὶ τὸ χῶμα ποὺ εἶναι ἀπάνω τὸ φέρνω πρὸς τὰ κάτω, κι' ὅλο τὸ σκαλίζω κι' ὅλο τ' ἀνακατεύω, ὥσπου νὰ γίνη αὐτὸ ποὺ πρέπει.

— Πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἔπειτα;

Ὁ Ἴουλος σύρθηκε πιὸ κοντὰ κι' ἐξακολούθησε εὐχαριστημένος τὴ διήγησή του. Δὲν ἦταν κάτι τὸ συνηθισμένο νὰ πετύχη ἕναν ἀκροατή.

— Παρατήρησες ποτέ, πὼς τὰ μαραμένα φύλλα τυλίγονται καμμιὰ φορὰ σὰ χωνάκια καὶ χώνονται μὲ τὴ μυτερή τους ἄκρια μέσα στὴ γῆ; Ἔ, αὐτὸ κάνω ἐγώ! Κάθε νύχτα, ὅταν κανεὶς δὲν μ' ἀκούη, τὰ τραβάω ὅλο καὶ βαθύτερα, μέχρις ὅτου ὁλόκληρο τὸ φύλλο χωθῆ τέλεια μέσα στὸ χῶμα. Ἐκεῖ πιὰ σιγὰ - σιγὰ γίνονται εὔφορη, γόνιμη γῆ.

» Ἄχ, ἐξακολούθησε τὸ σκουλίκι, δὲ θέλω μ' αὐτὸ νὰ περηφανευτῶ. Ἄλλοι τὰ καταφέρνουν χίλιες φορὲς καλύτερα. Ἀλλὰ πίστεψέ με, εἶναι πολὺ σκληρὸ γιὰ ἕνα δυστυχισμένο σκουλίκι, ποὺ δουλεύει ὁλημερὶς καὶ ποτὲ κανέναν δὲ βλάφτει, νὰ βλέπη πὼς ὅλοι τὸ συχαίνονται καὶ τὸ κατατρέχουν. Δὲν μᾶς στοιχίζει τόσο ποὺ μᾶς τρώει ἡ ἐξοχότης σου, κι' οἱ ὅμοιοί σου, ὅσο ποὺ οἱ ἄνθρωποι μᾶς καταφρονοῦν καὶ μόλις μᾶς δοῦνε κυττάζουν νὰ μᾶς πατήσουν, νὰ μᾶς λυώσουν. Εἴμαστε ἄσκημοι, λέει. Ἀκοῦς λόγια! Σὰν νὰ μποροῦμε νὰ βάλωμε ὄμορφα ροῦχα μέσ' στὸ βρεμμένο μαῦρο χῶμα! Πῶς θὰ δουλεύαμε; Μᾶς πατοῦν καὶ νομίζουν πὼς δὲν ἔχομε ψυχὴ καὶ δὲν νοιώθουμε κι' ἐμεῖς πόνο. Κανένας δὲν φαντάζεται τί τραβοῦμε, ὅταν τὰ παλιόπαιδα μᾶς σουβλίζουν καμμιὰ φορὰ μὲ τ' ἀγκίστριά τους.

— Ἀρχίζω νὰ σὲ λυπᾶμαι, εἶπε ὁ πελαργός.

— Εὐχαριστῶ, ἐξοχότατε. Δὲν θὰ μπορούσες νὰ πῆς κανέναν καλὸ λόγο καὶ στοὺς ἄλλους; Νὰ μὴ μᾶς πατοῦν, ἐπειδὴ μᾶς βλέπουν κακοντυμένους. Κάνομε κι' ἐμεῖς δουλειὰ στοὺς κήπους ποὺ ὠφελεῖ καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῶα.

— Θὰ τὸ σκεφτῶ, ἔκανε μ' ἐπισημότητα ὁ πελαργός. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ἔχω μεγάλη ἐπιρροὴ στοὺς ἀνθρώπους. Μ' ἀγαποῦν γιατὶ εἶμαι σπάνιο κι' ὡραῖο πουλί. Βέβαια, κάτι θὰ πῶ γιὰ σᾶς, φτάνει ὅμως νὰ μὴν εἶμαι ἐκείνη τὴν ὥρα πεινασμένος. Γιατὶ τότε... θ' ἀλλάξω γνώμη.

— Κι' ἐγώ, ἄρχοντά μου, φώναξε μ' ἐνθουσιασμὸ ὁ Ἴουλος, γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω, θὰ σοῦ προσφέρω μιὰ μεγάλη ἐκδούλευση.

— Χά, χά, χά, γέλασε ὁ πελαργὸς καὶ κορδώθηκε στὸ ἕνα του πόδι.

— Μὴ κοροϊδεύης. Ξέρω πὼς εἶμαι πολὺ μικρὸς καὶ ταπεινὸς ἀπέναντί σου. Θὰ ἤθελα μόνο νὰ σὲ προειδοποιήσω γιὰ ἕναν κίνδυνο ποὺ σὲ ἀπειλεῖ.

— Ἐμένα; ἐμένα δὲν μὲ ἀπειλεῖ κανένας κίνδυνος. Σ' ὅλη τὴ χώρα μὲ προσέχουν καὶ μ' ἐκτιμοῦν. Ὅποιος τυχὸν μὲ πειράξη, τιμωρεῖται μὲ πρόστιμο. Σὰν πολὺ τὸν ἔξυπνο μᾶς κάνεις, κύριε Ἴουλε!

— Καταδέξου νὰ μ' ἀκούσης μονάχα γιὰ μιὰ στιγμή. Ξέρεις ὅτι σκάβομε παντοῦ ὑπόγειους διαδρόμους. Ἔ, λοιπόν. Ἐπειδὴ ἐδῶ εἴμαστε πάρα πολλοί, κάπου πενήντα χιλιάδες, ἔχει ὑποσκαφτῆ ὅλη ἡ γῆ.

— Πενήντα χιλιάδες; ἔκανε ὁ πελαργὸς καὶ κροτάλισε λαίμαργα τὴ γλῶσσα.

Τὸ σκουλίκι σύρθηκε βιαστικὰ μέσα στὴν τρύπα του.

— Γιὰ ποῦ τόβαλες; φώναξε τὸ λελέκι.

— Δὲν κοτῶ νὰ μείνω ἐδῶ περισσότερο, ὅταν ἡ ἐξοχότης σου μιλάει σ' ἕναν τόσο λαίμαργο τόνο!

— Καλὰ μὴ φανερώνεσαι, ὅμως λέγε πάρα κάτω, ἔκανε ὁ ἄλλος ἀνυπόμονα.

Ὁ Ἴουλος ἔβγαλε λιγάκι τὸ κεφάλι του ἀπ' τὴν τρύπα.

— Αὐτὸ μόνο ἤθελα νὰ σοῦ πῶ, συνέχισε. Πὼς ἔχομε ὑποσκάψει ὅλο τὸ σπίτι. Ἀπὸ μέρα σὲ μέρα μπορεῖ νὰ γκρεμιστῆ.

— Χά, χά, χά.

— Μὴ κοροϊδεύης. Σκέψου μονάχα πόσο πολλοὶ εἴμαστε. Καὶ πὼς πολλὲς φορὲς ἐμεῖς εἴμαστε ἡ ἀφορμὴ ποὺ ραγίζουν ὁλόκληροι τοῖχοι καὶ βουλιάζουν τὰ σπίτια.

Ὁ πελαργὸς ὅμως εἶχε πετάξει, ἐν τῷ μεταξύ, στὴ φωλιά του. Ἐκεῖ, διηγήθηκε μὲ γέλια στὴ γυναῖκα του, αὐτὰ ποὺ τοῦ εἶπε τὸ σκουλίκι.

— Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ ἔχη πολλὲς κουβέντες μὲ τέτοιον κόσμο, πρόσθεσε περιφρονητικά. Σοῦ κάνουν ἀμέσως τὸν καμπόσο. Φαντάσου, ἰδέα ποὺ τὴν ἔχει, πὼς μπορεῖ νὰ γκρεμίση τὸ σπίτι καὶ τὴν πελαργοφωλιά μας! Ἄ! δὲν ἔχει! Μὲ τὴν ἄλλη φορά, θὰ τὸ φάω· τέλειωσαν τὰ ψέμματα.

⁂

Πέρασε ἀπὸ τότε μιὰ βδομάδα. Ὁ Ἴουλος κι' ὁ Πελαργὸς δὲν συναντήθηκαν καθόλου σ' αὐτὸ τὸ διάστημα.

Μιὰ καλοκαιριάτικη μέρα ποὺ ἡ ζέστη ἦταν ἀφόρητη, ἀνέβηκε ὁ πελαργὸς μὲ τὴ γυναῖκα του στὸ πιὸ ψηλὸ σημεῖο τῆς στέγης κι' ἀπὸ κεῖ παρακολουθοῦσαν μὲ περηφάνεια τὰ παιδιά τους ποὺ κάθονταν στὴ φωλιά.

— Σὲ λίγο θ' ἀρχίσουν νὰ πετοῦν, εἶπε ἡ μάνα.

— Καιρὸς εἶναι, ἀπάντησ' ἐκεῖνος. Τὰ βατράχια ἄρχισαν νὰ φυλάγωνται ἀπὸ μᾶς. Μόλις κατώρθωσα νὰ πιάσω ἕνα σήμερα τὸ πρωΐ. Ἄχ, καὶ νὰ πετύχαινα μπροστά μου τὸν κὺρ - Ἴουλο. Θὰ τὸν ἔτρωγα πρίν...

— Τί συμβαίνει; τὸν διέκοψε ἡ γυναῖκα του. Μοῦ φάνηκε σὰν νὰ σείστηκε ἡ σκεπή!

Ἀλλὰ πρὶν προφτάση ν' ἀπαντήση ὁ πελαργός, ἀκούστηκε ἕνας τρομακτικὸς κρότος καὶ τὸ ἑτοιμόρροπο σπίτι σωριάστηκε κάτω. Κατατρομαγμένοι οἱ πελαργοὶ πέταξαν μὲ ἄγριες φωνὲς ψηλά, ἐνῶ ἕνα πυκνὸ σύννεφο σκόνης ὑψώθηκε ὡς τὸν οὐρανό.

— Τὰ παιδιά μου! ἄχ τὰ παιδιά μου! ἔβγαλε μιὰ σπαραχτικὴ φωνὴ ἡ πελαργίνα.

Τὰ πελαργάκια ὅμως δὲν φαίνονταν πουθενά. Εἶχαν θαφτῆ κάτω ἀπ' ἕναν ἄμορφο σωρὸ ἀπὸ πέτρες καὶ μουχλιασμένα σκουληκοφαγωμένα δοκάρια.

Κατέβηκαν κι' ἄρχισαν νὰ ψάχνουν μ' ἀγωνία μέσα στὰ ἐρείπια. Ἀλλὰ ὅλοι οἱ κόποι τους πῆγαν χαμένοι.

Κατὰ τὸ βράδυ, κάθισαν κατακουρασμένοι σ' ἕνα ψηλὸ δέντρο κι' ἔκλαιγαν καὶ μιλοῦσαν γιὰ τὴ συμφορὰ ποὺ τοὺς βρῆκε.

— Ὁ Ἴουλος! φώναξε ξαφνα ὁ πελαργός, ποὺ θυμήθηκε μὲ μιᾶς τὴ θλιβερὴ προειδοποίηση.

Ἄχ! πόσο μετάνοιωνε τώρα ποὺ δὲν τὸν εἶχε ἀκούσει.

— Ποὺ νὰ φανταστῶ, πὼς αὐτὸ τὸ σιχαμερὸ σκουλίκι ἔλεγε τὴν ἀλήθεια; εἶπε στὴ γυναῖκα του. Ἔλα γρήγορα. Πρέπει νὰ τὸν βροῦμε ἀμέσως καὶ νὰ τὸν ἐξοντώσουμε. Αὐτὸν καὶ ὅλο του τὸ σοΐ. Αὐτοὶ ὑποσκάψανε τὸ σπίτι καὶ σκότωσαν τὰ παιδιά μας!

Ἄρχισαν νὰ περπατοῦν ἀπάνω κάτω στὸν κῆπο καὶ νὰ φωνάζουν στὸν Ἴουλο, προσκαλῶντας τον μὲ γλυκόλογα νὰ βγῆ ἔξω.

— Μὴ φοβᾶσαι, ἔλα ἔξω, εἶπε ὁ πελαργός. Ἡ γυναῖκα μου ἄκουσε τόσα πολλὰ γιὰ σένα καὶ θέλει νὰ σὲ γνωρίση προσωπικά, καὶ νὰ μάθη κι' ἄλλα γιὰ τὴ ζωή σου.

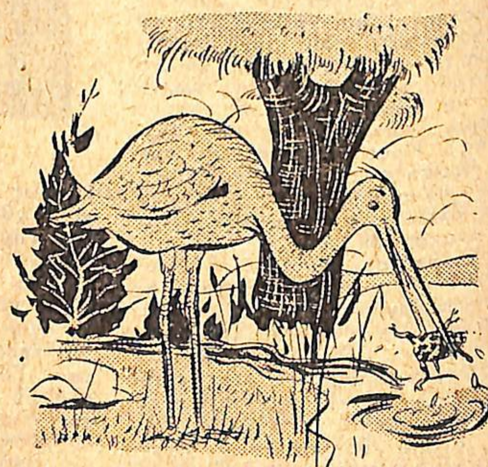
Ἀλλὰ τὸ σκουλίκι εἶχε ἀκούσει τὸν τρομαχτικὸ θόρυβο ἀπ' τὸ γκρέμισμα καὶ εἶχε τρυπώσει στὰ τρίσβαθα τῆς γῆς. Καμμιὰ φωνὴ δὲν ἔφτανε ἐκεῖ κάτω, οὔτε καὶ κατάλαβε μὲ τί μανία χτυποῦσαν οἱ πελαργοὶ τὶς μύτες τους στὸ χῶμα γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ τὸ ξετρυπώσουν.

Τέλος, πέταξαν μακρυά. Ἤθελαν νὰ πάνε σὲ ἄλλα λειβάδια καὶ νὰ διηγηθοῦνε στοὺς γείτονες πελαργοὺς γιὰ τὸ δυστύχημα ποὺ τοὺς βρῆκε.

⁂

Ἀργὰ τὴ νύχτα, ὅταν ὅλα εἶχαν πιὰ ἡσυχάσει, ἀνέβηκε ὁ Ἴουλος, ἕρποντας ἀπὸ τὴ κρυψῶνα του, καὶ τεντώθηκε μὲ ἀγαλλίαση ἀπάνω στὸ βρεμμένο γρασίδι.

— Τί ὄμορφα ποὺ μυρίζει ὁ ἀγέρας, εἶπε. Καὶ τί βαρὺς ποὺ εἶναι! Τί καλὰ θάχουμε ἀπόψε βροχή. Ἄχ! ναὶ ἡ ζωὴ εἶναι ὡραία. Ἰδίως ὅταν ὁ ἐξοχότατος φεύγει γιὰ ταξίδι. Ναί, δὲ λέω ἦταν πολὺ κοινωνικὸς κύριος. Ἀλλά, τί τὰ θέλεις. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ζῆ πάντοτε μὲ τὴν ἀγωνία

πὼς ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ μποροῦν νὰ τὸν καταβροχθίσουν, ἐπειδὴ στὸν ἄλλον μπορεῖ ν' ἀνοίξη ξαφνικὰ ἡ ὄρεξη!

Μιὰ δυνατὴ βροντὴ ἀκούστηκε ἀπὸ μακρυά. Οἱ πρῶτες χοντρὲς σταλαγματιὲς ἄρχισαν νὰ πέφτουν βαρειὰ ἀπάνω στὸ φρεσκοσκαμμένο χῶμα.

(Διασκευὴ ἀπ' τὸ Γερμανικὸ) **Φ. Μ.**

Ἡ ΚΑΤΣΙΚΑ τοῦ ΚΥΡ-ΣΕΡΓΙΟΥ

Ποτέ του ὁ κὺρ - Σέργιος δὲν στάθηκε τυχερὸς στὶς κατσίκες του.

Τὶς ἔχανε ὅλες μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Μιὰ ὡραία αὐγὴ ἔσπαζαν τὸ σκοινί τους, ἔφευγαν στὸ βουνὸ καὶ κεῖ πιὰ τὶς ἔτρωγε ὁ λύκος. Μήτε τὰ χάδια τοῦ ἀφεντικοῦ τους, μήτε ὁ φόβος τοῦ λύκου, τίποτα δὲν τὶς κρατοῦσε. Ἦταν φαίνεται κατσίκες μέ... ἰδέες ἀνεξαρτησίας κι' ἤθελαν μὲ κάθε τρόπο κάμπο, βουνὸ λευτεριά!

Ὁ καϋμένος ὁ κὺρ - Σέργιος δὲν μποροῦσε νὰ νοιώση τὸ χαρακτῆρα ποὺ εἶχαν τὰ ζῶα του κι' ἦταν ὅλο ἀπελπισία. Συλλογιζόταν:

— Τέλειωσε. Οἱ κατσίκες βαριοῦνται τὸ σπίτι μου. Καμμιὰ δὲ θὰ τὸ συνηθίση.

Ὡστόσο δὲν ἔχασε τὴν ὑπομονή του. Ἀφοῦ τοὔφυγαν ἕξη κατσίκες μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀγόρασε μιὰ ἕβδομη. Μόνο ποὺ τὴ φορὰ αὐτὴ φρόντισε νὰ τὴν πάρη μικρή, γιὰ νὰ συνειθίση πιὸ εὔκολα τὸ σπίτι του.

Ἄ, τὶ χαριτωμένη κατσικούλα ποὺ ἦταν! Μὲ τὰ γλυκά της ματάκια, τὸ γενάκι της, τὶς μαῦρες γυαλιστερὲς ὁπλές της, τὰ ριγωτὰ κέρατά της καὶ τὸ μακρὺ λευκὸ τρίχωμά της ποὺ ἔμοιαζε σὰν πανωφόρι ἀπὸ γουναρικό.... Ὕστερα ἦταν καλόβουλη, χαδιάρα, στεκόταν νὰ τὴν ἀρμέγουν χωρὶς νὰ κουνιέται καὶ ν' ἀναποδογυρίζη μὲ τὸ πόδι της τὴν καρδάρα. Κατσικούλα ἀξιολάτρευτη.

Ὁ κὺρ - Σέργιος, πίσω ἀπ' τὸ σπιτάκι του εἶχε ἕνα φράχτη ὅπου φύτρωναν ἀσπράγκαθα. Ἐκεῖ ἔβαλε τὴν καινούργια του κατσίκα. Τὴν ἔδεσε σ' ἕνα παλούκι, στὸ ὡραιότερο μέρος τοῦ λειβαδιοῦ, τῆς ἄφησε μπόλικο σκοινὶ καὶ πήγαινε ποῦ καὶ ποῦ καὶ τὴν ἔβλεπε. Ἡ κατσίκα ἦταν εὐχαριστημένη κι' ἔτρωγε τὸ χορτάρι της μὲ τόση ὄρεξη ποὺ ὁ κὺρ - Σέργιος ἦταν ἐνθουσιασμένος.

—Ἐπὶ τέλους, συλλογιζόταν, νὰ μία ποὺ δὲ θὰ μὲ βαρεθῆ!

Ὁ κὺρ - Σέργιος γελιόταν. Ἡ κατσίκα βαρέθηκε. Μιὰ μέρα, κοιτάζοντας τὸ βουνὸ συλλογίστηκε.

— Τί ὄμορφα ποὺ θἆναι κεῖ πάνω! Τί χαρὰ νὰ πηδᾶ κανεὶς μέσ' στὴ χλόη, χωρὶς τὸ καταραμένο αὐτὸ σκοινί, ποὺ μοῦ γδέρνει τὸ λαιμό!... Τὸ γαϊδούρι καὶ τὸ βῶδι νὰ βόσκουν μέσα στὸ φράχτη μάλιστα!... Μὰ οἱ κατσίκες εἶναι καμωμένες γιὰ λευτεριά!

Ἀπ' τὴ στιγμὴ αὐτή, ἡ χλόη τοῦ φράχτη τῆς φάνηκε ἄνοστη.

Βαρέθηκε. Λίγνεψε, τὸ γάλα της λιγόστεψε. Κι' ἦταν μιὰ λύπη νὰ τὴ βλέπη κανεὶς νὰ τραβᾶ ὁλημερὶς τὸ σκοινί της, κοιτάζοντας ὁλοένα τὸ βουνό, μυρίζοντας τὸν ἀέρα κι' ἀφήνοντας ἕνα λυπημένο:

— Μέέέέέέ!...

Ὁ κὺρ - Σέργιος ἔβλεπε πολὺ καλὰ πὼς ἡ κατσίκα του κάτι εἶχε, μὰ δὲν ἤξερε σὰν τί... Ἕνα πρωῒ ὅμως, καθὼς τὴν εἶχε ἀρμέξει, ἡ κατσίκα γύρισε καὶ τοῦ εἶπε στὴ γλῶσσα της:

— Νὰ σοῦ πῶ, κὺρ - Σέργη, βαριέστησα πιὰ νἆμαι δεμένη στὸ παλούκι. Ἀφῆστε με νὰ πάω στὸ βουνό

—Ἄχ, Θεέ μου! Κι' αὐτὴ τὰ ἴδια! φώναξε ὁ κὺρ - Σέργιος κι' ἄφησε νὰ τοῦ πέση ἡ καρδάρα μὲ τὸ γάλα.

Ὕστερα κάθησε στὴ χλόη, δίπλα στὴν κατσίκα καὶ τῆς εἶπε:

—Ὥστε, Λευκούλα, θέλεις νὰ μ' ἀφήσης;

Ἡ Λευκούλα ἀπάντησε:

— Ναὶ κὺρ - Σέργη.

— Μήπως ἐδῶ σοῦ λείπει τὸ χορτάρι·

—Ὄχι, κὺρ - Σέργη.

— Μήπως τὸ σκοινί σου εἶναι κοντό ; Θὲς νὰ στὸ μακρύνω;

— Περιττὸ κὺρ - Σέργη.

— Τότε τί σοῦ λείπει; Τί ζητᾶ ἡ καρδιά σου;

— Νὰ πάω στὸ βουνό, κὺρ Σέργη.

— Μὰ κακομοιρούλα μου, δὲν ξέρεις πὼς στὸ βουνὸ εἶναι ὁ λύκος; Τί θὰ κάνης σὰ θὰ τὸν ἀπαντήσης;

— Θὰ τὸν χτυπήσω μὲ τὰ κέρατά μου, κὺρ Σέργη.

— Δὲν τὰ λογαριάζει τὰ κέρατά σου ὁ λύκος. Μοὔφαγε κατσίκες ποὺ εἶχαν πιὸ δυνατὰ ἀπ' τὰ δικά σου... Νἄξαιρες τὴν Ἀραπίτσα ποὺ εἶχα πέρυσι! Μιὰ κατσικάρα ἴσαμε κεῖ πάνω. Πάλεψε μὲ τὸ λύκο ὅλη τὴ νύχτα κι' ὕστερα, τὸ πρωῒ ὁ λύκος τὴν ἔφαγε.

— Τὴν κακομοίρα τὴν Ἀραπίτσα! Μὰ ἐμένα δὲν μὲ νοιάζει κὺρ - Σέργη, θέλω νὰ μ' ἀφήσετε νὰ πάω στὸ βουνό.

— Θεὲ καὶ Κύριε, ἔκανε ὁ κὺρ-Σέργιος. Μὰ τὶ εὐχὴ παθαίνουν οἱ κατσίκες μου ; Κι' αὐτὴ θὰ μοῦ τὴ φάη ὁ λύκος!... Ἔ, λοιπόν, ὄχι. Θὰ σὲ σώσω καὶ χωρὶς νὰ θέλης, κατεργαρούλα μου, καὶ γιὰ νὰ μὴν κόψης καὶ σὺ τὸ σκοινὶ σὰν τὶς ἄλλες, θὰ σὲ κλείσω στὸ στάβλο, καὶ κεῖ θὰ μένης πάντα.

Ὁ κὺρ Σέργιος ἔβαλε τὴν κατσίκα του σ' ἕνα σκοτεινὸ στάβλο, καὶ διπλομαντάλωσε τὴν πόρτα. Μὰ ξέχασε τὸ παράθυρο ἀνοιχτό. Καὶ μόλις γύρισε τὴ ράχη, ἡ κατσικούλα πήδησε ἀπ' τὸ παράθυρο.

Ὅταν ἔφτασε στὸ βουνό, σκόρπισε γύρω της τὸ θαυμασμό. Παρόμοια ὀμορφιὰ δὲν εἶχαν ξαναϊδεῖ τὰ γέρικα ἔλατα. Τὴν ὑποδέχτηκαν σὰ βασιλοπούλα. Οἱ καστανιὲς ἔγειραν ὣς τὴ χλόη, γιὰ νὰ τὴ χαϊδέψουν μὲ τὰ κλαριά τους. Τὰ χρυσὰ σπάρτα ἄνοιγαν στὸ διάβα της κι' εὐωδίαζαν ὅσο μποροῦσαν. Ὅλο τὸ βουνὸ πανηγύριζε.

Οὔτε παλούκι πιά, οὔτε σκοινί, οὔτε ἄλλο τίποτα ποὺ θὰ τὴν ἐμπόδιζε νὰ χοροπηδᾶ καὶ νὰ βόσκη ὅπως τῆς ἄρεσε. Κι' ἦταν ἕνα χορτάρι ἐκεῖ πάνω! Ψηλὸ ἴσαμε τὰ κέρατά της. Καὶ τὶ νόστιμο ποὺ ἦταν αὐτὸ τὸ χορτάρι. Δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ τοῦ κὺρ - Σέργιου. Ἡ ἄσπρη κατσικούλα, μισομεθυσμένη, κυλιόταν μέσα στὴν πλούσια χλόη μαζὶ μὲ τὰ πεσμένα φύλλα καὶ τὰ κάστανα. Ὕστερα ξαφνικὰ στεκόταν ὀρθή. Χόπ! ξεκινοῦσε τρεχάτη, μὲ τὸ κεφάλι ἐμπρός, πότε σ' ἕνα ὕψωμα, πότε σὲ μιὰ χαράδρα, ψηλά, χαμηλά, παντοῦ. Θἄλεγε κανεὶς πὼς δέκα κατσίκες τοῦ κὺρ - Σέργιου βρίσκονταν στὸ βουνό. Ὅπου καὶ νὰ γύριζες τὴν ἔβλεπες.

Δὲ φοβόταν τίποτα ἡ Λευκούλα!

Μιὰ στιγμή, καθὼς στάθηκε στὴν ἄκρη ἑνὸς ὑψώματος, μ' ἕνα μάτσο χορτάρι στὸ στόμα, διέκρινε κάτω, χαμηλὰ μέσ' τὸν κάμπο, τὸ σπιτάκι τοῦ κὺρ - Σέργιου μὲ τὸ φράχτη. Τὴν ἔπιασαν τὰ γέλια:

— Τί μικρούτσικο ποὺ εἶναι! εἶπε. Πῶς βάσταξα ἐκεῖ μέσα!

Κακομοιρούλα! Ἐπειδὴ βρισκόσουν ἐκεῖ ψηλὰ νόμιζες πὼς ἤσουν μεγάλη σὰν ὅλο τὸν κόσμο. Ἔτσι, πέρασε μιὰ ὄμορφη μέρα ἡ κατσικούλα τοῦ κὺρ - Σέργιου.

Ξαφνικά, τὸ ἀεράκι δρόσισε. Τὸ βουνὸ πῆρε ἕνα χρῶμα βιολετί. Βράδυασε...

— Τόσο γρήγορα! εἶπε ἡ κατσικούλα καὶ σταμάτησε ξαφνιασμένη. Ἕνα φοβερὸ οὔρλιασμα ἀκούστηκε.

— Οὔ! Οὔ! Οὔ! Οὔ.

Θυμήθηκε τὸ λύκο. Ὅλη τὴ μέρα ἡ τρελλὴ τὸν εἶχε ξεχάσει. Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀντήχησε μιὰ φλογέρα μακρυὰ στὸ λιβάδι. Αὐτὸ ἦταν ἡ τελευταία προσπάθεια τοῦ καλοῦ κὺρ - Σέργιου.

— Οὔ! Οὔ! ἔκανε ὁ λύκος.

— Γύρισε πίσω! γύρισε πίσω! φώναξε ἡ φλογέρα. Ἡ Λευκούλα ἔνοιωσε πόθο νὰ γυρίση. Μὰ καθὼς θυμήθηκε τὸ παλούκι, τὸ σκοινὶ καὶ τὸ φράχτη, συλλογίστηκε πὼς τώρα πιὰ δὲ θὰ μποροῦσε, καὶ νἄθελε νὰ περάση τέτοια ζωὴ καὶ πὼς ἦταν προτιμώτερο νὰ μείνη.

Ἡ φλογέρα δὲν ἀκουγόταν πιά.

Ἡ κατσίκα ἄκουσε πίσω της νὰ τρίζουν κάτι φύλλα. Γύρισε κι' εἶδε μέσα στὸ σκοτάδι, δυὸ ὀλόϊσα αὐτιὰ καὶ δυὸ ἀστραφτερὰ μάτια.

Ἦταν ὁ λύκος.

Πελώριος, ἀσάλευτος, καθισμένος στὰ πισινά του, στεκόταν ἐκεῖ, κοιτάζοντας τὴ λευκὴ κατσικούλα καὶ γλείφοντας ἀπὸ τώρα τὰ χείλια του. Ἤξερε πὼς θὰ τὴν ἔτρωγε καὶ δὲ βιαζόταν. Μόνο, καθὼς ἡ Λευκούλα γύρισε, ὁ λύκος γέλασε μὲ κακία.

— Χά, χά, ἡ κατσικούλα τοῦ κὺρ - Σέργιου. Κι' ἔγλειψε τὰ χείλια του ἄλλη μιὰ φορά.

Ἡ Λευκούλα ἔνοιωσε πὼς ἦταν χαμένη... Μιὰ στιγμή, θυμήθηκε τὴν ἱστορία τῆς Ἀραπίτσας, ποὺ εἶχε παλέψει ὅλη τὴν νύχτα καὶ τὴν ἔφαγε ὁ λύκος τὸ πρωῒ καὶ σκέφθηκε πὼς θὰ ἦταν προτιμώτερο νὰ σταθῆ νὰ τὴ φάη ἀμέσως. Ὕστερα ἄλλαξε γνώμη. Πῆρε στάση ἄμυνας, χαμήλωσε τὸ κεφάλι, μὲ τὰ κέρατα ἐμπρός, σὰ γενναία κατσίκα ποὺ ἦταν, ὄχι πὼς τῆς πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ ὅτι θὰ σκότωνε τὸ λύκο.

Οἱ κατσίκες δὲ σκοτώνουν τὸ λύκο, μὰ μόνο γιὰ νὰ ἰδῆ ἂν θὰ μποροῦσε κι' αὐτὴ νὰ βαστήξη ὅσο κι' ἡ Ἀραπίτσα.

Τότε τὸ ἄγριο ζῶο προχώρησε καὶ τὰ κέρατα ἄρχισαν τὴ δουλειά τους.

Χά, χά, ἡ κατσικούλα τοῦ κὺρ Σέργιου.

Ἄ, τί γενναία κατσικούλα! Πάνω ἀπὸ δέκα φορὲς ἀνάγκασε τὸ λύκο νὰ κάνη πίσω γιὰ νὰ πάρη ἀναπνοή. Κι' ὅταν ἔβρισκε μιὰ στιγμὴ καιρό, ἡ λαίμαργη ἔκοβε βιαστικὰ ἕνα ματσάκι ἀπ' τὸ ἀγαπημένο της χορτάρι καὶ ξανάρχιζε τὸ πάλεμα μὲ στόμα γεμάτο. Ἡ μάχη βάστηξε ὅλη τὴ νύχτα. Κάθε τόσο, ἡ κατσίκα τοῦ κὺρ-Σέργιου ἔβλεπε τ' ἄστρα νὰ χορεύουν στὸν ξάστερο οὐρανὸ καὶ συλλογιζόταν:

—Ἄχ, ἂς βαστοῦσα ὡς τὴν αὐγή! Ἂς βαστοῦσα σὰν τὴν Ἀραπίτσα!

Ἕνα, ἕνα, τ' ἄστρα ἔσβυσαν. Ἡ Λευκούλα χτυποῦσε τὸ λύκο μὲ τὰ κέρατά της κι' ὁ λύκος τὴ δάγκωνε πιὸ βαθειά. Μιὰ χλωμὴ λάμψη φάνηκε στὸν ὁρίζοντα. Ἕνα βραχνιασμένο πετειναράκι λάλησε κάπου στὸν κάμπο.

—Ἐπὶ τέλους! εἶπε ἡ καϋμένη ἡ κατσικούλα ποὺ δὲν περίμενε παρὰ μόνο τὴν αὐγὴ γιὰ νὰ πεθάνη. Καὶ ξαπλώθηκε ἀποκαμωμένη χάμω μὲ τὸ χιονάτο της γουναρικὸ ξεσχισμένο καὶ καταματωμένο.

Τότε ὁ λύκος ἔπεσε ἀπάνω της καὶ τὴν ἔφαγε.

Π. Θ. Κ.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΣΤΟΥΣ ΗΡΩΕΣ

Τιμὴ καὶ δόξα αἰώνια σὲ σᾶς, ποὺ στὸν ἀγῶνα ριχτήκατε μ' ὁρμή!...
Ἡ κάθε μιὰ ἀπ' τὸ αἷμα Σας, ποὺ χύθηκε, σταγόνα
κλείνει καὶ μιὰ τιμή!

Σεῖς πρῶτοι τραγουδήσατε τῆς Λευτεριᾶς παιᾶνες
— Τί Δόξα, πιὸ τρανή!
Σὲ Σᾶς ἀξίζουν: οἱ ἐλιές, οἱ δάφνες κι' οἱ καμπάνες,
μεγάλοι καὶ τρανοί!...

ΝΙΚΟΣ ΕΥΘ. ΤΑΜΠΟΥΡΗΣ
(Μαθ. Στ' τάξ. Γυμνασίου)

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

Γλυκειά, γαλανοστόλιστη, ὡραία μου Πατρίδα
ὅλον τὸν κόσμο γύρισα κι' ὅλον τὸν κοσμο εἶδα,
μὰ πουθενὰ σ' ὅλη τὴ γῆ σ' ὅλη τὴν Οἰκουμένη
δὲν εἶδα χώρα σὰν ἐσὲ ὁμορφοστολισμένη.

Πῶς νοσταλγῶ, Πατρίδα μου, τὰ ζηλευτά σου μάγια,
στὰ ὄμορφά σου τὰ βουνὰ στὰ ἡλιογραμμένα πλάγια
νὰ ἀνεβῶ τὴ χαραυγὴ κι' ἀργὰ νὰ ροβολήσω
στὰ μαγεμένα σου βουνά, ἄχ, πῶς ποθῶ νὰ ζήσω.

Τοὺς κάμπους σου τοὺς ἁπλωτοὺς ποθῶ γιὰ ν' ἀγναντέψω
στὰ ἱερά σου χώματα ἐργάτης νὰ δουλέψω,
νὰ περπατήσω στοὺς ἀγροὺς καὶ μὲς στοὺς ἐλαιῶνες
ποὺ ζοῦνε σὰν τὴ δόξα σου ἀμέτρητους αἰῶνες.

Μὲ τοὺς φτωχοὺς τοὺς χωριανοὺς πῶς καρτερῶ νὰ σμίξω
καὶ καθαρὸν στὰ πεῦκα μας ἀέρα νὰ ρουφήξω.
Ἐλεύθερα μὲ τὰ πουλιὰ μαζὶ νὰ τραγουδήσω
καὶ στὴ δροσάτη μας πηγὴ τὴ δίψα μου νὰ σβήσω.

Ἄχ! τὴ χαρὰ πῶς λαχταρῶ κοντά σου νὰ γυρέψω,
στὰ ὄμορφ' ἀκρογιάλια σου ψαρᾶς γιὰ νὰ ψαρέψω,
στὰ μαγεμένα σου νησιὰ νὰ ζήσω τὴ ζωή μου
καὶ νὰ χαρῶ τὰ κάλλη σου ὡς τὴ στερνὴ πνοή μου.

Ἑλλάδα μου, μητέρα μου, γαλάζια μου Πατρίδα
ὅλον τὸν κόσμο γύρισα κι' ὅλον τὸν κόσμο εἶδα
μὰ πουθενὰ σ' ὅλη τὴ γῆ σ' ὅλη τὴν Οἰκουμένη
δὲν βρῆκα χώρα σὰν ἐσὲ χιλιοχαριτωμένη.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΜΠΟΡΟΖΟΣ
(Ζαχάρω - Ὀλυμπίας)

ΣΤΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟ ΤΟΥ ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑΤΟΣ

Μὲ τὸ ροδοστεφάνωμα
τοῦ ἥλιου ποὺ πάει νὰ σβύσῃ
ματώνοντας τὴ δύση
εἶσαι μιὰ ζωγραφιά.

Τὸ κάστρο π' ἀργοκαίγεται
κι' ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη
ποὺ λούζει τ' ἀκρογιάλι
σοῦ δίνουν ὀμορφιά.

Ἑνὸς νεροῦ κελάρισμα,
ἑνὸς πουλιοῦ ἡ λύρα
κι' ἑνὸς ἀνθοῦ τὰ μῦρα
σὲ μοίραναν γλυκά.

Νυφούλα... Μὰ τί ἄμοιρη!...
φερμένη ἀπὸ τὴ δύση
ἡ νύχτα σ' ἔχει ντύσει
μὲ μαῦρα νυφικά.

(Μαθητὴς Γυμνασίου, Ναύπακτος)
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΣΤΥΡΗΣ

ΔΕΗΣΗ

Βρουχιέται ἄγριος βοριᾶς, λυσσομανᾶ ἡ μπόρα
καὶ μόνο ὀρφανοὺς κι' ἀνθρώπους γροικᾶς κάτου στὴ χώρα,
ποὺ νυχτοδάτες οἱ θνητοὶ στὰ πάθη τους δουλεύουν
καὶ πρὸς τὸ χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ, πλῆθος χυμένοι ὁδεύουν.

Λίγοι κινοῦν μὲ τὸ Σταυρὸ στὸν Γολγοθᾶ νὰ φτάσουν.
λίγοι ἀπ' τὸν λήθαργο ξυπνοῦν καὶ προσπαθοῦν νὰ σπάσουν
τῆς ἁμαρτίας τὰ δεσμά, ποὺ βρέθηκαν δεμένοι.
Οἱ πιὸ πολλοὶ διαβαίνουνε σκυφτοί, σὰν κολασμένοι.

Ἀλλοίμονο!... τὰ μίσητα κι' οἱ κακίες μας στολίζουν
καὶ μὲς ἀπὸ τὸ εἶναι μας τὰ θεῖα ξεκληρίζουν.
Καὶ στὸ δλιβο τὸ διάβα μας τῆς ἐρήμης μας τῆς ζήσης,
ὅπου κι' ἂν γύρης κι' ἂν σταθῆς ἐρείπια σ' ἀντικρύσεις...

Κι' Ἐσὺ Χριστὲ ποὺ ἄντεξες στὸ βάρος τοῦ Σταυροῦ Σου,
ἔλα ξανὰ καὶ σῶσε μας, τὰ πλήθια τοῦ λαοῦ Σου...
Ἔλα καὶ δῶσε μας ξανά, Γλυκέ μας, τὴν γαλήνη,
κοπάζοντας τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν παθῶν τὴ δίνη.

Δεόμεθά Σου Ἰησοῦ, κατέβα πάλι κάτου
κι' ἀπὸ τὴν γῆ τοὺς ποταμοὺς στέρεψε τοῦ αἵματου!
Ἱκέτες Σοῦ προσπέφτουμε, συχώρεσέ μας πάλι
καὶ δέξου μας, ὢ δέξου μας στὴν στοργικὴν ἀγκάλη...

ΘΑΝΑΣ ΠΑΣΧΟΣ - Ἔδεσσα.

ΟΝΕΙΡΟΠΟΛΗΣΕΙΣ

Σ' ἑνὸς ὀνείρου τὴν ὁλόλευκη ἀγκαλιὰ
θὰ κοιμηθῶ.
Δὲν θάχη κῦμα, φλοισβο, ἀγκαλιὰ
οὔτε βυθό.

Καὶ θὰ μὲ θάβη ὁλόλευκη σιγή,
σιγὴ λευκή
καὶ δὲν θὰ φτάνουν κάτω ἀπὸ τὴ γῆ
λυγμοὶ ὡς ἐκεῖ.

καὶ τὴν ψυχούλα μου τὴν ἄδολη κι' ἁγνὴ
τὴν παιδιακίσια,
δὲν θὰ τὴν πνίξουν τάφοι σκοτεινοὶ
καὶ κυπαρίσσια.

Φοβᾶται τὰ σκοτάδια. Εἶναι δειλή,
μικρή, ἀλαφρή.
Ἑνὸς ὀνείρου θὰ τὴν πνίξουν ἁπαλοὶ
ρόδινοι ἀφροί.

Καὶ θὰ τὴν θάψη ὁλόλευκη σιγὴ
σιγὴ λευκὴ
καὶ δὲν θὰ φτάνουν κάτω ἀπὸ τὴ γῆ
λυγμοὶ ὡς ἐκεῖ.

ΚΑΛΙΑΓΚΟΣ ΖΗΣΗΣ
(Πεντάλοφος)

Η ΒΡΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Κυλοῦσε χαρούμενη κι' εὐτυχισμένη, γιομάτη ἁρμονία ἡ ζωὴ τοῦ χωριοῦ. Ὅλα ἦταν ὄμορφα, ποὺ νόμιζες πῶς ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἔβαλε τὸ χέρι του, δούλεψε κι' Αὐτὸς γιὰ νὰ γίνη ἔτσι ὅπως θάθελαν οἱ ἄνθρωποι του. Ὅλα εἶχαν περίσσιες χάρες. Τίποτα ὅμως δὲν μοῦ φαίνονταν πιὸ ὡραῖο ἀπ' τὴν κρουσταλλένια βρύση ποὺ βρισκόταν κάτω ἀπ' τὸ μεγάλο πλατάνι. Σ' αὐτὴν

«τρέχαμ' ὅλοι τὸ δεῖλι
ἀπ' τ' ἀλώνια γυρνώντας
μὲ φρυγμένα τὰ χείλη...»,

καθὼς λέει ὁ ποιητὴς Γ. Βερίτης.

Ἴσως νὰ μοῦ φαινόταν ἐμένα πιὸ ὡραία, γιατὶ μικρὸς σὰν ἤμουνα, ἔτρεχα πάντα κοντά της γιὰ νὰ παίξω μὲ τὰ κατακάθαρα νερά της. Μὲ τὸ ἀδιάκοπο μουρμουρητό της, ποὺ ἔμοιαζε μὲ σκοπὸ ἀτέλειωτου τραγουδιοῦ, μοῦ μιλοῦσε καὶ μοὔλεγε πάρα πολλὰ μὲ τὴ δική της γλῶσσα.

Κι ἐγὼ πότε σφυρίζοντας, πότε μὲ κάτι τραγουδάκια ποὺ μαθαίναμε ἀπ' τὸν κυρ-δάσκαλο στὴν δευτέρα τάξη τοῦ Δημοτικοῦ, τῆς ἀπαντοῦσα...

....

Τώρα ὅμως δὲν ὑπάρχει βρύση, δὲν ὑπάρχει χωριὸ ὄμορφο ὅπως καὶ πρῶτα. Ἕνας σωρὸς ἀπὸ πέτρες καὶ τὸ νοτισμένο χῶμα μαρτυροῦν ὅτι κάποτε ὑπῆρχε ἐδῶ βρύση. Τὸ πλατάνι δὲν ἁπλώνει τὰ κλαδιά του ὅπως καὶ πρῶτα. Ἕνας κορμὸς μόνον λέει πῶς ἦταν κάποτε ὠφέλιμο. Τώρα ὅμως εἶναι ξερό, μαραμένο, λεηλατημένο. Πέρα τὸ χωριὸ εἶναι γεμάτο ἀπὸ καπνισμένους τοίχους κι' ἐρείπια. Τὴ νύχτα δὲν ἀκοῦς τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ κλαψιάρικο τραγοῦδι τοῦ γκιώνη, τὴν μονότονη φωνὴ τῆς γριᾶς-κουκουβάγιας. Ἡ νυχτερίδα βιαστική, φοβισμένη πετᾶ ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Ὅλα δείχνουν τὸ πέρασμα τοῦ βαρβάρου. Ἂν εἶχαν φωνὴ θάλεγαν στὸν κάθε διαβάτη ποὺ περνάει ἀπὸ δῶ:

«Ω ΞΕΝΕ! ΑΓΓΕΛΕ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗ, ΟΤΙ ΚΑΙ ΑΠΟ ΔΩ ΠΕΡΑΣΕ Ο ΣΥΜΜΟΡΙΤΗΣ».

Κ. ΦΑΣΟΥΛΗΣ
Γυμνάσιον Πωγωνιανῆς

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΑΣ

Μιὰ ἡλιόλουστη ἡμέρα τοῦ Ἀπριλίου, μὲ ξύπνησαν τὰ γλυκὰ κελαϊδήματα τῶν ἀηδονιῶν, ποὺ χωμένα μέσα στὰ ρέματα τῆς γειτονικῆς δροσερῆς ρεματιᾶς, ἐκτελοῦσαν τὸν ἐπίλογο τῆς πρωϊνῆς τους μελῳδίας.

Ἦταν ἡ ὥρα ποὺ ὁ ἥλιος ἀκόμα ἔστελνε δειλὰ-δειλὰ τὶς ἀκτῖνες του γιὰ νὰ ζεστάνη τὴν γῆ. Ὁ ὁρίζοντας ἀκόμα διατηροῦσε κάπου-κάπου σὰν πλουμίδια, τὰ διάφορα χρώματα τῆς χαραυγῆς. Τὰ κοπάδια εἶχαν ἀνηφορίσει στὶς καταπράσινες πλαγιές, καὶ τὰ κουδούνια τους ἀντηχοῦσαν ἁρμονικά, σὰν μιὰ ταιριασμένη συναυλία, ἀπὸ χιλιάδες ὄργανα, ὑψίφωνα, σεκόντα, μπάσσα. Οἱ χωρικοὶ ἀγουροξυπνημένοι ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ σπίτια τους καὶ ξεκινοῦσαν γιὰ τὴν δουλειά.

Ξαφνικά, σ' ὅλη τὴν γύρω ἀτμόσφαιρα πλημμύρισε ἡ γλυκειὰ φωνὴ τῆς καμπάνας τοῦ σχολείου μας. Τὰ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ ξετρυπώνουν ἀπὸ τὶς μικρὲς πορτοῦλες τῶν φτωχικῶν σπιτιῶν τους σὰν μέλισσες ἀπὸ τὶς κυψέλες τους, καὶ μὲ χαρὰ ἔτρεχαν γιὰ τὸ σχολεῖο. Σήμερα δὲν θὰ κάναμε μάθημα. Περιμέναμε νὰ ἔρθουν τέσσερα σχολεῖα ἄλλων χωριῶν γιὰ νὰ κάνωμε μαζὶ ἐκδρομὴ στὴν γοητευτικὴ τοποθεσία μας «Καραγάτσια».

Σὲ λίγο τέσσερες φάλαγγες φάνηκαν νὰ συγκλίνουν ἀπὸ διαφορετικὲς κατευθύνσεις πρὸς τὸ χωριό μας. Ἡ συνάντησις ἔγινε μὲ ἐπευφημίες καὶ ζητωκραυγές. Ἔπειτα ὅλα τὰ σχολεῖα μαζὶ ὁδηγηθήκαμε στὰ «Καραγάτσια», μιὰ κοιλάδα ὁλοπράσινη μὲ πολυάριθμα πυκνὰ χιλιόχρονα καραγάτσια. Ἡ ἐρημικὴ ρεματιὰ βούιξε ἀπὸ φωνὲς καὶ τραγούδια. Ἐδῶ ποὺ πρὶν δυὸ χρόνια, βασίλευε ὁ τρόμος, ἐδῶ ποὺ πρὶν δυὸ χρόνια ἀντηχοῦσαν τὰ τουφέκια καὶ τὰ πολυβόλα, ἐδῶ ποὺ πρὶν δυὸ χρόνια τὸ συμμορίτικο ντουφέκι παραμόνευε γιὰ νὰ ξεκαθαρίση κάθε ἀνθρώπινη ὕπαρξη, τώρα χίλια παιδιὰ ἔπαιζαν καὶ γελοῦσαν.

Νύχτωσε. Ἄχ νὰ μὴν νύχτωνε ποτέ! Νᾶταν αὐτὴ ἡ ἡμέρα χίλια χρόνια ὁλόκληρα!

Χωριστήκαμε μὲ τ' ἄλλα σχολεῖα. Ἦταν μιὰ μέρα ποὺ εἴχαμε γνωρισθῆ κι' ὅμως μᾶς φάνηκε πῶς γνωριζόμαστε χρόνια! Ταιριάσαμε τόσο πολύ, νοιώσαμε τόσο καλὰ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο! Νὰ ποιὰ εἶναι ἡ ζωή! Νὰ ποῦ βρίσκεται ἡ εὐτυχία: Ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχει ἡ ἀγάπη! Νὰ σκέπτονταν τόσο ὡραῖα καὶ οἱ μεγάλοι!

ΣΤΕΛΑ ΔΡΟΣΙΝΑΚΗ
(μαθήτρια ΣΤ' τάξ. Δημοτικοῦ Σχολ.
Ἁγίου Παντελεήμονος Χαλκιδικῆς)

ΑΝΑΤΟΛΗ

Πανώριος, χρυσοστόλιστος, γλυκὸς
ὁ ἥλιος στὴν κορφὴ προβάλλει.
Ἡ πλάση λούζεται ξανὰ μὲ τὴ ζωὴ
καὶ τὸ πουλὶ εἰς τὸ κλαδάκι ψάλλει.

Δ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ
(Γυμνάσιον Σερρῶν)

Τί πρέπει νὰ κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ

Στὸ προηγούμενο σᾶς εἶπα τί πρέπει νὰ κάνετε ὥσπου νὰ ἔλθη ὁ γιατρός. στὶς περιπτώσεις τῶν δηλητηριάσεων.

Ὡστόσο σήμερα στὴν ἰατρικὴ πιστεύουν πὼς ὑπάρχουν δυὸ περιπτώσεις ποὺ τὰ ἐμετικὰ μποροῦν νὰ βλάψουν. Νὰ προκαλέσουν δηλαδὴ διάτρυση (τρύπημα) τοῦ στομαχιοῦ ποὺ ἔχει γδαρθῆ καὶ πληγωθῆ ἀπὸ τὸ δηλητήριο. Ποιὲς εἶναι αὐτὲς οἱ περιπτώσεις;

Ὅταν ὁ ἄρρωστος δηλητηριάστηκε

α) Μὲ ὀξύ: φωνικὸ ὀξύ. Βιτριόλι. Σπίρτο τοῦ ἁλατιοῦ. Βαρεκίνα κ.λ.π. (φάρμακο δηλαδὴ ποὺ νὰ καίη).

β) Ἢ μὲ ἀλκάλι: καυστικὴ ποτάσσα, καυστικὴ σόδα, ἀμμωνία κλπ.

Τί θὰ κάνωμε σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση;

Δὲν θὰ δώσωμε ἐμετικά.

α) Ἂν πῆρε ὀξὺ καὶ εἴμαστε βέβαιοι πὼς πῆρε ὀξύ, τὸ ἔχομε δηλαδὴ ἐξακριβώσει, τοῦ δίνομε γιὰ ἀντίδοτο:

1. λίγη μαγνησία. Ἢ μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας σόδα σὲ μισὸ ποτήρι νερό.
2. Τοῦ δίνομε νὰ πιῆ πολὺ γάλα. Ἢ ἕνα φυλτζανάκι τοῦ καφὲ ἐλαιόλαδο. Ἢ δυὸ-τρία ἀσπράδια τοῦ αὐγοῦ σὲ λίγο νερὸ (δὲν ἔχομε καιρὸ νὰ τὰ χτυπήσωμε. Τοῦ τὰ δίνομε νὰ τὰ καταπιῆ ἔτσι ἀμέσως καὶ στὸ μεταξὺ χτυπᾶμε ἄλλα.
3. Προσπαθοῦμε νὰ τὸν κρατοῦμε ζεστό, ἔχοντάς τον τυλιγμένο σὲ κουβέρτες, καὶ βάζοντας στὰ πόδια του μιὰ θερμοφόρα ὄχι καυτή.

β) Ἂν πῆρε ἀλκάλι.

1. Τοῦ δίνομε χυμὸ λεμονιοῦ ἢ λίγο ξύδι.
2. Τὸν διατηροῦμε ζεστὸ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο.

Τώρα σὲ ὅλες τὶς δηλητηριάσεις:

Ἂν παρουσιάζη συμπτώματα «σόκ», (ἐπίμονη λιποθυμία) τοῦ δίνομε διεγερτικά. Ὁ ζεστὸς (ὄχι καφτός!) καφὲς εἶναι τὸ καλύτερο. Ἂν σταματήση ἡ ἀναπνοή του, κάνομε τεχνητὴ ἀναπνοή.

Κυρίως ἡ τεχνητὴ ἀναπνοὴ εἶναι ἀπαραίτητη ἂν ἡ δηλητηρίαση προῆλθε ἀπὸ ὑπνωτικά.

Ἀφοῦ ἀδειάσωμε τὸ στομάχι τότε μὲ ἄφθονα ἐμετικὰ (ὅπως ἐξηγήσαμε στὸ προηγούμενο) κρατοῦμε ξύπνιο τὸν ἄρρωστο ὅσο μποροῦμε χωρὶς νὰ τὸν κουράζωμε ἐπιβάλοντάς του νὰ κάνη σωματικὲς ἀσκήσεις καὶ τοῦ δίνομε κάθε μισὴ ὥρα ἕνα φλυτζάνι δυνατὸ καφέ.

Ἂν ὑπάρχη κάποιος ποὺ νὰ ξέρη, τοῦ κάνομε καὶ καρδιοτόνωση (ἐνέσεις καμφορόλαδου). Ἡ καρδιοτόνωση σὲ ὅλες τὶς δηλητηριάσεις χρειάζεται.

Ἂν δηλητηριάστηκε μὲ στρυχνίνη, ἀφοῦ ἀδειάσουμε τὸ στομάχι δὲν δίνομε διόλου διεγερτικά. καὶ ἀφήνομε τὸν ἄρρωστο ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἥσυχο.

Στὶς δηλητηριάσεις ἀπὸ μονοξείδιο τοῦ ἄνθρακος (ἀπὸ μαγκάλι, φωταέριο (γκάζι) μισοσβυσμένα κάρβουνα) ἔχομε πιῆ τί πρέπει νὰ κάνωμε, ἀνακεφαλαιώνομε ὅμως:

1. Βγάζομε τὸν ἄρρωστο στὸν καθαρὸ ἀέρα (Σὲ ἄλλο δωμάτιο μὲ ἀνοιστὰ παράθυρα, καὶ ποτὲ στὸ ὕπαιθρο. Τὸ σῶμα του πρέπει νὰ εἶναι ζεστό).
2. Κάνομε τεχνητὴ ἀναπνοή.
3. Ἂν μποροῦμε, τοῦ δίνομε ν' ἀναπνεύση ὀξυγόνο.
4. Ὅταν συνέλθη, τοῦ δίνομε δυνατὸν καφέ. Στὶς δηλητηριάσεις ἀπὸ οἰνόπνευμα (ἄτομο ποὺ δὲν εἶναι συνηθισμένο, ἤπιε τόσο κρασὶ ἢ ἄλλα οἰνοπνευματώδη, ποὺ δηλητηριάστηκε) προσπαθοῦμε νὰ τὸν ξυπνήσωμε. Προκαλοῦμε ἐμετὸ μὲ τὸν συνηθισμένο τρόπο ν' ἀδειάση καλὰ τὸ στομάχι. Ὕστερα τοῦ δίνομε λίγες σταγόνες ἀμμωνία σ' ἕνα ποτήρι νερὸ (ποτὲ παραπάνω ἀπὸ 4 - 5) καὶ δυνατὸ καφὲ χωρὶς ζάχαρι. Κάνομε καρδιοτόνωση. Τοῦ τρίβομε γιὰ ἀρκετὴ ὥρα μαλακὰ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ ἄκρα καὶ πηγαίνοντας στὸ σῶμα (δηλαδὴ ἀνάποδα). Φροντίζομε νὰ διατηρηθῆ ζεστὸ τὸ σῶμα. Στὴν ἀνάγκη κάνομε καὶ τεχνητὴ ἀναπνοή.

Δηλητηριάσεις ἀπὸ τρόφιμα.

Αὐτὲς εἶναι οἱ πιὸ συνηθισμένες.

Τὸ ἄτομο ποὺ δηλητηριάστηκε αἰσθάνεται ἕνα δυσάρεστο συναίσθημα στὸ πάνω μέρος τῆς κοιλιᾶς, πόνους, κωλικούς, ναυτία (ἀηδία) ἐμετό, διάρροια, κρῦοι ἱδρῶτες καὶ γενικὰ μεγάλη ἀδυναμία.

Ἀδειάζομε ἀμέσως τὸ στομάχι μὲ ἐμετικὰ καὶ κάνομε ὅτι καὶ στὶς ἄλλες δηλητηριάσεις. Πρέπει νὰ φέρωμε τὸν γιατρὸ γιατὶ πιθανὸν νὰ χρειαστῆ νὰ τοῦ κάνη πλύση τοῦ στομάχου. Στὸν γιατρὸ λέμε ἀπὸ τί πάσχει ὁ ἄρρωστος γιατὶ λ.χ. ἂν ἔχη ἕλκος τοῦ στομάχου, δὲν κάνει νὰ τοῦ κάνη πλύσιμο τοῦ στομαχιοῦ. Πολλὲς φορὲς ἡ σκωληκοειδῆτις ἔχει τὰ ἴδια συμπτώματα μὲ τὴν δηλητηρίαση. Γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ δώσωμε στὸν ἄρρωστο καθάρσιο οὔτε νὰ τοῦ βάλωμε ζεστὰ στὴν κοιλιὰ ὅσο κι' ἂν πονάη, γιατὶ μπορεῖ ἔτσι νὰ τὸν σκοτώσωμε.

Πολὺ ὠφελεῖ σὲ ὅλες τὶς δηλητηριάσεις ὕστερα ἀπὸ τὸ ἐμετικὸ νὰ πάρη ὁ ἄρρωστος λίγη σκόνη κάρβουνο (ἀπὸ τὸ φαρμακεῖο). Πάντως τὸν διατηροῦμε ζεστό, τὸν ἀφήνομε ἥσυχο στὸ κρεββάτι του χωρὶς νὰ τὸν ζαλίζωμε μὲ ἐρωτήσεις, καὶ φωνάζομε τὸν γιατρό.

ΓΙΑΤΡΟΣ Κ.

Πολλοὶ ἀναγνῶστες μου ρωτοῦν γιὰ σπυριὰ στὸ πρόσωπο. Τὰ σπυριὰ μπορεῖ νὰ προέρχονται ἀπὸ διάφορες αἰτίες, γι' αὐτὸ κανεὶς δὲν μπορεῖ ν' ἀποφανθῆ ὑπεύθυνα, παρὰ μόνο ὁ γιατρὸς ποὺ θὰ τὰ ἐξετάση καὶ ἀπὸ τὴν ἐξέταση θὰ καταλάβη τί εἶναι.

Τὸ παιδὶ καὶ τὰ δυὸ πουλάκια

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 435)

ἀψηλὰ ἕνα θαλάσσινο ξεφτέρι — ἔχει κ' ἡ θάλασσα τέτοια — ποὺ στριφογύριζε σὰ νὰ ἑτοιμαζότανε νὰ χυμήξη κάτω. Ἔννοιωσε τὸν κίντυνο τὸ παιδί μας τὸ γενναῖο, εἶχε μάλιστα τὸ κουράγιο νὰ πάρη ἀπάνω του, καὶ γλυκὰ-γλυκὰ νὰ τραγουδήση τὶς σπουργίτικες μελωδίες, ποὺ τὶς ἤξερε τὸ πουλί, γιὰ νὰ μπῆ μέσα καὶ νὰ γλυτώση. Μὰ ὁ σπουργίτης νόμισε πὼς γύρεβε καὶ καλὰ νὰ τὸν πιάση, πιὸ μαργιόλικο τοῦ φάνηκε, ὑποθέτω, νὰ ξεφύγη, καὶ κεῖ ποὺ ἄνοιγε τὰ φτερά του, ὥρμησε ἀπάνω του τὸ ξεφτέρι. Ἔτυχε ὅμως ἕνα ξεφτέρι μεγαλήτερο νάρπάξη ἀπὸ τὸ λαιμὸ τὸ πρῶτο, ποὺ ἔτσι δὲν μπόρεσε νὰ κρατήση τὸ σπουργίτη. Κ' ἔπεσε ὁ κακόμοιρος ἴσια ἴσια στὸ χαντάκι τοῦ νεροσύρτη.

Ὅσα δηγούμαστε δῶ φαρδιὰ πλατ ὰ συνεβήκανε πιὸ γλήγορα παρὰ ποὺ θέλει γιὰ νάστράψη.Φριχτὸ πὼς πολεμιοῦνται μεταξύ τους τὰ ζῶα! Μὰ τί κρῖμα νὰ χαθῆ ὁ σπουργίτης μας ὁ ἀθῶος! Τὸν εἶδε νεκρὸ τάγωράκι μας, μὲ τὰ δάκρια. Τὸν πῆρε στὰ χέρια του! Ζεστὸ ἀκόμη τὸ στηθουλάκι του. Ἄχ! νὰ τὸν ἄκουγε τὸ φίλο του, τὸ φίλο του τὸν πιστό, δὲ θὰ κοιτότανε στὰ μάτια του πεθαμμένος. Γιατὶ ν' ἀρνηθῆ τὴ φιλία του;

— Δυστυχία μου! Δυστυχία του! Ἀναστέναζε τὸ παιδί. Καὶ φίλησε τὸ πουλάκι καὶ τὸ χάδι ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ τοῦ κάμη, σὰν εἴτανε ζωντανό, τοῦ τὄκαμε τώρα ποὺ τὸ θέρισε ὁ Χάρος.

Εἶπε στὴ λύπη του νὰ τὸ θάψη, νὰ τοῦ στήση μνηματάκι. Ἔπειτα στοχάστηκε πὼς προτιμότερο νὰ τἀφήση ἄθαφτο στὸν μπαξέ. Ἀφτὰ λιώνουνε μοναχά τους. ἀσκέπαστα, στὴ Δημιουργία ὅπου ξαναδημιουργοῦνε ζωή. Ἔτσι λιωμένο καὶ παραλιωμένο θἄταν τὸ κομμάτι τοῦ σπουργίτη μας, ὕστερις ἀπὸ ἕνα χρόνο ποὺ ξαναῆρθε στὴν ἐξοχὴ τὸ παιδί μας. Θυμότανε ἀκόμη τὸ σπουργιτάκι του κ' ἔλεγε μέσα του, πὼς μοιάζουνε συχνὰ κ' οἱ ἀθρῶποι μὲ τὰ πουλιά, πὼς δὲν καταλαβαίνουνε πάντα τὸ καλό τους, ὅσο εἶναι καιρός, καὶ πρέπει κάποτες ἕνα χάδι σου νὰ τὸ χαρίσης, ἄχ! μὲ τὸ νοῦ σου μονάχα, μιᾶς ἀγάπης σου ξεψυχισμένης, ποὺ δὲν ἔννοιωσες τὴν ψυχή της. Μπορεῖ πάλε νὰ μὴν πῆγε χαμένος ὁ κόπος τοῦ παιδιοῦ ποὺ γύρεβε νὰ πιάση φιλίες μὲ τὰ πουλάκια, νὰ τὰ πείση κιόλας. Ἕνα πρωῒ ποὺ καθότανε στὸ γραφεῖο του κ' ἔγραφε, βλέπει ἄξαφνα τὴν καλή, τὴ γνωστή του τὴν κερὰ σπουργίταινα ποὺ ἔρχεται ξέθαρρη στὸ παράθυρο, πάει στὸ σανιδάκι, τσιμπᾶ ἕνα ψίχουλο, κεφαλοκουνητά, μὲ χαρούμενη τὴν οὐρά της, βουτᾶ τὴ μυτίτσα της στὸ πιατάκι νερό. κοιτάζει τὸ παιδί μας καὶ φέβγει φέβγει ὡς τὴ λέφκη — ὅπου τὸ αἰώνια θηλυκό της ξανάχτισε ἄλλη φωλιά.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου κάθε αἴτηση ἀλλαγῆς διευθύνσεως συνδρομητοῦ, πρέπει νὰ συνοδεύεται μὲ 2.000 δραχμές, γιὰ τὰ σχετικὰ ἔξοδα.

Οὐδεμία ἀλλαγὴ διευθύνσεως χωρὶς καταβολὴ τῶν 2.000 δραχμῶν, θὰ πραγματοποιεῖται.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

Σὲ εὐχαριστῶ θερμὰ ΛΟΥΚΑ ΝΤΕΡΕΚΑ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου ποὺ πραγματικὰ μὲ συνεκίνησε! Ἐπίσης οἱ συστάσεις σου γιὰ τὰ μαθήματα ζωγραφικῆς καὶ τοὺς διαγωνισμοὺς εἶναι ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσες.

Σὲ εὐχαριστῶ ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Εἶναι μιὰ μεγάλη ἱκανοποίηση γιὰ μένα αὐτὲς οἱ ἐκδηλώσεις τῶν φίλων μου.

Πολὺ λυπήθηκα ΘΑΝΟ ΠΑΣΧΟ ποὺ πληροφοροῦμαι καὶ ἀπὸ σὲ πὼς ἡ προσευχὴ ποὺ μπῆκε μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Νίκου Γερολάνδου εἶναι ἀντιγραφή. Κρῖμα. Ἐπίσης ἔνοιωσα τὴν ἴδια λύπη ποὺ μαθαίνω πὼς καὶ τὸ πεζὸ τοῦ Ἀγ. Παπαοικονόμου ἡ «Σκιά μου» εἶναι ἀντιγραφή. Πολὺ λυποῦμαι ἀλήθεια. Εἶναι τρομερὸ αὐτὸ ποὺ γίνεται. Μὰ ποιὸν πᾶνε νὰ γελάσουν αὐτὰ τὰ παιδιά; Τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό τους; Γιὰ τὶς ἀγγελίες ἔγινε χρέωσις.

Ἔμαθα μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση τοὺς βαθμούς σου ΚΛΕΑΝΘΗ ΡΟΡΡΗ: Μαθηματικὰ 17, Ἀρχαῖα, 18, Νέα Ἑλληνικὰ 19, Ἱστορία 18, Φυσικὰ 18, Γεωγραφία 15 (μὰ γιατὶ ἔπεσες ἐδῶ τόσο πολύ;...), Ὠδικὴ 19, Θρησκευτικὰ 20, καὶ Τεχνικὰ 20; Ἂν δὲν εἶχες στὴ Γεωγραφία 15 ὁ γενικός σου βαθμὸς θὰ ἦταν μεγαλείτερος ἀπὸ 18 2/9. Πάντως σοῦ εὔχομαι τοῦ χρόνου καλλίτερα. Δὲν θὰ ἔλθης νὰ σὲ γνωρίσω;

Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΚΥΡΙΤΣΗ ΚΥΡΙΤΣΗ. Περιμένω περισσότερη δράση ὅπως μοῦ ὑπόσχεσαι.

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΒΑΣ. Δ. ΣΙΦΝΙΩΤΗ. Ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὰ ἀθλητικὰ τὰ στέλνω εἰς τὸν ἁρμόδιο συνεργάτη μου ὁ ὁποῖος κάνει τὴν ἐπιλογὴ τῶν συνεργασιῶν.

Ὅπως σᾶς ἀνήγγειλα Ι. ΒΟΥΚΕΛΑΤΕ τὸ θέμα τῶν συνεργατῶν διερυθμίσθη κατ, ἄλλον τρόπον. Δὲν ἔχετε παρὰ νὰ προσέξετε τὸ σημερινὸ τεῦχος. Λυπᾶμαι πάρα πολὺ γιατὶ ὅπως βλέπω ἀπὸ τὸ ἀπόκομμα ὁ Πύργος ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ τεῦχος μὲ τὴν ὑπογραφὴ Σπ. Τζώρτζης ἦταν ἀντιγραφή. Κρῖμα. Γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ μοῦ γράφεις δὲν θὰ σοῦ χαλάσω τὸ χατῆρι. Ἀλλὰ δὲν μοῦ λὲς τί ἀκριβῶς θέλεις.

Διάβασα ΒΑΣΩ ΚΑΛΛΙΤΣΑΡΗ τὸ ὡραῖο σου γράμμα καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Τὸ ἔχω πῆ καὶ ἄλλοτε. Τὰ ἀγαπημένα αὐτὰ γράμματα τῶν φίλων μου εἶναι ἡ καλλίτερη ἱκανοποίηση γιὰ μένα!

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΑΓΓΕΛΕ ΛΕΥΚΗ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σου.

Ὄχι δὲν ἔχεις δίκιο ΚΩΣΤΑ ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις περὶ Παπουλάκου. Ὅλα αὐτὰ ποὺ μοῦ ἀναφέρεις γιὰ «προγνώσεις» του εἶναι θρῦλοι καὶ ὄχι ἱστορικὲς ἀλήθειες. Καὶ σὲ αὐτὰ τὰ ζητήματα τῶν θαυμάτων καὶ τῶν «προγνώσεων» ὁ θρύλος γέννημα τῆς φαντασίας καὶ γιγαντωμένος ἀπὸ τὴν φήμην — κάποτε καὶ ἀπὸ τὴν ἀγυρτείαν (κάνω τὴ δήλωση πὼς μιλῶ γενικὰ) — καὶ ἀπὸ τὸν θρησκευτικὸν φανατισμόν, παρουσιάζει ὡς γεγονότα πράγματα ποὺ ὄχι μόνον δὲν συνέβησαν ἀλλὰ καὶ δὲν στέκουν οὔτε εἰς τὴν λογικὴν οὔτε εἰς τὴν ἀληθῆ ὀρθόδοξον πίστη. Λυπᾶμαι πολύ, ἀλλὰ πολλὰ εἶπε ὁ Παπουλᾶκος, ἀλλὰ τίποτα δὲν ἐπαλήθευσε!

ΑΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΕ. Ἔλαβα ὑπὸ σημείωση τὶς ὑποδείξεις σου. Σὲ εὐχαριστῶ. Πολλὰ θέλω νὰ κάμω! Γιὰ νὰ δοῦμε! Τὰ παλιὰ φύλλα τὰ δίνουμε πρὸς 3000 δραχμές.

Σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ ΓΙΩΡΓΟ Μ. ΚΟΚΚΑ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

Λυπήθηκα πολὺ ποὺ ἤσουν ἄρρωστος ΛΑΜΠΡΟ Σ. ΝΤΟΣΙΑ καὶ ἐλπίζω ἡ ἀπάντησή μου αὐτὴ νὰ σὲ εὕρη σὲ πλήρη ὑγεία. Ἡ ἀπάντησή μου γιὰ τὰ «Μὲ ρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ» ἔχει τὴν ἔννοια πὼς δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σοῦ πῶ γιατὶ δὲν σοῦ ἀπήντησα. Τώρα γράφω ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτήσεις ποὺ πῆρα τὸν περασμένο Γενάρη. (Ἀδύνατο νὰ πῆρε ὁ Π. Καφάλης ἀπάντηση σὲ ἐρωτήσεις του τελευταῖες. Πιθανὸν νὰ μὲ ἐρώτησε πρὸ 10 μηνῶν καὶ νὰ ἐπανέλαβε τὶς ἐρωτήσεις του, ἐκτὸς ἂν τοῦ ἀπήντησα σὲ τίποτε ἐπεῖγον. Ἡ καταγγελία γιὰ τὸ «Σὺ τὸν κόσμο Κυβερνᾶς» ἔχει γίνει. Γιὰ τὴν προαιρετική σου εἰσφορὰ (66 - 20) εὐχαριστῶ.

Ἴσως ἔχεις δίκιο ΚΩΝ. ΘΑΝΟΠΟΥΛΕ. Θὰ ἦταν νομίζεις καλύτερα νὰ μὴν ἔμπαινε τὸ «νὰ μᾶς ζήσης» κάτω ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Βασιλέα μὲ γράμματα παιδιοῦ, ἀλλὰ μὲ γράμματα μὲ ἐπιβολή. Ἀλλὰ τὸ εἴδαμε πιὸ καλὰ ἔτσι.

Δὲν εἶμαι τώρα σὲ θέση ΔΗΜ. ΚΩΝ. ΣΦΥΡΗ νὰ σοῦ ἀπαντήσω σὲ ὅσα μὲ ρωτᾶς. Πάντως ἂν ἔγραψα ἀπάντηση στὸ Νίκο Σφυρὴ δὲν ἀπάντησα σὲ σένα. Ὅσο γιὰ τὸν συνδρομητὴ παρακάλεσα τὴν διεκπεραίωση νὰ σοῦ ἀπαντήση. Γιὰ τὰ σκίτσα μᾶλλον σὲ σένα ἀπάντησα!

Ἡ καταγγελία περὶ Νίκου Γερολάνδου ἐγίνηκε καὶ ἀπὸ ἄλλους ΝΙΚΟ ΜΠΟΤΗ.

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΗΛΙΑ Ι. ΒΕΡΓΕΤΗ καὶ εἶμαι πολὺ ἱκανοποιημένος ποὺ ἀποκτῶ ἕνα νέο φίλο.

Σ' εὐχαριστῶ Γ. ΜΠΟΤΤΗ καὶ γιὰ τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικό σου γράμμα καὶ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά σου (66 - 11).

ΘΟΔΩΣΗ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΕ. Δὲν ξέχασα γιὰ τὸ Βιζυηνό. Θὰ γράψω. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ νέα ποιήματα. Δὲν μοῦ εἶπες τίποτε γιὰ τὸ σημείωμα τὸ σχετικὸ μὲ τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο. Γιατί; Πέρασε ἀπαρατήρητο.

Ὅλα θὰ γίνουν ΝΙΚΟ ΤΑΜΠΟΥΡΗ. Ὑπομονή. Τώρα μπαίνουμε σὲ τάξη ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν συνεργατῶν.

Σὲ συγχαίρω ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ γιὰ τὸ 16 καὶ 7)9. Καὶ σοῦ εὔχομαι τοῦ χρόνου καλύτερο βαθμό. Παρακολουθῶ ἔστω καὶ ἀπὸ μακρυὰ τὶς προετοιμασίες γιὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Καΐρη. Σὲ εὐχαριστῶ γιὰ ὅλες τὶς ἄλλες πληροφορίες καὶ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις στὸ τόσο εὐγενικὸ γράμμα σου.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ. Ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θὰ μπῆ μιὰ ὁριστικὴ τάξη στὸ ζήτημα τῶν συνεργασιῶν.

Δὲν ἦταν καὶ τόσο τρομερὸ αὐτὸ ποὺ συνέβη φίλε ΜΑ·Ι·ΚΕΛ ὥστε νὰ γίνεται τόση συζήτηση.

Δὲν ἀμφιβάλω Ε. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ ὅτι ἡ κρίση σου εἶναι εἰλικρινής. Δὲν μπορῶ ὅμως νὰ σοῦ ἀπαντήσω περισσότερα ἐφ' ὅσον τὶς συνεργασίες σου θὰ τὶς ἐξετάση εἰδικὴ ἐπιτροπή.

Χαίρω ἰδιαιτέρως ποὺ ἀποκτῶ ἕνα νέο καλὸ φίλο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Π. ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Ἀλλὰ γιὰ λόγους τεχνικοὺς καὶ προτεραιότητος δὲν θὰ πάρης ἀμέσως ἀπάντηση στὶς ἐρωτήσεις σου.

Δὲν νομίζω πὼς ἔχεις πέρα - ὡς πέρα δίκιο ΘΕΟΔΩΡΕ ΣΟΝΙΤΗ. (Τὸ Δ. Σανίτης εἶναι λάθος παραδρομῆς). Τὰ ποιήματά σου τὰ διαβάζω μὲ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρο. Καὶ ξέρεις πόσο τὰ ἐκτιμῶ. Περιμένω τὸ φυλλάδιο τῶν ποιημάτων σου ποὺ δὲν τὰ πῆρα ἀκόμα. Αἰσθάνομαι ἰδιαίτερη χαρὰ ποὺ μαθαίνω ὅτι ἔδωσες ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις. Καλὴ πρόοδο. Μόλις λάβω τὸ τεῦχος των ποιημάτων σου θὰ τὰ ξαναποῦμε.

Ἕνας νέος ποὺ θὰ μπῆ στὴ σχολὴ χωροφυλακῆς ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ θὰ βγῆ χωροφύλαξ. Ἀπὸ ἐκεῖ, ἐφόσον θὰ ἔχη τὰ προσόντα θὰ φοιτήση στὰ ἀνώτερα σχολεῖα — ὑπαξιωματικῶν — καὶ μετὰ ὑπηρεσία εἰς σταθμὸν χωροφυλακῆς εἰς τὴν σχολὴν ἀνθυπομοιράρχων.

Δὲν μπορῶ ΑΡΗ ΜΙΛΤ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ νὰ πληροφοροῦμαι τὰ τῆς ταυτότητός σας ἀπὸ τὸ φάκελλο. Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ στείλετε πλήρη τὰ στοιχεῖα καὶ νὰ ἀναφέρετε γιὰ τὶ μοῦ τὰ στέλνετε.

Πολὺ μὲ συνεκίνησε τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου ἀγαπητὲ ΜΙΧ. Π. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ. Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὴν προαιρετική σου εἰσφορὰ τῶν 5.000 δραχμῶν (66 - 34).

Μ. Χ. Π. Π. Ἕνας νέος ποὺ θὰ τελειώση Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία μπορεῖ μὲ ἐξετάσεις νὰ μπῆ σὲ ὁποιαδήποτε σχολὴ θέλει, ἐφόσον, ἔχει ἀπολυτήριο γυμνασίου. Σὲ καμμιὰ ἀπολύτως σχολὴ δὲν μπορεῖ νὰ μπῆ ἕνας νέος ὡς πτυχιοῦχος μόνο τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας.

Θὰ δῆς ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τί νίλες περιμένουν τοὺς ἀντιγραφεῖς ΙΠΤΑΜΕΝΕ ΘΕΣΣΑΛΕ: Λίγη ὑπομονὴ καὶ θὰ ἀπολαύσης.

Σὲ χρεώνω ΚΩΝ. ΓΙΑΜΠΟΥΡΑΚΗ μὲ 5.000 δραχμές.

Διάβασα μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ τὸ γράμμα σου ΔΗΜ. ΚΟΣΜΙΔΗ. Περιμένω τὶς ὑπηρεσίες σου. Φρόντισε νὰ στείλης τὴν συνδρομή σου καὶ σημείωσέ μας τὴν διεύθυνσή σου.

Πῆρα τὶς ἐπιταγὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἑλένη Χορτάτου (Θολὸν Ὀλυμπίας), Κων. Π. Μηνᾶς, Ἀποστολεὺς μὲ δυσανάγνωστη ὑπογραφὴ (Ἀσκληπιοῦ 2, Σέρρας). Ἐμ. Ν. Καμαράδος, Μιχ. Π. Χατζηπροκοπίου, Ἰάκωβος Ψαρᾶς, Χαρ. Γκοῦντος καὶ Ἰωάννης Λαμπράκης.

Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Θ. Πάσχου, Κυρίτση Ν. Κυρίτση, Θεοπούλας Παπαδοπούλου, Λάκη Γκονοπούλου, Παναγιώτη Ζαννῆ, Πάνου Κ. Παπατσώρη, Ι. Βουκελάτου, Ἀγγ. Λεύκη, Κωστῆ Μελισσινοῦ, Ντίνου Πλουκάλη, Ἄλκη Χαρούμενου, Κ. Μποσινάκη (δὲν ἔχεις δίκιο), Ἀντ. Π. Κωνσταντοπούλου, Νικ. Σ. Πουρναρᾶ, Δ. Κ. Σφυρῆ, Γεωργίου Ι. Μποτῆ, Σπ. Π. Κακαβούλη, Νικ. Ταμπούρη, Ἀλέκου Λαγοῦ, Διον. Δ. Μαρκοπούλου, Μ. Π. Χατζηπροκοπίου, Δημ. Κοσμίδη, Μιλτ. Γιαννοπούλου, Νικ. Δ. Καψούδα, Ἀπ. Ἀρωνιάδη, Ναπ. Σαΐνη, Νίκου Μυρσίνη, Χρυσούλας Βαλσαμίδου, Δημ. Σ. Καλτσούλα, Κυριακούλας Μαρλᾶ, Πέτρου Μπαρακίτη, Ἰωάννου Λαμ. Λιόντου, Κώστα Μποσινάκη, Νίκου Ταμπούρη, Θάνου Πάσχου, Δημητρίου Μέριανου, Ἰωάννου Λαμπράκη, Γεωργίου Καλούση, Εὐαγγέλου Σκούρα, Κων. Σταματοπούλου.

Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Γρηγορίου Κλετσίδη (*), Κων. Ἀγγελοπούλου (πῶς ἐστάλησαν τὰ χρήματα; Εἰς τὸν Φάκελλον δὲν ὑπῆρχον), Πελοπίδα Π. Μοτσοβολέα (*), Πέτρου Μητράκα (σοῦ εὔχομαι γρήγορα περαστικά), Γεωργίου Βουρλούμη, Γεωργίου Ἰωάννου Κόλλια (ἔδωσα ἐντολὴ νὰ τακτοποιηθῆ ἀπὸ πολλὲς ἡμέρες ἡ ὑπόθεσή σας. Ἔχεις δίκιο ἑκατὸ τοῖς ἑκατὸ γιὰ τὴν καθυστέρηση, ἡ ὁποία ὅπως θὰ μάθης ὀφείλεται σὲ κακὴ συνεννόηση. Ἀλλὰ τὸ δίκιο σου τὸ ἔχασες μὲ τὸ γράμμα ποὺ ἔστειλες! Κάθε ἄνθρωπος στὴ θέση μου θὰ ἐχαρακτήριζε τὸ γράμμα σου τουλάχιστο ἀποεπές! Καὶ μὲ λυπὴ περισσότερο ποὺ ἂν δὲν κάνω λάθος εἶσαι μαθητὴς τῆς Πατμιάδος; Ντροπὴ λοιπὸν καὶ ὄχι «Τροπή σας» ὅπως ἐσὺ μοῦ γράφης), Εὐστρατίου Γ. Σκρίμπου (*) σὲ εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Δὲν χρειάζεται τίποτε ἄλλο), Βάσως Μπουράκη (*), Χρ. Θωμοπούλου (*), Ἰωάννου Σεραφ. Κωσταδὰμ (* Θὰ ἐδημοσίευα ὁλόκληρο τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου, ἂν τὸ εἶχες ξεχωριστὰ καὶ ὄχι μὲ θέματα ποὺ ἀφοροῦν τὴν διεκπεραίωση. Γιὰ τὸ φύλλο ποὺ ζήτησες θὰ φροντίσω), Ἀντ. Μαρκουλάκη (ἔχει καλῶς), Δημ. Κ. Σφυρῆ, Δημ. Πατρώνα, Σπ. Π. Κακαβούλη, Ἀνδρέα Παπαλαζάρου, Γεωργίου Ι. Ζωγραφάκη, Δημ. Ἀγγελοπούλου, Β. Σαμπᾶ, Γεωργίου Παπαθανασίου, Εὐκλείδη Χαϊτᾶ. (*) Χρ. Κ. Δουβαρᾶ, Νικολάου Καραγιώργη, Στεφάνου Δερβέναγα (εὐχαριστῶ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο σου γράμμα), Θεοφάνη Κώρου (* εὐχαριστῶ γιὰ τὸ εὐγενικό σου γράμμα), Γεωργίου Γιαννέλλου, Ἐμμ. Καμαράδου, Νικολάου Παπαϊωαννίδη, Νικ. Καψούδα, Βασιλείου Κατηφόρη (*), Ἀλ, Βέργου, Εὐσταθίου Βλάσση, Παύλου Βασιλειάδη, Β. Βουδούρη (*), Γεωργίου Σταυρουλάκη, Εὐαγγέλου Σκούρα, Ἰωάννου Λαμπράκη, Ἀθ. Γιάχου.

Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Λουκᾶς Ντερέκας, Παν. Ζαννῆς, Γεώργ. Δ. Στουλιανός, Βασ. Σιφνιώτης, Σταῦρος Περδικάκης, Νικ. Θανασούλης, Βασ. Ἐλ. Μαυρόπουλος, Ἐλευθέριος Θεοδώρου, Ἠλ. Ι. Βεργέτης, Φ. Γουλιμῆς, Εὐάγγ. Καραγιάννης, Ἰωάννα Παπανδρέου, Ἐμμ. Μιχ. Χατζηδάκης, Ἀντ. Μιχ. Κυδωνάκης, Γεώργ. Καραβέλος Ι. Βοβίκης, Βασ. Κρικένης, Κων. Λάϊος, Παῦλος Τσιόλκας, Βασ. Βαβίκης, Δημ. Κοσμίδης, Πάνος Τάτλης, Γεώργ. Παρασκευαΐδης, Γεώργ. Στουγιάννος, Θρασύβουλος Χάλατσης, Σεραφεὶμ Παπαγεωρίου (δὲν θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψη οἱ ἐρωτήσεις σου. Τὶς 1000 δραχμὲς γιατί τὶς στέλνεις; Γράψε μου), Γεώργιος Καλούσης, Ἰωάννης Λαμπράκης.

Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Νικ. Βλάχου, Χ. Δίτσου (καὶ βέβαια ἔχεις δικαίωμα), Παιδιοῦ τῆς Μακεδονίας, Σάββα Πουλῆ, Δημ. Στεφανίδη (μὲ ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση θὰ μαθαίνω νέα σου), Νικ. Μυρσ., Δ. Μέριανον καὶ ἀπὸ τὰ Γρεβενὰ (ἀνυπόγραφο).

Πῆρα τὶς συμμετοχὲς στὸ διαγωνισμὸ σᾶς ἀρέσει ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Χ. Π. Κατεβάτης (85), Μαίρη Δ. Φορμόζη (75), Κλεάνθης Ρόρρης (82 - 83), Ἰωάννης Τσιρογιάννης (84-85), Πέτρος Ι. Μητράκας (83), Λάκης Γκονόπουλος (85), Χρ. Δ. Κοτινᾶς (85 - 86 δὲν ὑπάρχει λόγος), Λάμπρος Στ. Ντότσιας (85), Κων. Δ. Θεόπουλος (85), Παν. Σωτ. Πουρναρᾶς (82, 83, 84, 85), Ἑλένη Γ. Μακρῆ (85), Θεόδωρος Γεωργίου Καραβέα (85), Δημ. Ἀντ. Μπαλιάκος (85), Εὐάγ. Ἀρ. Χρυσικόπουλος (82, 83, 84, 85), Στέφ. Δ. Δερβέναγας (85), Κων. Κολινδρῆς (84), Ἰωάν. Ἀνδρ. Μπόζικας (85) Χρ. Κοντινᾶς (84), Θεοδ. Σωνίτης (82 - 85), Δημ. Σιδ. Μαραγκόζης (82 - 83), Λίτσα Παπαδοπούλου (85), Θεόδ. Μουντοκαλάκης (82, 83, 84, 85), Λάζαρος Ι. Τσιπουρίδης (85 ἐν τάξει), Δημ. Κοντοδῆμος (84), Ἰωάννης Χρ. Καρυδιᾶς (τριῶν φύλλων), Γεώργιος Κουρέλλης (82, 83, 84, 85), Μᾶρκος Χρ. Σταμέλος (82, 85 τοῦ 86 περιττόν), Γεώργιος Καραγιαννίδης (85), Δημήτριος Σεραφεὶμ Καλτσούλας (84), Περικλῆς Λεύκας (86. Γιατί 86; δὲν σᾶς ζήτησα τοῦ 86), Πέτρος Μπαρακίτης (84 - 85), Θρασύβουλος Χαλάτσης (84 - 85), Ἡρακλῆς Μπαρμπέρης (;;;), Γρηγόριος Πιτσιουνῆς (85), Νικόλαος Γ. Βότσης (82, 83, 84 85), Δημήτριος Βαγιωνάκης (85), Γεώργιος Θρούβαλας (84 - 85), Ζαχαρίας Μάντος (85), Εὐάγγελος Σκούρας (85), Κων. Σταματόπουλος (82 - 85).

Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Π. Πουρναρᾶ, Βασ. Σιφνιώτη, Π. Ζαννῆ, Ξανθομπουκλίτσας, Γεωργ. Καλογερογιάννη, Ἐμμ. Μιχ. Χατζηδάκη, Ἀντ. Μιχ. Κυδωνάκη, Δημητρίου Κοσμίδη, Νικ. Μυρσίνη, Πέτρου Μπαρακίτη, Γεωργίου Αὐγερίου καὶ Κούλας Χαμηλοῦ (Γιατί βρὲ παιδιά μου σ' ἕνα χαρτὶ ὅλα μαζί. Πῶς νὰ τὰ χωρίσω; Δὲν λαβαίνω ὑπ' ὄψη οὔτε τὰ γιὰ νὰ γελᾶτε οὔτε τὶς ἐρωτήσεις τοῦ Δημητρίου Μέριανου).

Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Νικ. Βλάχου (καλό), Παν. Ζαννῆ (ἀρκετὰ καλό). Νικ. Βλάχου (καλό), Παν. Ζαννῆ ἀρκετὰ καλό), Ρολάνδου Κατσᾶνο (καλούτσικο), Ἀνδρ. Παπαλαζάρου (ὄχι καλό), Κων. Βλάση (ὄχι καλό), Δημητρίου Σφυρῆ .(πολὺ - πολὺ καλά), Ἐλ. Θεοδώρου (καλούτσικα ἀλλὰ ἔξυπνα), Τσίφτη (καλούτσικα), Ντολορὲς (καλά, ἀλλὰ πολὺ ἀμφιβάλλω ἂν θὰ γίνουν κλισσὲ μὲ τὸ καφὲ καὶ τὸ πράσινο μελάνι), Παιδὶ τῆς Μακεδονίας (οὔτε καλὸ ἀλλὰ καὶ μὲ μελάνι ἀκατάλληλο), Ἀντ. Παπαλαζάρου (μόνο γιὰ φάρσα θὰ μποροῦσε νὰ πάρη

κανεὶς τὴν ἀποστολὴ τῶν σκίτσων αὐτῶν ποὺ τὰ ἐδέχθη ἀσυζήτητα τὸ καλάθι), Νέου Ραμπαγᾶ (καλλίτερα), Ζηλιάρας (πολὺ καλὸ καὶ ἔξυπνο).

∴ Περιώρισα, ΑΙΓΙΩΤΙΚΟ ΒΕΛΟΣ, τὶς πεννομαχίες σου μέχρις ἑνὸς σημείου διότι τις τελευταιες δὲν τὶς καταλαβα. Και δὲν εἶμαι βεβαιος ἂν θέλης νὰ δημοσιευθοῦν ἢ ὄχι.

∴ Μοῦ γράφει ὁ Γ. ΚΟΥΡΕΛΛΗΣ: «Σᾶς ἀναγγελλω ὅτι κάποιος ἐπιστήμων τοῦ χωριοῦ μου λέγει ὅτι ὁ διαγωνισμὸς ειναι ἕνα κουτὸ πρᾶγμα και ὅτι δὲν διατυπώνετε καλὰ τοὺς ὅρους του διαγωνισμοῦ. Αὐτὸς δὲν εἶναι διαγωνισμος, λέγει, παρὰ κουταμάρες. Τοῦ εἶπα ὅτι δὲν εἰχε δικιο, ἀπαντῆστε του σεῖς, διότι ἐγὼ τὸν σεβαστηκα νὰ τοῦ μιλήσω». Δὲν ἔχω τίποτε ἀπολύτως νὰ ἀπαντήσω εἰς τὸν ἀξιοτιμον κύριον ἐπιστήμονα τοῦ χωριοῦ σας. Δικαιωμα του εἶναι νὰ χαρακτηρίζη αὐθαίρετα καὶ «ἀπο καθέδρας» ἕνα διαγωνισμὸ κουτό, μὲ μόνη τὴ δικαιολογια ὅτι δὲν εἶναι διατυπωμένοι καλὰ οἱ ὅροι του. Ἐμεῖς ἀπευθυνθήκαμε στὰ παιδιὰ καὶ τοὺς νέους. Και αὐτοὶ κατάλαβαν τοὺς ὅρους καὶ συμμορφώθηκαν πρὸς αὐτούς. Ἂν ὁ κ. Ἐπιστήμων δὲν κατάλαβε τους ὅρους, τί νὰ γίνη; Ἂς τοὺς ξαναδιαβάση ἢ ἂς συμβουλευθῆ κανένα παιδί. Ὄχι μὲ συνδρομὴν 10.000 δρχ. τὰ τεύχη τοῦ 1952. Δυστυχῶς δὲν μπορῶ.

∴ Ὁ φίλος μου ποὺ μοῦ γράφει ὅτι δὲν ζήτησε τὸ ψευδώνυμο Νέος Ραμπαγᾶς ἀλλὰ Ραμπαγᾶς, τὸν πληροφορῶ ὅτι τὸ ψευδώνυμο Ραμπαγᾶς ἀνήκει σὲ ἄλλον. Ἂν δὲν τοῦ ἀρέση αὐτὸ ποὺ τοῦ ἔδωσα ἐγὼ δὲν ἔχει παρὰ νὰ τὸ ἀλλάξη χωρὶς νὰ χαλάη... τὴ ζαχαρένια του! Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ δὲν ἀντελήφθη τὴν ἀπάντησή μου. Ἴσως φταίω κι' ἐγὼ ποὺ δὲν ἤμουν ἀπολύτως σαφής. Ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα ποὺ μοῦ γράφει, τὸν πληροφορῶ πὼς πρόκειται περὶ τυπογραφικοῦ λάθους. Δὲν ἔχει παρὰ νὰ ἀντικαταστήση τὸ «σοῦ» μὲ τὸ «πού», καὶ τότε θὰ ἀντιληφθῆ ὅτι ὅλα πᾶνε καλά. Αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ «πι» μὲ τὸ «σίγμα» τὰ ἔκαμε θάλασσα.

∴ Σᾶς εὔχομαι ΝΙΚΟ ΜΥΡΣΙΝΗ καλὴ ἐπιτυχία στὶς προσπάθειές σας.

∴ Γιὰ τὸ «σὺ ποὺ τὸν κόσμο κυβερνᾶς ποίημα, ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΒΑΛΣΑΜΙΔΟΥ, γίνηκε ἤδη ἡ καταγγελία. Καὶ τὸ τέλος καλὰ πὼς αὐτὸ που μοῦ γράφεις «δὲν εἶναι μιὰ καταγγελία. Εἶναι μιὰ ἀπεγνωσμένη φωνὴ διαμαρτυρίας στὴν ἀσυνειδησία μερικῶν». Ἀκόμη θὰ σᾶς παρακαλοῦσα γιὰ τὸ ζήτημα τῆς ὁμοιοκαταληξίας νὰ μοῦ γράψης ἐκτενέστερα. Θὰ τὸ δημοσιεύσω.

∴ Τώρα μὲ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ συστήματος κρίσεως τῶν συνεργασιῶν φίλε ΔΗΜ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ θὰ πάρης τὴν ἀπάντηση ποὺ θέλεις ἀπὸ ἀλλοῦ.

∴ Σοῦ εὔχομαι ΝΙΚΟ ΓΕΡΟΛΑΝΔΟ καλὴ ἐπιτυχία στὶς ἐξετάσεις. Δημοσιεύω ἐδῶ ὁλόκληρο τὸ κείμενο τῆς ἐπιστολῆς σου:

«Τὸ νὰ πίπτη κανεὶς σ' ἕνα σφάλμα εἶναι ἀνθρώπινο. Τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνη ὅμως τὸ ἴδιο σφάλμα δὲν ξαίρω πῶς νὰ τὸ χαρακτηρίσω. Καὶ στὶς δύο περιπτώσεις ὅμως ὑπάρχει τρόπον τινὰ κάποια σωτηρία: Ἡ Μετανοια, που εἶναι ἡρωϊκὴ πρᾶξις γιὰ κάθε ἄτομο. Ἔτσι κι' ὁ νέος ἢ ἡ νέα ποὺ στέλλει προσευχὲς τοῦ Κατηχητικοῦ ἢ ἀγγελίες γιὰ τὴν Πεννομαχοστήλη μὲ ξενα ὀνόματα ἐκθέτων ἢ ἐκθέτουσα ἔτσι τοὺς νέους, πρέπει νὰ μετανοήση γιὰ τὴν πρᾶξιν του (της) ἂν θέλη βέβαια νὰ διορθώση ὅ,τι ἔκανε. Ἄλλως ντροπιάζει τὸν ἑαυτό του (της) γιατὶ ἡ ἀλήθεια φαίνεται πάντα ἀργὰ ἢ γρήγορα. Ἐὰν δὲ δὲν θελήση νὰ μετανοήση τότε καλὸν εἶναι νὰ φανερώσετε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἢ αὐτῆς, ἂν βέβαια τὸ ξέρετε.

Γι' αυτὸ μη διστάζετε. Μαρτυρῆστε τὰ ὀνόματά των. Κι' ὅλα αὐτὰ σᾶς τὰ γράφω γιατὶ κάποιο παιδί, ἑκατὸ τοῖς ἑκατὸ ἀνόητο, ἔστειλε μιὰ πασίγνωστη προσευχὴ ποὺ δημοσιεύεται στὸ τελευταῖο τεῦχος καὶ μὲ τὸ ὄνομά μου στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

Δὲν γνωρίζω τὸ ὄνομα ἐκείνου ποὺ τὸ ἀπέστειλε, οὔτε δυστυχῶς ἔχω τὸ χειρόγραφο γιὰ νὰ βρῶ τὴν ἄκρη. Δέχομαι τὰ ὅσα μοῦ γράφει ὁ Νῖκος Γερολάνδος καὶ θεωρῶ τὸ ζήτημα λῆξαν.

∴ Σὲ συγχαίρω ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΛΑΖΑΡΗ γιὰ τὴν ἵδρυση τοῦ συλλόγου.

∴ ΓΙΑΝΝΗ ΒΟΥΚΕΛΑΤΕ: Νὰ ἀφήσης αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις καὶ νὰ μοῦ στείλης ξανὰ αὐτὸ τῆς ἐκδρομῆς ποὺ μοῦ ἔστειλες. Σὲ παρακαλῶ μάλιστα νὰ τὰ συντομεύσης ὀλίγον. Ἔχε ὑπ' ὄψη σου ὅτι στὰ χέρια μου δὲν ἔφτασε τὸ πρῶτο ἢ τὰ πρῶτα χειρόγραφα. Πάντως ἔφθασαν 4 χειρόγραφα, χωρὶς νὰ μπορῶ νὰ ὑπολογίσω πόσα προηγοῦνται Γρήγορα λοιπόν.

∴ ΚΑΣΤΑ ΜΠΟΣΙΝΑΚΗ: Σὲ παρακαλῶ πολὺ ἔπειτα ἀπὸ ὅσα μᾶς λέγει ὁ ἴδιος ὁ Νῖκος Γερολάνδος νὰθεωρήσης κι' ἐσὺ καὶ ὅλοι οἱ φίλοι μου τὸ ζήτημα ὡς μὴ ὑπάρχον. Τὸ γράμμα σου τὸ ἄλλο τὸ ἔστειλα στὴ διεκπεραίωση. Στὰ ἐρωτήματά σου — λυποῦμαι πολὺ — δὲν θὰ ἀπαντήσω ἀφοῦ εἶναι γραμμένα στὸ ἴδιο χαρτὶ ποὺ προορίζεται γιὰ τὴ διεκπεραίωση

∴ ΑΡΓΥΡΩ ΖΑΝΝΙΚΟΥ: Ἐφ' ὅσον πῆρα τὶς ἀπαντήσεις σου πρέπει νὰ τὸ σημείωσα στὴν στήλη τοῦ «Ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ». Τὶς σπαζοκεφαλιές σου τὶς ἔβαλα στὸν οἰκεῖο φάκελλο.

∴ ΙΩΑΝΝΗ ΛΙΟΝΤΟ: Χαίρω ἰδιαιτέρως ποὺ μαθαίνω πὼς στὴν παιδόπολη τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα τὰ περνᾶτε τόσο καλά. Καὶ ὅτι τὰ παιδιὰ μέσα στὸ καταπράσινο τοπεῖο δίπλα στὴ γαλανὴ θάλασσα περνοῦν τόσο ὄμορφα. Γιὰ τὸν Νικ Γερολάνδο δὲν ἔχω τίποτε νὰ πῶ. Διαβάστε τί λέει ὁ ἴδιος παρα πάνω.

∴ Μοῦ γράφεις ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΖΗΚΑ πὼς ἔγραψες τρία μυθιστορήματα. «Μικρὸς Σάντερ», «Σελήνη» καὶ 25 ΣΥΣΜΟΙ. Καὶ καθὼς σημειώνεις τὸ «καλήτερο εἶναι 25 συσμοὶ εἶναι ἕνα Μυθιστόρημα ποὺ συνεκινεῖ ὅλες τῆς καρδιὲς τοῦ Κόσμου συναρπᾶ καὶ ἕλκει τὶς ἀγαθὲς καρδιὲς τῶν μικρῶν παιδιῶν, εἶναι ἕνα μυθιστόρημα Μικρὸ ἁπλὸ καὶ πολὺ διδακτικὸ περὶ ἔχει μέσα γιὰ τὸ βούλιαγμα τῆς ΜΠΟΜΠΗΟΙΑΣ. Ἐὰν θέλετε θὰ σᾶς τὰ στίλω». Δὲν ἔχω καμμιὰ ἀπολύτως ἀντίρρηση νὰ μοῦ τὰ στείλης. Ἀλλὰ τί νὰ σοῦ πῶ θὰ προτιμοῦσα προτοῦ ἀρχίσεις νὰ γράφης μυθιστορήματα γιὰ τὸ «βούλιαγμα τῆς Μπομπηοίας» νὰ διαβάζης καὶ νὰ μάθης περισσότερα γράμματα ἀπὸ ὅσα ξέρεις σήμερα — κάθε ἄνθρωπος γεράζει μαθαίνοντας. — Καὶ ἔχεις καιρὸ γιὰ μυθιστορήματα.

∴ Στὸ γράμμα σου ΖΗΛΙΑΡΑ δὲν ὑπῆρχον τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα μοῦ γράφεις ὅτι ἐσώκλεισες.

∴ Διαβιβάζω στρατιώτη ΚΥΡ. ΚΑΛΠΑΚΙΔΗ τοὺς χαιρετισμούς σου στοὺς γονεῖς σου, τοὺς ἀδελφούς σου, τοὺς γειτόνους σου στὸ χωριό σου.

∴ Ἔτσι λέει ΚΩΝ. ΠΙΤΤΑ ἡ Γένεσις, πὼς ὁ Μαθουσάλας ἔζησε 969 χρόνια. Τὰ περὶ ὅρους Ἀδὰμ καὶ εὑρεθείσης κεφαλῆς εἶναι παραμύθια.

∴ Ἐν τάξει ΔΗΜ. ΜΕΡΙΑΝΕ. Δὲν σὲ εἶπε κανεὶς ζηλιάρη. Καλὰ ἔκαμες καὶ ἔγραψες.

∴ Δὲν ἐγκρίνω τὸ ψευδώνυμο ποὺ ζήτησες Κ. ΒΛΑΣΗ. Διάλεξε ἄλλο καὶ στεῖλε 2000 δραχμές.

Ἀπάντησα σὲ ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου μέχρι καὶ τῆς 9)8)53. Ἀπὸ τὶς συνεργασίες ξεκαθαρίστηκαν μόνο ὅσες λάβαμε μέχρι τῆς 5)8)1953.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΑΣ ΤΟΥ 15ΘΗΜΕΡΟΥ

Ἡ Ἐπιτροπὴ ποὺ ἀνέλαβε τὴν κρίση τῶν συνεργασιῶν ποὺ πήραμε μέχρι τῆς 5 Αὐγούστου, ἀπέρριψε τὰ ποιήματα μὲ τοὺς τίτλους:

«Στὴ θέρμη τοῦ καλοκαιριοῦ)· (ἄτεχνο· σὲ πολλὰ σημεῖα ἀσυνάρτητο. Αὐτὸς ποὺ τὸ ἔστειλε ἂς προσπαθήση νὰ μᾶς στείλη κάτι καλλίτερο).

«Στ' ἁλώνια». Τὸ θέμα καλό, πολλὲς ἐπαναλήψεις καὶ ἀντιποιητικὲς ἐκφράσεις, ἐπιπλέον ἀσύμμετρο. Ὁ ἀποστολέας νὰ προσπαθήση νὰ μᾶς δώση κάτι πιὸ καλό.

«Στὸν Ἄγγελο Σικελλιανό». Αὐτὸς ποὺ τὸ ἔγραψε προσπαθώντας νὰ κάνη ὁμοιοκαταληξίες τὶς ὁποῖες μισοκαταφέρνει, στραπατσάρει τὸ νόημα καὶ τὴ γραμματική.

«Τὸ χωριό μου», «Θάλασσα». (Χρειάζονται μεγάλη προσπάθεια ἀκόμη γιὰ νὰ γίνουν ποιήματα).

«Τὸ χωριό μου». Πολὺ κοινὸ καὶ παιδαριῶδες.

«Μήνυμα στὴ Κύπρο». Μπορεῖ νὰ ξαναγραφῆ. Λίγη περισσότερη προσπάθεια.

«Παρέλασις». Δύσκολη ἡ ἀπόπειρα γιὰ Σατυρικό. Ἡ σάτυρα γιὰ νὰ στέκη πρέπει νᾶναι πολὺ φίνα.

«Μεγαλεῖο». Κενὰ λόγια χωρὶς πολὺ νόημα. Ὁ φίλος μας ἂς ἐπιχειρήση πάλι.

«Ζητιάνος», «Βρύση τοῦ χωριοῦ μου». Τὰ ἴδια μὲ τὸ προηγούμενο.

«Στὸ Σχολεῖο». Ἡ γλῶσσα του τὸ κάνει κωμικό. Ἡ καθαρεύουσα στὴ ποίηση δὲ στέκει πιά. Ὁ ἀποστολέας ἂς προσπαθήση κάτι πιὸ ἁπλό.

«Τοῦ Θερισμοῦ». Ἄτεχνο μὲ πολλὲς ἐλλείψεις.

«Ὁ θάνατος τῆς μάνας». Ἀρκετὰ συμπαθητικὸ καὶ συγκινητικό, μὰ ἀρκετὰ ἄτεχνο. Λίγη προσπάθεια ἀκόμη.

«Μάννα». Πάρα πολὺ ἀπρόσεκτα γραμμένο. Περιμένουμε κάτι καλλίτερο.

«Νυχτώνει». Ἂς ξαναπροσπαθήση ὁ φίλος μας. Ἂς προσέξη τόσο τὸ στίχο ὅσο καὶ τὸ μέτρο.

Ἐνεκρίθησαν διὰ τὴν στήλη «Νέα Ταλέντα»: «Βάστα ὄνειρο ἀκόμη», «Μετάνοια», «Εἰς τὴν Κοίμησή σου», «Μυστρᾶς», «Χαλασμένο Σχολεῖο», «Νύχτα», «Μετανόηση», «Χερουβικό», «Στοὺς νεκροὺς τῆς «Ἕλλης», «Ἑσπερινό».

Ἐνεκρίθησαν διὰ τὰ «Νέα Ταλέντα» ἀλλὰ δὲν θὰ δημοσιευθοῦν παρὰ μόνον ἂν ὑπάρξη χῶρος καὶ εὐχέρεια, τά: «Μόνη συντροφιά», «Πόνος», «Κύπρος», «Κύπρος Ἕνωσις», «Κάβος», «Οὐ φοβηθήσομαι», «Γιὰ σένα, Πατρίδα», «Προσευχὴ τῆς μάννας», «Τ' ἀηδονάκι», «Θυμός», «Ὅλα εἶναι μάταια».

Ἐνεκρίθησαν διὰ τὴν στήλην τὰ «Παιδιὰ γράφουν»: «Γιατί;», «Ὕμνος στὴν Πατρίδα», «Ἤθελα νἄχα ἕνα βιολί», «Τὰ δοξασμένα συντρίμμια», «Θυμητάρι», «Σταφύλι», «Ληξοῦρι», «Πειρασμός».

Ἐνεκρίθησαν διὰ τὴν στήλην τὰ «Παιδιὰ γράφουν», θὰ δημοσιευθοῦν ὅμως ἐφόσον ὑπάρχει χῶρος, τά: «Ἡ ζωή μου», «Ἀνάμνηση», «Τὸ μικρὸ χωριό», «Ἡλιοβασίλεμμα», «Τὸ καλοκαίρι ἔφθασε».

Δὲν θὰ δημοσιευθοῦν, ἂν καὶ καλά, ὡς φανερὲς μιμήσεις, τά: «Τὸ φεγγάρι ἐμίλιε», «Κοντὰ στὸ Λυτρωτή».

Ἐνεκρίθη ἀλλὰ ἀποκλείεται ἡ δημοσίευσή του λόγῳ τοῦ μεγέθους του, τό: «Στὴ χάρη της».

Ἐκρίθησαν ὡς καλά, ἀλλὰ συνιστᾶται εἰς τοὺς φίλους μας ποὺ τὰ ἔστειλαν νὰ τὰ ἐπεξεργασθοῦν, τά: «Ὀρφανέ», «Γαλάζια θάλασσα», «Ἑλλάδα», «Χαῖρε, ὦ χαῖρε ἐλευθεριά», «Ποίημα»' «Εἰς τὸ δάσος», «Ἀπόλλων».

Δὲν θὰ δημοσιευθοῦν ἂν καὶ καλὰ διότι εἶναι γραμμένα καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ, τά: «Πόσο θά 'θελα», «Ἐμπρός, νειότη», «Ἤθελα νἄμουν ποιητής», «Ἀνατολὴ» καὶ «Βροχοθύελλα», «Ὁ τρύγος», «Τὸ καλοκαίρι».

Ἡ ἀποστείλασα τὸ ποίημα «Δέηση» παρακαλεῖται νὰ τὸ ξαναστείλη ἀφοῦ μᾶς σημειώση τὴν ἰδιότητά της: εἶναι νέα, μαθήτρια, διδασκάλισσα; Τὸ γραπτό της προδίδει ὡριμότητα.

Δὲν θὰ δημοσιευθοῦν διότι ὑπάρχουν ὑπόνοιαι ἀντιγραφῆς, τά: «Φλογέρας λάλημα», «Ὁ πόθος μου», «Ἀνοιξιάτικη νύχτα» (θυμίζουν Κρυστάλλη. Παρακαλεῖται ὁ ἀποστείλας νὰ τὰ ξαναγράψη καθένα ξεχωριστὰ σὲ ἰδιαίτερο χαρτί, ἀπὸ τὴ μιὰ μόνο ὄψη καὶ νὰ τὰ ξαναστείλη μὲ ὑπεύθυνο βεβαίωση πὼς εἶναι δικά του).

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπίσης ἀπέρριψε τὰ πεζά: «Τὸ χωριό μου». Θυμίζει περισσότερο κεφάλαιο μαθητικῆς γεωγραφίας παρὰ πεζογράφημα κατάλληλο γιὰ τὴ σελίδα τὰ «Παιδιὰ γράφουν».

Ἐνεκρίθησαν γιὰ τὴ σελίδα τὰ «Παιδιὰ γράφουν»: «Τὸ σιδερένιο κλουβί», «Τὸ χωριό μου» (Δ.Κ.Κ.), «Καλοκαιρινὸς πόθος», «Ἑσπερινὸ ὀνειροπόλημα», «Τὸ ἀγριολούλουδο», «Στ' ἁλώνια».

Ἐνεκρίθησαν ἀλλὰ θὰ δημοσιευθοῦν μόνο ἂν ὑπάρχη ἐπαρκὴς χῶρος, τά: «Ἡ θάλασσα», «Ἑσπερινός», «Ἐπιστροφή», «Ἡ πίστη σώζει», «Ὁ Ἑθέρος», «Ἐλευθερία», «Ἡ βρύση τοῦ χωριοῦ μου», «Μαθητικὸ γράμμα», «Θέλω», «Προσευχὴ γιὰ τὴν Κύπρο», «Ὁ χωριατοστρατιώτης μας», «Ἡ Ποίησις» καὶ «Ἡ Μουσική».

Ἐλπίζουμε ἀπὸ τὸ ἄλλο φύλλο νὰ μποροῦμε νὰ δίδουμε πλατύτερη καὶ πιὸ οὐσιαστικὴ ἀπάντηση στοὺς φίλους ἀναγνῶστες μας. Πρέπει ἀκόμα οἱ φίλοι μου ποὺ μοῦ στέλνουν συνεργασίες νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψη τους ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ δημοσίευση ὅλων τῶν ἐγκρινομένων. Θὰ καταβληθῆ ὅμως προσπάθεια σιγὰ-σιγὰ νὰ δημοσιευθοῦν συνεργασίες, ἔστω καὶ ἀπὸ μία, ὅλων τῶν φίλων μου.

Η ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΣΑΣ

Πεννομαχίες

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξι).

1174. (66—4) Πάνθηρα, Ἴκαρε, Ἔλατε, περιμένω πάντοτε δυὸ λογάκια σας. Φαντομᾶς

1175. Κοκοβιέ, ἔλαβα. Τ. Ροδολῖνε, περιμένω νὰ μοῦ γράψης πρῶτος. Φαντομᾶς

1176. (ΧΧ) Ἀλλὰ... ποιός ἔχασε νόηση, παιδί μου Π. Τεμπέλη, γιὰ νὰ τὴν εὕρης σὺ καὶ νὰ μὲ νοιώσης; Γύρνα στὸν ἑαυτό σου καϋμένε! Σὲ λυπᾶμαι!... Θᾶνος Ἀθάνατος

1177. Σωστά, Ἐδεσσαιοπούλα. Ἀγένεια φανερώνει ἡ ἀποκάλυψη! Ἀλλὰ γιατί, μολαταῦτα, πάει ὁ νοῦς σου αὐτοῦ; Τὸ ξέρεις, Ντὰ Βίντσι ὅτι κατάντησες πολὺ κακὸς τελευταῖα! Μήπως ἡ... καταγωγή! Βρὲ τί εἶν' ὁ ἄνθρωπος!... Θᾶνος Ἀθάνατος

1178. Θερμαντιχαιρετίσματα Αἰγιώτη καὶ καλῶς σὲ βλέπω. Δὲ ξέρω τί μοῦ λές, Πάνθηρα (1011)! Μᾶλλον δὲ λὲς τίποτε... Θᾶνος Ἀθάνατος

1179. (66—6) Ντολορὲς = ὅλο οὐρές. Μυραβαζὸλ = μῦρα εἰς βάζον. Κένταυρος Χείρων = Ταῦρος χοῖρος. Κέρβερος τοῦ Ἅδου

1180. Πωλοῦνται εἰσιτήρια γιὰ τὴν Κόλαση. Πρακτορεῖον: Πύλαι Ἅδου. Κέρβερος τοῦ Ἅδου

1181. (66—5) Στοὺς φίλους μου Μ. Ἄγνωστη καὶ Τροβαδοῦρο χαρίζω — τί ἄλλο; — ἀπὸ ἕνα θερμὸ καρδιόβγαλτο ἀντιχαιρετισμό. Καμπαλλέρο

1182. (66—12) Θερμοαντιχαιρετῶ: Μ. Παπαρούνα, Μ. Ἄγνωστη. Φαντομᾶ, ἀλληλογραφία σου δέχομαι καὶ ὁποιος-α θέλει ἂς γράψη: Πέτρον Ι. Μητράκαν, Προβατῶνα Σουφλίου. Θρακιώτης

1183. (63—13) Τὸ «Παιδὶ τῆς Μακεδονίας», ὁ διεθνὴς παλαιστής, ὁ ἄριστος ποδοσφαιριστής, ὁ μέγας μουσικός, καλεῖ νὰ ἀγωνιστῆ μὲ ὁποιονδήποτε ἀθλητή, ὡς ὁ Λαμπράκης, μουσικὸ ὡς ὁ Χριστοδούλου ποδοσφαιριστὴ ὡς ὁ Διαμαντῆς ὁ ἐπονομαζόμενος ψεύτης. Παιδὶ τῆς Μακεδονίας

1184. (66—14) Εὐχαριστῶ γιὰ τὸν χαιρετισμό σου Ἀρχιπεννομάχε. Σοῦ ἔγραψα. Γ. Σπανιόλα

1185. Γεωρβασπάρ, γειά. Θρακιώτισσα εἶμαι κι' ἐγώ. Γ. Σπανιόλα

1186. Διαβάτη, χάρηκα ποὺ μὲ θεωρεῖς φίλη σου. Ἀλλὰ τὸ πρῶτο ψευδώνυμο σοῦ ταίριαζε καλλίτερα ἀφοῦ τραγουδᾶς τόσο ὡραῖα.

Γ. Σπανιόλα

1187. (66—15) Μπαίνοντας καὶ ἐγὼ στὴν κίνηση, χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἄτρωτος

1188. Πενναμάχοι, μὴν ἀποπειραθῆτε νὰ μὲ πληγώσετε μὲ τὰ λόγια σας διότι εἶμαι...

Ἄτρωτος

1189. Γειὰ χαρά, Πάνθηρ, Σαλονικιέ, Τροβαδοῦρε· βγάλε, πουλάκι μου, τ' ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ μὴ δίνης δῶρα, ἀφοῦ δὲν πέτυχες. Χαιρετῶ τὸν Θρακιώτη. Ἄτρωτος

1190. (66—16) Φαντομᾶ, ἡ Νεράϊδα σὲ μάγεψε. Κοκοβιὸς

στὴ Νεράϊδα; Λάκης Στυλιανίδης

Κοκοβιὸς

1192. (66—17) Στὸν Π. Τεμπέλη. Τὸ Π. Τεμπελάκι τὸ φαντάζομαι μὲ ἕνα ἄγριο γατάκι, γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἐγκώμιο μου ἀρχίζει μὲ ἕνα ὡραῖο ποιηματάκι. Δὸν Ζουὰν

1193. Τὸ Π. Τεμπελάκι ποὺ μοιάζει μὲ γατάκι ἔχει χρῶμα ἀσπράκι μὲ μαῦρο μουστακάκι. Μὲ τὶς μεγάλες του τὶς ἀνοησίες κάνει ὅλους νὰ γελοῦν καὶ νὰ μὴ θέλουν νὰ τὸν δοῦν.

Δὸν Ζουὰν

1194. Μίλτον Ντρέϊκ, δέχομαι τὴν ἀλληλογραφία σου, γράψε πρῶτος. Περιμένω. Ἀρχιπ. τὰ λογάκια σου συμμαζεμένα. Δὸν Ζουὰν

1195. (66—18) Τ Ροδολῖνε, ἀδυνατῶ γι' ἀλληλογραφία. Γειὰ - χαρά.

Δροσοσταλίδα

1196. Σαμοθρακίτη, θερμοευχαριστῶ γιὰ καλά σου λόγια γιὰ τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα μου. Ἀντιχαιρετῶ. Γειὰ χαρὰ Μ. Ἀναπλιωτοπούλα, Μ. Ἄγνωστη (εὐχαριστῶ).

Δάφνη Εὐρώτα (ὀλάνθιστη)

1197. Λ. Ντὰ Βίντσι (ἢ κάνω λάθος;): Γιὰ τὸ «καλοσώρισμα» ἕνα μεγάλο εὐχαριστῶ. Σὲ θερμοαντιχαιρετῶ. Στούς: Ἀϊδονάκι, Πούλια, Τροβαδοῦρο, Ἀγριοπερίστερο, ἕνα Σπαρτιάτικο χαιρετισμό. Δάφνη Εὐρώτα (ὀλάνθιστη)

1198. Ἐδεσσαιοπούλα: Καθότι θάμουν Ὑπουργός, τὰ λόγια σου θάχανες... Ἀγν. Ἑλληνίδα, Γ. Τουλύπα, γειὰ - χαρά.

Φλοῖσβος Εὐρώτα (μελωδικώτατος)

1199. Καλὲ ἄντες γέρω-Πάνθηρα ποὺ σὲ πῆραν τὰ γεράματα... Νέοι εἴμαστε, τὸ μέλλον γράφεται ρόδινο μπροστά μας, νὰ κλαῖμε θέλεις; Μπᾶ...

Δικηγόρος Νεολαίας (ὁ μοναδικὸς)

1200. (66—19) Ἀντιθερμοχαιρετῶ φίλους - ες: Γ. Παγασιτικοῦ, Τσιγγανοπούλα, Βαρῶνο Χ, Δ. Νεολαίας, Γ. Τέλλο, Ι. Θεσσαλό, Μ. Ντρέϊκ, Ρὶν-τὶν-τίν. Γειὰ χαρὰ Θριαμβευτή, Π. Κανάρη, Ψ. Στεριανέ. — Η. Θρῦλο, δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω (657). — Ν. Γερολάνδο (870) δὲν μὲ παραπέμπεις καλά. — Ἀκόμη δὲν ἔχω λάβει Ξανθομπουκλίτσα (923). — Μ. Ἄγνωστη, Αἴολε, Βαρῶνε Χ., μόνο μέσῳ περιοδικοῦ δέχομαι ἀλληλογραφία. Γράφτε. Εὐχαριστῶ Δ. Εὐρώτα (866).

Ντολορὲς

1201. Γιὰ τὴν 1002: Ψηλὸς - ψηλὸς καλόγερος, μουστάκι σὰν μαστίχη, λίπος πολὺ στὸ σῶμα του καὶ ἀγριάδα μὲ τὸν πῆχυ. Βλέπει λοξὰ καὶ ἄγρια, καὶ κάνει τὸν σπουδαῖο. Ἔτσι θωρῶ τὸ Νῖκο μας καὶ κλαίω, ὅλο κλαίω!... — Υ.Γ. Δὲ μοῦ λές, Σαλονικιέ, τὰ παραπάνω δὲ σοῦ θυμίζουν τὸ τεῦχος 37 τοῦ «Ἑλληνόπουλου» καὶ κάτι ἀγγελίες τῆς «Κοτσομπόλας»; Δὲν πιστεύω, τὴ στιγμὴ ποὺ ἀπὸ τὴν 1002 καταλαβαίνει κανεὶς πόσο λάτρης εἶσαι τῶν «παλαιῶν». Καταλαβαρδοῦγκος;... Ντολορὲς

1202. Π. Ἀμβρακικοῦ, πᾶρε μιὰ βουτιὰ γιατὶ στὶς βρέχω. Κατὰ φαντασία «σας» Σαρλὲ (722); Σύμφωνοι!... Ἔ, τί Ἱπτ. Θεσσαλέ; Μοῦ προσφέρεις ἀφηρημάδα καὶ σαχλαμάρα (713); Κουβαρντᾶς μιὰ φορά! Εὐχαριστῶ, Τσιγγανοπούλα, μὰ καλό μου κορίτσι ποιός σοὔβαλε τὴν ἰδέα ὅτι εἶμαι... ψυχίατρος; (818). Τροβαδοῦρε, πᾶψε νὰ μουρμουρίζης γιατὶ θὰ σὲ δέσω φιόγκο. Ἀρχιπεννομάχε, τσαλαβούτησε στὸ Σαρωνικὸ γιὰ νὰ σοῦ περάση τὸ μεράκι τῆς ἀρχιπεννομαχίας.

Ντολορὲς

1203. Π. Τεμπέλη, τί ἔκανε λέει; Φεύγεις; Ἄ, ὄχι δά. Περιμένω νὰ σὲ ξαναδῶ στὴ στήλη. Δὲ λέω, καλὴ εἶναι ἡ Κέρκυρα, ἀλλὰ μήπως οἱ ἐκεῖ σύντροφοί μας δὲν μοιάζουν μὲ τοὺς ἐδῶ (πεννομάχους); Ντολορὲς

1204. Ἄντε, ἀρκετὰ εἶπα. Γειὰ - χαρά σας. Θὰ σᾶς τὰ ξαναπῶ τὰ... Χριστούγεννα. Κάντε λοιπὸν ὑπομονή. Ντολορὲς

1205. (66—23) Ἁγία Μαύρα, πᾶρε ἀπὸ Τρίπλεξ (Γ. Ζερ.) τὴ σύστασή μου καὶ γράψε μου γιατὶ ἀνησυχῶ γιὰ τὴν ὑγεία σου. Βαρῶνος Χ.

1206. Χαιρετῶ Νιόνιο καὶ Νῖκο καὶ ὅλους τῆς Παιδοπόλεως. Βαρῶνος Χ.

1207. (66—24) Ἀγαπητή μου Τσιγγανοπούλα, ὁλοθερμοαντιχαιρετισμό. Ἐπίσης Ἱπτάμενε Θεσσαλέ. Ντὰ Βίντσι δέχεσαι λίγες γραμμές; Ἂν ναί, πρωτογράψε. Ντολορές, Σαλονικιέ, Ἐξάψαλμε, Εὐζωνοπούλα, Ἐδεσσαιοπούλα, γειά. Μυστηριώδης Ἄγνωστη, εὐχαρίστως, ἀλλὰ δὲν ἔχω τὴν (189) Ξανθὴ Μπουκλίτσα

1208. Καμπαλλέρο, εἴμαστε Ἀνδριώτισσες. 1033, γειά. Ξανθομπουκλίτσα

1209. (66—28) Ραδιοφωνικὸς σταθμὸς Πεννομαχιῶν! Μικραὶ εἰδήσεις. Ἐθεάθη ὁ Βαρῶνος Χ. κατὰ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας... λαλίζων. Παρακαλεῖται ὁ ἐνδιαφερόμενος Μπουζουκοκέφαλος νὰ περάση ἀπὸ τὸ γραφειο Περαστικοῦ ἵνα τὸν παραλάβη. Πάνθηρ - Τροβαδοῦρος

1210. Προσοχή! Ζητεῖται ἐργασία διὰ νέον μορφωμένο, τελειόφοιτον νηπιαγωγείου, γνωρίζοντα τὰς γλώσσας ἀγκοῦ! ἀγκοῦ! σέλω μέλες! Ἀποταθῆτε Προκομμένο Τεμπέλη, πλατεῖα Καρμανιόλα. Προσοχή, ὁ Σταθμὸς ἐκπέμπει εἰς μῆκος ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ. Συνεχίζονται.

Πάνθηρ - Τροβαδοῦρος

1211. (66—29) ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ—ΕΡΓΑ: Φαντομᾶς=ὁ στραβοκάνης. Ἀετιδεὺς=ὁ στραβομάτης. Ψαρᾶς στεριανὸς=ψαρᾶς θαλασσινός. Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν=ἡ χαμένη κόττα. Λ. Ντὰ Βίντσι=ἡ παινεσιάρα. Μυστηριώδης Ἄγνωστη=Χαμένο κορδόνι. Μικρὴ πριγκήπισσα=ὁ τρελλό - παπας. Ἐπιφυλάσσομαι νὰ κατηγορήσω τὸν κινηματογράφο «Πυρσὸς τῆς δόξης», οἱ λόγοι δὲ εἶναι μυστικοί. Εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος θὰ ἀναφέρω τοὺς λόγους. Παιδὶ τῆς Μακεδονίας

1212. (66—30) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους τοὺς Πεννομάχους καὶ προπάντων τὸν Ἀρχιπεννομάχο καὶ σοῦ τὸ ὑπόσχομαι μαζί σου θὲ νὰ δράσω! Διονύση!

Ἀπόγονος τοῦ Ἀγαμέμνονος

1213. (66—31) Παράξενα πράγματα συμβαίνουν σὲ τούτη τὴ στήλη. Ὁ Ν. Σαλονικιὸς σκέπτεται γιὰ «μιὰ σταυροφορία γιὰ τὴν ποιοτικὴ καλλιτέρεψη τῆς Πενναχόστηλης» καὶ μᾶς πλασσάρει γιὰ δικιά του μιὰ ξένη ἔμμετρη ἀγγελία. Συγκεκριμένα τὴν (1002) ποὺ δημοσιεύτηκε στὸν «ΘΤΠ» ἀπὸ τὴν Κοτσομπόλα καὶ σατύριζε τὸν Φραγκεστάϊν ποὺ ἂν δὲν ἀπατῶμαι εἶναι ὁ σημερινὸς... Νικολάκης Σαλονικιός! Κάθε σχόλιο νομίζω περιττεύει. Μάϊκελ

1214. Θέλετε νὰ γράφετε ἔξυπνες ἀγγελίες; Γράφτε μου μέσῳ περιοδικοῦ νὰ σᾶς στείλω ὁδηγίες! Ἀδελφέ μου Τροβαδοῦρε, γειὰ χαρά! Ἔχω ὄρεξη γιὰ φασαρία καὶ σαματάδες. Ποιός αἰσθάνεται τὸ αἷμα του νὰ βράζη; Μάϊκελ

1215. (66—36) Κάτω ὁ Ἑξάψαλμος, τ' ἀγρίμι τῆς Πάμπας καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι οἵτινες ἐβουλήθησαν νὰ κατηγορήσουν τὸ ἀτρόμητο παλληκάρι, τὸν μέγα ξιφομάχο, τὸν διεθνῆ ποδοσφαιριστή, τὸ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ. Γι' αὐτὸ συνιστῶ εἰς αὐτοὺς ὅπως συμμορφωθῶσι ἄλλως θὰ σταλοῦν ἁλυσσοδεμένοι εἰς ἑπτάμηνον ἐξορίαν εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Κοκοβιοῦ.

Παιδὶ τῆς Μακεδονίας

1216. (66—37) Γειά σας φίλοι Πάνθηρα, Κοκοβιέ, Φαντομᾶ, Ἀγναντόπουλε, Δερβέναγα, Σελοῦντο, Κουρέλι, Μαρνάρη. Πάντα περιμένω ἀπ' ὅλους σας δυὸ λογάκια. Ἱπτ. Θεσσαλὸς

1217. Θερμοαντιχαιρετῶ φίλοι. Ἴκαρε, Μίμη, Παπαρούνα (πάντα περιμένω γράμμα σου).

Ἱπτ. Θεσσαλὸς

1218. Ἐδεσσαιοπούλα, Ν. Αὐγινέ, Τροβαδοῦρο, Θεττάλιε Θεσσαλέ, Μ. Ἄγνωστη, Μικρὴ Πριγκήπισσα, Γαλάζια τολύπα. Ἕνα ὁλόθερμο Θεσσαλιώτικο «γειὰ χαρά». Ἀλληλογραφεῖτε;

Ἱπτ. Θεσσαλὸς

1219. Ντολορὲς—Ἑξάψαλμε, γιατί χαθήκατε, βρὲ παιδιά, μετὰ τὸ δημοψήφισμα! Ἔγινε αἰσθητὴ ἡ ἀπουσία σας. Ἱπτ. Θεσσαλὸς

1220. (66—38) Εἶσαι ἀρκετὰ σαφής, ἀγαπητὲ Διαβάτη Κ.Κ., καὶ σὲ καταλαβαίνω πληρέστατα (ἀνάθεμα...) Νικολάκη, δὲν ἀφήνεις κατὰ μέρος τὰ ὑπουργικὰ ζητήματα; Ξέρεις δὲν σοῦ πάει καὶ πολύ! Ἀηδονάκι (1017) περιττὸ νὰ τὰ ξαναλέμε. Νομίζω ὅτι κάποιος ἄλλος σοῦ ἐξήγησε. Ἐκτὸς βέβαια... Τρελλὴ Μπαλαρίνα

1221. Χά, χά, χά! Ὥστε ἐξηγιώμαστε καὶ μὲ περμανὰντ Κόκκινο Τριαντάφυλλο; Μωρὲ μπράβο! Εἶσθε παιδί μου ἐσεῖς οἱ νησιῶτες! Ὄχι (Ν.Γ.) δὲν βρίσκομαι πιὰ στὴν Κέρκυρα, ἀλλὰ στὴν Ἄρτα. Ἀγαπημένοι: Θᾶνε Ἀθάνατε, Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ, Γλάρε τοῦ Παγασητικοῦ, Ζ. Ρενουάρ, Βαρῶνε Χ, Κατίνα Δαμιανάκη καὶ Ζωὴ Μαλαξοῦ, ἀξίζετε περισσότερο ἀπὸ φιλικώτατο χαιρετισμό.

Τρελλὴ Μπαλαρίνα

1222. (Χ.Χ.) Προσοχή! Προσοχή! Πεννομάχοι καὶ πεννομάχισσες, μπαίνω γιὰ πρώτη φορὰ στὴν κίνησή σας, μὰ σᾶς λέγω ὅτι θὰ σᾶς ἐκπλήξω.

Μαργαριτάρι τῆς Αὐγῆς

1223. Κρινάκι τῆς Αὐγῆς, ἀλληλογραφῆτε; Περιμένω. Μαργαριτάρι τῆς Αὐγῆς

1224. (66—39) Μ. Ἄγνωστη, δυστυχῶς δὲν ἀλληλογραφῶ. Πάντως σ' εὐχαριστῶ.

Τρίπλεξ ὁ Ἀόρατος

1225. (Ο.Π.) Κων)νε Τσιρογιάννη, γειὰ χαρά.

Ἀγρίμι τῆς Πάμπας

1226. (Ο.Π.) Ἁγία Μαύρα, τί γίνεσαι, βρὲ κορίτσι μου. Καιρὸ ἔχω νὰ σὲ δῶ.

Ἱππότης τῆς Ἁγίας Μαύρας

1227. (Χ.Χ.) Πεννομάχοι, λάβετε ὅλοι μέρος στὸν νέον διαγωνισμὸ στέλνοντας ἕνα ὡραῖο κὰρτ - ποστὰλ ἀπὸ τὰ γραφικὰ τοπία τῆς ἀγαπημένης μας Ἑλλάδας. Θὰ βραβευθοῦν τὰ δύο πρῶτα. Πρῶτο βραβεῖο ὁ 1ος τόμος δερματόδετος τοῦ Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Λεξικοῦ τοῦ «Ἡλίου» καὶ τὸ 2ο ἕνας Ὁδηγὸς Καλῆς Συμπεριφορᾶς. Δικαίωμα συμμετοχῆς 1000 δραχ., προθεσμία διαγωνισμοῦ 50 ἡμέρες ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως».

50 ἡμέρες ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως». Γράψατε: Κων. Γιαμπουράνην, Ἀρχαία Κόρινθος - Κόρινθος.

1228. (66-40) Θερμοαντιχαιρετῶ Ἀετιδεῦ (προτιμότερο ἐσὺ στὸν ἥλιο. Κρυάδα!...) Μ. Ἄγνωστη, Θρακιώτη (ἄκου νὰ εἶσαι χαχαμίκας, καὶ ὁ Λ. Ντὰ Βίντσι, νὰ σὲ σκιτσάρη... κατσούφη). Τροβαδοῦρο (θέλεις νὰ πειράξω ἐσένα, κι' ὄχι τὸ ὑπεραγόρι. Ὑποστήριξη μιὰ φορά! Καὶ μικρὴ Πριγκήπισσα (ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτογράψε. Τσιγγανοπούλα

1229. Γειά σου Γιορβασπάρ, Μίμη παπαρούνα (ἐσὺ τρελλάθηκες πιότερο ἀπ' τὸν Κοκοπίκο (ποὺ εἶναι συμπατριώτης μου. «Γνῶθι σαυτόν», λέει ἕνα ἀρχαῖο ρητό). Γουλιέλμο Τέλλο. Γειὰ χαρά.

Τσιγγανοπούλα

1230. (66-43) Χαρίζω στὸν Ἐξάψαλμο — τὸ μέγα σαχλαμάρα — «ἀρνάκι ἄσπρο καὶ παχὺ — νὰ φάη μὲ τὴ Ζηλιάρα. Αἰγιώτικον Βέλος

1231. Ρὲ κουταμάρα Ἐξάψαλμε — τί ἦλθες ἐδῶ πέρα — δὲν ξέρεις πὼς ἦλθα ἐγὼ — καὶ δὲν τὰ βγάζεις πέρα; Αἰγιώτικον Βέλος

1232. Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους.

Αἰγιώτικον Βέλος

1233. (66—44) Τὸ καλοκαίρι στὴν στερνή του πνοή, Ντολορές, καὶ σὺ ἀκόμα ν' ἀκουστῆς!... Κι' ὅμως ἔπρεπε... Ἂν μοῦ πρωτόγραφες Μ. Ἄγνωστη... Σ' ἀκούω... Ἥρωας Θρῦλος

1234. Πόσο πρωτόπειρη φαίνεσαι στὴν 1044 Ἐδεσσαιοπούλα! Μὰ φιλότιμα τὰ αἰσθήματά σου ὡστόσο!... Ἥρωας Θρῦλος

1235 (ΧΧ) Στὸν Ἀρχιπεννομάχο (86): Φτωχέ, οἱ ἀγγελίες σου — ἔχουν κρυάδα τόση — ποὺ ἂν καὶ ζέστες πιάσανε — μᾶς ἔχεις... πλευριτώσει. Ζηλιάρα

1236. Στὸν Βουλγαροκτόνο (252): Πρόσεχε φίλε μου μικρὲ — τὶς φράσεις σου τὶς κρύες, — κι' ἂν «κουταμάρες» λέω ἐγὼ — ἐσὺ θὰ λές... «βλακεῖες» Ζηλιάρα

1237. Στὸν Ὕμνο τῆς Ἐλευθερίας (337 - 338 - 339): Μὴ ξεσπαθώνης «μπόγια» μου — σὰν τὸν Βουλγαροκτόνο — γιατὶ ἐσύ 'σαι «ἔντομο» — καὶ γὼ «ἐντομοκτόνο». Ζηλιάρα

1238. Στὸν Ρὶντ-τὶν-τὶν (279): Τὰ κρύα καλαμπούρια σου — μὲ ἔχουνε τρελλάνει — τί νὰ σοῦ γράψω, βρὲ μωρό, — λυπᾶμαι τὸ... μελάνι.

Ζηλιάρα

1239. Στὸ Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ (302): Ὅλοι σας μὲ «ζηλεύετε» — μικρούλη μου ζηλιάρη,— κι' ἂν ἔχω ἐγὼ τὸ ὄνομα — σεῖς ἔχετε τὴ... χάρη.

Ζηλιάρα

1240. Στὸ Χρονογράφημα (406α): Δὲν εἶμαι κοκκαλιάρα πιὰ — μὰ λάμπω ἀπὸ φρεσκάδα — γι' αὐτὸ ὁ Μαμάκης μ' ἔβγαλε — (τί φρίκη) «Στὰρ Ἑλλάδα». Ζηλιάρα

1241. Στὸ Ζακυνθινὸ (610): Ἡ γλῶσσα σου, Ζακυνθινέ, — ὅλο ὀμορφιὰ καὶ χάρη — ὅπως καὶ σύ 'σαι μορφονιὸς (;» — μικρέ μου κανακάρη. — Καὶ ὅμως «μὰ τὸν Ἅγιο» — θἄτανε πιὸ ὡραῖα — ἂν ἔπαιρνες, βρὲ τζόγια μου — καὶ κάποιον... διερμηνέα. Ζηλιάρα

1242. Στὸν Γόη τῶν Ἀθηνῶν (613): Ἡ ὀμορφιά σου Γόη (!) μου — σκορπᾶ παντοῦ τρομάρα. — Κάτι θὰ σοὔλεγα «πτωχὲ» — μὰ τόκανα... γαργάρα. Ζηλιάρα

1243. Ἂν καὶ ἀργά, θερμότατα ἀντιχαιρετῶ τοὺς φίλους: Μυστηριώδη Ἄγνωστη (εὐχαριστῶ γιὰ τὴν 188), Κὸρν Γουάηντ, Τσιγγανοπούλα, Ξανθὴ Μπουκλίτσα, Ρὶντ-τὶν-τὶν καὶ Προκομμένο Τεμπέλη. Ζηλιάρα

1244. (ΧΧ) Μπαίνοντας στὴ στήλη δὲν χαιρετῶ κανένα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Γόησσα φιδιῶν, βατράχων καὶ ἀρουραίων Τσιγγανοπούλα.

Ὁ Μέγας Ναπολέων

1225. (66—45) Χαιρετῶ: Γ. Σπανιόλα, Σαμοθρακίτην, Ρὶν-τὶν-τίν, Θρακιώτη, Τροβαδοῦρο, Τσιγγανοπούλα, Νῖκο Σαλονικιό, Σ. τῆς Πίνδου, Μυστηριώδη Ἄγνωστη, Ρενουάρ, Αἰγιώτικο Βέλος καὶ Γεωρβασπάρ. Περιμένετε προσεχῶς ἐκπλήξεις.

Ἑλληνικὴ ἐλπίδα

1226. Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ «Σπιτιοῦ», ἂν καὶ ἀργά, χαιρετῶ ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα. Δέχομαι ἀλληλογραφία ἀπὸ ὅλους - ες.

Ἑλληνικὴ ἐλπίδα

1227. (ΧΧ) Γλυκειὰ Σπανιόλα, Τσιγγανοπούλα, Σιμοὺν Θρακιώτη, Ὁδοκαθαριστή, Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν, Ματωμένο Γάντι, Ξένε, τώρα μὲ τὸ δημοψήφισμα ψευδωνύμων ἀφοῦ μὲ ψηφίσετε φροντίσετε ὥστε νὰ μὲ ψηφίσουν καὶ οἱ φίλοι - ες σας καὶ θὰ σᾶς ἔχω ὑπ' ὄψη μου γιὰ ὑπουργούς.

Ρὶν - τὶν - τὶν

(Φίλος εἰς ὅλους σας γνωστὸς)

◇◇

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίθηκαν τὰ ψευδώνυμα: ΑΤΡΩΤΟΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΛΠΙΔΑ, ΚΕΡΒΕΡΟΣ ΤΟΥ ΑΔΟΥ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ, ΜΕΓΑΣ ΝΑΠΟΛΕΩΝ, ΜΙΚΡΟΣ ΗΡΩΑΣ, ΤΣΙΦΤΗΣ.

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Ρ					
2		Ρ				
3			Ρ			
4				Ρ		
5					Ρ	
6						Ρ
7					Ρ	
8				Ρ		
9			Ρ			
10		Ρ				
11	Ρ					

1) Βουνὸ ποὺ συνορεύει μὲ τὴ Βουλγαρία. 2) Ζῆ στὶς ψυχρὲς χῶρες. 3) Ἤπειρος. 4) Ἕνα νησὶ ποὺ ζητᾶ τὴν ἐλευθερία του. 5) Τὴν φτιάνουν στὰ ποτάμια. 6) Μάρκα ραπτομηχανῆς. 7) Δημητριακὸ (δημ.). 8) Πόλις τῆς Πελοποννήσου. 9) Ἀειθαλὲς φυτό. 10) Λουλοῦδι. 11) Ἐπαγγελματίας.

Ν. Παπαγεωργίου,
Ἅγιος Ἀνδρέας

2) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

Νὰ τοποθετηθοῦν στὰ κενὰ τετράγωνα ἀριθμοὶ ἀπὸ τὸ 1 ἕως τὸ 10, κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ δίνουν ἄθροισμα 39.

Δημ. Χαμαμτζῆς, Νεάπολις

3) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τ' ἀρχικὰ γράμματα ποὺ ζητοῦμε σχηματίζουν ξυλουργικὸ ἐργαλεῖο καὶ τὰ τρίτα, ἑλληνικὸ νησὶ ποὺ ποθεῖ τὴν ἐλευθερία του:

1) Θὰ τὸ βρῆτε στὴν Ἰαπωνία.
2) Δίχως αὐτὸ δὲν μποροῦμε νὰ ζήσουμε.
3) Ἐπαγγελματίας.
4) Ἐπροξένησε πολλὲς καταστροφὲς στὸν συμμοριτοπόλεμο.
5) Οὐσία ποὺ βρίσκεται στὰ δόντια.
6) Παθαίνουν ὅλα τὰ μέταλλα τὸν χειμῶνα.

Νικόλαος Παπᾶς

4) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1 2 3 4 5 6 7 8 9
2) 5 4 9 4 1 2 1 4
3) 7 9 8 5 6 7 2
4) 4 5 1 2 7 2
5) 9 4 5 1 4
6) 4 2 1 4
7) 5 8 2
8) 7 8
9) 2

1) Ἡ βασιλὶς τῶν πόλεων ὅπως λέγεται σήμερα.
2) Βρεττανικὴ Ἀσιατικὴ κτῆσις.
3) Ἑλληνικὸ βουνό.
4) Μικρασιατικὸ ἐμπορικὸ λιμάνι.
5) Ἑλληνικὴ πόλις.
6) Ἤπειρος.
7) Τρωκτικό.
8) Ἀρνητικό.
9) Σύμφωνον.

«Β. ἀ. 9554»

5) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἂν ἀντιστρέψουμε τὸν ἀριθμὸ τῶν ἐτῶν τοῦ Κώστα, βρίσκουμε τὴν ἡλικία τοῦ Λάκη ποὺ εἶναι μικροτέρα τῆς ἡλικίας τοῦ Κώστα κατὰ 9 ἔτη. Ἂν ὅμως πολλαπλασιασθοῦν οἱ ἡλικίες τους καὶ τὸ γινόμενον διαιρεθῆ μὲ τὴ διαφορά τους, τότε ἐμφανίζεται ἡ ἡλικία τοῦ Σπύρου. Ποιὰ εἶναι ἡ ἡλικία τοῦ Κώστα, τοῦ Λάκη καὶ τοῦ Σπύρου;

Κ. Χρυσικόπουλος,
Λευκίμμη Κερκύρας

6) ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΕΙΠΟ

π — τ — ρ — φ — ς —
— τ — — ς — — γ — ρ
— — δ — σ — τ — π — —
— — σ —.

Τὸ εἶπεν ὁ Χριστός.

Θ. Τσακίρης

7) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΜΜΑΤΑ

Ν' ἀντικατασταθοῦν οἱ τελεῖες μὲ φωνήεντα καὶ τὰ κόμματα μὲ σύμφωνα. Μὲ τ' ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ θὰ βροῦμε σχηματίζεται μεγάλος ἑλληνικὸς ποταμός:

1) . , , . . ,
2) , . . , , . , .
3) , . . , .
4) . , . . ,
5) , . . . , . .

1) Ἔνδοξη χώρα.
2) Ὑγρὸ καύσιμο.
3) Ἱστορικὴ πρωτεύουσα.
4) Βασιλιᾶς τῆς Ἑλλάδας.
5) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.

Δημ. Γκιζάνης, Λαμία

◆◆◆

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ 88

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1						■					
2		\				■				/	
3			\						/		
4				\				/			
5					\		/				
6	■	■								■	■
7					/		\				
8				/				\			
9			/						\		
10		/				■				\	
11						■					

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Νῆσος τῶν Κυκλάδων.— Κανονικά, σύμμετρα. 2) Πρόθεσις.— Θὰ τὴν βρῆτε στὸ πρόσωπο. 3) Νότα.— Ἐπίρρημα τοπικό.— Ἀπαγορεύει. 4) Μονάδα βάρους.— Ἀντωνυμία (δοτ. πληθ.).— Τώρα. 5) Βιβλικὸ πρόσωπο.— Ποσοτικὸ ἐπίρρημα. 6) Τιμωρὸς δύναμις ποὺ χτυπᾶ τοὺς ἀδίκους. 7) Ἐπίρρημα χρονικό.— Θὰ τὴν βρῆτε στὸ παποῦτσι. 8) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.— Δὲν εἶναι πολλές.— Νότα. 9) Ἄρθρον.— Ἡ πρασινάδα τῆς ἐρήμου (αἰτ.).— Μιὰ τῶν Δωδεκανήσων στὴ γενική. 10) Τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀρκετὰ ψηλά.— Ὄργανα αἰσθήσεως. 11) Τὴν ἀκοῦμε συχνὰ στὸ ραδιόφωνο (γεν.).— Γιὰ τοὺς ἐγκληματίας εἶναι αὐστηροί.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Τὸ κρασί της εἶναι περίφημο.— Εἶναι τὸ οὖζο. 2) Ἀσφαλίζει τοὺς ἐργαζομένους.— Ἑλληνικὸ ἀκρωτήριον. 3) Αἰγυπτιακὴ θεότης.— Δίχως αὐτὰ δὲν ἐννοεῖται ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα.— Ἔχει ὑπόστασιν. 4) Γάλλος συγγραφεύς.— Ἀρχικὰ ἀθλητικοῦ ὁμίλου Πειραιῶς.— Παραπέμπει. 5) Τροφὴ ζώων.— Ἕνας μῆνας στὴ δημοτική. 6) Ποταμὸς τῆς Ἰταλίας. 7) Διάταξις, συμφωνία, κανών.— Χρονικὸ διάστημα κάπως μεγάλο. 8) Ξενικὰ δεσποινίς.— Κάποιος.— Νότα. 9) Μόριον.— Ἀνωμαλία τοῦ ὀργανισμοῦ.— Μόριον (ἀνάπ.). 10) Τρωκτικό.— Ὁ ἐφιάλτης τῶν συμμοριτῶν. 11) Ἀρχαία θεά.— Ἐκεῖ ξηραίνεται ἡ σταφίδα.

«ΑΡΚΑΔΙ» Χαλκὶς

ΛΥΣΕΙΣ 87ου ΤΕΥΧΟΥΣ

6) ΗΜΙΤΕΛΕΣ

1) ΑΛΚΜΑΝ, 2) ΠΙΝΔΟΣ, 3) ΙΝΔΙΑΙ, 4) ΛΕΥΚΑΣ, 5) ΚΟΔΡΟΣ, 6) ΜΑΡΚΟΣ.

2) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Π—ήλιον, 2) Ἀ—ξιός, 3) Π—ολωνία, 4) Ἀ—μαλία, 5) Φ—οίνικας, 6) Λ—αμία, 7) Ἑ—λένη 8) Σ—έριφος, 9) Ἄ—γρας, 10) Σ—ολωμός. = ΠΑΠΑΦΛΕΣΑΣ.

3) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Κ	Α	μ	π	ο	ς
σ	Κ	Α	φ	ο	ς
ν	ι	Κ	Α	ι	α
ἀ	ρ	α	Κ	Α	ς
π	ρ	ο	ΐ	Κ	Α
ο	λ	ι	Κ	Α	ΐ
φ	ω	Κ	Α	ι	α
ἀ	Κ	Α	ρ	π	α
Κ	Α	ϊ	ρ	ο	ν

4) ΑΠΡΟΟΠΤΑ

Κολωνία = Κολώνια.

5) ΑΛΥΣΙΔΑ ΛΕΞΕΩΝ

1) ΕΛΛΑΣ, 2) ΑΣΤΗΡ, 3) ΗΡΑ, 4) ΡΑΚΙ, 5) ΚΙΝΑ, 6) ΝΑΣΟΣ, 7) ΟΣΤΙΣ, 8) ΙΣΠΑΝΙΑ, 9) ΙΑΣΩΝ, 10) ΩΝ.

6) ΑΙΓΙΝΑ

Ὁ καπνός.

7) ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ 7

$$7 - 7 + \frac{7}{7} = 1$$

8) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Μῆλα (Μί—ΜΗ ΛΑκη κλπ.).

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 87

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΚΥΠΡΟΣ — ΓΑΛΛΙΑ, 2) ΑΕΙ — ΣΟ·Ι·, 3) ΝΕΡΑ — ΦΩΣ — ΚΑΤΑ, 4) ΙΣΑ — ΜΙΣΟΣ — ΝΑΙ, 5) ΑΥ — ΣΑ, 6) ΡΥΜΟΥΛΚΟΝ, 7) ΤΙΣ — ΚΑΙ, 8) ΣΙΤΟΦΑΓΟΣ, 9) ΗΣ — ΔΕ, 10) ΜΙΑ — ΤΟΣΟΣ — ΣΕΡ, 11) ΙΑΒΑ — ΣΑΣ — ΚΙΝΩ, 12) ΡΑΣ — ΓΑΡ, 13) ΣΠΑΡΟΣ—ΕΙΡΗΝΗ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΚΟΝΙΑΚ — ΔΗΜΙΟΣ, 2) ΕΣΥ — ΣΙΑ, 3) ΠΑΡΑ — ΡΙΣ — ΑΒΡΑ, 4) ΡΕΑ — ΟΥΣΙΑ — ΑΑΡ, 5) ΟΙ — ΟΣ, 6) ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ, 7) ΚΩΣ — ΣΑΝ, 8) ΣΟΥΛΤΑΝΟΣ, 9) ΑΣ — ΡΙ(ΖΑ), 10) ΛΟΚ — ΤΟΚΟΣ — ΚΑΡ. 11) ΛΙΑΝ — ΝΑΣ — ΣΙΓΗ, 12) ΤΑΣ — ΔΕΝ, 13) ΑΧΑ·Ι·ΑΣ — ΒΕΡΩΝΗ.

Ο Γιαννάκης ΨΑΡΑΣ

